

Comp. 1850

ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

XII

HYMNI INEDITI.

Liturgische Hymnen

des

Mittelalters

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J.

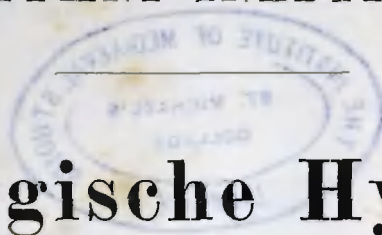

Leipzig.

O. R. Reisl and.

1892.

HYMNI INEDITI.

Liturgische Hymnen

des

Mittelalters

aus

Handschriften und Wiegendrucken.

Dritte Folge

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J.

Leipzig.

O. R. Re i s l a n d.

1892.

JUN - 8 1938

10792

VORWORT.

Der vorliegende Band enthält eine neue Folge zum größten Teile unedierter Hymnen. Ich sage zum größten Teile, denn es entgeht mir nicht, daß einige wenige schon da und dort veröffentlicht sind, so z. B. in den von Rev. J. Stephenson 1851 im Auftrage der Surtees Society herausgegebenen „Latin Hymns of the Anglo-Saxon Church“. Diese Sammlung ist heute schlechterdings unerschöpflich geworden; ich selbst bin nach langjährigem erfolglosen Fahren nur durch die lebenswürdigen Bemühungen des bekannten englischen Hymnologen Rev. J. Mearns in den Besitz derselben gelangt; ich glaubte daher im wohlverstandenen Interesse der Sache zu handeln, wenn ich mich durch jene nicht abhalten ließ, ein Lied aufzunehmen. Bei einzelnen Nummern mag mir auch deren Vorkommen in früheren Sammlungen entgehen; bedarf es doch bei dem großen Umfange des Materials aller Vorsicht, um nicht dasselbe Lied zweimal in die eigene Sammlung schlüpfen zu lassen. Ein veränderter Anfang, ein Pangat statt Clangat, ein Plauder statt Gaude und ähnliches mehr genügt, um in die Irre zu führen.

Von nicht geringem Interesse für die hymnologische Forschung ist es, einen höchst auferkirchlichen, um nicht zu sagen unkirchlichen Gebrauch kirchlicher Hymnen und Lieder zu verfolgen, deren Umdichtung oder Verwertung in politischen oder doch weltlichen Liedern. Solcher Travestieen sind uns eine Reihe erhalten, leider aber in den verschiedensten Büchern, Broschüren und Zeitschriften zerstreut, so daß ein Überblick derselben äußerst schwierig.

Einen interessanten Beitrag zu dieser Litteratur bietet die Handschrift Nr. 203 der Stiftsbibliothek von Admont. Der Vorderdeckel dieser Handschrift ist mit einem Pergamentblatte be-

kleidet, das der Schrift nach noch dem 14. Jahrhundert angehören mag. Auf demselben befinden sich Reste und Trümmer (dank der Schere des Buchbinders nur solche) einer längeren Serie von Liedern zum Lobe des deutschen Kaisers und Königs Heinrich VII aus dem Hause Luxemburg. Diese Lieder enthalten stellenweise, namentlich in Nr. III, so zahlreiche Anklänge an kirchliche Hymnen, daß sie im Kataloge irrtümlich als solche aufgeführt wurden. Diesem Mißverständnisse verdanke ich es, daß ich auf selbe aufmerksam wurde. Ich weise daher diesem Beitrage zu der vorstehend charakterisierten Litteratur hier eine Stelle an. Leider ist mit Ausnahme von Nr. II und VI kein Lied vollständig. Nr. I fehlt der Anfang. Dem erhaltenen Bruchstücke geht noch das Wort *egregie* vorher.

I.

1. Habuistis et habetis Et ad Caesarem tenetis Cor misericordiae, Inter probos et honestos, Inter pios et modestos Vos estis primitiae.	Virum ineffabilem, In inceptis stabilem, Semen benedictum.
2. O virum laudabilem, Dulcem et affabilem Nec labore victum,	3. Qui post vitam labilem Et parum durabilem, Gaudium post pictum, Ad desiderabile Tendit et mirabile Mundi post conflictum.

II.

1. Hujus mundi amatores, Veri boni desertores, Quid sunt transitoria? Imitemur meliores, Quia saeculi honores Faeces sunt et somnia.	2. Post aerumnas et labores Terrenorum contemptores Crescunt in memoria, Inter Dei dilectores, Inter sanctos sanctiores Caesar sit in gloria.

III.

1. Jam lucis orto sidere Regi mors tristis adfuit, Et inaudito vulnere Totum mundum perterruit.	3. O quanta fuit sanctitas In rege tantae gloriae, O lux beata trinitas, Hunc colloques in requie.
2. Lucis creator optime, Aeternae rex altissime, Vir almus quo demeruit, In flore qui sic corrui?	4. Conditor alme siderum, Qui pascis inter lilia, Hunc ad sanctorum numerum Duc suffragante filia.

5. Jesu, salvator saeculi, Qui das salutem regibus, Imperatorem populi Sanctorum junge coetibus.	6. Nunc sancte nobis spiritus Currentem hunc ad stadium Corona regem coelitus Inter sanctorum bravium.

7. Te . . . . .

IV.

1. . . . Caesar erat humilis, Odiebat fastus, Omnibus amabilis, Sobrius et castus. 2. Ordines superbia Brachio cum sano Percussit de Suevia, De Mediolano. 3. An ignoras, regibus Longas esse manus? Obstans horum legibus Vecors est et vanus. 4. Non ferens injuriam Viris ab ingratis Domuit Liguriam Fraeno potestatis. 5. Quando vires viribus Debeant retundi, Novit cunctis melius Caesar, honos mundi. 6. Caesari displicuit Cor formidolosum, Nunquam mundus habuit Cor tam animosum. 7. Nunquam sibi placuit Cor calumniosum, Potestate domuit Cor praesumptuosum. 8. Non ut plures hominum Abiit post aurum, Qui habebat Dominum Pectoris thesaurum.	9. Super omnes volucres Aquila volavit, Quando victos Ligutres Rex humiliavit. 10. O mortis potentia! Si mors permisisset, Florida Florentia Forsitan ruisset. 11. O quam casus flebilis! Hostes et amici Plangunt mortem nobilis Caesaris Henrici. 12. Hoc patet et patuit, Plangunt nec est mirum, Quia nunquam habuit Mundus talem virum. 13. O quam digne praefuit Caesar, orbis scutum, Cui nunquam defuit Aliqua virtutum. 14. Forsan in hoc latuit Quoddam divum numen, Ex quo foris splenduit Benedictum lumen. 15. Angelorum coetibus, Spero, quod jungatur, Cujus de virtutibus Mundus admiratur. 16. Ad quid lavo laterem, Quare litus aro, Stilum per degenerem Qui laudare paro.

17. Hunc verborum serie
Si laudare quaero
Respectu . . . . .

V.

1. . . . . trarum, Gaudium, quod saeculum Dat, quam datur parum; Dulce, quod praemittitur, Sapit et est clarum, Taedium, quod sequitur, Nimis est amarum.	2. Imperator noverat Hanc conclusionem, Sensum postposuerat Sequens rationem, Saeculo concluderat, Quod dat talionem, Qui semper quaesiverat Divam regionem.

VI.

1. Hic est, qui pauperibus Sua condidit, Cui totis viribus Saeculum arrisit, Nec ullis temporibus Tamen huic irrisit, Qui ad petram fortiter Parvulos allisit.	Pretiosus habitus Fastum praetendebat, Quem vis sancti spiritus Procul repellebat.
2. Caesar fuit optimus Tutor pupillorum, Inter omnes maximus Pater orphanorum, Arbiter aequissimus, Spes desolatorum, Adjutor promptissimus Gratis oppressorum.	4. Ejus cor ab omnibus Immundis immune Ibat totis viribus Ad bonum commune. Nec contentionibus Favit opportune Nec quis obstans legibus Transivit impune.
3. O quam sanctis aestibus, Hic intus ardebat, Regiis in vestibus Qui foris splendebat,	5. Singulis temporibus Dei in timore Sanctis in operibus Fervebat amore, Orbem justis legibus Rexit cum honore, Quem mors suis faucibus Succidit in flore.

Soweit ist uns zusammenhängender Text erhalten. Von der nun folgenden Nr. VII sind leider nur die ungeraden Zeilen vorhanden, die geraden fehlen:

O gloriosa Domina
.....
Fac ut sanctorum agmina
.....

Ich nehme deshalb Umgang davon, diese abgerissenen Zeilen hier wiederzugeben. Vielleicht würde sich bei vorsichtigem Ablösen des Pergamentes auf der Rückseite des Blattes weiterer Text gewinnen lassen.

Man weiß, mit welcher Begeisterung und welchen Hoffnungen Dante zu dem ritterlichen Heinrich auf sah und welche Klagetöne er dem zu früh Dahingeshiedenen nachsandte. Ein Echo derselben tönt auch aus diesen, der Form nach gutgearbeiteten Rhythmen. Ich verweise auf den wohlbesorgten zweisilbigen männlichen Reim (der auch IV 9, 3 das merkwürdige *Ligutres* schützt). Daß das Lied einen geistlichen Verfasser hat, liegt offen zutage; ob dasselbe aber aus Italien oder Deutschland stammt, wage ich nicht zu entscheiden, obschon mir letzteres glaublicher scheint. Der zweisilbige männliche Reim ist in Italien nie in der Weise gepflegt worden wie in Deutschland und namentlich in seiner Heimat Frankreich.

Dem Leser wird unter den Marienliedern dieses Bandes eine zusammenhängende Folge nicht entgehen, welche einer Handschrift der Bodleiana entnommen ist. Ich möchte dieser Handschrift, die ein besonderes Interesse beanspruchen darf, hier mit einem Worte Erwähnung thun. Dieselbe trägt die Bezeichnung *Miscellanea Liturgica 277*, ist also in den bisher gedruckten Oxforder Handschriften - Verzeichnissen nicht enthalten. Die Pergamentblätter derselben von 134 × 99 mm. sind von einer Hand des 11. Jahrhunderts in longobardischer u. z. casinensischer Schrift beschrieben und enthalten ein *Officium de ss. Trinitate* nebst mehreren *Officien de Beata*. Zu ersterem finden sich die Hymnen: *Laus trinitati resonet perenni* (ad Noct. fol. 26 a; cfr. *Analecta Hymnica* IV, n. 1), *O veneranda trinitas laudanda* (ad Laudes, fol. 34 a; cfr. Morel n. 2), *O pater sancte, mitis atque pie* (ad Vesp. fol. 39 b; cfr. Mone n. 12); zu letzteren gehören außer den in diesem Bande abgedruckten nur noch die bekannten Hymnen: *Quem terra, pontus, aethera* und *O gloriosa femina*. Es unterliegt keinem Zweifel, daß die Handschrift aus Unteritalien stammt; näher habe ich leider, von den mir zugänglichen Hilfsmitteln im Stiche gelassen, die Herkunft nicht zu bestimmen vermocht, obschon das *Kalendarium* unter andern Umständen diese Bestimmung ermöglichen müßte. Wenn dasselbe im Jänner das Fest des Blutzengen Julianus bringt, so werden wir damit nach Sora gewiesen, dessen Kathedrale überdies der heiligen Maria geweiht ist (vgl. *Acta SS. Jan. III*, 382). In den Feber fallen *Emmerentiana* und *Aldegundis*; ich habe aber keine Heiligen gleichen Namens finden können, deren Fest in diesem

Monat träge; Emmerentiana von Rom wird am 23., Aldegunde von Maubeuge, die man hier ohnehin nicht erwartet, am 30. Januar gefeiert. Ebenso auffallend ist, daß Barbatus, der nach Benevent deutet und sonst im Februar auftritt, hier in den März verlegt ist. Über diejenigen Namen, welche vor allem die Herkunft der Handschrift außer Zweifel stellen mußten: Pinzardo virgo, Bonafilia, Hilibertus confessor, Manapertus episcopus habe ich leider ebensowenig Licht erlangen können als über die Eintragung: XV. Kal. [Maji] obit Adilberga. Sollte mich später ein glücklicher Zufall entdecken lassen, was ich leider vergeblich gesucht, werde ich um so weniger verfehlen, dies nachzutragen, als die in sprachlicher und metrischer Hinsicht gleich interessanten Lieder augenscheinlich von einem Verfasser herrühren.

Trier, den 7. Juni 1891.

G. M. Dreves.

I.

DE TEMPORE.

---

1. Diebus Dominicis.

Ab Adventu usque ad Quadragesimam.

In Vesperis.

1. Summe Deus, precor, Adonai, Sabaoth, via, virtus,
Tutamen miseris solamenque malis.
2. Vitaque perennis, tu gloria spesque salusque,
Poscimus, optamus, te sine nil petimus.
3. Alma Dei trinitas, famulis succurre modestis,
Sani quo valeant dicere semper Amen.

Hymn. ms. S. Gereonis Colonien. saec. 12. (Privatbesitz.)

2. De Nativitate DN.

1. Angelus Domini Mariae nuntiat: Spiritus sanctus super te veniat.	7. Gaudebant illa duo animalia, Quia videbant benignam animam.
2. Beata es ex mulieribus, Quod de te nascetur, sanctum vocabitur.	8. Homines scrutabantur scripturas legibus, Perscrutabantur, ubi nasceretur Christus.
3. Casta effecta ex partu virgo est, Gravida virgo post partum virgo est.	9. In illa nocte pastores vigilabant, Voces audiebant, psallentes angelos.
4. De patre genitus ante principium, De matre natus portatus gremium.	10. Kurrunt videre illud, quod visum est, Vident lactantem exselsi filium.
5. Ex Bethlehem qui fuit oppido, Ibi respexit, qui erat optimus.	11. Laetus sedebat Joseph sanctissimus, Quia videbat regem altissimum.
6. Felicem dicunt illum praeseptum, Ubi jacebat excelsi filius.	12. Magi occurrunt offerentes munera, Stellam sequentes, quae eos deduxerat.

13. Nuntium ducunt ad regem impium, Herodi dicunt, quod Christus natus est. 14. Omnia fecit in suo nomine, Ut liberaret deceptum hominem. 15. Postquam cognovit, quod Christus natus est, Tunc interfectio parvulorum facta est. 16. Quaerebat Herodes parvulos perdere, Infra a bimatu eos occidere. 17. Regnum Herodes postquam expulsus est, Infernum invenit, postquam sepultus est.	18. Sanctus Johannes venit de eremo Ad baptizandum quaerebat Dominum. 19. Totum mundis Jordanis fluvius, Vitam donavit excelsi filius. 20. Virgo Maria, quae virgo concepit, Virgo permansit, quae Christum genuit. 21. Xristus de coelo salvator omnium, Qui suscitavit a morte Lazarum. 22. Ymnum et laudes Deo referimus Cum sanctis omnibus, qui te glorificant.
23. Zachaeus per fidem
ascendit arborem,
Ut transeuntem
videret Dominum.

Cod. Bruxellen. 8860—67. saec. 10. in. — 1, 2 Maria. — 2, 3 nascitur. — 3, 2 ex parte. — 5, 1 Bethlem. — 10, 1 Kurru. — 10, 3 Videns laetantem. — 12, 4 qui eos. — 22, 1 et laudibus, offenbar blofs Schriftfehler, hervorgerufen durch das folgende omnibus. — Zu 4, 4 portatus gremium verweise ich auf die in der Einleitung zum 7. Bande aufgeführten Analoga; dieselben scheinen mir eine Korrektur in gremio zu verbieten. Aus den gleichen Gründen belasse ich 6, 1 sq., obschon das Versmafs auch Felix dicunt illud praeseptum verträge. Hier liegt aber offenbar kein blofser Schreibfehler, sondern ein Genuswechsel vor, wobei allerdings fraglich bleibt, ob derselbe auf Rechnung des Verfassers kommt. Auch 19, 1 läfst einen Sinn zu, ohne dafs man mundus statt des überlieferten mundis zu lesen brauchte. — In der Hs. ist das Lied überschrieben „de Adnuntiatione sanctae Mariae“; nach jeder Strophe kehrt der Rundreim wieder: Beata virgo et Dei genitrix. Cfr. Duemmler, Rhythmorum Ecclesiasticorum Aevi Carolini Specimen p. 4.

3. In Nativitate DN.

Ad Tertiam.

1. Christe, hac hora tertia Tua nos reple gratia Caritate et fervidos Nos nostrosque fac proximos.	2. Ille Deus paraclitus Nostris nunc adsit cordibus, In hac hora qui rutilos Inflammarit apostolos.

3. Praesta hoc, Deus trinitas,
Una et compar deitas,
Cui laus, virtus, gloria
Nunc et cuncta per saecula.

Hymn. ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII. —
Ich belasse diesen und die beiden folgenden Hymnen beim Weihnachtsfeste,
dem sie die Handschrift zuweist, obschon sie sich inhaltlich an das Festge-
heimnis nicht anschließen. Cfr. Stephenson, 151.

4. In Nativitate DN.

Ad Sextam.

1. Sexta aetate virgine Qui natus es pro homine, Fac nos octava sumere Aetate sortem gloriae.	2. Et qui hac hora mysticum Sedisti super puteum, Fonte tuo nos irriga Atque sole illumina.

3. Praesta hoc, Deus trinitas.

Hymn. ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII.

5. In Nativitate DN.

Ad Nonam.

1. Hora nona quae canimus, Exaudi, Jesu, petimus, Quam tuus reddit obitus Sacrosanciam mortalibus.	2. Hac hora tuo vulnere Fons manavit ecclesiae, Tua nos jungat inclita Sancto latroni gratia.

3. Praesta hoc, Deus trinitas.

Hymn. ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII.

6. De ss. Nomine Jesu.

In 2. Vesperis.

1. Jesu, filii Dei, Nomen singulare, Nomen sanctae spei, Nomen salutare.	4. Consolatur tristes, Poenitentes salvat, Confortat pugnantes, Omnes morbos sanat.
2. Cibus, medicina, Lux est Jesu nomen, Servans a ruina Donansque solamen.	5. Praestat caecis visum Et sermonem mutis Datque claudis gressum Et auditum surdis.
3. Pascit cogitatum, Praedicatum lucet, Lenit invocatum, Castas mentes fovet.	6. Nomen reverendum Suscitat defunctos, Nomen expavendum Liberat obsessos.

7. Quod a genitoris
Pietate datur,
Hoc in salvatoris
Nomine petatur.

Brev. S. Gudilae imp. Parisiis 1516.

8. Sit laus trinitati,
Salus atque virtus
Et par unitati
Honor, lux et decus.

7. In Epiphania DN.

1. Venit Deus factus homo,
Exsultat omnis natio,
Coelum dedit sidus novum,
Apparet auctor omnium.
2. Magi ferebant munera,
Primi legati gentium,
Qui cum sacro mysterio
Signant latentis gloriam.
3. Aurum potentis regimen,
Numen sacrum thus indicat
Carnemque myrrha mortuam,
Mundi plantem machinam.

Brev. Othinense imp. Lubecae 1497.

4. Herodes, hostis invidus,
Ignorat haec trucissimus,
Christus, saluti gentium
Qui sic ministrat providus.
5. Jesu precamur optime,
Ut nos benigne dirigas,
Prompti feramus quo tibi
Laudis sacrata munera.
6. Praesta, pater piissime
Patrique compar unice,
Cum spiritu paraclito
Nunc et per omne saeculum.

8. In Epiphania DN.

1. Vera proles patris summi,
lux de patris lumine,
Volens suos consolari
sub servili tegmine,
Baptizatur die tali
in Jordanis flumine.
2. Baptizatur factor orbis,
non ut culpam deleat,
Quae in ejus pretiosis
artubus adhaereat,
Sed ut culpa nostrae carnis
hoc baptismo pereat.

3. Rege nato baptizato
testis dignus adfuit,
Qui de throno miro sono
dicens haec intonuit:
Hic est Deus, hic est meus,
in quo mihi placuit.
4. Columbina namque forma
visus est divinitus
Septiformis consolator
advenisse spiritus,
Qui conservet mentes nostras
Deo datas funditus.

Prosar. et hymn. ms. Laudunen. saec. 12. Cod. Laudunen. 263, mit der Aufschrift: Prosa in laudibus pro versu. Das Versmaß und mehr noch die Melodie charakterisieren das Lied indes als Hymnus.

9. In Transfiguratione DN.

Ad Laudes.

1. Mentis fervet devotio
Ad novae lucis gaudia,
Quae pio desiderio
Cor rapit ad coelestia.

2. Languens suspirat spiritus,
In spe mens sudat anxia,
Cordis extorquet gemitus
Dulcis Christi memoria

3. O quam praeclara regio, Quam dulcis illa patria, Quam sine vitae taedio Lux pascit metae nescia.	4. Nobis favente Domino Post tenebrosa stadia Mansura sine termino Lucis donentur atria.
5. Pater, cum unigenito Et spiritu paraclito Unus, nobis hanc gloriam Largire per praesentiam.	

Brev. ms. Praedicatorum saec. 14. in. Cod. Londinens. Reg. 2 A XI.

10. De Transfiguratione DN.

Ad Laudes.

1. O quantorum gaudiorum Dies haec mirabilis, In qua summus angelorum, Deus invisibilis, Fuit in discipulorum Adspectu visibilis.	3. Te supplices exoramus, Rex aeternae gloriae, Quod sic honeste vivamus Dono tuae gratiae, Ut tandem te videamus Revelata facie.
2. Pie Deus, summa vere Tua est clementia, Et quis posset non gaudere Hac audita gratia, Per quam sperat possidere Tot et tanta gaudia.	4. Gloria et honor Deo Usquequo altissimo, Una patri filioque, Inclito paraclito, Cui laus est et potestas Per aeterna saecula.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Turonen. 154. — 2, 5 sperat scandere. — 3, 3 Quod vivamus sic honeste.

11. In Quadragesima.

Ad Laudes.

1. Jam lucis splendor rutilat Noctis fugatis tenebris, Reddamus laudes Domino, Qui manet ante saecula.	2. Pellamus omne noxium, Poscamus omne prosperum, Defendat suos famulos Virtus aeterna jugiter.
3. Deo patri sit gloria Ejusque soli filio Cum spiritu paraclito Et nunc et in perpetuum.	

Psalt. ms. Coelestinorum in Gentilino saec. 14/15. Cod. Avenionen. s. n. — Mel.: Jam Christe sol justitiae.

12. Tempore Passionis.

Ad Completorium.

1. Ecce jam dies inclinat, jam venit ad vesperum, Flammis vero paucis solis, unde venit, revocans Ordinem suum observans mundi clausit tenebras.	3. Concede nobis noctem istam laetam et pacificam, Valeamus frontem nostram signo crucis tegere, Ut non valeat fur nocturnus mentes nostras laedere.
2. Nos indigni peccatores te precantes quaesumus, Non secundum mala nostra tu nobis retribuas, Sed preces, quas deprecamur, tu, Christe, suscipias.	4. Gloria et honor Deo usquequo altissimo, Una patri filioque inclito paracito, Cui laus est et potestas per aeterna saecula.

Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. — 1, 1 jam dies inclinat dies. —
2, 1 Et nos indigni.

13. De Vulneribus DN.

Ad Vesperas.

1. Verbum in carne moriens, Quinque vulnera patiens, Nostris praeparat piscinam Languoribus medicinam.	4. Si jam bonum operaris, Manus fixas intuearis, Ut in bonis operibus Fixus sis et fortissimus
2. Nam piscina probatica Per quinque portus mystica Plagas sacrati corporis Nobis ostendit miseris.	5. Perfecti qui coelestia Participant mente pia, Sumant per vulnus lateris Pretiosum osculum cordis.
3. Si tu jaces in peccato, Pedum vulnera memento, Purgant effectus intimos, Pellunt defectus noxios.	6. Per haec sacrata vulnera, Pie Jesu, nos libera, Qui cum patre unus Deus Manes, et sanctus spiritus.

Brev. Turonense imp. Parisiis 1522.

14. De Vulneribus DN.

Ad Laudes.

1. Summus sacerdos in ara Crucis se ipsum obtulit, Ut a morte nos amara Redimeret, quos condidit.	3. Quinque lapillos torrentis Paravit limpidissimos, Ut fastus profanae gentis Sterneret ferocissimos.
2. Sic propriis olim David Propter gregem manibus Os leonis laceravit Se offerens pro ovibus,	4. Sic per quinque Christi plagas Antiquus hostis vincitur, Et per fortis portae rimas Mel et lac nobis oritur,

5. Fons de saxo durissimò
Salit cunctos vivificans,
Et cum cruore roseo
Formatur sponsa militans.

6. Sit laus nostro redemptori,
Quino transfixo vulnere,
Quem pro nobis pater mori
Jussit cum sacro flamine.

Brev. Turonense imp. Parisiis 1522.

15. De Vulneribus DN.

Ad Vesp. et Tertiam.

1. Collaudemus venerantes
Passionem Domini,
Plagas ejus recolentes,
Fructuosas homini,
Toto corde congaudentes
Ejus sacro nomini.

2. Nam hic Deus ab aeterno
E coelis descendere
Dignatus est et materno
Ablactari ubere,
Ut sanaret nos interno
Lapsu mortis miserae.

3. Circumcisis puer crescit,
Duodennis disputat,
Coeli fructus maturescit,
Baptizatur, praedicat,
Traditur nec contradicit
Nec se poenis abdicat.

4. Innocens flagella subit,
Laceratur ictibus,
Fel, acetum ore bibit,
Perforatis manibus
Pedibusque mortem obit
Justus pro nocentibus.

5. Omnes ergo Jesum, natum
De Maria virgine,
Vere passum, immolatum
In cruce pro homine,
Veneremur et beatum
Parentem cum flamine.

Horae canonicae de quinque plagis . . . secundum metropolitanae ecclesiae
Turonensis usum, imp. s. l. et a.

16. De Vulneribus DN.

Ad Laudes.

1. Christus factus obediens
Humilem se exhibuit,
Servi formam suscipiens
Libenter pati voluit.

2. Terrores, contumelias,
Colaphos et convicia,
Mille tulit angustias
Dura pressus injuria.

3. Laceratur vulneribus,
Spinis ornatus ducitur,
Vestigiis et manibus
Clavis cruci configitur.

4. Felle potatus sitiens,
Exspirat post supplicia,
Scripturis finem faciens
Loca praedatur impia.

5. Tanta passus, dum viveret,
Ferro latus praemortuum
Non subtraxit, ut solveret
Nostri reatus debitum.

6. Crucifixo sit gloria
Patrique cum paraclito,
Qui nobis coeli gaudia
Donet plagarum merito.

Horae canonicae quinque plagarum . . . secundum metropolitanae ecclesiae
Turonensis usum, imp. s. l. et a.

17. De quinque plagis DN.

1. Amore victus filius, Paterna jussa deferens, Crucis dolores suscipit Vitae reserans ostium,	5. Est sanitatis inscia Caro referta vulnere, Plena malis est anima Suis relictis viribus.
2. Amoris abdidit Deus Vulnus sacrato pectore, Quod implet ejus copia Dolentiore vulnere.	6. Tantus labor non te movet, Redemptionis pretium, Saltem Maria fletibus Te feriat suspiriis.
3. Nec te dolor nec hic amor, Ingrate homo, perculit Nec frangeris miraculo, Quo vis relucet numinis.	7. Vel gladius pertransiens Interna piae virginis Pulset pectus lasciviens Caeno jacentis hominis.
4. Nimis piam in faciem Intende mentis oculos, Versa est cutis in scabiem Propter vetus piaculum.	8. Deo patri sit gloria Vulneratoque homini Cum spiritu paracrito Et nunc et in perpetuum.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. ex. Cod. Lugdunens. 476.

18. De Corona Spinea.

Ad Vesperas.

1. Aeterne rex altissime, Reddens coronas perditas, Coronam locas optime, Ubi per fidem habitas.	3. Vitae coronam reperit Corona mortis anxiae, Quo mors soluta deperit, Datur triumphus gratiae.
2. Theologiae regia, Parisiense speculum, Coronae fit custodia Custodientis populum.	4. Tu fructus trium seminum, Jesu, corona virginum, Corona continentium, Conjugatorum praemium.
5. Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisien. 1028. A. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. B. — Brev. Autisiodorense imp. Cabeliae 1483. C. — Dieses und die beiden folgenden Lieder sind die unter Ludwig IX. aus Anlaß der feierlichen Überführung der Dornenkrone in die Sainte Chapelle gedichteten Hymnen in ihrer Urform. Vgl. *Analecta* V. S. 30 u. ff.

19. De Corona Spinea.

Ad Nocturnum.

1. Corona Christi capitis Membra coronat hodie, Honoribus exhibitis Concordat vox laetitiae.	2. Regi Francorum mittitur Corona regis omnium, Suscipiamus igitur Salutis hoc exenium.

3. Hujus coronae mysticae Suscepto patrocínio Vox regionis Gallicae Consonet cordis gaudio.	4. Sertum signat victoriam, Qua Christus mortem expulit, Spinae nostrae miseriam, Quam caput nostrum sustulit.
5. Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisien. 1028. A. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. B.

20. De Corona Spinea.

Ad Laudes.

1. Deus, tuorum militum Sors et corona, praemium, Tuae coronae meritum Confert medelam omnium.	3. Tuae coronae radius Illuminat Parisius, Totam decorat Galliam Dans gratiam et gloriam.
2. Tua corona spinea Tuos coronet aurea, Tua nobis humilitas Poenas repellat debitas.	4. Nostra conservat regio Tibi thesaurum inclitum, Imminente judicio Resumes hoc depositum.
5. Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque pneumate
Sit laus patri cum filio.

Brev. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisien. 1028. A. — Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 746 a. B. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. C. — Brev. Autisiodorense imp. Cabeliae 1483. D. — Brev. Othinense imp. Lubecae 1497. E. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. F. — Brev. Lundense imp. Parisiis 1517. G.

Vorstehendes ist die Urform des Liedes; später wurden Str. 3 u. 4 geändert (3 in BEFG, 4 in EF):

3. Tuae coronae mysticae Suscepto patrocínio Jubilus vocis melicae Concurrat mentis gaudio.	4. Sancta conservat regio Tibi thesaurum inclitum, Imminente judicio Resumes hoc depositum.
- 1, 4 Confer EFG. — 2, 4 repellit G. — 3, 1 Tuae corona justitiae E. — 3, 3 Jubilo F, jubilis E. — 4, 1 conservet E. — 4, 2 Ubi thesaurum EF; die ganze Strophe fehlt G. — Cfr. Morel p. 38.

20b. De Corona Spinea.

Ad Parvas Horas.

O corona, spes unica,
O redemptorum gloria,
Mundana post naufragia
Nobis coronas duplica.

Brev. ms. S. Coronae saec. 14. Cod. Pragen. XII A 22. A. — Brev. ms. S. Georgii Pragen. saec. 14. Cod. Pragen. XIII C 1 a. B.

21. De Sancto Sudario.

Ad Vesperas.

1. Gaude, felix Vesontio, Ditata sacro pignore, Cujus tuta protectio Praeservat omni tempore.	4. Piscina vere nobilis, Quinque patens porticibus, O sindon admirabilis, Quinque fulgens vulneribus.
2. Corpus sepulchro positum Mox nobilis decurio Aromatibus conditum Involvit hoc sudario.	5. Illic jacebant languidi, Caeci, claudi et debiles, Spectantur hic innumeri Reges, duces ac nobiles.
3. O mira Dei bonitas, In isto linteamine Christi paret humanitas Impressa suo sanguine.	6. O signum venerabile Piis atque fidelibus, O velum formidabile Pravis ac infidelibus.
7. Ave, sindon dignissima, Signata Christi sanguine, Sit nobis securissima Salus in hoc velamine.	

Offic. ms. s. Sudarii saec. 16. in. Cod. Bisuntin. 89.

22. De Sancto Sudario.

Ad Matutinum.

1. Jam sacris ritibus signum mirabile,
Praestans hominibus trophaeum nobile
Et reddens omnibus numen placabile,
Colitur a fidelibus.
2. Christi recolitur mors acerbissima,
Quando distenditur in plebe maxima
Spectanda gentibus sindon dignissima
A praelatis insignibus.
3. Corpus dominicum de cruce tollitur
Et ad Judaicum morem involvitur
Linteaminibus et mixta ungitur
Myrrha cum aromatibus.
4. Maria praevenit valde diluculo
Nec Jesum invenit in suo tumulto,
Petrus subsequitur cum hoc discipulo,
De quo dictum: non moritur.
5. Hic currit citius, sistit in ostio,
Spectat interius una cum socio,
Vela considerat, quibus decurio
Corpus Christi involverat.

6. Fac, Christe, petimus, ut tua passio,
Quando committimus, fiat remissio,
Ad coeli gloriam sit resurrectio
Et ad mortis victoriam.

Offic. ms. s. Sudarii saec. 16. in. Cod. Bisuntin. 89.

23. De Sancto Sudario.

Ad Laudes.

1. Exsultet plebs fidelium In sindonis solemnibus, Concordet mentis gaudium Cum choris et harmoniis.	3. Servat devota civitas Thesaurum ineffabilem, In quo Christi humanitas Dat se plebi spectabilem.
2. Quam felix es, Chrysopolis, Facta Christi palladium, Quam insignis metropolis, Sudarii sacrarium.	4. Sindon, signum victoriae, Quo mors soluta deperit, Praefert trophaeum gloriae. Quo mundus vitam reperit.
5. Christe, nostra redemptio, Conserva pignus inclitum, In extremo iudicio Nos salvet hoc depositum.	

Offic. ms. s. Sudarii saec. 16. in. Cod. Bisuntin. 89.

24. De Sindone DN.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Laetam agens memoriam, Quae sindonis solemnibus Mittis ad coeli curiam.	4. Lectus regis Salomonis, Cella plena aromatum, Vellus fusum Gedeonis, Hortus clausus charismatum.
2. Joseph dimisso pallio Liber fugit nova sorte, Sancto relicto linteo Christus surrexit a morte.	5. Inclite, sindon lintheum, Ut tradunt evangelistae, Et ad caput sudarium Te contegunt, Jesu Christe.
3. Aurum in petra latuit Et sol fulgens sub modio, Christus triduo jacuit Clausus servato ostio.	6. Gloria tibi, Domine, Qui surrexisti a mortuis, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Parisien. 18 000. A. — Officium cum missa s. Sindonis, sudarium Christi vulgariter nuncupatae, per sacrae theologiae professorem, Fratrem ordinis praedicatorum, Illustrissimi principis Caroli secundi, ducis Sabaudiae noni, confessorem editum. Imp. Gebennis s. a. B.

25. De Sindone DN.

Ad Laudes.

1. Hymnum novae laetitiae Dulci productum cantico Chorus depromat hodie Pro linteo Dominico.	3. Concha plena aromatum, Testa nardi conquassata, Latet sidus obumbratum, Margarita conculcata.
2. Petra in petra latuit, Vermis fuit et non homo, Leo prostratus jacuit, Christus humilis in humo.	4. Granum mundum a palea, Corpus jacet exanime, Vellus siccum in area, Cadit Deus pro homine.
5. Gloria tibi, Domine.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Parisien. 18000. A. — Officium
s. Sindonis imp. Gebennae s. a. B.

26. De Sancto Sepulchro.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Nova reducens gaudia, Christi sepulchrum gloria Celebrando solemnita.	3. Honor et benedictio Sit Jesu, Dei filio, Qui passus est pro populo Et quievit in tumulto.
2. Cujus sepulchri mystici Suscepti beneficio Hymnus de corde supplici Jungat coelorum gaudio.	4. Tuum sepulchrum, Domine, Sic nos purget a crimine, Ut mereamur requie Frui coelestis gloriae
5. Gloria tibi, Domine.

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910.

27. In Coena Domini.

Ad Mandatum.

R^o Ubi caritas et amor,
Deus ibi est.

1. Congregavit nos in unum Christi amor, Exsultemus et in ipso jucundemur, Timeamus et amemus Deum vivum Et ex corde diligamus nos sincero.	2. Qui non habet caritatem, nihil habet, Sed in tenebris et umbra mortis manet; Nos alterutrum amemus et in die Sicut decet ambulemus lucis filii.

3. Caritas est sumum bonum et
amplum donum,
In qua pendet totus ordo
praeceptorum,
Per quam vetus atque nova
lex impletur,
Quae ad coeli celsa mittit
se repletos.
4. Nam ut caritas conjungit
et absentes,
Sic discordia disjungit
et praesentes,
Unum omnes indivise
sentiamus,
Nec ut simul adgregati
dividamur.
5. Simul ergo cum in unum
congregamur,
Ne nos mente dividamus,
caveamus,
Cessent jurgia maligna,
cessent lites,
Vere in medio sic nostri
Christus erit.
6. Clamat Dominus et dicit
clara voce:
Ubi fuerint in unum
congregati
Meum propter nomen simul
tres vel duo,
Et in medio eorum
ego ero.
7. Haec per coccum priscoe legis
figuratur,
Qui bis rubeo colore
tingebatur,
Quia caritas praeceptis
in duobus
Constat, quis Deus amatur
atque homo.
8. Ardua et arta via
ducit sursum,
Ampla est atque devexa,
quae deorsum,
Sed perennem dat fraternus
amor vitam,
Et perpetuam malignis
lis dat poenam.
9. Tota ergo mente Deum
diligamus
Et illius nil amori
praeponamus,
Inde proximos in Deo
ut nos ipsos,
Diligamus propter Deum
inimicos.
10. Unanimitèr excelsum
imploremus,
Ut det pacem clemens nostris
in diebus,
Jungant fidei speique
opus bonum,
Ut consortium captemus
supernorum.
11. Gloriam aeterno regi
decantemus
Et pro vita dominorum
exoremus,
Multos ut cum ipsis annos
gaudeamus,
Propter quorum hic amore
congregamur.

Cod. Bruxellen. 8860—67 saec. 10. in. A. — Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 159 saec. 15. B. —

2, 3 Et in B. — 2, 8 lucis proles B, wohl Korrektur, weil filii als dreisilbig aufgefasst wurde. — In B ist die Ordnung der Strophen: 2, 6, 5, 3, 4. — 3, 1 et fehlt B, weil die Elision hinderlich wurde. — 4, 5 sqq. lauten in B:

Quia caritas praeceptis
in duobus
Constat, quibus Deus atque
omnis homo.

5, 7 sq. Et in medio sit nostri Christus Deus B; abermals Korrektur zur Vermeidung der Elision. — 7, 1 Et per coecum prisca lege B. — 7, 3 sq. Qui colore tingi rubro Bis jubetur B. — 7, 5 sqq. lauten in B:

Vere amor dat fraternus
amor vitam
Et perpetuam malignam
dabit poenam.

7, 7 quibus Deus A. — Str. 8 und 9 fehlen B. — 9, 5 in Deum A. — Str. 11 fehlt B; an ihrer Stelle steht folgender Schluß:

11b. Similis quo et beatis
videamus
Glorianter vultum tuum,
Christus Deus,
Gaudium, quod est immensum
atque probum,
Saecula per infinita
saeculorum.

Als Rundreim kehrt nach jeder Strophe wieder

Ubi caritas et amor,
Deus ibi est. —

Nach 11, 3 dürfte das Lied in einem Lande und zu einer Zeit gemacht sein, in denen mehrere Herrscher gleichzeitig regierten. Es legt sich dabei der Gedanke an das Frankenreich auch deshalb nahe, weil sich in dem von Mabillion edierten Missale Francorum ähnliche Stellen finden, z. B.: *inclina ad preces humilitatis nostrae aures misericordiae tuae et Francorum regni adesto principibus, ut tua tranquillitate clementes, tua semper sint virtute victores.* — Von diesem Hymnus stehn noch heute in dem Römischen Messbuche Pius des V. drei Strophen, nämlich 1, 5 und 11b, allerdings in Versikel aufgelöst und auch sonst verändert.

28. In Coena Domini.

Ad Mandatum.

1. Fuit Domini dilectus
languens a Bethania
Lazarus beatus sacris
olim cum sororibus,
Quas Jesus, aeternus amor,
diligebat plurimum,
Martham simul et Mariam,
felices per saecula.

2. Haec Maria fuit illa
Domino gratissima,
Quae unguenti pretiosi
rore mixto balsami
Ante diem festum Paschae
libram nardi pystici
Fracto fudit alabastro,
corpus unxit Domini.

3. Dabat dulcia per sacros
pedes strictim basia,
Non cessabat lacrimarum
resolutis crinibus
Undas tergere, sacratis
Domini de labiis
Audiebat verbum, domus
Fragrabat odoribus.

4. Fractum signat alabastrum
Jesu corpus mystice,
Quod in crucis est altari
passionis tempore
Fossum clavis et apertum
percussura lanceae,
De quo sanguis redundavit,
unda fluxit laticis.

5. Hoc de fonte pietatis
odor fragrantissimus
Emanavit, quo repletus
mundus illo caruit
Sordido foetore, dudum,
pro dolor, heu, miseri
Quem tulerunt protoplasti
serpentis de gutture.
6. Hoc de fonte mundus omnis
ablutus a crimine
Pretiosi modo spirat
odoris fragrantiam,
Candidis indutus stolis
scissa perizomata
Est exutus peccatorum
contexta de foliis.
7. Est Maria baptizata
hoc in fonte credula,
Est et Martha, quarum frater
infirmatus Lazarus
Mortis atque vitae stabat
summo in confinio,
Pro quo nuntium sorores
triste ferunt Domino.
8. Sed potenter est vivaci
suscitatus Domini
Cuncta verbo quod creavit,
quod gubernat saecula,
Et de mortis satis atro
revocatus barathro
Sacrosancto collocatus
convivat convivio.
9. Splendor lucis, te precamur,
sancte patris unice,
Qui cum patre Deus regnas
sanctoque cum spiritu,
Ut, quos proprio cruore
redemisti, servulos
A peccatis absolutos
mittas ad coelestia.

Pontificale ms. Pictaviense saec. 8/9. Cod. Parisien. (Arsen) 227. A. — Brev. ms. Matisconense saec. 15. Cod. Lugdunen. 477. B. — Brev. Matisconense imp. Lugduni 1521. C.

2, 4 rorem A. — 3, 8 Flagrabat A. — 4, 3 altare A. — 5, 2 fragrantissimus A. — 6, 4 fragrantia A. — 8, 4 saeculo A.

BC setzen das Lied an für das Fest der hl. Maria Magdalena, Str. 4 und 5, 8 und 9 fehlen ihnen, vor Str. 6 *Divisio*, nach Str. 6 die Strophe: *Ecce Domine quem amas u. s. w.* (Duemmler, *Poetae Latini Aevi Carolini* I, 134), *Doxologie*: *Gloria et honor Deo usquequo etc.* Die Varianten von BC haben kein Interesse, weshalb sie hier fortbleiben. In A steht das Lied zur Fußwaschung des Gründonnerstags nach dem Hymnus *Tellus et aethra jubilent*, der die Aufschrift trägt „*Versus Flavii epi. ad mandatum*“, und ist eingeleitet mit den Worten „*Item versus Bedae*“. Bei dem hohen Alter der Handschrift ist diese Angabe beachtenswert. Das Lied ist ein Teil (Str. 1–7) eines längeren Gedichtes, das bei Duemmler I. c. p. 133 sqq. unter den Gedichten Paulins von Aquileja steht. Str. 8 und 9 fehlen aber dort; sie scheinen fast gemacht, um das Lied zu kürzen.

29. Sabbato Sancto.

Ad Vesperas.

1. Deus, pater piissime,
Petenda nobis suggere
Et digna postulantibus
Ne differas diutius.
2. Da cor profunde poenitens
Cum lacrimarum flumine,
Quo diluuntur omnia
Verenda conscientiae.

3. Auge fidei gratiam Statuque firma perpeti, Ut non vacillet impetu Nec Antichristi pessimi. 4. Da simplicem prudentiam Et caritatem fervidam, Qua certius signaculum Non est tibi placentium.	5. Te pollicente credimus, Quod haec prius quaerentibus Addantur ultro cetera, Quaecunque restant, commoda. 6. Honor sit atque gloria In sempiterna saecula Tibi patri cum filio Et spiritu paraclito.

Hymn. ms. Lirensis saec. 12. Cod. Elbroicen. 70. A. — Brev. ms. Carnotense saec. 13. Cod. Carnoten. 562. B. — Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 106. C. — Brev. ms. saec. 14/15. Cod. Parisien. 1297. D. — Psalt. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Cenomannen. 134. E. — 6, 6 In sempiterna gloria D. — Für Dominica 1. in Quadragesima C.

30. In Resurrectione DN.

1. Venite, omnes populi, Ad sanctissimum sepulchrum, Accedamus cum tremore, Regi veniam petamus. 2. Cum archangelis clamantes: Dominus noster surrexit, Almifica voce dicamus: Benedictus rex aeternus. 3. O quam stupenda pietas Gaudii magnae salutis, Ecce, resurgendo dedit Spem vitae ipse Dominus. 4. Rex, ecce, noster surrexit, Omnes obviam curramus, De sepulchro sanctissimo Magno canentes gaudio.	5. O grande cunctis gaudium, Surrexit quod altissimus, Nostra quoque surrectio Nobis adest credentibus. 6. Surrexit ergo Dominus Permagno quidem gaudio, Ut mereamur surgere In tremendo iudicio. 7. In sempiterna saecula Consolati gaudeamus, Consociati angelis Laetemur cum archangelis, 8. Laudemus Christum jugiter Cum patre semper manentem Et spiritu sancto regentem In sempiterna saecula.

Brev. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Pictavien. 39. — 6, 2 Per modo quidem Hs.

31. In Resurrectione DN.

1. Hymnum canamus gloriae In hoc paschali tempore, Quia surrexit Dominus Jesus, Mariae filius. 2. Accendens in patibulum Tulit mortis chirographum, Moriens mortem prostravit Et Satanam debellavit.	3. Peccatum in cruce fixit Exsolvens, quae non rapuit, Pro nobis mori voluit, Ne perderet, quos condidit. 4. Cum a morte suscitatur, Spes reedit et mors fugatur, Homo captus liberatur Et at vitam restauratur.

5. O grande cunctis gaudium, Quod post mortis exsilium Jesus, filius virginis, Resurrexit a mortuis. 6. Sit, Christe, tua passio Peccatorum ablutio, Sit tua resurrectio Aeterna jubilatio.	7. Cunctis tuis fidelibus A te vitam sperantibus Sit tua clarificatio Aeterna gloriatio. 8. Gloria tibi, Domine, Vitae dator et gloriae, Cum patre ac paracrito Jugiter absque termino.

Orat. ms. Thosanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4948.

32. In Resurrectione DN.

Ad Tertiam.

1. Sol, luna, coelum, sidera, Mons, vallis, alta, concava, Fons, stagna, flumen, aequora, Quidquid volat, repit, natat, 2. Qua voce quisque praevallet, In laude Christi plaudite, Redemptor orbis hac die Ab inferis victor redit.	3. Quaesumus, auctor omnium, In hoc paschali gaudio Ab omni mortis impetu Tuum defende populum. 4. Gloria tibi, Domine, Qui surrexisti a mortuis, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. saec. 13. Cod. Parisien. 1287.

33. In Resurrectione DN.

Ad Completorium.

1. Pastor bonus fidelium Qui semper exstas mentium, Rapacis ore daemonis Quos eruisti, protege. 2. Jam mortis a caligine Tuo redemptos sanguine Hac nocte serva propria Nos, Christe Jesu, dextera.	3. Te, summa Deus trinitas, Collaudet omnis spiritus, Qui ruptis mortis vinculis Vitae rependis praemia. 4. Tibi, redemptor, gloria Cum patre, sancto spiritu, Qui morte victa omnia Regnas Deus per saecula.

Brev. ms. saec. 13. Cod. Parisien. 1287. A. — Psalt. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 74. B. — Brev. ms. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin. Pictavien. s. n. C. — 1, 2 exstat A. — 2, 1 sqq. feblen BC, dafür: Quaesumus, auctor omnium. — 4, 1 sqq. Gloria tibi trinitas C.

34. In Festo Pentecostes.

Ad Processionem.

1. Lux sollemnis, ave, Christus, per saecula salvo,
Qua venit in terris, gloria summa patris.
2. Ecce, Dei proles, coeli, super ardua scandens,
Flamine bissenum dopat in igne chorum.

3. Spiritus adveniēns, ignis fervore calescens,
Corda pians ignit orsaque mira dedit.
4. En portant omnes Christi vexilla per orbem
Atque tonant linguis gentibus omnigenis.
5. Mentibus ex fuscis extirpant hi mala cunctis
Daemone possessos dantque Deo famulos.
6. Corpora functorum lumen capiunt redivivum,
Cultores foedi sacra feruntque Dei.
7. Spiritus alme, dator donorum pacis et auctor,
Promissum superi crederis esse Dei.
8. Numine tu vates implesti vaticinantes,
Praecones clari quo fierent Domini.
9. Integra sacraſti tu matris viscera Christi,
Innuba quo pareret virgo manensque foret.
10. Compar tu patris procedis gloria prolis,
Tu terrae cyclum circuis et superum.
11. O patris et prolis flamen, nos spernere nolis,
Sed purga tenebras pectoris horridulas.
12. Jam tibi da sedem per pectora nostra perennem,
Expulsis vitiis cordibus omnigenis.
13. Cum moverit Christus mundum per scepra tremendus,
Nos non cum reprobris sed velit esse piis.

Cod. Treviren. 120. add. saec. 11. — 1, 1 Christum. — 5, 1 extirpant humala. — 11, 2 tenebris.

35. In Letaniis Majoribus.

R. Votis supplicibus voces super astra feramus,
Trinus ut et simplex nos regat omnipotens.

1. Sancte pater, juva nos, Sancte fili, salva nos, Campar his et spiritus, Junge nos intrinsecus.	5. Sancte Petre ac Paule Cunctique apostoli, Vos orate pro cunctis Christianis populis.
2. Sancta mundi domina, Stella maris Maria, Tu pro nobis filium Ora, Christum Dominum.	6. Juncti sancto Stephano Universi martyres, Estote auxilio Populo catholico.
3. Summa sedis minister, Quis ut Deus, Michael, Cum supernis civibus Sis nobis propitius.	7. Sancte Galle, succurre, Sancte Ottmare, subveni, Nos cum confessoribus Adjuvando precibus.
4. Praeco Christi Johannes, Agni Dei ostensor, Redemptoris baptista, Tu nos Deo commenda.	8. O martyr Felicitas Cohors atque virginum, Postulate pro nobis Majestatis Dominum.

9. Omnes sancti Domini Angeli et homines, Vos ad aures divinas Ferte preces sedulas.	14. Ut pastorem tueri Nostrum velis et clerum, Omnes simul oramus, Jesu Christe, audi nos.
10. Ut nobis remissio Peccatorum donetur, Aëris temperies Terraëque fertilitas.	15. Ut rex noster Henricus Ejus et exercitus Hinc et inde servetur, Oramus, Christe, audi nos.
11. Pacem nobis imploret Vestra intercessio, Sanitatem corporum Et perenne gaudium.	16. Ut cruore redemptum Pretiosum populum Conservare digneris, ~~Oramus~~ , Christe, audi nos.
12. Ut famem et morbi vim ~~Amovere dignetur~~ Omnipotens Dominus, Obtinet precibus.	17. Animas catholicas In aeterna requie Confoveri jubeas, Oramus, Christe, audi nos.
13. Ut saeviens gladius Et paganus populus Depellatur a nobis, Te rogamus, Domine.	18. Omnes tibi canimus, Universi clamemus Vocibus et cordibus: Oramus, Christe, audi nos.

Trop. ms. Mindense anni 1024. Cod. Berolinen. IV° 11. — Die erste Hälfte des Liedes hat Mone (625) aus dem Münchener Clm. 14083, einer St. Emmeraner Handschrift des 11. Jahrhunderts herausgegeben. Er macht dazu die Bemerkung: „Nach Vers 23 wurde dies Lied im Kloster St. Emmeran zu Regensburg gemacht, womit auch die Anrufung des h. Benedictus und Gallus V. 27. 28. übereinstimmt, denn das Kloster gehörte zum Benedictinerorden und hing mit St. Gallen zusammen.“ Dies ist irrtümlich. Die versificierte Litanei stammt so gut wie die ähnlichen: Humili prece et sincera devotione und Ardua spes mundi aus St. Gallen. Die Emmeraner haben nur ihren Heiligen an die Stelle des hl. Stephanus, Benedict an die des hl. Gallus, Gallus an die Ottmars gerückt. Auch sonst in Mone's Text höchst corrupt; seine Lesarten sind: 1, 1 adjuva. — 6, 1 O praesul sancte Emmerame. — 6, 2 et omnes martyres devote. — 6, 3 in auxilio. — 7, 1 O Benedicte pater pie. — 7, 2 Sancte o Galle doctor bone. — 7, 3 cum aliis confessoribus. — 8, 2 Et virginalis castitas. — 8, 4 Jesum Christum peccatis. — 9, 1 sancti Dei. — 9, 2 Nos exaudire dignemini — 9, 3 Et ad aures. — 9, 4 Ferte nostras miseras.

36. In Ascensione DN.

1. Adest dies sanctus Dei Claro resplendens lumine, Quo victor coelos potens rex Christus exsultans petiit.	3. O rex supernae gloriae, Qui patris in dextera sedes, Tu nos vide clemens tuos Nunc deprecantes servulos.
2. Quem turba tunc cum laudibus Fortem resultans predicat Regem triumphantem sequens Intra polorum januas.	4. Da spem, fidem catholicam, Da caritatis munera, Grates pias rite ut tibi Reddamus omni tempore.
5. Laus, honor, virtus,

Hymn. ms. S. Gereonis Colonien. saec. 12. (Privatbesitz). A. — Psalt. ms. Coloniense saec. 14/15. Cod. Capit. Colonien. s. n. B. — 2, 1 nunc cum A.

37. De Corpore Christi.

Ad Laudes.

1. Panis iste dulcedinis Totus est plenus gratiae, Gestatus alvo virginis, Summae Deus clementiae.	3. O coeleste convivium, O beatorum gloria, O requies humilium, Duc nos ad coeli gaudia.
2. Hujus panis angelici Saginemur pinguedine, Tam suavis viatici Delectemur dulcedine.	4. Praesta, pater, per filium, Praesta per alnum spiritum, Quibus hoc das edulium, Felicem dones exitum.

Antiphonale ms. Wellegradense anni 1671. Cod. Pragen. XIV D 4 i. — Obschon die handschriftliche Quelle für dies Lied eine so späte ist, weist es sich doch durch den zweisilbigen männlichen Reim als ein Erzeugnis des 13. oder 14. Jahrhunderts aus.

38. De Corpore Christi.

1. Verbum supernum prodiens Nec patris linquens dexteram Ad opus suum exiens Venit ad vitae vesperam.	5. In divinis operibus Nulla res sic mirabilis, Nam nos cibatur iste cibus Manens indivisibilis.
2. Venit ad aegros medicus Dans salutis remedia, Venit doctor salvificus Alta docens mysteria.	6. Sumunt omnes et singuli, Semperque tota sumitur Veritas hujus pabuli, Quod sumptum non consumitur.
3. In mortem a discipulo Suis tradendus aemulis Prius in vitae ferculo Se tradidit discipulis.	7. Jesus nascens se socium, Convalescens in edulium, Pendens dedit in pretium, Se regnans dat in praemium.
4. Quibus sub bina specie Carnem dedit et sanguinem, Ut duplicis substantiae Totum cibaret hominem.	8. O salutaris hostia, Quae coeli pandis ostium, Bella premunt hostilia, Da robur, fer auxilium.
9. Uni trinoque Domino Sit sempiterna gloria, Qui vitam sine termino Nobis donet in patria.	

Antiph. ms. Signiacense saec. 12. Cod. Carpolopolitan. 228 add. saec. 14. A. — Antiph. ms. Villariense saec. 13. Cod. Bruxellen. 6436. add. saec. 13. B. — Antiph. ms. S. Mariae de Marca saec. 15. Cod. Namurcen. 22. C. Diurn. ms. Cisterciens. saec. 15/16 Cod. Parisien. 1325 D. — Der Hymnus stellt eine Erweiterung des Frohnleichnamsliedes gleichen Anfangs dar, das Thomas von Aquin verfaßt hat. Neu sind die Str. 2, 5 und 6, wenig verändert 7. Nach Str. 4 pfelegt Divisio zu folgen.

39. De Corpore Christi.

1. Jesu, nostra refectio, Panis, potus fidelium, Mel, melos, jubilatio Cordis, oris et aurium. 2. Quae te vicit clementia, Ut nos in hac miseria Carne cibares propria Jungens imis coelestia.	3. Tu redemptor, tu praemium, Tu nobis es communium Medullatorum pingium, Tu esto nostrum gaudium. 4. Qui nobis das tam dulcia Praegustanda praeludia, Te frui des in patria, Beata nobis gaudia.
5. Trino Deo et simplici
Laus, honor, virtus, gloria,
Qui vino, pane refici
Det nos in coeli curia.

Diurn. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Parisien. 1323. A. — Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. 1300. B. — Antiph. ms. S. Martini de Estoviano saec. 14. Cod. Parisien. 786. C. — Psalt. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Cenomannen. 134. D. — Brev. ms. Constantiense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29 886. E.

40. De Corpore Christi.

Ad Nocturnum.

1. Splendor superni numinis Laudisque sacrificium, Coenam tui da numinis, Tuae carnis et sanguinis. 2. Caro tua vere cibus, Sanguis tuus vere potus, Redemptionis hostia, Tuarum pastus ovium.	3. O coeleste convivium, O redemptorum gloria, O requies humilium, Aeterna confers gaudia. 4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Antiph. ms. Villariense saec. 13. Cod. Bruxellen. 268. add. saec. 14/15.

41. De Corpore Christi.

Ad Tertiam.

1. O quam magnum, quam prae- clarum, Panis vini sub specie Natum patris animarum Esse cibum quotidie. 2. Quod naturae vim excedit Luce fusa de supra Fides credit et obedit Dirigens nos ad aethera.	3. Ergo nobis sit epulum Christus, mentis substantia Quo firmetur, et poculum Corda replens laetitia. 4. Praesta, pater, per filium, Praesta per alium spiritum, Quibus hoc das edulium, Prosperum serves exitum.

Antiph. ms. Osterloviense anni 1498. Cod. S. Barbarae Gandaven. s. n.
A. — Antiph. ms. Villariense saec. 13. Cod. Bruxellen. 268. add. saec. 14/15. B.
Dreves, Hymni Inediti. III.

42. De Corpore Christi.

Ad Tertiam.

1. O vere digna hostia, Per quam fracta sunt tartara, Redempta plebs capivata, Reddita vitae praemia.	2. Per hanc vitae solatium Detur et quies temporum, Pacis redundet commodum, Sedetur omne scandalum.
3. Uni trinoque Domino Sit sempiterna gloria, Qui vitam sine termino Nobis donet in patria.	

Psalter. cum hymn. imp. Lipsiae (Melch. Lotter) 1509.

43. De Corpore Christi.

Ad Sextam.

1. O salutaris hostia, Quae coeli pandis ostium, Bella premunt hostilia, Da robur fer auxilium.	2. Ut fine nostri temporis Poenis laxatis debitis Per haec sacra mysteria Regni sumamus praemia.
3. Hoc praestet summa deitas Patris natique unici Sanctoque cum spiramine In sempiterno tempore.	

Psalt. cum hymn. imp. Lipsiae 1509. — 2, 3 Haec sacra ministeria.

44. De Corpore Christi.

Ad Nonam.

1. Ave, corpus sanctissimum, In ara crucis torridum, Cruore cujus roseo Gustando vivimus Deo.	2. Hujus frequens memoria Praestet salutis gaudia, Quae sine fine celebrant, Quae cor ab imis elevant.
3. Sit trinitati gloria, Honor, virtus, victoria, Per omne jugiter aevum Sit decus et imperium.	

Psalt. cum hymn. imp. Lipsiae 1509.

45. In Inventionem sanctae Crucis.

Ad Laudes.

1. Sanctae crucis mysterium, A saeculis absconditum, In Christi morte micuit Vitam ministrans mortuis.	2. Crux peccati naufragium, Crux veniae suffragium, Ad animae remedium Parat potens antidotum.

15. Petrus a longe sequitur Et Malcho aurem amputat, Exspectans in praetorio Ter denegavit hominem. 16. Quanta patuit divinitas, Pro fratre vix quis moritur, Ut vinceret diabolum, Christus pro nobis passus est. 17. Recepto sancto corpore Joseph in aromatibus Cum sindone in tumulo Magnum recondit thesaurum. 18. Sigillum signat tumulum, Jesus vadit ad inferos, Inferni claustra conterit, Adam inde eripuit.	19. Tertia die resurgit, In Galilaea praedicant Videntes mirabilia, Quae fecit Christus Dominus. 20. Videntibus discipulis Christum circumdant angeli, Coelum, terram suspiciens, Jesus ad patrem revertens. 21. Xristus vadit in quadriga, Coeli secreta penetrat, Cum quatuor animalibus In septimo throno sedet. 22. Ymnum canentes resonant Tota coeli militia, Agnus beatus revertens Triumphans de diabolo.

Cod. Bruxellen. 8860—67. saec. 10. in. — 1, 1 prolis sanctissime. — 3, 2 Deum, wenn von einer Änderung des Textes Umgang genommen werden soll, als Pluralform zu fassen. — 3, 3 Zu der Verbindung in coelestia ist eine Erläuterung wohl nicht mehr nötig. — 7, 2 fehlen dem Verse 3 Silben. — 8, 1 praevide. — 8, 3 Esca uirtices. — 9, 4 crismate. — 10, 2 Jesum et matre Maria; ausgelassen ist, wie so oft (vgl. *Analecta* VII, S. 14), die Präposition. a, wenn zu lesen Jesu et matre Maria, per, wenn Jesum et matrem Mariam. — 11, 3 mundum; überdies fehlt eine Silbe; die im Text adoptierte Konjekture ist übrigens nicht die einzig mögliche. 12, 3 exsiliat. — 12, 4 Surget. — 14, 1 gente profanissima. — 14, 2 Juda — 16, 2 vixque (vixq). — 17, 1 Receptit sancto. — 19, 1 die resurgitur. — 19, 2 praedicat. — 21, 4 throno resedet.

47. De Icone Salvatoris.

Ad Vesperas.

1. Jesu, solamen miseris, Quem caritas de superis Ad ima traxit et nostris Immiscuit miseriis. 2. Nunc patris sedes a dextris Morte acta sub pedibus, Cum vindicari poteris De tuis adversariis. 3. Qui velut canes rabidi Pravorum patrum filii Conantur in imagine Paterno frui scelere. 4. Quae te vicit benignitas, Ut tam scelestos sufferas, Ut non ad nihil redigas Sed et benigne revocas.	5. Qui non verentur caedere Et clavis crucifigere, In faciem conspuere, Qua delectantur angeli. 6. Sed dum torrens a latere Fluxit tuae iconiae, Perfosso corde cuspide, Aqua mixtae cum sanguine; 7. Hujus tactu vivifico Sanatur a contagio Omnis morborum passio, Claret pater in filio. 8. Surgit a morte perfida Judaica gens tremula Et voce clamat quaerula, Ut detur Christo gloria.

9. Laus patri sit ingenito,
 Laus ejus unigenito,
 Laus sit sancto spiritui,
 Qui nos vocavit vivere.

Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. — 6, 2 tuae icone: vgl. das Wort iconia bei Du Cange. — 6, 3 Perfosso conti cuspidi.

48. De Icone Salvatoris.

Ad Nocturnum.

1. Tunc coelum horruit et stupet ratio
 Et sol erubuit nec recto radio
 Cernere potuit scelus in populo,
 Jam terra tremuit.
2. Cum poenas repetit propria natio,
 Quas praesustinuit Christus, salvatio,
 Dum passus obiit crucis in medio,
 Virtus elanguit.
3. Mortem non pateris surgens a mortuis,
 Sedens a dexteris patris et poteris,
 Et tamen lateris foratu cuspidis
 Virtus impetitur.
4. Non est iconia vitae ut mortua,
 Quae cum inscinditur, effundit flumina,
 Cruor dispergitur per aegra corpora,
 Et salus redditur,
5. Horret gens perfida viso prodigio,
 Jubet, ut hydria subdatur liquido,
 Probatur gratia languentum numero,
 Qui restituitur.
6. Probatur sanguinis et Christi veritas,
 Dum aegris singulis reddatur sanitas,
 Rumpitur ulceris caeca crudelitas,
 Clamat gens perfida.
7. Patri cum filio communis gloria,
 Sancto spiritui pia concordia,
 Unique Domino laus sit et gratia
 Per cuncta saecula.

Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. — 4, 1 wieder icone statt iconia, welch letztere Form der Vers fordert.

49. In Effusione Sanguinis DN.

1. Beatum nobis gaudium	2. Cruce sanguinem profundens
Lux haec solemniter attulit	Pependit auctor saeculi,
Christi pandens miraculum,	Se pro impiis exponens
Per quod injustum pertulit.	Spes, vita, salus populi.

3. Beati, quorum oculi Visione recreantur Sanguinisque sanctissimi, Quo devoti liberantur.	4. Beata lux et celebris Tanto clarens prodigio, Quo sedenti in tenebris Lux orta fuit impio.

5. Gloria tibi, trinitas,
Hujus datrix miraculi,
Laudes solventes debitas
Nos duc ad gaudia coeli.

Brev. Corisopitense imp. 1500.

50. In Effusione Sanguinis DN.

Ad Nocturnum.

1. Psallat chorus fidelium Sedulo mentis studio, Noctis frangat silentium Nocturno plaudens jubilo. 2. Ut in laude salvatoris Concinat plebs mortalium, Dum recolit conditoris Pergrande beneficium.	3. Siquidem gaudere decet Subjectum Christo populum, Dum ejus donum recenset, Per quod detexit iniquum. 4. Gloria tibi, trinitas, Hujus datrix miraculi, Laudes solventes debitas Nos duc ad gaudia coeli.

Brev. Corisopitense imp. 1500.

51. In Effusione Sanguinis DN.

Ad Laudes.

1. Plaudat chorus psallentium Cum matutinis laudibus, Christi canens praeconium Cordis et oris nisibus. 2. Haec nobis arma tribuit In amoris signaculum, Quibus nos victor eruit A morte vincens aemulum.	3. Laudes et laudans ferveat Redemptorum devotio, Quos tanto dono recreat Redemptoris dilectio. 4. Patri, nato, spiritui Sit laus semper et gloria, Qui nos det festis perfrui Aeternis post praesentia.

Brev. Corisopitense imp. 1500.

52. In perennis diem Sabbati.

1. Alma fulget in coelesti perpes regno civitas Hierusalem, quae est nostrum celsa mater omnium. 2. Bonis dignam quam creavit rex aeternus patriam, Malis absque qua felices fine nullo gaudeant.	3. Cujus multae mansiones amplis insunt moenibus, Namque suam quisque sedem sumit factis congruam. 4. De communi sed vicissim consolantur praemio, Unus sacros inter muros amor quos complectitur.

5. **Excellentes** immortalī
statu coetus hominū
Angelorum mixti choris
laudem Christo concinunt.
6. **Fide** clarum patriarchae
comitantur Abraham
Deque sua stirpe nato
vota solvunt Domino.
7. **Gaudens** regem tenebrarum
victum canit legifer,
Promissumque olim suis
pandit regnum populis.
8. **Hunc** secuta prophetarum
ibi cernunt agmina,
Vitae nobis quam venturae
praecinebant gloriam.
9. **Illic** et apostolorum
sacer adest numerus,
Urbis celsa qui credenti
portas plebi reserant.
10. **Karmen** Christo triumphale
cantat chorus martyrum,
Quanto plura passus istic,
illic tanto laetior.
11. **Laudem** dicunt et adorant
viventem per saecula,
Suas mittunt et coronas
ante thronum aureas.
12. **Mater** ibi tua, Jesu,
turmas ducens virginum
Locum tenet intra laetae
muros urbis optimū.
13. **Novum** melosque te coram,
nullus alter quod valet,
Modulatur agmen sacri
stolis cleri candidis.
14. **Omnes** ibi reges justī,
duces, plebes, milites,
Senes una juvenesque
laudent nomen Domini.
15. **Puellarum** cohors felix,
matres simul et piae,
Sponsi gaudent in amplexu
taedis comptae lucidis.
16. **Quas** inducet rex in sua
sublimis cellaria
Ordinabit et in illis
caritatis copulam.
17. **Rectos** corde cunctos unum
perlustrabit gaudium,
Indistincta pro distinctis
sumunt actis praemia.
18. **Solis** nulla, nulla lunae
urbs egebit lampade,
Christus illam namque suo
totam lustrat lumine.
19. **Templum** ipsa nullum habet
manu factum civitas,
Ipse Deus hujus templum
est et agnus unicum.
20. **Vitae** sacra paradiso
vernāt arbor medio,
Cujus uber jam beatos
alit fructus incolas.
21. **eXultantes** manifestam
Dei cernunt faciem,
Dant aequalem coaeternae
trinitati gloriam.
22. **Ydri** nulla pestis illic,
morti nullus est locus,
Salus edux ample totum
implet urbis ambitum.
23. **Zona** summae caritatis
circum totam plectitur,
Vera totam lustrat intus
Deus ipsa caritas.
24. **Gloriosa** Deo patri
dilectoque filio
Laus et honor et potestas,
una sancto spiritu.
25. **Sicut** erat ante cuncta
temporum principia,
Est et erit in aeterna
saeculorum saecula.

Cod. Londinen. Reg. 2 A XX. saec. 8/9. A. — Cod. Capit. Veronen. XC (85) saec. 9. ex. B. — Cod. Bruxellen. 8860—67 saec. 10. in. C. — Cfr. Duemmler l. c. p. 14, dem ich die Lesarten von B entlehne. A ist leider (das Lied steht auf dem letzten Blatte der Handschrift) stark beschädigt, namentlich die Strophen N, Y und Z. Eine ausführliche Beschreibung der Handschrift giebt W. De Gray Birch, *An Ancient Manuscript of the eighth or ninth century* (Hampshire Record Society) London und Winchester 1889 p. 101—113.

1, 1 celestis AB, eine Lesart, die sich (in coelestibus wie in excelsis) festhalten liefse. — 1, 2 regnum A, regna BC. — 1, 4 mater hominum B. — 2, 1 digna B. — 2, 4 sine nullo gaudebunt B. — 3, 3 unusquisque summit B. — 4, 1 commune C. — 4, 2 completantur B, conlaetantur C. — 5, 1 immortalem A, immortalis B. — 5, 4 concinnunt C. — 6, 2 comitantur habere B. — 6, 3 natum A. — 7, 1 Gaudent B. — 7, 3 suis olim BC. — 8, 4 prae- cinnebat gloria B. — 10, 1 Karnem B; triumphali B. — 10, 2 chorus cantat BC. — 10, 3 Quantum A. — 12, 1 choros ducens A, weniger gute Lesart in Anbetracht des Stabreims und der Assonanz in u. — 13, 1 melos qui BC; decoram B. — 13, 3 sacer B. — 13, 4 clari ABC. — 14, 2 plebes duces A. — 14, 4 laudent bei Dümmler dürfte Druckfehler sein. — 15, 1 chorus B. — 15, 3 amplexum BC. — 16, 1 adducet B. — 16, 2 sublimes A, sublime C. — 17, 2 replet ibi gaudium BC. — 17, 3 Qui distincta pro C, qui districta B. — 17, 4 sumunt dona meritis BC. — 18, 1 Solis nulla lune B. — 18, 2 sedebit lampade B. — 18, 3 Christi B. — 18, 4 lampat lumine BC; es ist schwer zu entscheiden, welche Lesart besser, da sich a und u (o) in die Assonanz teilen, doch scheint u vorzuherrschen. — 19, 1 ibi nullum B. — 19, 2 cujus templum B. — 19, 4 agnum B. — 10, 1 paradisum B. — 20, 2 medium B. — Str. 21 u. 22 fehlen B. — 21, 4 trinitatis A. — 22, 4 orbis C. — 23, 1 Zonam B. — 23, 4 ipse A. — Str. 24 u. 25 fehlen oder sind total erloschen A. — 24, 4 una cum sancto BC.

II.

DE BEATA.

II

DE BRATA.

---

53. De Beata Maria V.

Ad Nocturnum.

1. Filia divinitatis, Genitrix humanitatis, Te favente pater summus Natusque nobis sit pius.	3. Te ductrice comitante Properemus agillime, Ut cum civerit Dominus Pulsando, laeti fiamus.
2. Opifera omnimoda In fine nobis obtine, Ut agnoscat blandissime, Quos condidit mirifice.	4. Laudatio deitati, Splendificatrix, et tibi, Tua nobis tuitio Jugis sit suffragatio.

Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 277 saec. 11. fol. 58 a. — 3, 3 nur cum civerit Hs; ut und Dominus ergänzt.

54. De Beata Maria V.

Ad Laudes.

1. Splendidior omni Phoebo, Flagita opitulando, Ne soboles tua dulcis Abdicet nos cum damnandis.	3. In examine horrendo Lacerto tegamur tuo, Quo nefandissimus praedo Arceatur continuo.
2. Inter valetudines omnes Utrobique intuere, Experiamur jugiter Tuum adminiculum.	4. Laus trinitati unicae, Deiferae perpes tibi, Postulatione tua Ab omni solvamus malo.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 64 a. — 2, 1 valitudines Hs. Der Vers hat eine Silbe zu viel. — 4, 4 malo fehlt Hs.

55. De Beata Maria V.

Ad Primam.

1. Rutilantior jubare, Opaca nostra interna Deifico illustrare Lumine semper dignare.	3. Ut ejus faciem dulcem Capiamus et hilarem, Ipse herus nectareus Suis nos misceat agnis.
2. Proli tuae dulcorosae, Quae omni petitioni Tuae obtemperat ultro, Supplicare satagito.	4. Effigiatori salus, Christigera, tibi simul, Ope muniamur tua Per climata universa.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 75 a. — 2, 4 Supplicare satagi Hs.

56. De Beata Maria V.

Ad Tertiam.

1. Virgo, quae ave perenne A Gabrielis stomate Sumpsisti, ex eo omnes Nos effice participes.	4. Pacis latrrix et gaudii, Tuam flagita sobolem, In necessitate nostra Quo nobis det subsidia.
2. Illuminatrix saeculi, Genitrix regis aeterni, Mentes nostras nebulosas Celerrime irradia.	5. Gestatrix luminis veri, Nostri memento figmenti, Ne in tormentis aeternis Puniamur profligati.
3. Templum Domini et almi Sacrarium spiraminis, Nocentia universa Procul a nobis exstirpa.	6. Trinitati summae virtus Et tibi, Kyria, decus Tuo postulatu jugi Praesentemur plasmatori.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 78 a. — 4, 2 flagito Hs. — 5, 3 aeternis ergänzt.

57. De Beata Maria V.

Ad Sextam.

1. Genitrix intacta Summi regis sola, Patefac coelicum Semper introitum.	3. O luna pulchrior, Sole electior, Auro praeclarior, Quaeque pelle taetra.
2. Fenestra astrea, Nobis sis pervia, Ut cum prole tua Gratulemur una.	4. Lucifera mira, Stella matutina, Obscura illustra Praecordia nostra.
5. Laus patri prolique Simulque flamine Et tibi, spes nostra, Reparatrix vera.	

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 80 b. — 1, 3 Nobis patefac coelicum Hs. — 2, 2 praevia Hs. — 3, 4 Nostra quaeque pelle taetra Hs.

58. De Beata Maria V.

Ad Nonam.

1. Virgo, quae lucem saeculo Edidisti, mater Dei, Requiem nobis perennem Impetra, regum domina.	2. Expiatrix facinoris Gravissimae primae matris, Restauratrix iustitiae, Nequitias nostras dele.

3. Momentulis et horulis
Ipsi supplices singulis,
Quo noxas deleat cunctas
Et vires det idoneas.

4. Gloria nato sit tuo,
Honor tibi detur, pia,
Pro nobis supplica illi,
Quem dominum protulisti.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 82b. — 1, 3 nobis perenniter Hs. —
3, 3 deleant Hs.

59. De Beata Maria V.

Ad Vesperas.

1. O mater sola et virgo,
Ex qua Deus est et homo
Natus, ipsum deposcere
Pro nobis stude sedule.

3. In universis nobis sis
Moderatrix, temperatrix,
Cooperatrix strenua
Per momentula singula.

2. Quem amplexu dulciffuo
Tuum amplecteris natum,
Semper eidem supplica,
Quo nobis detur venia.

4. Vitae tutrix et salutis,
Propitiatrix sis nobis
In omni angustia
Et formidine futura.

5. Patri, proli et flamine
Imperium et honor sit,
Tibi, basilea, virtus,
Guberna nos attentius.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 86b. — 2, 2 amplexeris Hs.

60. De Beata Maria V.

Ad Completorium.

1. Lux Eoa rutilior,
Sole lunaque clarior,
Ex qua ortus est Helios,
Reatus expia nostros.

3. Per oscula gratiosa,
Jesu labellis tenellis
Quae dulciter impressisti,
Pie recordare nostri.

2. Supplicatu diutino
Valide stipemur tuo,
Ne veneno basilisci
Perimamur pestiferi.

4. Genitori et genito,
Spiramini almigero
Perpes sit jubilatio,
Tibi, kyria, cum eo.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 87a — 1, 1 rutilici Hs. — 4, 4 Et
tibi kyria Hs.

61. De Beata Maria V.

Ad Primam.

1. Summi mater principii,
Dei Maria filii,
Adesto nunc psallentibus,
Adesto nostris precibus.

2. Hostem et adversarium
Animarum fac languidum,
Nostrum esto solatium,
Esto nostrum et gaudium.

3. *Mundos in tuis laudibus
Conserva nos a lapsibus
Tuique nati gratiam
Fac nos habere maximam.*

4. *Concedat tuus filius
Hoc Jesus benignissimus,
Cum patre et paraclito
Qui regnat sine spatio.*

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 92b.

62. De Beata Maria V.

Ad Tertiam.

1. *Maria, mater luminis,
Summae beatitudinis,
Intacta et mundissima
Et aula Dei nitida.*

3. *Deposce nobis veniam,
Precare indulgentiam,
Electorum consortium
Post nostrum quoque obitum.*

2. *Tibi devote psallimus,
Te enim veram sapimus
Genitricem dominicam,
Totam ineffabillimam.*

4. *Concedat tuus filius
Hoc Jesus benignissimus,
Cum patre et paraclito
Qui regnat sine spatio.*

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 94a.

63. De Beata Maria V.

Ad Sextam.

1. *Splendoris patris genitrix,
Totius mali perditrix,
Salvatricis nostri saeculi
Et causa summi praemii.*

3. *Concede id et annue,
Quo nati tui facie
Gaudeamus assidue
In regno sine crimine.*

2. *Ad te clamamus, audi nos,
Te laudamus, suscipe nos,
Ab omni malo redime
Et ab inferno exime.*

4. *Concedat tuus filius
Hoc Jesus benignissimus,
Cum patre et paraclito
Qui regnat sine spatio.*

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 95a.

64. De Beata Maria V.

Ad Nonam.

1. *Janua coeli inclita,
Maria beatissima,
Et virgo et puerpera,
Electa ante saecula.*

3. *Inacriores oculos
Nostros redde idoneos
Ad intuendum radium,
Qui lumen manat maximum.*

2. *Purga nostra facinora
Et universa crimina,
Quo tibi devotissima
Psallamus et purissima.*

4. *Concedat tuus filius
Hoc Jesus benignissimus,
Cum patre et paraclito
Qui regnat sine spatio.*

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 96a.

65. De Beata Maria V.

Ad Vesperas.

1. O felix nimis femina, Per quam tuta sunt saecula, De qua dicuntur maxima Per cuncta coeli spatia.	3. Cuncta coelorum concio Coram superno solio Felicem illam praedicat Beatam atque resonat.
2. Huic supplicant angeli, Hanc metuunt archangeli, Omnes supernae curiae Istam celebrant fulgidae.	4. Deo patri et filio Cum flamine sanctissimo Sit laus et jubilatio Et nunc et sine spatio.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 98a.

66. De Beata Maria V.

Ad Completorium.

1. Templum Dei mundissimum Totumque virtutifluum, Sine exemplo femina, Mater Dei et gerula.	3. Ubique omnes protege In nati tui nomine, Qui credunt atque praedicant, Quod sacra dicta recitant.
2. Succurre cunctis miseris Depressis sorde criminis, Lapsis deposce veniam, Indignis indulgentiam.	4. Concedat tuus filius Hoc Jesus benignissimus, Cum patre et paraclito Qui regnat sine spatio.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 99b.

67. De Beata Maria V.

Ad Nocturnum.

1. Ad laudem matris Domini Mente psallamus nobili Propulso somno horrido Omniq[ue] actu noxio.	3. Nos simili officio Sancto donati spiritu Sic faciamus jugiter Solemniter et dulciter.
2. Vita est sibi canere Et in virtute pangere, Cui cuncta coelestia Laude resultant debita.	4. Cui sit laus et gloria Et amplitudo optima Et nobile imperium Per infinitum saeculum.

Cod. Oxonien. 277 saec. 11. fol. 101a. — 3, 2 donatae Hs. Zu ändern wegen Nr. 61, 5, 4.

68. De Beata Maria V.

Ad Laudes.

1. Lux mundi beatissima, Maria splendidissima, Coeli, terrae nobilitas Sanctorum et festivitas.	2. Per te mundus salvatus est, Per te sursum levatus est, Per te mors damnatus est, Per te vita donata est.

3. Te ardentem deprecamur Supplicibus nunc vocibus, Jam veni, dulcis domina, Nostra tolle incommoda.	4. Bona confer coelestia, Vitae beatae praemia Instanti prece flagita In tui nati patria.

5. Concedat tuus filius.

Cod. Oxoniensis. 277 saec. 11. fol. 103a. — 2, 3 fehlt eine Silbe an der Vollständigkeit des Verses.

69. De Beata Maria V.

Ad Vesperas.

1. Sol, casto nascens utero Vesperascente saeculo, Illustra nos perpetue Nec declines in vespere.	2. Aeterni solis genitrix, Tuis hoc magnis meritis Age, quo perpes luceat Nobis nec unquam occidat.

3. Gloria tibi, Domine.

Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigien. Dd I 20.

70. De Beata Maria V.

Ad Matutinum.

1. Lux, quae lucet in tenebris, Ex alvo nata virginis, Nostram noctem nos exue Diemque tuam indue.	2. Maria, Dei thalamus, Posce te venerantibus, Virtutibus ut splendeant, Quos reatus obtenebrant.

3. Gloria tibi, Domine.

Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigien. Dd I 20.

71. De Beata Maria V.

Ad Laudes.

1. Praefulgens sol iustitiae, Ortus de sacra virgine, Splendore tuo noxias Nostras illustra tenebras.	2. Orientis castissima Mater, fac nobis, domina, Vita prorsus ut decedat Vetus, nova proficiat.

3. Gloria tibi, Domine.

Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigien. Dd I 20.

72. De Beata Maria V.

Ad Primam et Tertiam.

1. Maria, plena gratiae, Mater misericordiae, Tu nos ab hoste protege Et hora mortis suscipe.	2. Rogamus te per filium, Per patrem, per paraclitum. Adsis praesens ad obitum Nostrumque muni spiritum.

3. Succurre, Dei genitrix, Virgo benigna miseris, Et tuis sacris precibus Adjuva nos in omnibus.	4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.
5. Orate, sancti Domini, Pie pro nobis miseris Et pro salvandis omnibus Defunctis ac viventibus.	

Brev. ms. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin. Pictavien. s. n.

73. De Beata Maria V.

Ad Sextam et Nonam.

1. Mater Dei sanctissima Atque virgo perpetua, Offer nos tuo filio, In coelesti palatio.	2. Plena fide et meritis, Mater Christi carissima, Praesta tuae familiae Regnare in coelestia.
3. Maria, plena gratiae, Mater misericordiae, Tu nos ab hoste protege Et hora mortis suscipe.	

Brev. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin. Pictavien. s. n.

74. De Beata Maria V.

1. Precamur te, domina Nostrae salutis unica, Intende tuos supplices Et juva pusillanimes.	2. Nostram vide miseriam, Tuam confer clementiam Et in coeli clarissimo Nos colloca palatio.
3. Hanc, o rex regum, Domine, Suscipientes suscipe, In templo tuae gloriae Bonis adimple gratiae.	

Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacen. 14667.

75. De Beata Maria V.

1. Gabriel, Dei archangelus, Nostrae salutis nuntius, Intonuit, sic Mariam Salutans sacratissimam:	3. O virgo beatissima, Supra coelos exaltata, Exora pro monachorum Devoto choro supplicum.
2. Ave, Maria inclita, Tu plena Dei gratia, Concipies per spiritum Et generabis filium.	4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Anglicanum saec. 10. Cod. Londinen. Harl. 2961. A. —
Hymn. ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII. B. —
Cfr. Stephenson l. c. 101. — 3, 3 pro populorum A, aus welcher Lesart
hervorgeht, daß B eine monastische Handschrift war, A aber nicht.

76. De Beata Maria V.

1. Maria, virgo virginum, Exaudi vota servorum, Jugi prece nos conserva Ac te colentes adjuva.	3. Juncta choris angelicis Nos salva patrociniis, Ut perpetim cum civibus Gaudeamus coelestibus.
2. Audemus proni rogare, Audire nostros dignare In tuo melos honore Ac pro nobis intercede.	4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Anglicanum saec. 10. Cod. Londinen. Harl. 2961. A. — Hymn.
ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII. B. — 3, 3 Ut
perpetuum A.

77. De Beata Maria V.

1. Maria, coeli regina, Sanctitate gloriosa, Audi preces famulorum Et deprecare Dominum.	3. Hunc nobis nasci profuit, A morte nos eripuit, Pro nobis ipse mortuus, Et nos per ipsum vivimus.
2. Qui totum mundum condidit, In te formatus exstitit, Quem mundus totus non capit, In tuo ventre jacuit.	4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Anglicanum saec. 10. Cod. Londinen. Harl. 2961. A. — Hymn.
ms. Anglo-Saxonicus saec. 10/11. Cod. Londinen. Vesp. D XII. B. — 3, 1
Nunc nobis A.

78. In Conceptione BMV.

Ad Vesperas.

1. Naturam sumens hominis Deus, ut hunc redimeret, Signavit mentem virginis, Ut illibata gigneret.	3. Hanc Dominus gratificat Virgoque parit filium, Coelum, terram laetificat Novi candoris lilium.
2. Stella refulgens oritur Felix Maria saeculo, Cujus fructu redimitur Mundus a mortis vinculo.	4. Virga summi pontificis Mira virtute floruit, Maria vero obicis Gratiae semper caruit.

5. Templum Dei puerpera,
Plena superna gratia,
Sana peccati vulnera,
Confer beata praemia.

6. Patri, nato, paraclito
Laudes canamus jugiter,
Christus Mariae merito
Coronet nos perenniter.

Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 1275. A. — Brev. ms. Fratrum S. Johannis saec. 15. Cod. Massilien. Eb 302. B.

79. In Conceptione BMV.

Ad Matutinum.

1. Lucem creator omnium
Divisit a caligine,
Sordis transfusae vitium
Fecit a matre virgine.

2. Throni decor mirabilis,
Pater cum eum recipit;
Non est Mariae similis,
Quae sine viro concipit.

3. Largire, virgo, quaesumus,
Debilibus suffragium
Assiduum, non possumus
Transferre pugnas hostium.

4. Caput draconis conteris
Tu sola, mundi domina,
Culpa nulla seducis
Coeli transscendens agmina.

5. Arca servans dulcedinem,
Praesta devotas lacrimas,
Da carnis pulchritudinem,
Conforta nostras animas.

6. Patri, nato, paraclito
Laudes canamus jugiter,
Christus Mariae merito
Coronet nos perenniter.

Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 1275. A. — Brev. ms. Fratrum S. Johannis saec. 15. Cod. Massilien. Eb 302. B. — Str. 2 fehlt A. — 2, 1 Proni decor mirabilis B, wohl durch falsche Initiale veranlaßt. — 2, 2 lies: eam?

80. In Conceptione BMV.

Ad Laudes.

1. Alma cunctis virtutibus
Ditata, lapsos respice,
Ut tuis sistant precibus
Securi coram iudice.

2. Tu petra fundens oleum,
Nobis salutem tribue,
Tu vas splendoris aureum,
Caecis lumen restitue.

3. Aurora surgit rosea,
Obscura nox repellitur,
Tela exstinguit ignea
Sacra virgo, dum nascitur.

4. Coeli pandatur janua
Nobis, Maria, propere,
In gaudia perpetua
Intremus tuo munere.

5. Patri, nato, paraclito.

Brev. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Parisien. 1275.

81. De Conceptione BMV.

1. Concentu parili, virgo, cantabimus
Tuo conceptui carmen dulcisonum,
Munda quo progredieris
De spinis velut lilium.

2. Tu ex consilio Dei praevisa es
Nobis praesidio, placens ut pareres
Sancta sine macula
Divini patris filium.
3. Hinc ab initio, priusquam fieres,
Electa Domino, tanta ne caderes,
Es, ut tibi sisteret
Libertas sine crimine.
4. Ortus nobilitas, virtus et gloria,
Tota integritas datur a filio
Tibi, ut sic placeas
Patri divo munimine.
5. Absit, ut, apud quem plena potestas est,
Illi det munera fracta non integra,
Quam velit sublimari
Super omnem creaturam.
6. Sancta conciperis, hinc sancta nasceris,
Legi non subjaces, gratis exempta es,
Ob id te precantibus
Nobis vitam praesta puram.
7. Multum peccavimus, virgo, supplicibus
Nobis indulgeat, gratos nos faciat
Jesus tuis precibus,
Miseris sic miseratus.
8. Amor tuae matris, tu spes fidelium,
Fili summi patris, te cogat miserum
Emundare foetidum
Prece digna exoratum.
9. Patri cum filio, sancto paraclito
Honor, laus, gloria per tota saecula,
Quibus tria nomina,
Simplex tamen est usia.

Cod. Lubicen. (ol. Fol. 22) saec. 15. — Mel: Gaude visceribus.

82. De Conceptione BMV.

In 1. Vesperis.

1. In tanti festi gloria, Quo colitur memoria Virginis matris Mariae, Compsallant voces variae.	3. Ut lux de face rutilat, Obscurum prorsum mutilat Corruptionis veteris Paritura regem aetheris.
2. Hodie mater gratiae Destructrix et fallaciae Annae ventre concipitur, Salus reo incipitur.	4. Sole a coelo renitet, Sic patris vetus poenitet, Dormit, dum parit filium, Virgo praecandens lilium.

5. Cui laus, honor, victoria
In trinitatis gloria,
Unitatis essentia
Per saecula manentia.

Brev. ms. Trebonense saec. 15. Cod. Pragen. VI F 20.

83. In Conceptione BMV.

Ad Vesperas.

1. Ecce, nova solemnitas, Novum lucis initium, Vetus marcet iniquitas, Novum germinat gaudium.	5. Si non esset conceptio Neque foret nativitas, Et sic sine remedio Permansisset captivitas.
2. Gaudet chorus coelestium, Antiquus canis ululat, Cardo concipit liliū, In rosam spina pullulat.	6. O Maria, flos virginum, Cujus sancta conceptio Luctus adducens terminum Salutis in exordio.
3. In nube lux involvitur, Gemma latet in cinere, Dum Maria concipitur In Hebraeorum genere.	7. Da tuam celebrantibus Conceptionem gratiam, Ut depositis sordibus Evolemus ad patriam.
4. Novum templum aedificat Sibi nunc unigenitus Summi patris, quod dedicat Gratia sancti spiritus.	8. Deo patri sit gloria, Sit virtus unigenito Et aeterna victoria Spiritu paraclito.

Brev. ms. Nivernense saec. 15. Cod. Dolen. 41. — 6, 4 Salutis in
conceptio.

84. De conceptione BMV.

Ad Laudes.

1. En futura Annae Joachimque proles
Nunciatur concipiturque [nobis],
Crescet haec nobis, parietque virgo
Credula nobis.
2. Sidus hoc primum rutilare coepit,
Ut careremus tenebris opacis,
Ut procellosos via per timores
Tuta pateret.
3. Anne conceptus reticendus ille
Tantus ac talis? canit ecce terra,
Pontus exsultat recinuntque coelo
Phoebus et astra.

4. Interim toto studio canamus
Gloriam patri, genito sacroque
Pneumati, namque est Deus unus illis,
Ignis amorque.

Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1509.

85. In Nativitate BMV.

Ad Vesperas.

1. Maria, vitae janua, Summae salutis bajula, Sacrarium paracliti, Virgo et mater Domini.	4. Per te salvator omnium Mundum redemit perditum, Sacra virgo, fidelium Culpas dele peccaminum.
2. Celsae radix propaginis, Cella divini germinis, Regum orta progenie Terris apparet hodie.	5. Concedat hoc divinitas, Ut haec sacra nativitas Peccati sit remissio Et boni retributio.
3. Haec mundo dedit gaudia, Piis reclusit aethera, Dum mittit Deum hominem, Mundi triumphat principem.	6. Sit tibi laus, altissime, Qui natus es de virgine, Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85.

86. In Desponsatione BMV.

Ad Vesperas.

1. Gaude, proles Davidica, Divina fulta gratia Visa mente prophetica Ante rerum exordia.	4. Summae virtutis copula Illi beati conjuges Reverenter se diligunt Patris et natae nomine.
2. Joseph justo conjungitur Legali matrimonio, Castitatis emittitur Votum Dei arbitrio.	5. Gratum supremo Domino Hoc praesens est conjugium, Sempiternis temporibus Omniem qui mundum temperat.
3. Virgo conjunctus virgini Castis se amant animis, Optarunt et ferventius Summo servire principi.	6. Rerum creator optime, Qui natus es de virgine, Mentes nostras illumina Tua superna gratia.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519. — 3, 2 se ergänzt.

87. In Desponsatione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Haec dies celeberrima, Aeternis digna laudibus, Joseph conjunctam memorat Hanc virginem gratissimam.	2. Hostis antiqui solitas Hoc sublime conjugium Fraudes relidat, aditum Nobis dans vere coelicum.

3. Datus est eis filius, Qui venerat divinitus, Ut normam daret omnibus, Erat utrique subditus. 4. Mater hujus infantuli, Prece rogamus vigili, Ducat nos ad coelestia, Temporis metae nescia.	5. Moesta tuorum pectora, Virgo, servorum refove, Ut possint tuum libere Matrimonium canere. 6. Laus immortalī Domino Et Christo, ejus filio, Cum spiritu paraclito In saeculorum saecula.

Brev. Aarhusiense imp. Aarhusiae 1519. — 4, 3 Duc nos ad. — 4, 4
Temporis mente.

88. De Annunciatione BMV.

1. Missus sacer a supernis ad Mariam angelus Castitatis uberalem dictis his affatus est: Ave, virgo gloriosa, plena Dei gratia. 2. Spiritus divinus tuam implet innocentiam, Regum rex egrediatur ut de tuo utero Tamquam sponsus speciosus de cubili proprio. 3. En concipies, Maria, pariesque filium, Quem sol iste radiusque, luna tremit aurea, Pelagi metuunt aquae terraeque substantia. 4. Angelo haec prosequente monitis dulcissimis Virgo credidit et dixit: en ancilla Domini, Fiat mihi, ut dixisti, et sim genitrix Dei.	5. Modulis nos ergo, fratres, Dulcibus et consonis Hominis Deique matrem salutemus virginem, Ut suam pro nobis prolem deprecetur jugiter. 6. Salve semper benedicta tu in mulieribus, Quae papilla Deum nostrum lactavisti carnea, Quem gestare meruisti inter sacra viscera. 7. O Maria, puellarum omnium sanctissima, Aufer clades famulorum malaque praesentia, Quae pro vita criminosa patimur assidue. 8. Unde, supplices rogamus, tua prece subleva Filioque repraesenta in aeterna gloria, Quos interna reos mortis Facit conscientia.
9. Praestet hoc pater aeternus
atque unigenitus
Procedensque ab utroque
spiritus paraclitus,
Est Deus qui semper unus
per aeterna saecula.

Brev. ms. Arelatense saec. 13. Cod. Carpentoracten. s. n. A. — Brev. ms. Arelatense saec. 14. Cod. Parisien. 1040. B. — Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisien. 1284. C. — Brev. ms. S. Victoris Massilien. saec. 15. (Privatbesitz) D. — Brev. Forojuliense imp. Taurini 1495 E. — Brev. Nemaense imp. s. l. 1499. F. — Brev. Arelatense imp. Arelati 1501. G. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. H. — 1, 3 Castitatem B. — 3, 1 Tu concipies B. — 4, 1 haec persequente A.

89. De Annunciatione BMV.

1. A Deo missus Gabriel deorsum
In tuos venit, Galilaea, tractus
Atque pernici subiit volatu
Nazareth urbem.
2. De domo David sacer ille Joseph,
Hic ibi sponsam fuerat lucratus
Virginem virgo, dederat Mariae
Nomen Olympus.
3. Jussa dum praeco celerat tonantis,
Illius clausum thalamum subintrat,
Grandibus verbis vigilem salutat
Atque precantem.
4. O, ave, dixit modulator ille,
Gratia plena, dominusque tecum,
Conjuges inter benedicta, cunctis
Das benedici.
5. Obstupet tantis humilis puella
Laudibus, sed cum celer ille praeco:
Nil perhorrescas, ait, o Maria,
Nil verearis;
6. Te Deo gratam satis ipse novi,
En tuus venter capiet feretque
Filiam, quem tu proprio vocabis
Nomine Jesum.
7. Hic erit magnus sobolesque summi,
Cui patris David dabit ille sedem,
In domo Jacob geret ipse sceptrum
Non perituum.
8. Quomodo fiet, petiit Maria,
Id, quod affirmas, quoniam viriles
Nescio tactus; memorat subinde
Nuntius ingens:
9. Spiritus sanctus veniet super te,
Ac obumbrabit tibi summa virtus,
Ergo, quod sanctum paries, erit par
Credere pneumen.

10. Ecce quam nosti sterilem senili
Ventre cognatam tibi lacrimasse,
Filium cepit modo nec senectus
Obstitit illi.
11. Mensis hic sextus parietque tandem,
Hanc tamen turbæ sterilem vocabant,
Non erit, quod non valeat voluntas
Visque suprema.
12. Ecce, respondit docilis puella,
Mystici ancillam Domini supremi,
Fiat, ut dicis, mihi, moxque verbum
Est caro factum.
13. Gloria patri genitæque proli,
Flamini sancto virginique matri,
Quæ Dei natum genuit hominem,
Sit laus perennis.

Brev. Aberdonense imp. Edinburgæ. 1509. — Str. 1—8 ad Vesperas,
Str. 8—13 ad Laudes. Auffallend ist die, offenbar entlehnte, akzentuierende
Doxologie.

90. De Visitatione BMV.

Ad Nocturnum.

1. Plaude, Jerusalem, occurrens virgini,
Quam multifarie prophetae Domini
Olim præfati sunt affatu nobili,
Ecce venit de Nazareth.
2. In plenitudine sacrati temporis,
Felici germine concepto sterilis,
Misit altissimus in alvum virginis,
Redemptorem Emanuel.
3. Exsurgens igitur virgo lectissima
Montana petiit, relinquit infima,
Festinans propere ut prudentissima
Fugit tumultus sæculi.
4. Laetare, Israel, exsulta nimium,
Absterge lacrimas, depone taedium,
Venit salus tua in colles montium,
Ut visitet Elisabeth.
5. Laetetur mons Sion, exsultent filiae
Judæ, jam sileat mare, mitigetur,
Discedat caligo, inclinentur umbræ,
Jam venit stella ex Jacob.

6. Electi concinant chorus angelorum
Dulcesque personent cantus ante thorum
Hujus Sunanitis, canticum decorum
Dulce sonet Magnificat.
7. Paterno lumini sancta praeconia
Prolique numini honor et gloria,
Sit decus flamine, in quo sunt omnia,
Per infinita saecula.

Brev. ms. Hispalense saec. 15. Cod. Parisien. 13234. — 3, 2 infirma. — 6, 2 cantus cantent ante. — 6, 4 Dulci sonet.

91. De Visitatione BMV.

In Laudibus.

1. Vox clara dulcis sonuit, Vox turturis audita est, Cum virgo Dei genitrix Salutavit Elisabeth.	5. Beata, quae divinitus Credendo digna facta es, Ut Dominum conciperes Intacta manens penitus.
2. Verbum suave protulit Virgo mitis eloquio, Quod dulciter ut tonuit, Gaudet infans in utero.	6. Plaude, quia complebuntur In te cuncta, quae audisti, Et per haec, quae meraisti, Omnes te deprecabuntur.
3. Congaudet mater filio Repleta sancto flamine, Quae longo sterilitatis Laboravit certamine.	7. Ait virgo: Magnificat Anima mea Dominum, Qui pro salute hominum Me tanta spe laetificat.
4. Amplectens ergo virginem Caritate mirabili Prophetat ineffabili Rore perfusa coelitus:	8. Maria, mater gratiae, Mater misericordiae, Tu nos ab hoste protege Et hora mortis suscipe.
9. Gloria tibi, Domine.	

Brev. ms. Hispalense saec. 15. Cod. Parisien. 13234. — 2, 2 Virgo mittit eloquio. — 4, 1 Amplectentes ergo.

92. De Visitatione BMV.

1. Hunc diem festum veneremur omnes,
Quo Deus nostrum miseratus aevum
Cum novis signis oriens ab alto
Visitat orbem.
2. Cesset humani generis quaerela,
Virginis claustrum subiit redemptor,
Gyrat et coelum recubans sub arto
Tegmine matris.

3. Dum latet subtus trabea decenti,
Angelus cedit repetens Olympum,
Transilit clium gravidata divo
Munere virgo.
4. Obviam fetae sterilis vocata
Clamat, ut sentit puerum moveri
Inter obscuras positum latebras
Carcere ventris.
5. Parvulus miles Dominum salutat
Et suum complet Dominus clientem,
Hesperus tandem rutilat corrusco
Lumine solis.
6. Fit sator rerum similis creatis
Parque censetur catulus leoni,
Par Deus servo, minimus giganti,
Cedrus Hysopo.
7. Quod chorus vatum pariterque regum
Semper optabat fruitur nec ipso,
Lumen in vulvae tenebris refulgens
Percipit infans.
8. Per duos muros uteri sacrati
Principem pacis meruit videre,
Hinc agnus lustrat, radius perennis
Luminis, alvum.
9. Ceteri vocem pueri vagitus
Sorde nascentes referunt priorem,
Unus in cunctis alacris Joannes
Praevenit ortum.
10. Patris aeterni genitura praesens
Consecrat vatem solidatque servum,
Virgo cum plausu cecinit, futura
Et vetus aetas.
11. Quam Deo dignus thorus est uterque
Prole cum sancta meritis onustus,
Qua pia matres teneros refundunt
Germine foetus.
12. O Dei nostri genitrix Maria,
Visita mentes hodie tuorum,
Ut tuo fructu satietur agmen
Criminis expers.
13. Qui tuo Christo reparas lucernam
Non palam sed sub modio latentem,
Hunc chorum turmis precibus Mariae
Junge supernis.

Brev. ms. S. Victoris Parisien. saec. 16. Cod. Parisien. 14814. Str. 1—5 ad Vesp.; 5—9 ad Nocturn.; 9—13 ad Laudes. — 3, 2 recubens. — 9, 3 cunctos.

93. De Visitatione BMV.

Ad Laudes.

1. Ingressa domum placidae consortis
Virgo decentem normulam vivendi
Docet exemplo pariterque verbo,
Testantur gesta.
2. Artus convictus, humilis vestitus,
Custus et justus, fortis atque prudens
Cultus divinus, labor indefessus
Hanc semper ornant.
3. Studium docet pietatis amplae
Rite servare caritatis formam,
Cunctos complecti praedicat exemplo
Nati communis.
4. Mire formatum talis actionis
Totum processum si quis contemplatur,
Opera novem gessit angelorum
Mente devota.
5. Hoc actu nitent amor atque splendor,
Robur et quies, virtus et potestas,
Regimen altum, salus atque vita,
Pervigil cura.
6. Nullus post Christum animus humanus
Tanta suscepit dona gratiarum,
Quanta Mariae spiritus erectus
Carpsit abunde.
7. Summo parenti genitoque verbo,
Flamini sancto gloria perennis,
Quorum afflatu genitrix et proles
Christum adorant.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisien. 760.

94. De Visitatione BMV.

In 2. Vesperis.

1. Mens elevetur mira contemplando,
Quae circa natum gessit Zachariae
Regia virgo, dum sedet in matris
Claustro Johannes.

2. Omnis doctrina clamat naturalis:
Mentis a sensu ratio primaeva
Recipit ortum; canon iste fallit,
Clamat Johannes.
3. Legis definit sanctio probata:
Fit testis aetas tempore matura;
Jus hoc excludit actio beata,
Docet Johannes.
4. Gaudium planctus ordine naturae
Semper in prole noscitur praeire;
Hunc physis cursum tollit stella maris,
Testis Johannes.
5. Stupet humana ratio de miris,
Quae virgo gessit in aede parentis;
Quaestio cesset, ubi summa virtus
Vires apponit.
6. Summo parenti genitoque verbo,
Flamini sancto gloria perennis,
Quorum afflatu genitrix et proles
Christum adorant.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisien. 760. A. — Brev. ms. Romano-Augustin. saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 2872. B.

95. De Visitatione BMV.

Ad Vesperas.

1. Festa pia solemnna Nobisque plena gaudia, Exultemus in jubilo Cantantes corde coelico.	4. Nam prius erat sterilis, Effecta mater docilis Sancti prophetae lucidi Quae clamat matris Domini.
2. Quia quae Dei filium Portabat tamquam lilium, Eo gravida coelitus, Fecunda sancti spiritus,	5. Sancto Joanne clauso Ventre secreta bajulo Testantur sine sonitu, Quae sunt conclusa spiritu.
3. Scandens montana fervida Virgoque dono provida Elisabeth conjungitur, Quae mater coeli panditur.	6. Hoc aperiri cupimus, Qui spiritum expandimus Trino Deo et unico, Qui regnat sine termino.

Brev. ms. Servorum BMV. Venet. anni 1473. Cod. Oxonien. Douce 314. A. — Brev. Humiliatorum imp. Mediolani 1483. B. — 1, 1 pie A. — 5, 4 sunt clausa spiritu B. — B fügt diesen und die folgenden Hymnen dem Officium des Adam Anglicus, A eigenem Officium ein.

96. De Visitatione BMV.

Ad Nocturn.

1. Profundo noctis termino Cantemus corde fervido, Carnis recedant formulae, Subintrent lucis famulae.	4. O felix mater, deferens Et tanta festa ingerens, Virgo, sacratum puerum Deliciarum uberum.
2. Lux, veritas et deitas, Qua sic nostra humanitas Jucundatur mirifice, Illustret nos deifice.	5. Te felix infans satiet, Per te praesentem agitet Festa, quae cunctis saeculis Non sunt transfusa ceteris.
3. Exsultat infans gremio Affixus in femineo Elisabeth dum geritur, Maria felix dicitur.	6. Quatuor inest júbilus, Quem dedit verus dominus, Cui honor per saecula Et nostra firmet specula.

Brev. ms. Servorum BMV. Venet. anni 1473. Cod. Oxonien. Douce 314.
A. — Brev. Humiliatorum imp. Mediolani 1483. B.

97. De Visitatione BMV.

Ad Laudes.

1. Lumen solis irradiat Et nox superne excitat, Ut ad praemissa spicula Mentis bibamus pocula.	4. Quae satiant interius Fecundantque exterius; Mariae venter fluminum Vasque supernum luminum.
2. Solemne festum gerimus, Quo jubulare possumus, Et nos docent mysteria, Quae ita facta cernimus.	5. Praesenti festo funditur, Sed non minus concluditur, Cantavit nobis praevious Praevisione spiritus
3. Mentis leventur lumina, Mentis calescant intima, Et a superna gratia Donentur nobis flumina,	6. Magnificat medullitus, Quod decantavit protinus Christo beata filio, Qui regnat sine termino.

Brev. ms. Servorum BMV. Venet. anni 1473. Cod. Oxonien. Douce 314.
A. — Brev. Humiliatorum imp. Mediolani 1483. B. — 1, 3 specula AB. —
3, 3 Et ad superna B. — 4, 3 Maria AB; venter B; fluvium B.

98. De Compassione BMV.

Ad Vesp. et Noct.

1. Christe, salvator unice, Carnem sumens de virgine, Ut solveres a crimine Mundum sacrato sanguine.	2. Amore virgo tenera Conversa stat ad filium, Mortis poenas, supplicia Considerat et vulnerum.

3. Innocentiae conscia De morte dolet filii, Redemptionis credula Salute gaudet proximi. 4. Stat juxta crucem inclita Videns poenarum genera, Plorat, trahit suspiria, Cancellat manus anxia.	5. Amor incomparabilis Poenam doloris aggravat, Merces remediabilis Languorem mentis temperat. 6. Maria clemens, adjuva Compatientes filio, Culpa jacentes subleva Gementes in exsilio.
7. Virginis unigenito,
Qui nos redemit sanguine,
Patri sit et paraclito
Laus, honor omni tempore.

Brev. ms. Hildesiense saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 180. A. — Brev. Goslariense imp. Halberstadii 1525. B.

99. De Compassione BMV.

Ad Laudes.

1. Hora noctis consurgite, Dum Christus homo capitur, Vota, voces erigite Cum matre, quae compatitur. 2. Castae parentis viscera Poena torquentur aspera, Dum illum, quem conceperat Verbo, perversi verberant. 3. In cruce dum extenditur, Videns mater, quod moritur, Nullus dolor amarior, Nam nulla proles carior.	4. Penetrat matris viscera Vox filii tam aspera, Dum clamans tradit spiritum, Mundum reformans perditum. 5. Crucifixo nos doceat Benigna mater compati, Ut os, lingua non taceat Sed laude sonet perpeti. 6. Crucifixe, nos merito Tuae matris custodias, Solvas peccati debito, Consortes regni facias.

Brev. ms. Hildesiense saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 180.

100. De Compassione BMV.

Ad Completorium.

1. Multo lassati crimine Pie rogamus, Domine, Patri sacrorum vulnerum Pro nobis offer poculum. 2. Tua placata gratia Sanctorum orant agmina, Si te offensum praevidet, Coelestis ordo concitet.	3. Maria virgo, adspice, Reorum preces suscipe, Peccata jam praeterita Remitti nobis impetra. 4. Spes vitae per te rediit, Quam peccans Adam abstulit, Nobiscum tuis precibus Propitietur Dominus.

5. Ob tuum, virgo, gemitum
Exaudi voces supplicum,
Amari luctus copia
Vetentur nobis noxia.

6. Gloria tibi, Domine,
Qui passus es pro homine,
Redemptus a supplicio
Novo datus sarcophago.

Brev. ms. Zutphaniense saec. 15. Cod. Bollandian. s. n. A. — Brev. Sleswicense imp. Sleswici 1512. B.

101. In Transfixione BMV.

Ad Vesperas.

1. Virginis alto
Turba fidelis
Canat infixum
Corde dolorem,
Quem tibi, mater,
Pressit acerba
Passio nati.

4. Valde fuisti
Pressa dolore,
Puerum quando
Moesta requiris
Inscia sortis
Triduo sacra
Urbe relictum.

2. Tua transfixit
Viscera culter,
Cutis incisor
Pueri Christi,
Qui fuit omni
Crimine liber
Solut in aevo.

5. Tacuít nomen
Dulce parentis
Dominus tradens
Famulo matrem,
Verba fuerunt
Nuntia tibi
Mortis amarae.

3. Quando futurum
Simeon justus
Cecinit nati
Flebile funus,
Tua divisit
Gladius illic
Intima cordis.

6. Gloria patri
Simul et proli,
Quem coaequalem
Spirat uterque,
Sit decus illi,
Qui deus unus
Cuncta gubernat.

Brev. Ordinis ss. Trinitatis imp. Valentiae 1519.

102. In Transfixione BMV.

Ad Nocturnum.

1. O virgo clementissima,
Adesto nostris precibus,
Devoti cujus hodie
Transfixionem colimus.

2. Cum natus ad supplicium
Crucem portat in humeris,
Moles illius ponderis
Tua premit praecordia.

3. Felle potatur horrido, Aceto, myrrha filius, Illam amaram speciem Tuus gustavit spiritus. 4. Tuam transfixit animam Illa crudelis lancea, Qua Christi latus perforat In cruce miles impius.	5. Dum inclinato capite Patri commendat spiritum, Ecclipsim vitae pateris Orbata tanto lumine. 6. O personalis trinitas, Substantialis unitas, Da nos consortes effici Transfixionis virginis.

Brev. Ordinis ss. Trinitatis imp. Valentiae 1519.

103. In Lamentatione BMV.

1. Lauda, mater ecclesia, Lauda Christi clementiam, Qui suae dignae virginis Matris pellit tristitiam. 2. Maria, mater Domini, Repleta jam moestitia Cernensque poenas filii In crucis vehementia. 3. Dolent materna viscera, Condolent pontus, aethera, Cernentes regem gloriae In cruce contumeliae.	4. Ni sciret vitae medicum Gentis ferre antidotum, Ut a morbo multiplici Poenis curetur medici, 5. Deficeret moestitia, Sed rediit fiducia; Ab ipsa fauce Tartari Redire ad vitae limina 6. Surgentem cum victoria Jesum credit ab inferis, Cum luctu miscens gaudia, Secreta noscens foederis.
7. Uni Deo sit gloria
Pro multifor mi gratia,
Qui matris piae viscera
Confortat in tristitia.

Brev. ms. S. Mariae apud Rexam anni 1601. Cod. Berolinen. VIII°. 120. —
5, 2 Sed reddidit Hs.

104. De Compassione BMV.

Ad Vesperas.

1. Maria mater doluit, Dum Simeon commonuit Diro figendam gladio, Te laudamus cum gaudio. 2. Aegyptum mater adiit Natum secum suscipiens, Judaeae sceptrum timuit Herodis iram fugiens.	3. Aetate Christi tenera Jesum amisit querula, Vera fudit suspiria Corde materno saucia. 4. Damnatum morte filium, Flagris collisum Dominum, Caput spinis jam horridum Flesti sub cruce torridum.

5. Cum dixit unigenitus: Nunc ecce tuus filius, Tunc consummatis omnibus Redit ad patrem spiritus.	7. Sepulchro dum reconditur, Mariae mens percellitur, Fidelis plebs reficitur, Dum planctu tuo roditur.
6. Plangenti tibi traditur Jesus cruce depositus, Transfixum cor ostenditur, Tuis dum datur gremiis.	8. Salve, mater, spes unica Hoc incolatus tempore, Memento flentis filii Damna nostri exsilii.
9. Te, summa Deus trinitas,
Te collaudamus, unitas,
Mariae per suspiria
Tu salva nos per saecula.

Brev. Ultrajectinum imp. Gudae 1508.

105. De Compassione BMV.

Ad Laudes.

1. Mariae pia viscera, Septenis poenis lacera, Regis, legis tu conscia Fuge, luge consilia.	3. Cruci truci fles filium Fixum, nixum, jam mortuum, Sero vero in gremium Captas aptasque rigidum.
2. Veris quaeris gemitibus Secta, tecta singultibus, Jesum laesum, jam lividum Signo, ligno fles subditum.	4. Tetrae petrae includitur, Cultus multus tribuitur, Flentes mentes considera, Igne digne nos libera.
5. Melos caelos exsuperet,
Gnato nato confederet,
Patri, matri sit gloria,
Dono bono victoria.

Brev. Ultrajectinum imp. Gudae 1508.

106. De Compassione BMV.

Ad Vesperas.

1. Mentis juvet fidelium Dolores et suspirium Matris Christi revolvere Cum gratiarum munere.	2. Casta parentis viscera Poena torquentur aspera, Dum illum, quem genuerant, Virgis perversi verberant.

3. Jesum ligant crudeliter, Caedunt, cruentant acriter Et ejus matris maximae Sic agentur tristitiae. 4. Quae virgo Dei filium Genuerat puerpera, Stat gemens ad supplicium Cernendo crucem misera. 5. Tantum sibi compatitur, Quod fere secum moritur, Nullus dolor amarior, Nam nulla proles carior	6. Auxit dolores filii Matris dolor et auctus est Matris dolor opprobriis, Quae cum poenis perpressus est. 7. Cuncti Mariae servuli, Cultores verae fidei, Jesum occisum colite Et cum Maria plangite. 8. Sit honor, laus, devotio Jesu, virginis filio, Qui matris suae lacrimis Vitam largiatur nobis.

Brev. ms. Praedicatorum saec. 15. Cod. Parisien. 1313. A. — Brev. Praedicatorum imp. Venetiis 1514. B. — 6, 4 cum fehlt B. — Ein kürzerer und sehr abweichender Hymnus, der mit diesem die Strophen 1, 2 und 5 gemeinsam hat, findet sich aus dem Brev. Strengnense (Holmiae 1495) bei Klemming, *Piae Cantiones* II, p. 184 sq. Vgl. auch Mone Nr. 439. in der *Str.* 2 und 3 dieses Liedes enthalten sind. Bei solchem Durcheinander ist es wohl nicht möglich, die ursprüngliche Form dieses wie der folgenden Hymnen festzustellen.

107. De Compassione BMV.

Ad Nocturnum.

1. O gloriosa Domina, Cum Judaeorum agmina Videres Christum ducere, Cor tuum coepit tremere. 2. Alta ducens suspiria Tu sequebaris anxia, In fletibus exuberans, Ad ipsum usque properans. 3. Pastorem dum percutiunt, Dispersae oves fugiunt, Tu vero cum discipulo Appropinquas patibulo.	4. Fons vitae siti aruit, Qui potum vitae tribuit, Et fel pro favo redditur, Dum de siti conqueritur. 5. Qui vere lympha triplici Fletu, sudore, sanguine Mundavit nos multiplici Coinquinos crimine. 6. O quam praedigni rivuli In cruce Christi sanguinis Et quos fuderunt oculi Sub cruce matris virginis.

7. Sit honor, laus, devotio.

Brev. ms. Praedicatorum saec. 15. Cod. Parisien. 1313. A. — Brev. Praedicatorum imp. Venetiis 1514. B. — Brev. Fontebraldense imp. Parisiis 1514. C. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. D. — 2, 3 exsuperans D. — 3, 4 Appropinquans D. — 5, 1 O vere lympha C. — Nach Str. 4 schiebt C ein: Auxit dolores filii etc. vgl. die vorige Nr. Str. 6. — Nach Str. 6 schiebt D ein: Cuncti Mariae servuli etc., vgl. ebenda Str. 7.

108. De Compassione BMV.

Ad Laudes.

1. Condolentes moeroribus Mariae matris virginis Jungamus laudes fletibus Ad laudem sui nominis.	4. Haec vidit suo filio Parari cum ludibrio, Qui caritate venerat Salvare, quod perierat.
2. Pensemus matris servuli Spinas cordis acerrimas, Dum vidit corpus filii Poenas pati quam plurimas.	5. Pensemus, quid perpenderet Adstans cruci puerpera, Dum testamentum conderet Christus in vitae vespera.
3. Sputa, flagella, lancea, Mucro, corona spinea, Clavi, probra, crux, verbera, Fel, unda, mors et vulnera.	6. Matrem piam discipulo, Patri commendat spiritum, Aceti sumpto poculo Carnis exsolvit debitum.
7. Sit honor, laus, devotio.

Brev. ms. Praedicatorum saec. 15. Cod. Parisien. 1813. A. — Brev. Praedicatorum imp. Venetiis 1514. B. — Brev. Fontrebaldense imp. Parisiis 1514. C. — 3, 4 statt vulnera wieder verbera B. — Ein Lied gleichen Anfangs von 4 Strophen (aus unserem die Str. 1, 5 und 6) bietet Klemming l. c. p. 190 sq. aus dem gleichen Brevier. C, das neun Strophen zählt, vermisch mit diesem Teile des vorhergehenden Hymnus. Zwischen Str. 2 und 3 unseres schiebt es Str. 2 und 3 jenes Liedes ein. — 3, 1 Post haec et sputa, lancea C. — Nach Str. 4 folgt Str. 5 der vorhergehenden Nummer; Str. 5 fehlt und auf Str. 6 folgt als Schlufs:

Maria, lacrimis tuis
Fac nos lavare (sic) sordibus,
Ut post dies vitae brevis
Laetemur in coelestibus.

109. De Gandiis BMV.

Ad Vesperas.

1. Gaude, mater ecclesia, Devoto laudis cantico, Pangamus septem gaudia Ex more docti mystico.	4. Deus, tuorum militum Sumis dona trifarie, Sed fugas orbi deditum, Hostis Herodes impie.
2. A patre unigenitus Matris fecundans uterum, Praenuntiatus coelitus, Conditor alme siderum.	5. Jesu, nostra redemptio, Tollis surgendo gemitus, Ut grata sit devotio Veni, creator spiritus.
3. Verbum supernum pro- diens De te nascendo, femina, Vitam est mundo largiens, O gloriosa domina.	6. A solus ortus cardine Collaudetur Christifera, Nobis dentur cum virgine Aeterna Christi munera.

Brev. Narbonense imp. Carcassonnae 1535. — 2, 1 A patris. — 3, 3 es mundo.

II. De Gaudiis BMV.

Ad Laudes.

1. Magnae dies laetitiae Adest sacratae virginis, Quam matris dat familiae Consors paterni luminis.	3. Rerum creator optime, Per matrem mundum visitas, Nos a peccatis erue, O lux, beata trinitas.
2. Aurora lucis rutilat, Veri solis praenuntia, Matrique Dei jubilat Aeterna coeli gloria.	4. Impleta gaudent viscera Nunc exsultantis populi De virgine puerpera, Jesu, salvator saeculi.
5. Exsultet coelum laudibus In Mariae laetitia, Cujus donentur precibus Beata nobis gaudia.	

Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535.

III. De Gaudiis BMV.

Ad Vesperas.

1. Exsultet coelum laudibus, Resultet terra gaudiis Pro tam laetis rumoribus, Pro Gabrielis nuntiis.	6. Dum in templo praesentatur Simeoni prophetanti, Gaudium accumulatur Matri Deum bajulanti.
2. Virgo per aurem concipit Obumbrata altissimo Fortem, qui mundum eripit A tyranno durissimo.	7. Regressis de exsilio Mortuis persequentibus Fit gaudii occasio In Nazareth manentibus.
3. Gaudet virgo salutata Per cognatam Elisabeth, Per quam est magnificata Et gaudium matris habet.	8. Mater tristis pro perduto Nato tandem gratulatur Inter doctores cognito, Ubi legem meditatur.
4. Gaudet, cum Christus nascitur Et pastores adveniunt, Videntes, quod involvitur Pannis, qui vix sufficiunt.	9. Dum convivae laetabantur Aqua in vinum conversa, Mariae jucundabantur Viscera gaudio mersa.
5. Tria magorum munera Adorantium filium Post tam longa itinera Virginis augent gaudium.	10. Dum Christus turbam satiat Et corruscat miraculis, Quis hanc gaudere nesciat Pro portentis tam patulis.

11. Gaudet mater, dum patitur Vita pro triumpho mortis, Dum resurgens revertitur Victor et praedator fortis. 12. Quantum gaudet, dum ascendit Scandens ad patris dexteram Natus, qui nunquam offendit Nec rem egit mortiferam.	13. Pro missione spiritus In matrem et discipulos Decet gaudere coelitus Tam dominam quam servulos. 14. Gloria sit trinitati, Quae assumpsit ad aethera Matrem incontaminati Regnantem super sidera.

Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515.

112. De Gaudiis BMV.

Ad Laudes.

1. O gloriosa domina, Cum facta es puerpera, Qui coeli fecit culmina, Tua subintrat viscera. 2. Cum gigas ex te nascitur Intemerata virgine, A cunctis benedicitur, Gloria tibi, Domine.	3. Ad dextram patris residens Compellit matrem gaudere Post dolorosum accidens, Quod habuit sustinere. 4. Prae angelis exaltata, Innixa super dilectum, Cum corpore suscitata Gaudium habet perfectum. 5. Gloria unigenito, Matri atque trinitati, Danti virginis merito Tot gaudia causa nati.

Brev. Noviomense imp. Parisiis 1515.

113. In Assumptione BMV.

1. Salve, matrum sublimitas Cum virginali gloria, Te praelegit trinitas Creans et regens omnia. 2. Salve, regina gloriae, Honor coelestis curiae, Quae salva pudicitia Christum parit cum gloria. 3. Sicut matris et virginis Est in te nupta unio, Ita Dei et hominis Mirabilis connexio.	4. Ibi scribunt praeconia Gabrielis alloquia, Partu cantus coelestium, Virgo post puerperium. 5. Mater, virgo, puerpera, Assumpta super sidera, Amplexa Christi dextera, Excusa nostra scelera. 6. Post cursum hujus stadii Vitam perennis bravii Nobis ut donet filius, Tuus Jesus propitius.

7. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine etc.

Pros. et. hymn. ms. Marchianen. saec. 15. Cod. Duacen. 123. — 2, 4
parit Hs. — 3, 4 commercio.

114. In Recollectione festorum BMV.

Ad Vesperas.

1. Gaude, redempta plebsque coelicola,
Festa Mariae jubila voce,
Mente tripudia, cantica psalle.
2. Nube depulsa angelus nuntiat
Ortum aurorae, lucifer splendet,
Genitrix exsurgit datura solem.
3. Ad quam desuper archangelum mittit
Salus hominis, pergit ad anum
Puella gravida obsecutura.
4. Virgo pudica manibus attollit
Prolem ad aram, praemia coeli
Suprema recipit virgula fumi.
5. Gloriam trinae monadi canamus
Corde devoto, patri et nato
Nec non paraclito omne per aevum.

Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebaten. 884. A. — Brev.
Cameracense imp. Parisiis 1497. B. — Brev. S. Gudilae imp. Parisiis 1516.
C. — 4, 2 ad auram C.

115. In Recollectione festorum BMV.

Ad Laudes.

1. Nuntiat angelus virginis ortum,
Creduli parentes fiunt fecundi,
Mox Anna concipit, parit Mariam.
2. Mulier vetula sed nova mater,
Avia Domino jure naturae,
Hujus et filia mater intacta.
3. Humilis ancilla nuntio credit,
Tristi laetitiam tribuit mundo,
Vitae medicinam mortuis affert.
4. Exsultat spiritus, pergit ad alta,
Dominum inclusum miles adorat,
Ipsam patriarcham lumen illustrat.
5. Felices parentes vocis et verbi,
Dulcia oscula, dulces amplexus,
Gratia dulcior, gaudia pura.

6. Observat mandatum lege soluta,
Redemptorem mundi sistit in templo,
Simeon exsultans suscipit illum.
7. Filius honorat matrem in coelis
Et super angelos ipsam coronat,
Nobis precantibus propitiatur.
8. Sit patri supremo, parili proli,
Sancto paracrito virtus et honor,
Ipse est Dominus trinus et unus.

Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebaten. 884. A. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. B. — Brev. S. Gudilae Bruxellen. imp. Parisiis 1516. C. — 4, 3 lumine C. — Ad Matutinum C.

III.

DE SANCTIS.

---

116. De sancto Achatio.

1. Martyrum dena milia, Qui coelos per exsilia Ascendistis ut lilia, Ferte nobis auxilia.	4. Flagellantur, cruciantur Et mactantur cum gladio, Terrae motus totus notus Fit, sol privatur radio.
2. Quos insanus Adrianus Aliis cum sex regibus Vult perire aut servire Daemoniorum legibus.	5. In amara crucis ara Erant in visu hominum, Pro salute nostra tute Sic exorabant Dominum:
3. Baptizati, confirmati Spurnunt Deos gentilium Et parati magis pati Sunt propter Dei filium.	6. Omni genti recolenti Nostrae mortis supplicium Da virtutem, da salutem Cum praemio felicium.
7. Patri, nato laus beato Sancto sit cum spiramine, Deus fortis nostrae sortis Sit tutor in examine.	

Brev. ms. S. Martini Embricen. saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 22. A. — Brev. ms. Epternacense saec. 15. Cod. Luciliburgen. 7. B. — Brev. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Treviren. 439. C. — Brev. Trevirense imp. Basileae 1502. D. — 2, 1 Quod insanus A. — 2, 3 perire et servire AB, et servire et subire C.

117. De sancto Adriano.

1. Jucunda terris gaudia Reducit haec lux annua Adriani clarissima Repraesentans solemnia.	4. At Christi fortis athleta Jussa recusans impia Tormenta nimis aspera Excepit patientia.
2. Qui spe coelestis patriae Sacro repletus munere Contra regem perfidiaae Pugnavit armatus fide.	5. Vitae perennis avidus, Sui cruoris prodigus, Velox ad palmae praemium Cucurrit per martyrium.
3. Crudelis rex et impius Promissis et terroribus, Minis, tormentis gravibus Urgebat negare Christum.	6. Tanti victor certaminis Conscendit ad sedem Dei Stola fulgens purpurea, Victrici comptus laurea.

7. O coeli felix incola, Adriane, nos adjuva Te cordis affectu et voce Nos obsecrantes respice.	8. Te pro nostris criminibus Orantem audiat Deus, De cujus habes munere, Ut fiat, quod vis poscere.
9. Hoc det pater et filius Paraclitusque spiritus, Ut pro nostris piaculis Sis semper exorabilis.	

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910. A. — Psalt. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 34. B. — Brev. ms. S. Sepulchri Cameracen. saec. 15. Cod. Cameracen. 102. C. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. D. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. E. — 5, 3 palmae meritum E. — 6, 3 Stella fulgens E. — 8, 1 Ut pro nostris E. — Str. 1—5 ad Nocturn. 6—8 ad Laudes D, das Ganze ad Vesp. ABCE.

118. De sancta Agatha.

Ad Vesperas.

1. Corde vero jucundemur Virginis in filio, Recensito gratulemur Virginis martyrio, Laudis hymnum modulemur Solemni tripudio.	3. Sed mens ejus solidata Promissis non flectitur, In Christo Jesu fundata Minis non dejicitur, Sicque virgo Deo grata Carcere recluditur.
2. Agatham Deo dicatam Judex Affrodisiae Mulieri commendatam, Cui nomen filiae, Hanc sibi per has temptantem Subdi jubet impie.	4. Post haec Deo venerari Virgo sancta cogitur, Sed hos illa detestari Tota fide nititur, In mamilla cruciari Sic demum praecipitur.
5. Christus igitur nostrorum
 Hujus prece sedula
 Deprecemur peccatorum
 Ut relaxet vincula
 Nosque faciat sanctorum
 Concives in saecula.

Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archiv. Grandaven. 100.

119. De sancta Agatha.

Ad Laudes.

1. Agathes hinc ab humano Seclusa solatio Mox jubetur a profano, Iniquo et impio Consulari Quintiano Affici jejunio.	2. Quam confortans consolatur Christus per apostolum, Luce coeli perlustratur Carceris ergastulum, Et mamilla reparatur Per ejus oraculum.

3. Tandem fieri mandatur, Virgo quo projicitur, Ignis, sed mox superatur Flammaque dividitur, Et, a quibus inflammatur, Super hos revertitur.	4. Sparsis testulis et igne A ministris sceleris Hinc pertrahitur indigne, Intrat domum carceris, Benedicit Deo digne, Spiritum dat superis.
5. Ergo summae majestati
 Jubilantes pariter
 Hymnizemus trinitati
 Psallentes alacriter
 Hymnum laudis unitati
 Nunc et aeternaliter.

Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archiv. Gaudaven. 100.

120. De sancto Agilolpho.

1. O supreme tui rex Agilolphi
 Nos reddas hilares festa colentes
 Dans ejus meritis gaudia nobis.
2. Hic mundi pelagus te duce tutus
 Armatum rapidis transiit undis
 Vincens purpurea sanguinis unda.
3. Ad cujus tumultum dulce canorum
 Voces angelicae personuere,
 Fulsit multimodis gloria signis.
4. Ora pro famulis tibi devotis
 Et coram judice veniam posce,
 Ne nos iudicio damnet extremo.
5. Trinitati decus, honor et virtus,
 Inseparabili laus unitati,
 Consors imperium omne per aevum.

Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien. 5. A. —
 Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien. 5a. B. —
 Psalt. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1542. Cod. Semin. Colonien. 52. C. —
 Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus saec. 15. Cod. S. Georgii Colonien. s. n. D.

121. De sancta Agnete.

1. Agnes, virtutum cellula, Placens Deo puellula, Flagrat amore Domini Nec nubere vult homini.	3. Per angelum cum lumine Munitur Dei famula, Quod pavefacta numine Juventa cedit tremula.
2. Quae proco cum muneribus Contempto, dum nil agitur, Inducta lupanaribus Capillis nuda tegitur.	4. Hinc martyr Agna ducitur Et ignibus injicitur, Quibus non usta gladio De mundi migrat stadio.

5. Mox virginum cum coetibus Agnum secuta niveum Suos arcet a fletibus Et incitat ad gaudium.	6. Sit Deo patri gloria, Sit nato, sit paraclito Agnetis pro victoria In sempiterna saecula.

Antiph. ms. Aquisgranense saec. 13. Cod. Capit. Aquisgranen. s. n. add. saec. 14. in. A. — Grad. ms. Aquisgranense saec. 13. Cod. Arenbergen. 9. add. saec. 14. B. — Brev. Trajectense imp. Coloniae 1517. C. — 5, 1 Mox virgo cum C.

122. De sancta Agnete.

1. Felix adest solemnitas, Felici sub martyrio Agnetis qua virginitas Coeli sacratur solio.	3. Coelorum tandem hostia Decore transit niveo Agnes, martyr egregia, Sanctorum sita cuneo.
2. Exsuperat Paschasium Resuscitato funere, Lupanar fit sacrarium Ejus pro sancto munere.	4. Jesu, corona virginum, Donator ultra merita, Per Agnetis martyria Dimitte nobis debita.
5. Trino Deo sit gloria,
 Patri, prolique flamine
 Qui mala solvens omnia
 Jungat Agnetis agmini.

Brev. ms. Praedicat. Italic. saec. 14. Cod. Londinen. Add. 17007.

123. De sancta Agnete.

1. Agnes ecce progreditur Agnoque sponso jungitur, Cujus ingressa thalamum Nardi profudit balsamum.	4. Agnetem color roseus Exornat, dum sanguineus In guttur ensis stringitur, Pro morte vita redditur.
2. Agnetis ergo laudibus Corde simul et vocibus Insistamus alacriter Concinentes solemniter.	5. Agnes pia, nunc jubilas In gaudio, quo rutilas, Rosa simul ac lilio Dei conjuncta filio.
3. Agneti cantant virgines Ac innocentum ordines Per castitatis liliū Agnum sequentes praeivium.	6. Laus, honor, virtus, gloria Deo patri et filio, Sancto simul paraclito In sempiterna saecula.

Psalt. ms. S. Agnetis Treviren. saec. 15. Cod. Treviren. 430.

124. De sancto Albano.

1. Aeterne rector omnium, Spes vitaeque fidelium, Audi canentes parvulos Laudes Albani martyris,	2. Hymnis sacri pugnas viri, Labores et insignia Resultat haec celebritas Hic cum caterva cernua.

3. Hic namque cosmi prospera Praesentis ecce gaudia Caenosa justus approbans Cepit polorum gaudia. 4. Poenas crucis qui pertulit Et damna mortis sustulit, Vitam rubro cum sanguine Fundens adit coelestia. 5. Tuam, Albane, nos servuli Per passionem poscimus, Ut nostra semper crimina Solvat precum juvamine.	6. Audi benigne supplices, Fundas preces et perpetes, Rector poli quo porrigat, Quod quisque nostrum postulat. 7. Clemens prece reposcimus, Rex Christe nunc piissime, Ut hoc triumpho martyris Culpae naevos solvas dulis. 8. Sit trinitati gloria. Virtus, honor, victoria, Laus, splendor et potentia Per saeculorum saecula.

R^o Rerum benigne rector omne per aevum,
Clemens tuere nos hic et perenniter.

Trop. ms. Sedunense anni fere 970. Cod. Londinen. 19768. — Die Aufschrift: Versus sancti Albani, der nach jeder Strophe wiederkehrende Rundreim, sowie die Stellung im Troparium kennzeichnen den Prozessionshymnus. — 3, 4 Coepit Hs. — 7, 4 dulis (*δουλοῖς*).

125. De sancto Albino.

Ad Vesperas.

1. Deus, sacrator corporum Clarusque nitor mentium, Fac nos piato pectore Laudes tuas depromere. 2. Fac candidatos moribus Tibi, pater, placentibus Hujus diei celebri Festivitate perfrui. 3. Quam decoravit transitu, Auctus supernis coetibus, Albinus, almus pontifex, Sancta decens albedine.	4. Hic praesidens ecclesiae Tuo benigno munere Andegavinis civibus Fuit patronus inclitus. 5. Sermone, signis, actibus Praebens iter sequacibus, Quo tenderent ad coelicam Se praeviante patriam. 6. Cujus conceptus manibus Inter beatos spiritus Nunc gaudet et jugem tuae Decantat hymnum gloriae.

7. Deo patri et filio
Cum spiritu paraclito
Aeterna laus et gloria
Immensa sit per saecula.

Brev. S. Albini Andegavensis imp. Andegavi 1531.

126. De sancto Albino.

Ad Laudes.

1. Albine, doctor optime, Tuos alumnos respice Et supplici precamine Peccata plebis dilue.	2. Cui constitutus gratia Summi patris familias Prudens minister strenua Es functus oeconomia.

3. Ut vita praesens exstitit Agon laborque pervigil, Cum duplicato foenore Dei talenta spargere:	5. Pio tibi suffragio Nos junge culpis liberos, Ut filiorum sanctitas Patris perornet gloriam.
4. Sic jam beatus maximo Fidelitatis praemio, Ingressus es cum gaudia Feliciter perennia.	6. Deo patri et filio Cum spiritu paraclito Aeterna laus et gloria Immensa sit per saecula.

Brev. ms. S. Albini Adegavensis saec. 15. ex. Cod. Andegaven. 108. A. —
Brev. S. Albini imp. Andegavi 1531. B.

127. In Translatione s. Albini.

Ad Vesperas.

1. Sancte sanctorum, Deus, hanc catervam
Visita clemens tibi congregatam,
Patris Albini meritis dicata
Festa colentem.
2. Qui fuit morum speculum honorum,
Cujus exemplis cluit omnis orbis
Luce diffusa bonitatis ejus
Irradiatus.
3. Andegavorum pater atque praesul
Factus adjunxit decori nitorem,
Gratia nomen, meritis honorem
Condecorando.
4. Nunc beatorum comes angelorum
Gaudet in coelis sine fine felix,
Perpeti festo fruitur vacatque
Jugibus hymnis.
5. Hujus ut prece nobis largiāris
Sobriam vitam, humilem, pudicam
Pace florentem, pietate dulcem,
Christe, precamur.
6. Laus, salus, virtus, honor et potestas,
Trinitas simplex, tibi sit perennis,
Atque nobiscum tua sit per omne
Gratia saeculum.

Brev. ms. S. Albini Andegavensis saec. 15. ex. Cod. Andegaven. 108. A. —
Brev. S. Albini imp. Andegavi 1531. B.

128. De sancta Aldegunde.

Ad Vesperas.

1. Plebs catholica, laetare In Aldegundis orgio, Quae, quantum sit stirpis clarae, Satis claret Melbodio.	4. Dum praesules almficae Peplum dicabant incliti, Hoc columba mirifice Ejus imponit capiti.
2. Haec in aetate tenera Coelestem sponsum sitiens, Plus adversa quam prospera More justorum cupiens.	5. Haec orationis causa Templum adire studuit Sororque, sed porta clausa Harum fide clam patuit.
3. Coelesti desiderio Fervens fugam arripuit, Sambram sicco vestigio Transire laeta meruit.	6. O virgo devotissima, Choris conjuncta virginum, Tua prece sanctissima Nobis placato Dominum.
7. Deo patri sit gloria Spirituique filio, Qui det cum sanctis praemia Nobis in coeli gaudio.	

Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. — 5, 4 fides. — 7, 2 et filio.

129. De sancta Aldegunde.

Ad Nocturnum.

1. Eructat vix verbum bonum Cor loquentis humanitus, Ergo, septiforme donum, Veni, creator spiritus.	4. Exemplar poenitentium Carnis calcato vitio Te potitur in praemium, Jesu, nostra redemptio.
2. Melbodenses jure plaudant, Solemnitati consonat, Dum filiae matrem laudant, Vox clara, ecce, intonat.	5. In conflictu mundi fortes Esse per ejus meritum Mereamur et consortes, Deus, tuorum militum.
3. In excelsis de profundis Translata cum virginibus Primo vacat Aldegundis, Coelum exsultat laudibus.	6. Ut post mundi dispendium Insultus atque taedia Succedant in stipendium Beata nobis gaudia.
7. Patri, nato, spiritui Decus, honor, imperium Nunc et semper, sicut fuit Primo dierum omnium.	

Brev. ms. S. Aldegundis Malbodian. saec. 14. Cod. Cameracen. 129. A. —
Brev. ms. S. Aldegundis saec. 15. Cod. Cameracen. 95. B. — Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. C.

130. De sancta Aldegunde.

Ad Laudes.

1. Jabilemus Christo soli, Quem jam in patris dextera, Aldegundem scimus coli, Quem terra, pontus, aethera. 2. Dum mnas quondam multiplicat Ducens vitam spiritalem, Te sibi jure vendicat, Urbs beata Hierusalem. 3. Peplum revexit spiritus In columbina specie A te transmissus coelitus, Magnae Deus potentiae.	4. Probant aqua, vinum, ignis, Multiforme miraculum, Quantis adhuc fulget signis, Agnoscat omne saeculum. 5. Ob hoc per ejus merita Promulgata divinitus Peccati laxa debita Nunc sancte nobis spiritus. 6. Suspirantes ad gloriam, Jam caritate fervidi, Invitemur per gratiam Ad coenam agni providi. 7. Patri, nato, spiritui.

Brev. ms. S. Aldegundis saec. 14. Cod. Cameracen. 129. A. — Brev. ms. S. Aldegundis saec. 15. Cod. Cameracen. 95. B. — Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. C. — 1, 2 Qui jam B. — 1, 3 Aldegunde A; Aldegundis B. — 2, 1 Divinas qui quondam multiplicat B. — 2, 3 Se sibi A; jure benedicat B. — 3, 1 Populum revexit B, revixit C.

131. De sancta Amalberga.

Ad Vesperas.

1. Agnum sponsum virgineum Rogemus unanimes, Ut nostra roret pectora Superno spiramine In explicandis laudibus Amalbergae virginis. 2. A magnis traxit regibus Venam clari sanguinis, Sed clariorem reddidit Virtutum insignibus, Quod claret in miraculo Restituti brachii. 3. Phalanx fugatur daemonum ad occursum virginis, Piscis in sicco palpitat, hoc ingens miraculum, Rorante mundo pluvia sudum sedat aeris.	4. Hinc contemptis sponsalibus Caroli clarissimi Ipsius ob tyrannidem passa est martyrium, Quam Christus, sponus virginum, fovens sanat sauciam. 5. Aegros saluti reddidit vocis medicamine, Nam caecus ad lumen redit, claudus jam rectus salit, Largam medelam sentiant, qui salute indigent. 6. Multis claram virtutibus coeli cives visitant, Ut Deo cara tilia poli petat gaudia, Quo nos tecum fac scandere, virgo felicissima.

7. Gloria et honor Deo.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29 253. — 3, 6 sudo sedet Hs., 1. cedit? — 4, 6 sanavit Hs.

132. De sancta Amalberga.

Ad Nocturnum.

1. Claris psallendo vocibus Hymnum canamus Domino In Amalbergae beatae Gaudentes solemnitatem.	4. O benigna Amalberga, Audire nostros dignare In tuo melos honore Ac pro nobis intercede.
2. Regio alta pabulo, Nobili lacte potata, Pullulans in infantia Sanctitate gloriosa.	5. Juncta choris angelicis Nostris miserere culpis, Jugi prece nos conserva Ac te colentes adjuva.
3. Dilecta mundali regi, Plus polorum cara regi, Unde vivens feliciter Triumphat in coelo semper.	6. Gloriam patri psallamus Ejusque soli filio Atque spiritui sancto Nunc et omne per saeculum.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29253.

133. De sancto Andrea.

Ad Vesperas.

1. Summi regis potentia Cuncta disponens saecula Divina spargit munera Credentium per pectora.	5. Andrea, Christi famule, Nostros clamores suscipe Et tuis sacris precibus Munda nos culpis omnibus.
2. Quem postulemus supplices, Ut nos visitet desides, Quo simus apti capere Donum supernae gratiae.	6. Ut luce spiritalium Resplendentes charismatum In corde simus sobrii, In carne semper liberi.
3. Cujus nitoris schemate Ornati decentissime Laudes promamus inclitas Andreae sancto debitas.	7. Tuoque nos precamine Fac summa coeli scandere, Quo valeamus cernere Jesum benignum sedule.
4. Qui per crucis patibulum Pervenit ad aethereum Excelsi throni thalamum Sanctorum consors civium.	8. Laus, honor, virtus, gloria Deo patri et filio Una cum sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisien. 1256. A. — Brev. ms. Lingonense saec. 12. Cod. Trecent. 807. B. — Brev. ms. Majoris monasterii saec. 13. Cod. Turonen. 153. C. — Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecent. 1975. D. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. E. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. F. — Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Bruxellen. 5155. G. — Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Salmurien. 245. H. — Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani saec. 15. Cod. Turonen. 152. I. — Brev. ms. S. Michaelis Burdigalen. saec. 15. Cod. Burdigalen. 86. K. — Brev. ms. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin. Pictavien. s. n. L. — Brev. ms. S. Martini Turonen. saec. 15. Cod. Turonen. 150. M. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. N. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 24. O. — Brev. Majoris Monasterii imp. Turonibus 1535. P. — Brev. S. Albini Andegaven. imp. Andegavi 1531. Q. — Brev. Lochense imp. Turonibus 1536. R. — 1, 1 regi N; clementia R. — 1, 4 in pectora NO.

134. De sancta Anna.

1. Festum nunc celebre, genitrix hodie
  Mariae virginis jungitur superis,
  Exsultant angeli, laudant archangeli,
  Sanctorum chorus jubilat.
2. Tendit ad patriam, tendit ad gloriam,
  Intrat in gaudium, percipit praemium,
  Dantur deliciae, dantur divitiae,
  Cum Christo regnat, imperat.
3. Mater amabilis, mater laudabilis,
  Prece sollicita pro nobis flagita,
  Mariae filio commenda pretio
  Redemptos ejus sanguine.
4. A culpis abluat, virtutes tribuat,
  Hosti resistere det, pie vivere,
  Transitum muniat, coelos aperiatur
  Ad laudem sui nominis.
5. Praesta hoc genitor, optime maxime,
  Hoc tu, nate Dei et bone spiritus,
  Regnans perpetuo, fulgida trinitas,
  Per cuncta pie saecula.

Antiph. ms. S. Johannis Colonien. s. n. saec. 16. — 1, 2 supernis. —
3, 1 Pater amabilis. — 3, 4 Demptos in sanguine.

135. De sancta Anna.

Ad Vesperas.

1. Exsultet coeli curia Et mundana ecclesia Magna gerendo gaudia Propter Annae solemniam.	5. Hujus fama dilatatur, Quia in hac generatur Orbis totius conditor Et ipsius dispositor.
2. Haec est illa sterilitas, Quae est nobis fecunditas, Nam peperit haec Mariam, Matrem Christi et filiam.	6. Nam Gabriel archangelus, Ille summus paranympus, Ad Mariam properavit, Cui talia nuntiavit:
3. Haec sumuntur avidius, Et delectantur potius, Quae naturae contraria Dantur divina gratia.	7. Gaude, puella regia De sobole Davidica, Ex te nascetur filius, Coeli terraeque Dominus.
4. Sic ergo diu sterilis Anna fuit et humilis Et passa est opprobria, Quae abstulit haec filia.	8. Laus et honor sit aeterno Patri ejusque filio Sanctoque simul flammis In omni vita saeculi.

Brev. ms. Jotrense saec. 13. Cod. Parisien. 750.

136. De sancta Anna.

Ad Matutinum.

1. Anna, noli flere De sterilitate, Namque Deus miram Dabit tibi prolem.	4. Juxta illam portam Salomonis templi, Quae aurea dicta est, Quod sit deaurata.
2. Honos famae cujus Ibit per loginquas Mundi regiones Magnus et mirandus.	5. Ambo ergo laeti Intrabitis templum Vero Deo grata Dantes libamina.
3. Et hoc erit signo Tibi, quod ascendens Hierusalem tuum Invenies virum	6. Honor et potestas Sit Domino Jesu Aeternoque patri Et sancto flmini.

Brev. ms. Jotrense saec. 13. Cod. Parisien. 750. — 2, 1 Honus famae.

137. De sancta Anna.

Ad Laudes.

1. In festo Annae gaudeat Et ad gaudendum coeat Omnis turma fidelium In Christo exsultantium.	4. Cum haec vel his similia Dixisset plena gratia, De coelo venit sonitus Consolans illam coelitus.
2. Ancilla illam provocat, Sed ipsa Deum invocat Precibus et jejuniis In locis solitariis.	5. In utero concipies Quandamque natam paries, Per saecula erunt omnia Per illam mundo gaudia.
3. Cur ego, inquit flebilis, Expers fructus et sterilis, Cum brutis animalibus Fit copia in foetibus.	6. Gloria detur usiae, Cujus est totum gratiae, Quidquid hic fit humanitus Vel in coelo divinitus.

Brev. ms. Jotrense saec. 13. Cod. Parisien. 750. — 3, 1 Cur ergo inquit Hs.

138. De sancta Anna.

Ad Nocturnum.

1. Coelesti cum tripudio Ecclesiae nunc concio In laudibus evigilet Oransque Deo jubilet.	3. Hoc enim coeli cometa Clarent sol, luna, sidera, Cujus matris exordium Dat salutis initium.
2. Aurorae namque regiae Conceptus floret hodie, De qua processit oriens Occasum prorsus nesciens.	4. Cujus sacratis precibus Hunc diem celebrantibus Perennis sit salvatio, Quam mundo fert in filio.

5. Gloria tibi, Domine,
Qui natus de in virgine etc.

Brev. ms. Aquicinctense saec. 15. Cod. Duacen. 152. A. — Brev. ms. S. Sepulchri Cameracen. saec. 15. Cod. Cameracen. 102. B. — 3, 1 Fac enim coeli B. —

139. De sancto Annoberto.

1. Exsultet jam fidelium Devota plebs adstantium Laudes Christo canentium Per patris hujus meritum. 2. Ave, pater sanctissime, Salve, pater dignissime, Gregemque tuum protege Ab hostili certamine.	3. Audi voces clamantium Et te, praesul, rogantium Precesque, Annoberte, suscipe Et, quae precamur, annue. 4. Oramus, Deus omnium, Assume preces per Annorbertum Orantes te per filium Conregnantem per saecula.

Brev. ms. Vallis Maurianae saec. 12/13. Cod. Carpolopolitan. 14. — 3, 3 und 4, 2 sind durch das Einschieben sei es des Namens Annobertus oder aber des Wortes preces versmäslich verderbt. Letzteres kann in der That getilgt werden, ohne dafs dem Sinne zu nahe getreten würde.

140. De sancto Annone.

1. Audi, salus rerum, Deus, Audi tuos, factor pius, Anno quibus dat gaudia Celsa potitus gloria. 2. Qui flore cuncto splendidus Est sacra sede praeditus, Quo pollet urbs Colonia Tali viro plus inclita. 3. Mox, ordo quod poscit sacer, Fit nunc magister, nunc pater, Sed largus erga pauperes Coelis suas offert opes.	4. Hunc ignis almus visitans, Missas sacras intermicans, Sancto repletum pneumate Hoc indicabat lumine. 5. Vere beatus pontifex, Qui coelicorum particeps Coelos apertos corporis Cordisque vidit visibus. 6. Te nunc precemur supplices, Nostri misertus da preces, Ut absoluti noxiis Reddamur apti praemiis.
7. Laus, honor, virtus, gloria
Deo patri et filio,
Sancto simul paraclito
In sempiterna saecula.

Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien. 5.
A. — Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien.
5a. B. — Psalt. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1542. Cod. Semin. Colonien.
52. C. — Mel.: Jesu salvator saeculi, kölnische Singweise.

141. De sancto Ansberto.

1. O pastor pie et clare, Nobis benigne succurre Nosque supplices respice, Vota servorum suscipe.	2. Sursum erectis cordibus, Versis in terram vultibus In trinitatis nomine Te adoramus, Kyrie.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29253.

142. De sancto Arnulpho.

1. Proles nobilium celsa parentum,
Magnorum genitor sancteque regum,
Terram nobilitans carne creatis,
Coelos laetificans fonte renatis.
2. Nos, Arnulphe, damus hic tibi laudes,
Tu praebe placidas, poscimus, aures.
Fac Christo placeant haec pia vota,
Ne nobis noceant crimina nostra.
3. Tu bellis celebris, clare triumphis
Metensisque pius pastor ovilis,
Tu cultor eremi, spretor et orbis,
Devictor zabuli, coelicâ scandis.
4. Jam nunc angelicis juncte choreis,
Cum Christi reficit visio dulcis,
Nos strictis scelerum respice vinclis
Et solvi variis posce periclis.
5. Virtus lausque Deo sit genitori,
Nato, paraclito gloria consors,
Arnulphi meritis tempora pacis
Dentur postque suis gaudia coeli.

Brev. ms. S. Arnulphi Metensis saec. 14. in. Cod. Meten. 45. A. —
Brev. ms. S. Arnulphi anni 1327. Cod. Meten. 46. B. — Brev. ms. S.
Arnulphi anni 1332. Cod. Meten. 333. C. — Brev. ms. S. Arnulphi saec. 14.
Cod. Meten. 337. D.

143. De s. Arnulpho Villariensi.

Ad Vesp. Noct. et Laud.

1. Gaude, mater ecclesia, Pro Arnulphi praesentia, Cujus sacra solemnna Celebrentur cum gloria.	3. Hic in juventutis flore Perfusus coelesti rore Declinavit ab errore Mundi pro Dei amore.
2. Qui in Bruxella genitus Fertur de mediocribus Fuisse et fidelibus Ac honestis parentibus.	4. In vicesimo secundo Hic aetatis suae anno Junctus fratrum collegio Fuit Villari optimo.

5. In suae conversionis Anno primo dirissimis Ligavit se tirunculus Christi tribus funiculis. 6. Corpus suum pro Domino, Crura pedesque satino Domavit cum cilicio Continue asperrimo. 7. Percussitque cum ferula Carnem suam dirissima, Ad quam erat conglobata Ericii pellicula.	8. Rusco quoque se et virgis Magnis caedebat ictibus Et volutavit in spinis Semet ipsum cum urticis. 9. Catenis etiam tribus Cinxit carnem sub vestibus Loricaque sub pellibus Ericiorum erat usus. 10. Nunc ergo sit altissimus Deus ac benignissimus In sui servi actibus Per omnia benedictus.
11. Sit laus patri cum filio,
Sancto simul paraclito,
Nobisque donet filius
Gratiam sancti spiritus.

Officia ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. Verfasser dieses und der folgenden beiden Hymnen ist Goswin von Bossut. Vgl. Hist. Lit. de la France XVIII p. 68 sq. — Nach Str. 5. Divisio.

144. De s. Arnulpho Villariensi.

Ad Tertiam.

1. Exsulemus in Domino Deo nostro cum jubilo, Qui Arnulphum cum gaudio Conjunxit coeli solio. 2. In quo haec est festivitas Sine fine hilaritas, Sine labe aeternitas, Sine nube serenitas.	3. Sed fide non attingitur, Sic nec spe comprehenditur, Caritate non capitur, Cuncta vota transgreditur. 4. Hic Arnulphus amabilis Erat valde et humilis, Nunc ergo fit laudabilis Dei suisque servulis.
5. Sit laus, honor et gloria
Pro Arnulphi memoria
Deo patri et filio
Cum spiritu paraclito.

Officia ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Verfasser ist Goswin von Bossut.

145. De s. Arnulpho Villariensi.

Ad Completorium.

1. Arnulpho congratulemur Et in Domino laetemur Ipsamque nunc deprecemur, Ut cum eo gloriemur.	2. In coelis, ubi exultat Arnulphus atque jubilat In Domino, quem amabat Et multum desiderabat.

3. In coelis Christus aderit Cibus, ne quis esuriat, Et potus, ne quis sitiāt, Vita, ne senecta solvat.	4. Nullus morbus intrinsecus, Nullus metus extrinsecus Est ibi, nec potest aestus Introire neque frigus.
5. Laus Deo patri domino Simulque sit et filio Et spiritu paraclito Semper et sine termino.	

Officia ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Verfasser ist Goswin von Bossut.

146. De sancto Augustino.

Ad Vesperas.

1. Celebre festum sancti Augustini,
Doctoris Christi, veneremur cuncti
Mente devota, pietate tota,
Sorde remota.
2. Corde qui purus, pravitate durus,
Petiit Christum mente tenens ipsum,
Fulget in coelis, simul et in terris
Pollet honore.
3. Cujus ad templum meritis excelsum
Currunt absentes munera ferentes,
Properant gentes simul et egentes
Dona petentes.
4. Sprevit honorem simul et decorem,
Fugit favorem, mundi quoque morem,
Lumbis accinctus, in amore strictus
Christicolarum.
5. Meritis cujus angeli laetantur,
Gaudent et sancti, justī gratulantur,
Turbae fideles ipsum venerantur
Atque precantur.
6. Nos quoque Christum, ejus et ministrum
Semper laudemus atque rogemus,
Ore cantemus atque jubilemus
Cantica laudis.
7. Gloria Deo sit aeterno patri,
Ejus et nato flaminique sancto
Per saecula cuncta sine fine regnans
Nunc et in aevum.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Dolen. 39. A. — Brev. Nemacense imp. s. l. 1499. B. — 3, 4 patentes B. — 4, 3 strictis B. — 6, 1 cujus es ministrum B. — 7, 3 saecula B. — 7, 4 et in aeternum B.

147. De sancto Augustino.

Ad Laudes.

1. Gaudeat omnis turba populorum,
Unde et gaudet chorus angelorum;
Unde laetantur agmina sanctorum,
Nos jubilemus.
2. Hunc diem sacrum, summa laude dignum,
Mente devota cuncti venerantes
Et recolamus Dominum laudantes
Nunc et in aevum.
3. In quo electus Domini dilectus,
Christi confessor, pius intercessor,
Est elevatus et ad summa latus
Regna polorum.
4. Hujus obtentu vitia remitte,
Vincula nostra pietate solve,
Pelle languores, morbos et dolores,
Dilue sordes.
5. Qui multa mira pietate tua
Nobis ostendit pia prece sua,
Quae operaris, unde et laudaris,
Christe benigne.
6. Te, Augustine, populi precantur
Teque conlaudant atque venerantur,
Ut tua prece vincula solvantur
Mentis amentis.
7. O venerande doctor Augustine,
Vota tuorum audi famulorum,
Ut microcosmis climata per orbis
Precibus adsis.
8. Gloriam patri semper referamus,
Gloriam nato pneumatique sancto.
Cujus amore flagrat in ardore
Plebs tua semper.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Dolen. 39. A. — Brev. Nemacense
imp. s. l. 1499. B. — 1, 1 Gaudet AB. — 1, 2 Unde gaudet A. — 5, 1
Quod multa B.

148. In Translatione s. Augustini.

Ad Vesp. et Noct.

1. Augustinus, norma legis, gaudet super aethera, Cujus corpus sublimatur superfuso numine, Dum locandus in Papiam fertur de Sardinia.	2. Occupabant infideles barbari Sardiniam, Feritate delibati trucidarunt accolas, Dissipantes sacra loca templaque deifica

3. Cum audisset Liuprandus sacrum corpus obrui, Volens templum redimire procuravit cinerem, Quos fideles aestimabant, delegavit nuntios. 4. Autumabat rex devotus, Ticinense delubrum Hujus patris prae virtute, stantis in triclinio, Orbi cuncto resonare summae lucis radio. 5. Delegati sulcaverunt iter in Sardiniam Et ementes sacrum corpus in severis barbaris Nuntians Luitprando detulerunt Januam.	6. Et diserto Luitprando pervenisse Januam, Convocavit festinanter Ticinensem populum, Agens odas in excelsis obviavit corpori. 7. Sumens illud reverenter extollebat laudibus, Simul omnes applauserunt, ferunt in Ticinium, Redimitus altis signis instat coelo aureo. 8. Genitori genitoque, flamini lucifero, Creatrici trinitati supplicando petimus, Nos sublimans in superna jungat coeli civibus.

Brev. ms. Ticinense saec. 13. (Privatbesitz.)

149. In Translatione s. Augustini.

Ad Laudes.

1. Coelestis panis Africus Mundum pascens famelicum, Augustinus almificus, Fructum doctrinae suscipit. 2. Trinum Deum defenderat Hausto doctrinae spiculo, Haereticorum foedere Nunc ipsum pressum sublevat. 3. Deprimebat haereticos Haereticorum malleus, Ferales nunc haeretici Ipsum ubique deprimunt.	4. Subjugat in Hipponia Foedantes, in Sardinia Id speculum seraphicum Cuncta divina protegens. 5. Transfertur in Ticinium Pressum corpus a barbaris, Ut renitescat pluribus Signis, altis miraculis. 6. Regi regum et Domino Pro servulis humilibus Nos supplicando petimus Assumat in coelestibus.

Brev. ms. Ticinense saec. 13. (Privatbesitz.) — 4, 2 Sardiniam. — 6, 1 Regi regum domino. — 6, 2 Pro severis humilibus.

150. De sancta Austreberta.

1. Solemni júbilo virginis annua
Supplex concelebre concio gaudia,
Quae carnis hodie nexibus libera
Cum sanctis scandit sidera.

2. Austreberta Dei praedita gratia,
Mundi despiciens celsa palatia,
Stravit sub pedibus fortiter omnia
Quaerens sola perennia.
3. Terreno fugiens conjugii nubere
Sponso sidereo nupsit in aethere,
Cui cum virgineis obvia coetibus
Sacris concrepat laudibus.
4. Hujus nos meritis rex Deus audiat,
Hujus praesidium gens sua sentiat,
Hujus quotidie sacra precamina
Tergant nostra peccamina.
5. Sit patri ingenito cunctipotentia,
Sit ejus genito magnificentia
Amborumque sacro gloria flamine,
Laus omnis trium numini.

Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518.

151. De sancto Autherto.

1. Autherte, praesul inclite, Christi athleta splendide, Adesto nostris precibus, Quas tibi pie fundimus.	3. Tu es nostrum refugium, Tu robur potentissimum, Tu salus et protectio Nostraque jubilatio.
2. O gloriose pontifex, Nostrae salutis opifex, Ut digne demus cantica, Nostra disrumpe vincula.	4. Dona, creator omnium, Qui es vita viventium, Ut precibus almi Autherti Te valeamus perfrui.
5. Praesta, pater piissime.

Psalt. ms. Cameracense saec. 12/13. Cod. Cameracen. 31. A. — Brev. ms. Cameracense saec. 13. Cod. Cameracen. 57. B. — Brev. ms. Cameracense saec. 14. Cod. Cameracen. 39. C. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 93. D. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 32. E. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 130. F. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Parisien. 17 295. G.

152. De sancta Barbara.

Ad Vesp. et Noct.

1. Hymnizemus Christo regi Per laudum insignia, Concinentes ejus legi, Inclita dum Barbara Coadsistit ejus sedi Scandens super aethera.	2. Quae in via decoratur Variis miraculis, Nam per ipsam sic praestatur Virtus natatoriis, Ut in ipsis conferatur Salus mira languidis.

3. Crucis Christi haec figuram Efficit in marmore Digitorum per pressuram Et virtutis pollice, Manens cunctis ad puncturam Cordis indelebile. 4. Dum fatetur trinitatem, Pater ejus fremuit, Per Dei nam majestatem Signum magnum claruit, Virgo muri firmitatem Inconfractam transiit.	5. Nam per ventum sursum ducta, Cum petra sub pedibus Haec per murum est deducta De patris adspectibus, Vere vecta et conducta Angelorum manibus. 6. Gloria et laus decoris Christo sonat undique, Grex ovium proditoris Virginis dum Barbarae Locustarum creatoris Formam gestat opere.

Brev. ms. Joh. Sintzram Wirceburgen. anni 1433. Cod. Claustruburgen. 1165. A. — Orat. ms. Dorotheae de Mittelhusen anni 1449. Clm. Monacen. 10930. B. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. C. — Brev. ms. Caminense saec. 15. Cod. Berolinen. VIII° 123. D.

3, 1 sq. efficit figuram D. — 3, 5 cutis ad pressuram A. — 4, 2 Pater ense fremuit A. — 4, 6 Infractam transsiliit A. — Str. 6 Gloria et honor Deo usquequo etc. AB.

153. De sancta Barbara.

Ad Laudes.

1. In sepulchro venerando Virginis eximiae Facto Dei admirando Haec locustae hodie Perseverant demonstrando Mira facta Barbarae. 2. Haec dum clausa tenebroso Residet in carcere, Visitatur luminoso Et coelesti jubare, Christo solo specioso Sanatur a vulnere.	3. Circuiens perversorum Terram nudo corpore, Ecce manus angelorum Stola mirae gloriae Sponsam tegunt, Christi thorum Amplectentem fervide 4. A proprii decollata Genitoris gladio, Patri adest praeparata Ira Dei ultio, Caro ejus nam cremata Est igne fulmineo.

5. Gloria et honor Deo.

Brev. ms. Caminense saec. 15. Cod. Berolinen. VIII° 123. A. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. B. — Der Hymnus ist offenbar nur eine Divisio des vorhergehenden.

154. De sancta Barbara.

Ad Vesperas.

1. Festum nunc celebre virginis inclitae
Devotis mentibus et piis actibus
Convenit promere festivo tempore
Coelorum regi Domino.

2. Fenestram statuit Deum, quem coluit,
Captivae famulus virginis angelus
De coeli culmine advenit lumine
Reformans poenam gaudio.
3. Mamillas nobiles castique corporis
Abscidit impia gens absque venia
Nudamque reddidit, quam Deus condidit
Supernae stola gloriae.
4. Hinc pater filiam rapuit Barbaram,
Truncatur capite, quassatur vulnere,
Pater jam periit et virgo adiit
Felicem sinum Abrahae.
5. Oramus, Domine, conditor inclite,
Ut nos cum virgine simul et martyre
Barbara gloriam ducas ad coelicam
Peccati data venia.
6. Praesta hoc, genitor, optime maxime,
O tu nate Dei et bone spiritus,
Regnans perpetuo, fulgida trinitas,
Per cuncta pie saecula.

Diurn. ms. S. Martini Embricen. saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 22. —
Str. 4 und 5 sind in der Hs. offenbar irrthümlich umgestellt.

155. De sancta Barbara.

Ad Laudes.

1. Laudes, quas hodie tibi persolvimus,
Christe, rex gloriae, sune propitius
Et munus gratiae confer canentibus
Jam sanctae Barbarae sacra solemnia.
2. Quae clara genere fuit sed moribus
Nec non et opere claruit amplius,
Nam Dei munere est abundantius
Perfuncta protinus a pueritia.
3. Haec regem gloriae clanculo coluit,
Idola respuit ancilla Domini
Veluti decuit, et sibi penitus
Mundus displicuit et ejus gloria.
4. Illud ut patuit patri, vesania
Movetur, fremuit ut saeva bestia,
Adhibuit illi dira supplicia,
Sed vicit omnia mira constantia.

5. Et post haec feroci traditur iudici,
Ut ipsam enecet diris suppliciis,
Patitur ab eo verbera, carcerem
Et aestus lampadum, cratis incendia.
6. In his et aliis invicta permanens,
Haec patri redditur eodem impio,
Truncatur gladio, mercatur sanguine
Fuso pro Domino regna coelestia.
7. O sponsa Domini, martyr egregia,
Subtrahe crimini nos per suffragia
Et redde numini post haec exsilia,
Ut tibi comites simus in gloria.
8. Pater, per filium sit tibi gloria,
Salvator omnium, tibi victoria,
Purgator cordium, sit tibi gratia,
Qui vivis et regnas saecula per omnia.

Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518.

156. De sancto Bartholomaeo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Sublimis sedis gaudium Chorus persolvat omnium, Claro resultans lumine Apostolorum gloriae. 2. De quorum sorte splendida Bartholomaeus emicat, Condignus apostolico Vocari patrocinio.	3. Qui compar inter principes, Orbis terrarum iudices, Defendat nos examine Severitatis ultimae. 4. Cui plaudunt insignia Miraculorum milia, Ut protestatur India, Christi redempta gratia.
5. Praesta, salvator omnium,
Quo constat omne saeculum,
Bartholomaei precibus
Nos jungi in coelestibus.

Brev. ms. Samnaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 346 (767).

157. De sancto Bartholomaeo.

Ad Nocturnum.

1. Bartholomaeae, tuum repetito tempore festum
Invitat claros populum celebrare triumphos.
2. Psallimus, ecce, Deo grates meritas referendo,
Qui tibi splendifluum concessit scandere coelum.
3. Fortia mortalis contemnens vulnera carnis,
Ut tibi perpetuis vitae succederet usus.

4. Sis memor unde, tui recolunt qui gaudia festi,
Ut factor famulos et servet pastor alumnos.
5. Deo patri atque nato laus cum sancto spiritu
Semper sit per infinita saeculorum saecula.

Brev. ms. Sammaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 436 (767). — 4, 2 serves Hs. — Die im trochaischen Tetrameter sich bewegende Doxologie legt die Vermutung nahe, das Lied sei auf die Melodie eines diesem Versmaße zugehörigen Hymnus gedichtet.

158. De sancto Bartholomaeo.

1. Ad laudes Christi procerum Cunctorum fratrum concio Suavi modulamine Depromat actus pariter.	6. Conversus rex ad Dominum Statim omnis et populus Oblatus est Polymius Sacro fonti cum omnibus.
2. Postquam ad patris dexteram Sua, patris potentia Ascendit et discipulos Sancto replevit spiritu;	7. Hic castigatur ictibus Astrige sub saevissimo, Nudatur cutis tegmine Vivens et Deum confitens.
3. Bartholomaeus inclitus Praedicans Dei filium Ingressus est in Indiam, Faciens mirabilia.	8. Sic in trophaeo fidei Caelebs athleta permanens, Abscissus ense verticem Coelos triumphans petiit.
4. Cujus vultus insignia, Virtutes et prodigia Hostis Berith nequissimus Suis narrat complicitibus.	9. Cujus caterva precibus Sacra culta fidelibus Devicto hoste callido Fruamur coeli gaudiis.
5. Apostolus tunc filiam Cernens regis lunaticam Saluti verbo reddidit Et idola comminuit.	10. Deo patri et filio, Sancto simul paraclito Honor, potestas, gloria Per saeculorum saecula.

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910. — 5, 3 redditam Hs. — 6, 4 Sacrum fontem. — 7, 2 Sonst Astryages (Astyages).

159. De sancto Bartholomaeo.

1. Adest dies laude digna, Grata nobis et benigna, Ad coeli vectum solium Sanctum per Bartholomaeum.	3. Doctor sectam haereticam Exstirpavit veneficam, Illuminans ecclesiam, Cunctis fundendo gratiam.
2. Vivens in terra positus Vir totus apostolicus Non desiit anhelare, Verbum Dei seminare.	4. Sancte pater, nos dirige Mentesque nostras erige, Sacris ut tuis precibus Coeli jungamur civibus.

5. Sit laus, honor et potestas,
Decus, virtus et majestas
Patri Deo, Christo nato,
Spiritus paraceto.

Brev. ms. Coloniense saec. 15. ex. Cod. Colonien. 2. — 1, 4 per ergänzt.

160. De sancto Basilio.

1. Magni festa Basilii, Magno digna praeconio, Matris supernae filii Prosequamur cum gaudio.	5. Ephrem prece Basilii, Ut optat, Graece loquitur, Suscitati Mercurii Tyrannus hasta moritur.
2. Quem renascentem gratiae Splendor perfudit coelitus Et in columbae specie Sanctus invisit spiritus.	6. Lepra fugit ab homine, Delentur scripta feminae, Suum professum perdidit Satanque chartam reddidit.
3. Cui sancta verbo proprio Sacrare Christus annuit Et in splendore nimio Sacrantī praesens adfuit.	7. Non migrat vir angelicus, Donec sancta conficiat, Quae secum Joseph medicus, Nunc Johannes, percipiat.
4. Dum sancta tractat, puerum Videns in ejus manibus Hebraeus natus iterum Credit cum suis omnibus.	8. Da, Deus, ut Basilii Simus in regno socii, Qui trinus personaliter Unus regnas perenniter.

Brev. ms. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis 1520. — 3, 1 sanctam. — 3, 4 praeses.

161. De sancto Benedicto.

Ad Vesperas.

1. Fratres, veridico cantica plectro
Laudis mirifico psallite Christo,
Qui ficulma suum carcere clausum
Jam vult astrigerum scandere coelum.
2. Mitem, pacificum hic Benedictum
Adscivit sibimet, numine mactum
Divino puerum ac sibi carum,
Qui vitae tribuit dogmata sanctae.
3. Hunc nobis, petimus, esse benignum,
Pro nobis Dominum Jesum exoret,
Fletus suscipiat, corda perurat,
Coelos aperiāt, gaudia donet.
4. Praestet pauperibus hoc pater almus,
Hoc natus moderans cuncta decenter,
Largitrix caritas flaminis atque,
Nos semper trinitas ista gubernet.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 116. — 1, 3 Das Wort *ficulma* habe ich nirgends finden können; es muß dem Sinne nach soviel als *plasma*, *factura*, *figmentum* bedeuten und dürfte aus dem Worte *figulus* (*figere*, *figmen*, *figlinus*) gebildet sein. — 2, 1 Mittem *pacificus* Hs. — 3, 2 *exoret Jesum* Hs.

162. De sancto Benedicto.

Ad Nocturno.

1. Auctor potens, Deus, rerum, Constant quaecumque, omnium, Dudum qui tuum puerum Sacraſti gratia ſanctum,	4. Auge fidem, praebe pacem, Procul pelle nefas omne, Absit tepor, fervor adsit Noſtrismet in pectoribus.
2. Nomine quoque beatum Tribuiſti Benedictum Nobis praeeſſe patronum, Audi clemens vota precum.	5. Poſcat hoc doctor benignus, Cujus feſta veneramur, Interventu tuo ſacro Nec non auxilio ſancto.
3. Et qui illum decoraſti Virtutum miris opibus, Nos exornes dignis aptans Condecenter operibus.	6. Ut tibi ſemper devoti Terrenos linquentes actus, A te ſemper ſublimati Coeleſtia penetremus.

7. Deo patri ſit gloria.

Brev. ms. S. Vitoni ſaec. 14. Cod. Virdunen. 116. — 1, 2 Conſtat. — 4, 3 tepor ergänzt. — 5, 1 Noſcat hoc.

163. De ſancto Bertino.

Ad Vesperas.

- Hymnorum modulis conſona dulcibus,
Vocis ſupplicibus, actibus inclitis
Bertinum celebrem aula fidelium
Decantat tibi, rex bone.
- Hic rebus patriis omnibus exuens
Cor vitae patulum legibus indidit,
Sublimemque crucem poſt Deum efferens
Vadit tiro juvenculus.
- Mentis ſe ſociat foedere conſono,
Audomare, tibi praeful amabilis,
Ut verbi Domini ſemina Morinis
Adjutor bonus inſerat.
- Hunc lucem populis eſſe jubens, ratem
In fluctus properans remigio ſuo
Siſtit praecipitem diva potentia
In portus, Sithiu, tuos.
- Hinc, Bertine, pater praecluuſ, optime,
Servorum gemitus ſuſcipe ſupplices,
Optatam veniam largius obtinens,
Poenam meritam amovens.

6. Praesta, magne pater, conditor inclite,
Praesta, Christe Jesu, nostra redemptio,
Praesta, vivificans sancte paraclite,
Cui laudes Deo psallimus.

Brev. ms. Bertinianum saec. 16. Cod. Audomaren. 392. A. — Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. B. — 4, 4 Sythni A. — 6, 1 pater magne B. — 6, 4 Cum laude Deo A.

164. De sancto Bertino.

Ad Nocturnum.

1. Aeterno regi Domino, Coeli ditatus praemio, Miles Bertine emerite, Canentes vernas respice.	3. Poscimus ergo supplices, Ut nos, pater, laetifices Precibus sacratissimis, Quo gaudes in aethereis.
2. Dum tectus carnis tegmine Hic certares legitime, Praeclara velut lampada Fulsisti tu Christicola.	4. Aeternalis sit gloria Patri, nato condebita Paraclitoque consona In saecula perennia.

Brev. ms. Tornacense saec. 14. Cod. Tornacen. XXI. A. — Brev. ms. Bertinianum saec. 16. Cod. Audomaren. 392. B. — Brev. Tornacense imp. 1497. C. — Brev. Audomarense imp. Parisiis 1518. D. — 5, 2 Patri natocum debita C.

165. De sancto Bertino.

Ad Laudes.

1. Quod suis fidum Sithiu patronum
Coelitus gregi miserans dedisti,
Christe, lux patris, reparator orbis,
Laus tibi, Deus.
2. Hodie junctus superis beatus
Gaudet aeterno pretio laborum,
Concinens sanctus jubulum choreis:
Laus tibi, Deus.
3. Miles invictus, Dominum precatus
Sume servorum adnuens reatum,
Consonans nobis precibus beatis:
Laus tibi, Deus.
4. Hinc tibi patri propriaeque proli,
Hinc, coaeternus utriusque flatus,
Trine personis, deitate simplex,
Laus tibi, Deus.

Brev. ms. Bertinianum saec. 16. Cod. Audomaren. 392.

166. De sancto Bertulpho.

Ad Vesperas.

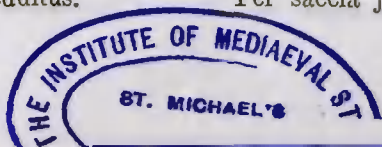
1. Omnis justitiae arbiter unice,
Qui virtute tua protegis omnia,
Bertulphi meritis exere famulis
Coelestis decus ordinis.
2. Hic dum corporeo carnis in atrio
Vitae gymnasium egerat optimum,
Adversus zabulon fecerat impetum,
Cum pompis superans eum.
3. Virtutum radiis splenduit inclitis,
Defensor viduis et pater orphanis,
Clemens pauperibus, largus egentibus
Et per cuncta piissimus.
4. Dum novit proprium affore transitum,
Degustans deici dona viatici
Excessit fragilis pondera corporis,
Regnaturus in arduis.
5. Hinc dantes celebris neumata carminis,
Alternis colimus nos quoque laudibus
Personis Dominum in tribus unicum,
Qui factor manet omnium.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29 253. — Nach Str. 3 Divisio.

167. De sancto Brioco.

Ad Vesperas.

1. Brioci, sacri praesulis, Insigniti miraculis, Praesens instat celebritas, Laudes solvamus debitas.	5. Dum per manus pontificis Sacrat, comam verticis Ignis columna tetigit Et usque coelos attingit.
2. Qui per coelestem nuntium, Futurae rei conscius, Nasciturus praedicitur, Et res verba subsequitur.	6. Viro colliso femore Redintegrato corpore, Credit omnis provincia Percepta Christi gratia.
3. Post directus Parisius Fit adoptivus filius Germani, celsi meritis Et sacrae antistitis.	7. Briocus post innumera Mirae virtutis opera Recepto vitae bravio Regnat in coeli solio.
4. Quanta Briocus gratia Refulsit ab infantia, Urceus probat coelitus Virtute precis redditus.	8. Honor, decus ingenito, Laus ejus unigenito Cum spiritu paraclito Per saecula jure debito.

Cod. Parisien. 1149. saec. 15. A. — Brev. Briocense imp. Redonibus 1548. B. — 5, 1 Cum per A. — 6, 1 Iso colliso A. — 6, 2 Remeat grato corpore A. — 7, 4 in coeli filio A.

168. De sancto Brioco.

Ad Laudes.

1. Lux matutino radiat fulgore,
Terris omnino rutilat aurorae
Jubar, divino redditum favore
Gaudeat mundus.
2. Gaudeat mundus die hodierna,
Felix et mundus carie veterna,
Sede jucundus sedet in superna
Pontifex iste.
3. Pontifex iste coelo nuntiatus
Formam baptistae fuit aemulatus,
Dum venter matris eo gravidatus
Idem rependit.
4. Idem rependit donum castitatis,
Totus intendit zelo caritatis,
Dum nil offendit ventus vanitatis
Nec leve quidquam.
5. Nec leve quidquam animum turbavit,
Pestem antiquam pedibus substravit,
Carnis iniquam luem superavit
Mentis vigore.
6. Mentis vigore fortis in adversis,
Cordis rigore frivolis dispersis,
Vero splendore tenebris detergis
Illuminatus.
7. Illuminatus lumine superno
Sit advocatus noster, ut aeterno
Ipso juvante potiamur regno
Omne per aevum.

Brev. Briocense imp. Redonibus 1548.

169. De sancta Calfagia.

Ad Vesperas.

1. Salve, mater et patrona, Calfagia veneranda, Tu es virgo Deo digna, Mitis, prudens et benigna.	2. Ausonii haec pedibus Provoluta devotius, Dum sacrum poscit baptismam, Fidei plana subiit.

3. Morbo laborans sanguinis Profluvionis jugiter, Beati viri precibus Sanata est celeriter. 4. Arcadius incredulus, Morbo laborans simili, Ausonium tu deprecans Curatus es similiter.	5. Caste vivens et pudice Perseverans continuo Sacri status virginei Ornata es velamine. 6. Uni trinoque Domino Sit decus, laus et gloria, Qui Calfagiae precibus Ducat nos ad coelestia.

Officia ms. Engolismensia saec. 16. Cod. Burdigalen. 81.

170. De sancta Calfagia.

Ad Laudes.

1. Ad laudem tui nominis Festum colimus hodie, De Calfagiae transitu Dies nobis laetitiae. 2. Puella, virgo nobilis, Fervore calens fidei, Sermonibus Ausonii Gaudens ad Christum adiit. 3. In quo fidens mirifice Duplici fulta munere Pulsis erroris tenebris Sospitatemque meruit.	4. Accensa pro hoc fortiter Amore tui nominis, Spretis cunctis viriliter Sponsa Domini dicatur. 5. Obtentu sanctae virginis Solvamur a criminibus, Aegras mentes et corpora Sanari, Christe, poscimus. 6. Calfagia generosa, Manum benigne porrige, Dei sponsa gratiosa, Tu nostri curam suscipe.
7. Sit laus summae trinitati,
Decus, honor et gloria,
Quae est dignae Calfagiae
Salus, merces et omnia.

Offic. ms. Engolismensia saec. 16. Cod. Burdigalen. 81.

171. De sancto Castore.

1. Castoris ut praeconia Cantemus cum laetitia, Da nobis pacem cordium Rex Christe, factor omnium. 2. A juvenili tempore Laborabat summopere, Ut obtineret meritum Deus, tuorum militum.	3. Semper in abstinentiis Degebat et vigiliis Te diligendo intime, Lucis creator optime. 4. Tandem Mosellam adiit Ibique cellam statuit Cultor tui servitii, Summe largitor praemii.

5. Orando navem reddidit, Quam negans sal mox perdidit, Unde te laudant populi, Jesu, salvator saeculi.	6. Regi regum sit gloria, Qui post haec transitoria Castorem jussit ingredi Ad coenam agni providi.

Brev. ms. S. Castoris ad Confluentes saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 165.
 A. — Brev. ms. S. Castoris saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 193. B.

172. De sancta Cilinia.

1. Digna Deo Cilinia, Virtutum luce fulgida, Quae cuncta spernens lubrica Mansura tenes gaudia.	2. Juncta sanctorum coetibus In celsis coeli sedibus Sis nostri memor coelitus In sacris tuis precibus.

3. Deo patri sit gloria.

Hymn. ms. Laudunensis saec. 12. Cod. Laudunen. 263. A. — Hymn. ms. Laudunensis saec. 12. Cod. Laudunen. 262. B. — Brev. ms. Laudunense saec. 14. Cod. Laudunen. 259. C. — Brev. ms. Laudunense saec. 15. Cod. Laudunen. 258. D. — D giebt foldende verstümmelte Doxologie: Deo patri atque nato Laus cum sancto spiritu Per infinita saeculorum saecula.

173. De sancta Cilinia.

1. Qui respicis humilia Ostendens mirabilia, Qui potens fecisti magna Cum beata Cilinia,	2. Fecundans ejus viscera Sacrae sobolis gratia, Hujus prece corda nostra Virtutum prole fecunda.

3. Deo patri sit gloria.

Hymn. ms. Laudunensis saec. 12. Cod. Laudunen. 263. A. — Hymn. ms. Laudunensis saec. 12. Cod. Laudunen. 262. B. — Brev. ms. Laudunense saec. 14. Cod. Laudunen. 259. C. — Brev. ms. Laudunense saec. 15. Cod. Laudunen. 258. D. — 1, 3 fuisti magna D. — 1, 4 Ad beata Cilinia D.

174. De sancto Clemente.

1. Athleta Clemens hagijs, Romanus praesul tertius, Carus Deum colentibus Fuit atque gentilibus.	3. Clementem inter exsules Maligni pellunt consules, Sub agni pede elicit Fontem, cunctos qui reficit.
2. Hic verbum vitae seminat, Incredulos exterminat, Theodora hunc sequitur, Sisinnius convertitur.	4. Tandem ligata anchora Ad collum subit aequora, Locusque deditur ei Instar templi marmorei.
5. Laus et perennis gloria
 Deo patri et filio
 Una cum sancto spiritu
 In sempiterna saecula.

Brev. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Cusanus 74.

175. De sancto Clemente.

Ad Vesperas.

1. Plebs omnium fidelium Ad hoc solemne gaudium Jam regi vectigalia Deo solvat et debita. 2. Clemens adest in nomine, Clemens Deus in martyre, Clementis per solemnia Adsit Dei clementia. 3. Iste Petri discipulus, Est quem secutus moribus, Romae fuit episcopus Vir atque apostolicus.	4. In tantum hic praevaluit, Sisinnio quod reddidit Visum, auditum perditum, Hoc conjugis per meritum. 5. Vidit fontem de silice Agni sub pede fluere, Quo sitienti populo Propinavit in eremo. 6. Sancte, tuere famulos Et esse fac idoneos, Dele malum, quod egimus, Auge votum, quod vovimus.
7. Gloria tibi, Domine,
Laus sit et in hoc martyre,
Cujus nos intercessibus
Supernis jungas civibus.

Psalt. ms. Italo-Monast. saec. 15. Cod. Claromonten. 67.

176. De sancto Clemente.

Ad Laudes.

1. Corruscans jubar in hoc mundo rutilat,
Phoebus et astra arcem coeli penetrant,
Clara festivis tribuunt lucinia,
Cum Clemens alta martyr sulcat aethera.
2. In coelis rubet non effuso sanguine,
Martyrem quia meruit accipere
Mare profundum, immersum cum pondere
Anchorae ferri in collo pro cuspide.
3. Fieri siccum ad solvenda munia
Solet pergenti martyris ad limina,
Ut jam per illa coeli sint patentia,
Nostra, sancte Clemens, sume encennia.
4. Sit laus regenti Domino in gloria,
Genito Dei simul et victoria,
Flamini sancto una sub essentia,
Qui regit cuncta sua ad imperia.

Psalt. ms. Italo-Monast. saec. 15. Cod. Claromonten. 67. — 1, 3 Lucinia
= natalitia von lucinus gebildet. — 3, 1 absolvenda moenia. — 3, 2 lumina.

177. De sancto Clemente.

1. Clemens, summe praesul Christi, Qui martyrii meruisti Sublimari gloria; Audi preces populorum, Poenas deme peccatorum Solita clementia.	3. Te pastorem et doctorem Sui gregis atque legis Fecit Dei gratia; Audi preces populorum, Poenas deme peccatorum Solita clementia.
2. Festa tuae passionis Colimus devotionis Celebri laetitia; Audi preces populorum, Poenas deme peccatorum Solita clementia.	4. Maris unda laetabunda Viam parat, qua declarat Tua aedificia; Audi preces populorum, Poenas deme peccatorum Solita clementia.
5. Honor, virtus et potestas
Sempiternaque majestas,
Laus, perennis gloria
Unicae sit trinitati,
Trinae quoque unitati
Saecula per omnia.

Antiph. ms. Calcariense saec. 15 (Privatthesitz) A. — Brev. ms. S. Mariae apud Ressam anni 1601. Cod. Berolinen. VIII. 120. B.

178. De s. Clemente Metensi.

Ad Vesperas.

1. Gaudet chorus coelestium Sancti Clementis gloria, Psallat turba Metensium, Beata nobis gaudia.	4. Dum natam regis suscitatur, Metenses fidem subeunt, Et dum idola fugitat, Vexilla regis prodeunt.
2. Clemens Christum intellexit, Natum Maria virgine, Metensibus hunc transvexit A solis ortus cardine.	5. Data lege Metensibus Omnes replentur gaudio, Clamitant junctis manibus: Jesu, nostra redemptio.
3. Fidem monstrat virtutibus Clemens et per miraculum, Metim mundatam anguibus Agnoscat omne saeculum.	6. O gloriose pontifex, Absterge labem scelerum, Adsisque nobis opifex, Conditor alme siderum.
7. Quod nobis praestet genitor
Et genitoris genitus,
Tu par utrique conditor,
Veni, creator Spiritus.

Brev. ms. Metense saec. 15. Cod. Meten. 462.

179. De s. Clemente Metensi.

Ad Nocturnum.

1. Exsultemus venerantes Concordi melodia Sanctissimi collaudantes Clementis praeconia, Voci vitam conformantes Placebit symphonia. 2. Consul fuit Romanorum Clemens et patricius, Inter natos urbanorum Claruit nobilius Et in triviis doctorum Floruit prudentius.	3. Dum beatus praedicaret Petrus Romae civibus, Hunc consulem baptizavit Instruens dogmatibus, In praesulem consecravit Transmittens Metensibus. 4. Novae legis praedicator In urbem Metensium Venit praesul, reprobator Deorum gentilium Et fidei comprobator Signi per indicium. 5. Salus aegris reparatur, Dum fit baptizatio, Atque serpens effugatur Cum veneno noxio, Nata regis suscitatur Fides datur orio.

Brev. ms. Metense saec. 15. Cod. Meten. 462.

180. De s. Clemente Metensi.

Ad Laudes.

1. Ave, praesul venerande, Lapsis verus opifex, O confessor memorande, Tamquam bonus pontifex Paradisi viam pande, Mundi quo stat artifex.	2. O lucerna pietatis, Prima vena veniae, Subsidium desolatis, Spes et fides patriae, Pacem dona tibi datis Cum aeterna requie.
3. Honor patri filioque
Sit cum sancto flamine,
Et procedens ab utroque
Ab inferni limine
Nos defendat, donet quoque,
Ut simus in lumine.

Brev. ms. Metense saec. 15. Cod. Meten. 462.

181. De ss. Cosma et Damiano.

1. Exsultet nunc ecclesia De martyrum victoria, Quae ducit ad coelestia Christum regem profitentes.	2. Haec nostra purgat vulnera Et constringit facinora Confortans cum clementia In tenebris sedentes.

3. Per martyrum certamina Silent terra et maria, Stupent poenarum genera Naturae vim immutando. 4. Surgunt claudi, vident caeci, Liberantur dati neci Tyrannorum perfidia Ipsos sanctos invocando. 5. Mira martyrum sanctorum Res, qui per mortem eorum Vitam veram invenerunt Et terrena abjecerunt,	6. Ad coenam magnam vocati Et ad hoc praedestinati Pugnam grandem inierunt Et ad palmam pervenerunt. 7. O praeclara mors sanctorum, Per quam Christus, rex coelorum, Obtenebravit tartara Et decoravit aethera. 8. Sic precibus beatorum Et martyrum electorum Perducant nos ad gaudia Sine fine manentia.

Brev. Bremense imp. Coloniae 1486. — 3, 4 Natura.

182. De ss. Crispino et Crispiniano.

1. Quantas sancti corpore poenas
Propter Dominum toleravere,
Praemia vel quae hinc adipisci
Coeli solio promeruerunt,
Singula strictim placet arguto
Fidibus lentis promere cantu.
2. Isti saevos ante tyrannos
Ducti, Dominum publica Christum
Voce professi, aspera probra,
Fustes, trochleas, flagra, catastas,
Carceris umbras, gladios tandem
Jugulis tensis sustinuerunt.
3. Hinc ereptos Christus in aula
Coeli rutila diademat
Splendidiore sole corona
Nec non niveis vestibibus illos
Condecoratos posuit secum
Patris ad dextram glorificatos.
4. Laudes ergo cunctipotenti
Patri, genitae simul et proli
Spirituque vivificanti
Demus supplici voce rogantes,
Nos ut eorum meritis atque
Precibus salvet omne per aevum.

Brev. ms. Aurelianense saec. 14. Cod. Parisien. 1259. A. — Psalt. ms. Aurelianense saec. 15. Cod. Aurelianen. 131. B. — Brev. Aurelianense imp. s. l. et a. C. — 1, 1 O quantas C. — 1, 2 toleraverunt BC. — 1, 3 quae fehlt A. — 1, 5 stricti AC; strictum B. — 1, 6 cantum A. — 4, 4 Demus simplici C.

183. De ss. Crispino et Crispiniano.

1. Avete, nobiles martyrum flores,
Crispine cum sancto Crispiniano,
Audite supplicum preces servorum.
2. Qui vitae speculum patremque rerum
Videntes animo fortes duello
Contra multimodas stetistis pugnas.
3. Hoste superato heu bis mortuo
Et pugnae stadio jam transmeato
Sumpsistis bravium Dominum Christum.
4. In choro martyrum est lumen vestrum
Ut sidus splendidum, quod implet mundum,
Illic, quod poscitur, dabitur nobis.
5. Precamur cernui, o vos patroni,
Subvenite clero vobis devoto
In regno judicis, pro quo certastis.
6. Laus aeterno patri, vitae datori,
Una cum filio, Domino nostro,
Atque paracleto spiritu sancto.

Brev. Osnabrugense imp. Maguntiae 1516.

184. De sancto Donato.

1. Iste martyr egregius Coelum scandit sublimius, Christi volat in amplexus, Quos amoris jungit nexus.	4. Ad nuptias invitatus Loco infimo contentus, In coeli convivio Sublimatur a Domino.
2. Calicem salutis sumpsit, Jesu nomen invocavit, Et cujus sanguinem bibit, Pro eo proprium fudit.	5. Rogemus ergo cernui, Ut Deus prece Donati, Cujus festa percolimus, Nos societ coelestibus.
3. Cum potente discubuit Et prudens consideravit, Qualia sunt apposita, Praeparavitque talia.	6. Summo parenti gloria Natoque laus quam maxima Cum sancto sit spiramine Nunc et per omne saeculum.

Brev. Misnense imp. Lipsiae 1502.

185. De sancto Ebrulpho.

1. Summi regis potentia Cuncta disponens saecula Divina spargit munera Credientium per pectora.	2. Qua postulemus supplices, Ut nos illustret desides, Quo simus apti capere Donum supernae gratiae.

3. Cujus nitoris schemate Ornati decentissime, Laudes promamus inclitas Ebrulpho sancto debitas. 4. Qui per iter monasticum Pervenit ad aethereum Excelsi throni thalamum, Sanctorum consors civium 5. Ebrulphe, pater lucide, Nostros clamores suscipe Tuisque sacris precibus Nos munda culpis omnibus.	6. Ut luce spiritalium Resplendentes charismatum In corde simus sobrii, In carne semper liberi. 7. Tuoque nos precamine Fac poli summa scandere, Quo valeamus cernere Jesum benignum sedule. 8. Sit regi regum Domino Cum prole et paraclito Imperium et gloria Per saeculorum saecula.

Hymn. ms. Lirensis saec. 12. Cod. Ebroicen. 70.

186. De sancta Elisabeth.

1. O Deus alme, nostris fave votis
Festa dilectae celebramus tuae,
Supplices a te veniam precamur,
Solve reatus.
2. Regia proles mater haec beata
Sese sic rexit fragilem domando
Corporis sexum, quod hostem devicit
Caste vivendo.
3. Aetate florens adhuc puerili,
Sitiens Christum ore juvenili
Osculabatur parietes templi
Januis clausis.
4. Dehinc adulta copulatur viro
Cum eo vivens modo valde miro,
Jura conservans spiritus in carne
Caste vivendo.
5. Post viri mortem castitatis votum
Servans illaesum Christumque secuta,
Quaeque possedit, pauperibus dedit
Mente devota.
6. Haec pia mater cordis in secreto
Christum oravit corde tam devoto,
Quod Jesu dulcis meruit affari
Ore beato.
7. Qui sanctam suam pie consolando
Visitat eam taliter loquendo:
Si tu vis mecum esse, volo tecum
Jugiter ego.

8. Haec pia prece quo quibus oravit,
Spiritus nece statim liberavit,
Oret pro nobis, illi supplicamus,
Omne ver aevum.

9. Praestet hoc nobis deitas beata
Patris ac nati pariterque sancti
Spiritus, cujus reboat in omni
Gloria mundo.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Viridunen. 116. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 15. Cod. Viridunen. 117. B. — 3, 1 Caste florens B. — 4, 1 Dehinc adulata B. — 4, 4 Miro devoto (l. Mente devota = 5, 4?) B; Caste vivendo = 2, 4 A. — 7, 2 Visitavit AB; ei taliter B; dicendo A. — 9, 2 sancti fehlt B; nur Praestet hoc A.

187. De sancta Elisabeth.

Ad Vesperas.

1. Exsultet aula coelica, Laetetur mundi machina, Cum refert solis orbita Elisabeth sollemnia.	4. Pompas mundi despiciere, Regnum coeleste quaerere, Nosmet ipsos contemnere In hac potestis discere.
2. Applaudat decus virginum, Miretur coetus conjugum, Congratulentur viduae Hoc illustratae jubare.	5. Christe, salvator omnium Te pure diligentium, Hujus sanctae nos precibus Donis dita coelestibus.
3. Exemplar poenitentiae, Virtutem continentiae, Insigne patientiae In hac omnes colligite.	6. Praesta, pater piissime Patrique compar unice, Cum spiritu paraclito Nunc et per omne saeculum.

Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. IV° 14. D. — 2, 4 illustrati C, illustrare D. — 3, 2 Virtutum CD. — 3, 3 Insignem CD. — 4, 1 respicere C. — 4, 3 Nosmetipsas ACD. — 5, 1 Jesu salvator D.

188. De sancta Elisabeth.

Ad Laudes.

1. Jesu, vita viventium, Beata spes mortalium, Christe, salvator omnium, Laudes audi fidelium.	3. Exemplis ejus refove Et precibus nos dirige, Ne fides sacra torpeat, Nec caritas refrigeat.
2. Qui firma mundi eligis Et fortia sic dejicis, Elisabeth nos meritis Fac compotes et praemiis.	4. Sed firma mundi anchora Pertingat ad coelestia, Ubi sanctorum gloria In omnibus es omnia.
5. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — 4, 4 et omnia A.

189. De sancta Elisabeth.

Ad Vesp. et Noct.

1. Pange, lingua, gloriosae Viduae praeconium Stirpe, vita generosae Recole solemnum Et decore speciosae Gratiarum omnium.	5. Juramentum Dei mei Vel ejusdem septima Voto jurans libat ei Sui cordis intima Septiformi dono Dei Facta Christi victima.
2. Nata regis Hungarorum Pulchra fide, facie, Nupta ducis Thuringorum A nuptarum acie Viduarum adit thorum Pauperis in specie.	6. In camino paupertatis Fide purgatoria, Propter fidem castitatis Spe consolatoria Fulget aurum caritatis, Purum omni scoria.
3. Duplum quaerit uno plena Fructu felix femina, Cum ter denis ut sex dena Post virtutum semina Serta legat Sareptena Tamquam ligna gemina.	7. Vas electum, vas honoris, Vas misericordiae, Vim virtutis et odoris, Quibus egent hodie, Vasis irae spira foris, Vasis contumeliae.
4. Sic post statum virginalem, Post nuptarum meritum Instar Annae vidualem Fert et luctus habitum, Rectum, sanctum, principalem Habens in se spiritum.	8. Gloria et honor Deo Usquequo altissimo, Una patri filioque, Inclito paraclito, Cui laus est et potestas Per aeterna saecula.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisien. 10487. A. — Brev. ms. S. Waldetrudis saec. 15. Cod. Duacen. 164. B. — Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archivii Gandaven. 100. C. — Brev. ms. Cisterciense saec. 14. Cod. Cameracen. 100. D. — Brev. Abrincense imp. Abrincis 1593. E. — 2, 4 Et nuptiarum acie B. — 3, 5 Sexta legat ABC. — 7, 1 Elisabeth vas honoris C. — Str. 5, 6, 7 fehlen DE. — Ad Laudes BC.

190. De sancta Elisabeth.

Ad Laudes.

1. Lantgravia Thuringiae Coelum conscendit hodie Coronis in tricesimis Fulgens et sexagesimis.	2. Non aurum, non monilia, Sed Christum regis filia, Regem virtutum, induit, Cui regnum mundi viluit.

3. Secreti votum pignoris Implet inflexu corporis, Dono delusus decimae Ludus alludit animae. 4. Ludens in luctus tempore Non spiritu sed corpore Currit, sed intus gravitas, Nubit, sed intus castitas. 5. Instar columbae simplicis Pro cantu reddit gemitum, Turtur in ara pelicis, Casta post maris obitum.	6. Thesaurum infert superis, Divitiarum sarcinam, Largam in sinu pauperis Abscondens elemosynam. 7. Dum pauperes pauperrima Dispersis ditat opibus, Fit tota vita victima, Mors vivit in virtutibus. 8. Praesta, pater piissime Patrique compar unice, Cum spiritu paraclito Nunc et per omne saeculum.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisien. 10487. A. — Psalt. ms. Cameracense saec. 13. Cod. Cameracen. 36. B. — Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archivii Gandaven. 100. C. — 3, 1 Secretum C; pignoris fehlt B. — 3, 2 influxu A. — 3, 4 Lusus alludit C. — 7, 1 Cum pauperis A. — 8, 1 sqq. Gloria tibi Domine etc. A.

191. De sancta Elisabeth.

Ad Nocturnum.

1. Exsultet in ecclesia Christi proles egregia Recolens cum laetitia Elisabeth solemnna. 2. Lantgravia Thuringiae Coelum ascendit hodie, Caronis in tricesimis Fulgens et sexagesimis.	3. Quae ab annis infantiae Matrem salutans gratiae Cum puellarum lusibus Flexis orabat genibus. 4. Nunc regnans in coelestibus Mundum replet miraculis, Sospitatem debilibus Vitamque reddens mortuis.
5. Deo patri sit gloria
Ejusque soli filio
Cum spiritu paraclito
Et nunc et in perpetuum.

Brev. Abrincense imp. Abrincis 1593. — Str. 2 dem vorhergehenden Hymnus entlehnt.

192. De sancta Elisabeth.

1. Laeta stupet Thuringia, Fractis naturae regulis Dum per sanctae suffragia Miranda fiunt saeculis.	2. Vita defunctis redditur, Aegris confertur sanitas, Claudus directe graditur, Caecos illustrat claritas.

3. Hanc ergo dignis laudibus Nostra collaudet concio, Quae nos profusis precibus Dei commendet filio.	4. Sit laus patri cum filio, Sancto simul paraclito, Qui nos purgatos vitio Regno colloceat coelico.
- Brev. ms. Praedicat. Gallic. saec. 15. Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 288.

193. De sancta Elisabeth.

1. Felix gaude Germania, De cujus prosapia Elisabeth mitissima Effecta est coelicola.	3. Caecum natum dans visui, Cui constantes famuli Dicamus atque servuli Hymnum sonorum cernui.
2. Cui cuncti Christicolae Nec non turbae coelicae Dulces melos cum carmine Jure tenentur promere.	4. Obsessum a daemonio Solvens, lepram a vitio, Claudos ponit vestigio Signorum in initio.
5. Laudemus nos toto nisu,
Qui pauperes pro gemitu
Gementes facit et luctu
Patrem, natum cum spiritu.

Brev. ms. Hodingense saec. 15. Clm. Monacen. 2972.

194. De sancta Elisabeth.

Ad Vesperas.

1. Pange Christo die isto Laudes et praeconia, Plebs fidelis, ut in caelis Resonet melodia, Nec discordet sed concordet Vita cum symphonia.	4. Lepra cedit, mors obedit, Ejus patrocinio Caecis visus, moestis risus Datur restitutio, Tam pergendi quam loquendi Discedit privatio.
2. Jubilemus et cantemus, Dies est laetitiae, Qua translata coelo nata Regis est Hungariae, Quae per fidem est jam pridem Porta regni gloriae.	5. Via vita dicet ita Illi pro pauperibus: Esurivi et sitivi Languens sine vestibus, Membris Christi subvenisti, Veni cum felicibus.
3. O felicem bellatricem Contra carnis vitia, Quae immundum vicit mundum, Vicit et daemonia, Sua vendens et impendens Christo patrimonia.	6. Patri dato, dona nato, Da sancto spiritui Laudum dona cum corona Decoris perpetui, Ut in caelo Dei zelo Possis, homo, perfrui.

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910. A. —
Vesperale ms. Franciscan. Leodien. saec. 16. Cod. Bruxellen. 6433. B. —
Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503. C. — Brev. S. Gudilae
Bruxellen. imp. Parisiis 1516. D. — 5, 1 Tua vita dicet D.

195. De ss. Epiphanio et Isidoro.

Ad Vesperas.

1. Gratulare, Chrysopolis, Propter sanctorum corpora, Quae sacrata Christicolis Precatorum sunt pignora.	3. Metu mortis intrepidi Contempserunt supplicia, Amore Christi fervidi Abdicaverunt omnia.
2. Isti sunt Epiphanius, Isidorus, quos inclitus Junior Theodosius Tibi misit antiquitus.	4. Mundum vicerunt sterilem Virtuoso certamine, Mercedem habent fertilem In beatorum agmine.
5. Praesta, pater, cum flamine Per Jesum Christum Dominum Nobis horum precamine Salubrem vitae terminum.	

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 68. A. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 69. B. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. C.

196. De ss. Epiphanio et Isidoro.

Ad Matutinum.

1. Aeterna Christi munera Et martyrum praeconia Canant tellus et aethera In saecula perennia.	3. O quam felix his transitus, Mori pro Christi nomine, Mortem vicerunt penitus, Sunt in beatitudine.
2. Zelum vitare saeculi, Poenas sufferre corporum Epiphanium populi Viderunt et Isidorum.	4. Praesta, pater, cum flamine Per Jesum Christum Dominum Nobis horum precamine Salubrem vitae terminum.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 68. A. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 69. B. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. C. — 2, 1 Celum A.

197. De sancto Eucharior.

1. Sacerdos Christi, Eucharior, Doctor urbis Trevericae, Natalis tui annua Libens vise solemnia.	3. Caterva cleri nobilis Ad tumbam tanti praesulis Una cum plebe credula Pia poscit suffragia.
2. Tibi phalanx monastica Devota clangit jubila, Quo pro suis excessibus Sternas preces propitiis.	4. Pro cuncto te catholico Nunc postulamus populo, Ut tuis sanctis meritis Muniamur a perfidis.

5. Laus, honor sitque gloria
 Illi per cuncta saecula,
 Qui te supernis omnibus
 Sanctis conjunxit civibus.

Hymn. Sammathianus saec. 14/15. Cod. Treviren. 408. A. — Brev. ms. Sammathianum saec. 15. Cod. Treviren. 433. B. — Brev. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Cusanus 75. C. — Antiph. ms. Hildesiense? saec. 13. Cod. Berolinen. Fol. 218. add. saec. 15. D. — Brev. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Treviren. 427. E. — Brev. Trevirense imp. Basileae 1502. F. — 1, 1 Sacerdos Dei F; Materne CDEF. — 1, 4 Libens in se AB. — 2, 1 phalanx canonica E. — 2, 2 Devoto clangit jubilo E; devota . . jubilo B.

198. De sancto Eustachio.

1. Harmonizant omnes sancti, Supernorum regia, Et congaudet triumphanti Militans ecclesia In praeclari laude tanti Martyris industria. 2. Quem vocavit de externo, Gentium caligine, Verbum patris ab aeterno Praepotenti numine Et dulcedinis interno Suo visit flumine. 3. Forma crucis praefulgente Solis super radium Fronte cervi residente, In qua mundi pretium Patet Christus rex, ingente Luce lustrans devium. 4. Qui per asinam affari Olim vatem voluit, Is per cervum modo pari Placidum corripuit, Qui repleti salutari Fidei promeruit.	5. Quid insequeris me, juste Cultor legis geminae, Petunt, inquam, me venustae Tui elemosynae, Quem ignorans sub vetustae Mentis colis tegnine. 6. Ecce praesto tui verna, Jube, quid vis, Domine. Ut munderis hac caverna Baptismali flumine Fultus, inquit vox superna, Septiformi lumine. 7. Te pro me oportet pati, Vir misericordiae, Ut Job similis sis vati, Paris patientiae, Hinc parentes jam renati Utraque progenie. 8. Hujus jam conditionis Constantes fiducia Laureatae cautionis Imitemur fortia, Ut Dei fruitionis Repleamur gloria.

Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503. — 1, 1 Harmonizent. — 2, 3 Verbo. — 2, 6 fulmine. — 3, 1 Hujus nam.

199. De sancto Eutropio.

Ad Vesp. et Laud.

1. Collaetentur corda nostra et exsultent labia, Quia vicit Satan sanctus miles Eutropius.	2. Qui ad urbem convertendam Christo missus Xanctonas, Complendo jussum necatur sociandus superis.

3. Hunc deducunt angelorum chori super aethera Cum triumpho percepturum praeparata bravia.	4. Hujus tanti congaudentes coelesti tripudio Jubilemus die festo in hymnis altissimo.
5. Sempiternae trinitati Honor sit et gloria, Largienti servis suis infinita gaudia.	

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocin. 17 E. A. — Brev. ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocin. 187. B. — Brev. ms. Xanctonense? saec. 15. Cod. Parisien. 13233. C. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. D. — 2, 1 convertendo A. — 4, 1 Cujus tanti.

200. De sancto Entropio.

Ad Nocturnum.

1. Cunctis pie praesul sancte atque martyr suscipe Tibi fusas, Eutropi, preces voce supplici.	3. Nostra fides nobis jussit, Deus quam edocuit, Operans per caritatem, qua se fecit hominem.
2. Gloriam tibi dedisse magnum Christum novimus Et nunquam non exaudiri simpla mente credimus.	4. Castitas valde servanda, Fortis patientia, Immo quidquid salutare carnis est et animae.
5. Salvatori summo Deo laus et jubilatio, Conregnare qui dat servo se cernenti sedulo.	

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocinen. 17. E. A. — Brev. ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocinen. 187. B. — Brev. ms. Xanctonense? saec. 15. Cod. Parisien. 13233. C. — Brev. Senonense imp. Parisiis 1519. D. — 2, 1 dedisse tibi D. — 2, 3 exaudita C. — 2, 4 pura mente CD. — 3, 1 Ora fides nobis CD. — 3, 4 Ipsumque fecit hominem A; ipse qui fecit hominem B. — 5, 4 In cernendo sedulo AB. — Der dritte zugehörige Hymnus Ad Laudes: Coeli cives applaudite (in AB) besteht nur aus fünf dem bekannten Dionysius-hymnus gleichen Anfangs entwendeten Strophen, weshalb er hier wegleibt.

201. De sanctis Ewaldis.

1. Votiva mentis gaudia Declaret oris cantio Et martyrum praeconia Decora promat concio.	3. Quos Anglicos origine Ad angelorum gaudia Pro se profuso sanguine Vocavit ex angustia.
2. Pares Ewaldos nomine Par extulit devotio, Pares Deus certamine Pari beavit praemio.	4. Hi dum petunt Germaniam Cultum fugando daemonum, Necat docentes gratiam Ingratitudo Saxonum.

5. Injecta Rhenus corpora Sursum vehit divinitus, Lux sanctitatis pignora Nocte revelat coelitus.	6. Avete, cives coelici, Favete, Christi milites, Per vos, precamur, effici Utraque vita sospites.
7. Honor patri cum filio Sanctoque sit spiramini, Qui tres pari consortio Regnant in uno numine.	

Brev. ms. Coloniense saec. 14. Cod. Dusseldorpin. C 60. — 7, 2 sit fehlt Hs.

202. De ss. Felice et Adaucto.

1. In supernum mens intenta, Cui vivunt omnia, Per virtutum incrementa Spernit ignobilia Regna mundi scaenolenta Clarescente gratia.	5. Hanc seducere conatur Regum adulatio, Sed mens fortis exsecratur Jussum cum imperio, Quam Adauctus imitatur Confitemus in medio.
3. Non inflatur, suffert, credit, In spem vitae rapitur, Sua linguens se excedit, Minime compescitur, Donec in amatum redit Amor, quo perficitur.	6. Poenas vicit et tortores, Augustorum facinus Tortos fecit et victores, Verus amor germinus In adversis fortiores, Quos inspirat Dominus.
3. Sese vendicans meretur Amoris obsequio, Non ut mens remuneretur, Latet sic intentio, Sed amatus adametur Gratis absque praemio.	7. Quanto foris in externo Premebantur acrius, Tanto constans in interno Fovebatur dulcius Rapta numini superno Mens immersa purius.
4. Quam adeptus inspiratus Septiformi lumine Voce, mente conversatus In supremo culmine, Sui felix incolatus Sancto finit ordine.	8. Laus sit tibi, qui es via, Vita, lux et veritas, Deus simplex in usia, In personis trinitas, Simplici sub monarchia Trinaque divinitas.

Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503.

203. De sancto Ferreolo.

1. Ferreoli decantemus martyris praeconium, Cordis ei praesentemus et oris obsequium, Ut spe certa respiremus ad coeli palatium.	2. Ut a cultu se divino primitus retraheret, Hortatus est a Crispino, Ut hostias coleret Idolorum et omnino Legem Christi sperneret.

3. Impiorum assentire Ritibus non voluit, Immo soli deservire Christo semper studuit Et mandatis obedire Sacrilegis renuit. 4. His auditis flagellatur Statim diro verberare Miles Christi, ponderatur Magno ferri pondere, Catenatus alligatur Taestro clausus carcere.	5. A catenis expeditur Ferreis divinitus, Et carceris aperitur Post bidduum aditus, Sed retentus tunc punitur Capite vir inclitus. 6. Solum Deum veneremur Regnantem per saecula Et martyrem deprecemur Omnes mente sedula, Ut in coelis collocemur Post vitae curricula.

Offic. ms. S. Ferreoli in Puisaia saec. 15. Cod. Parisien. 1348.

204. De sancto Firmino.

Ad Matutinum.

1. Inter supernos principes Summique regis milites Firminus tenet lauream Hoste victo purpuream. 2. Hispano clarus genere, Divino praesul munere Pertransiit Alverniam Christi pandens potentiam. 3. Virtutum fulgens schemate, Verbo potens et opere, Quacunque pergit, radios Vitae spargit per populos.	4. Accessit hinc ad Belgicam Fide munitus Galliam, Ambianense oppidum Et fecit Christo credulum. 5. Figmenta spernens daemonum Pervenit ad martyrium, Possidet coeli bravium Sanctorum consors omnium. 6. Ejus precatu supplices Effecti vitae compotes Percipiamus gloriam Justis cum eo debitam.

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85. — Ad Vesp. enthält die Handschrift den Hymnus des Prudentius Beate martyr prospera als de sancto Firmino.

205. De sancto Firmino.

Ad Vesperas.

1. Adest Firmini praesulis Solemnitas eximia, Christi colenda populis, Gaudet mater ecclesia. 2. Quem Deus de gentilibus Lumen vocat ecclesiae, Dum relictis parentibus Partes intrat Uzeciae.	3. Praesul, honor antistitum, Dum missam parat dicere, Angelorum exercitum Audivit hymnum canere. 4. Potestates tartareas Arcere sibi traditur, Dum columnas marmoreas Daemon portare cogitur.

5. Hic de puellae corpore
Verbo pellit daemonium
Ejusque magno tempore
Postulavit auxilium.

6. Summo Deo sit gloria,
Qui cum supernis civibus
Nobis aeterna gaudia
Donet Firmini precibus.

Brev. Vapincense imp. Vapinci 1499. — 2, 1 gentibus. — 3, 4 Audit.

206. De sancto Firmino.

Ad Nocturnum.

1. Laudantes Christi famulum
Altis canamus vocibus,
Qui sprexit praesens saeculum
Suspirans pro coelestibus.

4. Illo defuncto ceteri
Visa Dei potentia
Flentes coeperunt conteri
Deprecantes pro venia.

2. Roboratur jejuniis,
Fletus fundit oratio,
Coelos non motis labiis
Pulsat mentis affectio.

5. Cum vir sanctus egreditur
Urbem, leprosus adfuit,
Qui sanitati redditur
Per osculum, quod praebuit.

3. Hunc, postquam praedicaverat,
Vir exquirat lapidibus,
Lacertum quod erexerat
Scatere coepit febribus.

6. Summo Deo sit gloria,
Qui cum supernis civibus
Nobis aeterna gaudia
Donet Firmini precibus.

Brev. Vapincense imp. Vapinci 1499. — 2, 1 Roborator. — 3, 1 Nunc postquam. — 5, 1 Cum nisi sanctis egreditur.

207. De sancto Firmino.

Ad Laudes.

1. Laudetur ab hominibus,
Qui coeli tenet gaudium,
Angelorum cum coetibus
Voces conjungat omnium.

4. Quo defuncto sanctissimum
Corpus in curru ponitur,
Sed per ursum saevissimum
Bos unus interficitur.

2. Appropinquante termino,
Quo sanctus pro laboribus
Fructum ferret a Domino,
Languere coepit febribus.

5. Tunc per Christi potentiam
Pro bove currum subiit,
Et sic non laedens quempiam
Ursus ad silvam rediit.

3. Tunc illi dies obitus,
Cum Deo preces funderet,
Revelatur divinitus
Et quis ei succederet.

6. Summo Deo sit gloria,
Qui cum supernis civibus
Nobis aeterna gaudia
Donet Firmini precibus.

Brev. Vapincense imp. Vapinci 1499.

208. De sancta Florentia.

1. Exsultemus et cantemus
Deo laudes hodie,
Qui huic diem dedicavit
Virgini Florentiae.

2. Cui nomen signans florem
satis apte congruit,
Nam virtutum honestate
multiformi floruit.

3. Haec nativo sibi loco arbor fuit sterilis, Sed Pictavum transplantata est effecta fertilis.	5. Et sub flore juventutis bonos fructus protulit Et talentum sibi datum duplicatum retulit.
4. Quam absceidit oleastro magister egregius, Inserens olivae bonae, pontifex Hilarius.	6. In personis Deo trino, uni in essentia, Patri, nato, paraclito sit perennis gloria.

Brev. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Pictavien. 39.

209. De sancto Florentio.

In 2. Vesperis.

1. Sancte confessor Domini, supernae
Gratiae munus humili catervae
Posce, Florenti, Deus ut decenti
Laude colatur,
2. Dum tuo laeti redeunte festo
Debitis lucem veneramur hymnis,
Quae tibi finis fuit et laborum
Integra merces.
3. Te pater quondam populi perennem
Occidentalis meditans salutem
Pacis aeternae tribuit ministrum
Finibus istis.
4. Hic diu vitae radians nitore
Praevius ductor fidei sequendae
Mitibus verbis operumque clara
Luce fuisti.
5. Pro quibus demum studiis piorum
Actuum factus comes angelorum
Jam tuae certus precibus saluti
Consule nostrae.
6. Fac tuo clemens Deus ut precatu
Expiet nostri maculas reatus
Atque felices faciat beatae
Munere vitae.
7. Sit Deo patri parilique nato
Flamini nec non utriusque sancto
Gloriae summum decus et potestas
Omne per aevum.

Brev. ms. S. Florentii saec. 15. Cod. Bruxellen. 5155.

210. In festo stigmatum s. Francisci.

In 2. Vesperis.

1. Ad Francisci fama prisce Facit laudis fastigium, Quod in isto dante Christo Fulget crucis mysterium.	4. Vernant flores et cruores De plagis miris exeunt, Ut athleta pulchra laeta Vexilla regis prodeunt.
2. Ut formosa rubet rosa Latus emanans sanguine Instar nati lanceati, Ut nos lavaret crimine.	5. Carens dolis ortu solis Scandit Franciscus eucharis Signum ferens, vitam quaerens Praedamque tulit tartaris.
3. Transfixura clavatura Manus, pedes mirifica, Cujus forma es et norma, O crux, ave, spes unica.	6. Hujus ducis prece crucis Adipiscamur praemium, Qua Mariae natus piae Saecli pendit pretium.

Brev. ms. Francisc. Hispan. saec. 15/16. Cod. Parisien. 1064. — 2, 1
pubet rosa.

211. De sancto Francisco.

1. Franciscus florens gratia, Forma factus humilium, Laetus potitur gloria Sortis consors coelestium.	4. Vili contentus tegmine, Sancto calescens flamine Vicit algore caumata, Christi dum gestat stigmata.
2. Hic simplex, rectus, humilis, Pacis cultor amabilis, Lumen in vase fictili Ardens, lucens in fragili.	5. Verorum pater pauperum, Nos pauperes fac spiritu, Consortes redde superum Ereptos ab interitu.
3. In paupertatis praedio Minorum plantans vineam Ostendit magisterio Vitae vivendi lineam.	6. Patri, nato, paracrito Decus, honor et gloria, Sint hujus sancti merito Nobis aeterna gaudia.

Diurn. ms. S. Martini Embricen. saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 22. —
1, 4 consors humilium Hs.

212. De sancto Georgio.

1. Ad coeli regis curiam Et ad coelestem patriam Migravit vir egregius, Martyr Dei Georgius.	3. Bellavit hic pro renatis Ense cinctus caritatis, Clipeum gestans fidei Et galeam sanctae spei.
2. Leonis more prostravit Viventes bestialiter, Super terram militavit Regnanti aeternaliter.	4. Exstricavit tunc idola Iste verus Christicola, Scandens per virtutum clivum Est professus Deum vivum.

5. O Deus, auctor omnium,
In hoc paschali gaudio
Per sanctorum suffragia
Crescat nostra devotio.

6. Gloria tibi, Domine,
Da vires in certamine,
Qui surrexisti a mortuis,
Nam bona cuncta tribuis.

Brev. Halberstadiense imp. Norimbergae 1501. A. — Brev. Halberstadiense imp. Norimbergae 1515. B. — 5, 1 O decus auctor A.

213. De sancto Gerardo.

1. Coelis continuum, civibus annum,
Festivum celebret plebs pia gaudium,
Cunctis magnificum, quod dat ovariantibus
Gerardus meritis, laudibus inclitus.
2. In terris positus sidera transiit
Exemplumque fuit moribus optimis,
Sic clarus meruit celsius evehi
Tulli suscipiens munera praesulis.
3. Virtutum rutilans lumine splendido
Instruxit populum dogmate vivido,
Quod verbis docuit, praetulit actibus,
Moestis compatiens se dedit ovibus.
4. Victum pauperibus largius auxerat,
In forma Dominum paupere viderat,
Vinum dat fieri lymphica pocula,
Solvit pestifera languida corpora.
5. Sic multis vixit dotibus actuum,
Nunc regno fruitur perpetuo coelitem,
Quo sanctis precibus crimina tergere
Dignetur, retinent quos mala noxia.
6. Hoc praestet deitas unica, trinitas,
Cui laudes reboat coelica dignitas,
Ac nos hic maculis pluribus obsiti
Oramus veniam fletibus intimis.

Brev. ms. Tullense saec. 15. (Privatbesitz.) A. — Brev. Tullense imp. Parisiis 1510. B.

214. De sancto Germano.

1. Sublime festum saeculis Indicit annus versilis, Hymnis resultant sidera, Plaudunt canore terrea.	3. Fatetur hoc oceanus Bis navigando pervius, Fatetur et Britannia Erroris unco libera.
2. Germanus admirabilis Est index hujus luminis, Quo nemo post apostolos Alter fuit praestantior.	4. Testatur orbis Italus Clarissimus virtutibus, Testatur ecce Gallia Pollens magistri gloria.

5. Germane, praesul inclite, Vota precantum suscipe Et super astra sedulo Haec offer tuo Domino.	6. Litis solve discrimina, Impetra pacis foedera, Haeredes tandem patriae Nos tecum redde coelice.

7. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Virdunen. 116. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Virdunen. 109. B. — Brev. ms. Virdunense anni 1352. Cod. Virdunen. 107. C. — Hymn. ms. S. Vitoni saec. 14/15. Cod. Virdunen. 141. D. — Brev. Virdunense imp. Parisiis 1525. E. — 1, 4 terrena C. — 2, 1 Et index C. — 4, 2 Claris frequens BC. — Mel.: Sidus solare revehit.

215. De sancto Gereone.

1. Rex sempiternae, lucis auctor unice,
Nos atque plebis cerne vota supplicis,
Tui perennis sub honore nominis
Laudi piorum servientes martyrum.
2. Tu Gereonem, praepotentem militem,
Viris trecentis his novenis additis,
Ut castra quondam praenitebant Abraham,
Nobis patronum sanxeras testem tuum.
3. Victor eadem mente spernens iudicem
Triginta secum terque centum martyrum
Trophaea sacra vexit ad coelestia,
Par Gereoni passione martyri.
4. Splendent ad ista martyrum solemnia
Septem lucernae fulguranti lumine,
His Cassius praefulget et Florentius
In laureato purpuratorum choro.
5. Ave, beata martyrum constantia,
Multiplicata triplici victoria,
Pacem manentem, sanitatem perpetem
Te deprecante consequamur prospere.
6. Sit trinitati laus perennis simplici,
Patri potenti filioque compari
In unitate spiritus paracliti
In sempiterna saeculorum saecula.

Antiph. ms. Sanctense s. n. saec. 13. A. — Brev. ms. Coloniense saec. 14. in. Cod. Londinen. Add. 31913. B. — Psalt. ms. S. Mariae ad Arborem saec. 15. Cod. Sancten. Reg. XVI 2. C. — Diurn. ms. Coloniense anni 1429. Cod. Berolinen. VIII° 14. D. — Psalt. ms. Cranenburgense saec. 15. Cod. Berolinen. Fol. 231. E. — Brev. ms. Belisianum saec. 15. Cod. Bruxellen. 9786—90. F. — Diurn. ms. Coloniense saec. 15. Cod. Darmstadien. 2231. G.

216. De sancta Gertrude.

Ad Laudes.

1. Veneremur solemniter Auctorem pudicitiae, Christum, qui mirabiliter Dona largitur gratiae.	4. Nam nata ducis Austriae Votis restat viriliter, Spondens se regi gloriae Adhaesuram perenniter.
2. Cujus fulta praesidio Gertrudis, virgo regia, Victo mundi naufragio Pervenit ad perennia.	5. Hinc sacrati velaminis Suscipiens insignia Gradatim ad regiminis Provehitur officia.
3. Haec generis fastigia Sacris transcendit moribus Anhelans ab infantia Redimiri virtutibus.	6. Sic dignitate praedita Virtutum auxit opera, Cujus Christus per merita Nostra relaxet scelera.
7. Patri natoque pariter
Sit decus, laus et gloria
Cum spiritu, qui jugiter
Regit, gubernat omnia.

Antiph. ms. Tungrense IV. saec. 15. A. — Brev. Leodiense imp. Coloniae 1488. B. — Orat. ms. Coloniense saec. 15. Cod. Coloniens. 7. C. — Brev. ms. Leodiense saec. 15. Cod. Darmstadien. 394. D. — 4, 1 Austriae hier gleichbedeutend mit Austrasiae, was ABD setzen, der Vers aber verbietet. — 6, 1 Hinc dignitate C.

217. De sancta Gertrude.

In 2. Vesperis.

1. Gertrudis almae praemia Sacra canunt solemnia, Quam angelorum curia Transvexit ad coelestia.	4. Apostolorum gratia Et martyrum victoria, Confessorum constantia, Virginum pudicitia.
2. Haec namque mundi gaudia Sprevit cum abstinentia, Despiciens terrestria Transcendit ad perennia.	5. Flos virginum, florentia Duc nos ad contubernia, Inter sanctarum milia Carpens rosas et lilia.
3. Archangelorum gloria, Patriarcharum munia, Prophetarum praesagia Nos invitant ad gaudia.	6. Deo patri sit gloria Cum filii substantia Et spiritus clementia Per saecula pollens omnia.

Brev. Leodiense imp. Coloniae 1488.

218. De sancto Gisleno.

Ad Vesperas.

1. Haec nunc frequens devotio Praelaro pangat júbilo, Hymno resultans merita Sancti Gisleni praeclua.	2. Abrahae more patria Qui linquens beneficia, Se commisit exsilio Oraculo sidereo.

3. Qui deserti latibula Ursis penetrat abdita, Praedicans dotem fidei Ut praecursor altissimi.	4. Confortent ejus commoda Nos peccatores inclita, Ut probra mundi vincere Laeti possimus provide.
5. Hoc summa praestet caritas, In deitate trinitas, Cui decus et gloria Est per aeterna saecula.	

Offic. ms. S. Gisleni saec. 11/12. Cod. Montensis 27 (221).

219. De sancto Gisleno.

Ad Nocturnum.

1. Rex sanctorum, lux et virtus, Verus de Deo Deus, Audi laudes nunc benignus, quas tibi subtilius Tam clerus quam praesens vulgus devoti persolvimus.	4. O quam digne tu laudaris sanctorum solemnibus, Quos facis gaudere sertis semper candidissimis, Sanctus quibus nunc Gislenus laetatur cum angelis.
2. Quidquid spirat, te collaudat, quidquid est, te praedicat, Inter quae vox nostra pulsans ad te, Christe, clamat, Ut pium praestes auditum, toto corde postulat.	5. Qui vitam duxit pudicus, plenus et virtutibus Divinoque verbo clarus, multis fulsit angelus, Nuntius salutis factus, quos misit coelestibus.
3. In te solo spes tuorum certa stat credentium, Quos levas festis sanctorum, confortas et plurimum, In quis nomen tuum sanctum laudatur per saeculum.	6. Praesta votis supplicantum, quod vox poscit cordium, Esse credimus quem trinum est unum et verum Deum, Exstat cui posse totum per saeculorum saecula.

Offic. ms. S. Gisleni saec. 11/12. Cod. Montensis 27 (221).

220. De sancto Gisleno.

Ad Laudes.

1. Gratias tibi pro posse reddimus, Jesu bone, Qui nos es tanto pastore dignatus invisere, Quo docemur cuncta terrae blandimenta spernere.	2. Cujus obtentu, precamur, nobis parcas omnibus, Indulgens culparum actis, quos incaute gessimus, Atque jungas jam placatus civibus coelestibus.

3. Praesta votis supplicantum.

Offic. ms. S. Gisleni saec. 11/12. Cod. Montensis 27 (221). — Scheint wohl nur Divisio des vorhergehenden Hymnus zu sein.

221. De sancto Goare.

1. Laetabunda laude pia Haec resultet ecclesia Venerando tam inclita Sui patroni merita. 2. Qui virtute caritatis Et spiritu pietatis Repletus ab infantia, Fretus Dei clementia, 3. Miraculis corruscabat, Per quae Deus comprobabat Ejus vitae sanctitatem, Meritorum claritatem.	4. Unde choris angelorum Et coetibus populorum Tanti patris cum gloria Celebris est memoria. 5. Hanc devote celebrantes Deprecamur supplicantes, Nos conserva, rex coelorum, In saecula saeculorum. 6. Summo patri sit gloria, Nato virtus, victoria, Una sancto cum flamine Soli Deo sine fine.

Brev. ms. S. Castoris ad Confluentes saec. 14. Cod. Capit. Treviren.
181. A. — Brev. ms. S. Castoris saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 165. B. —
Brev. Spirens imp. Venetiis 1509. C. — 1, 4 Tanti confessoris merita. C. —
5, 1 Hunc devote C.

222. De sancto Goerico.

1. Novum coelo fit gaudium Hujus praesulis gloria, Sic ad ejus praeconium Resultet nunc ecclesia. 2. Ex praeclaris parentibus Hic Goericus gignitur, Mundo magnis hominibus, Comes, dux, rex attollitur. 3. Tandem privatus lumine Metim caecus aggreditur, Ubi divino numine Visus integer redditur.	4. Praesulatus hinc apicem Sanctus Arnulphus praebuit, Sustinuit pontificem, Cum eremus huic placuit. 5. Quot, quanta bona faceret, Breve non est hic canere, Vel quam stolam meruerit, Sed docet nos sic vivere. 6. O gloriose pontifex, Nobis ad te clamantibus Esto festinus opifex Nostris necessitatibus. 7. Trinitati sit gloria, Laus, honor cum imperio, Divinaque potentia Nos regat hoc exsilio.

Brev. ms. Metense saec. 15. Cod. Meten. 462. — 4, 4 heremis.

223. De sancto Gorgonio.

1. Orbis Christe salus atque redemptor,
Nos in laude tua fac sine culpa
Hunc transire diem, quo celebratur
Festum Gorgonii martyris almi.

2. Hic pro te socio cum Dorotheo
Mundi delicias atque furorem
Contempsit procerum multiplicesque
Poenas sustinuit mente potenti.
3. Ardens igne tuo cordis in imo
Flammas non metuit sed superavit
Non tormenta timens, vincla, flagella
Constanter tolerans, prospera calcans.
4. Pugna multimoda fortiter acta,
Tandem victor init coelica regna,
Et regis quoniam spreverat aulam,
Nunc te dante tua regnat in aula.
5. Quo nos ut vitiis exoneratos
Ipsius meritis atque beandos
Carnis post obitum scandere dones
Devotis precibus, Christe, rogamus.
6. Sit cum patre tibi spirituique
Sancto, nate Dei, gloria perpes,
Virtus, imperium lausque perennis,
Qui solus moderans cuncta gubernas.

Cod. Bruxellen. (ol. Nicolai Cusani) 10615—729. saec. 11. in. — 3, 2
sed speravit Hs. — 4, 1 fortiter eta Hs. — 4, 3 Et quoniam regis Hs. —
Cfr. Catal. Codd. Hagiograph. Bib. Reg. Bruxellen. II, 395.

224. De sancto Gregorio.

Ad Vesperas.

1. Gaude, coelestis curia, Nostra resultet patria, Cum recensentur annua Gregorii solennia.	4. Psallamus totis nisibus, Jungamus preces precibus, Laudes canentes singuli, Dicamus tanto praesuli:
2. Qui totus apostolicus, Miraculis, virtutibus Praeventus Dei gratia, Refulsit in ecclesia.	5. O Gregori, dulcissimum Sancti spiritus organum Atque virtutum speculum, Posce nobis suffragium.
3. Crebris correptus febribus, Miris pollens affectibus, Se praesumebat diligi, Quod merebatur argui.	6. Ut hoc possimus consequi, Quo te gaudemus perfrui In summi regis gloria Per infinita saecula.

Brev. ms. Coloniense saec. 15. Cod. Bruxellen. 3023—24.

225. In Ordinatione s. Gregorii.

1. Sancte, tu praebe miseris misertus
Lacrimas juges, gemitus profundos,
Et tuis certe meritis resurgunt,
Quos sua premunt.

2. Credimus Christum, pretium laborum,
Praemium justum studiis dedisse,
A quibus artus etiam solutos
More bearis.
3. Gloriam Christo supplices canamus,
Corde praestanti tibi servienti,
Tanta qui pollet, deitate simplex,
Trinus et unus.

Brev. ms. S. Arnulphi Metensis saec. 14. in. Cod. Metensis 45. A. —
Brev. ms. S. Arnulphi anni 1327. Cod. Meten. 46. B. — Brev. ms. S.
Arnulphi anni 1332. Cod. Meten. 333. C. — 2, 4 lies Morte?

226. De sancta Gudila.

1. Exsultet vox ecclesiae
Diem recensens hodie,
Quo vigilantem famulam
Christus assumpsit Gudilam.
2. Quae concepta nunciatur
Angelicis oraculis,
Haec assumpta decoratur
Dignis laude miraculis.
3. Arbor hiberno tempore
Vernam dat pulchritudinem,
Signans exutam corpore
Coelo florere virginem.
4. Cujus praefulget meritum
Salva regis in filia,
Qua secus maris ambitum
Baptismo gaudet patria.
5. Deo trino ac simplici
Corde psallamus supplici,
Fruamur ut concentibus
Cum Gudila coelestibus.

Brev. S. Gudilae Bruxellen. imp. Parisiis 1516. A. — Proprium Bosco-
ducense imp. s. l. et a. B. — 5, 2 psallemus A.

227. De sancto Gudwalo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Tibi canunt nato Dei
Cives chorique coelici
Pro Gudwali consortio,
Tuo splendore fulgido.
2. Qui militat clarissima
Miraculorum gloria
Ponto, solo, centro poli
Per te satorem saeculi.
3. Haec attestantur angeli,
Haec clamant Adae filii,
Terrae marisque bestiae
Creaturaeque ceterae.
4. Rex Christe, solus talium
Qui factor es magnalium,
Amici talis gratia
Nos de supernis visita.
5. Tanti precatu militis
Dimitte noxam servulis,
Ut civibus cum coelicis
Tuis fruamur gaudiis.
6. Grates tibi persolvimus
In Gudwali magnalibus,
In trinitate qui manens,
In unitate permanens.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29253

228. De sancto Gudwalo.

Ad Laudes.

1. O Gudwalum laudabilem, O Gudwalum mirabilem, O sanctitate splendidum, Virum Deo gratissimum.	3. Coelique se disruperant Et angelos demiserant Tuis parendo nutibus Christique sacris laudibus.
2. Tibi Deoque psallimus, Per quem marinis fluctibus Praesideras et bestiis Tuis dictis parentibus.	4. Ergo his obsequentibus, Apostolis psallentibus, In patriarchae finibus Tuus quievit spiritus.
5. Sit trinitati gloria, Sit unitati gratia, Patri, nato, paraclito Aevo perenni vivo.	

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29253.

229. De sancta Hermelinde.

Ad Vesperas.

1. Ovet jucunda concio, Cantus pangat hymnidos, Hermlindis cum obsequio Laudet actus mirificos.	4. Incumbat phalanx coelica Defunctam locis eremi, Auditur hic glorifica Vox non fieri aut ingemi.
2. Hujus adolescentiae Nitor ut stella claruit, Et laurus pudicitiae Adusque mortem viruit.	5. Res palam fit hominibus Per celebres exsequias, Quae fiunt a coelitibus, Plebs elevat reliquias.
3. Deserti loca coluit Mundi vitans contagium, Nec illi par innotuit Hic ullus abstinentium.	6. Mox fiunt hic prodigia, Nam salus datur languidis, Fidis salutis copia, In detrimentum perfidis.
7. Sit laus patri cum filio, Una sancto spiritui Et virginis oratio Nos juvet eo perfrui.	

Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebaten. 884.

230. De sancta Hermelinde.

Ad Laudes.

1. Ecce ascendit propere Aurora lucis praevia, Nos creatori psallere Creatura monent in via.	2. Da merum, Christe, gaudium, Absterge cuncta crimina, Qui das Hermlindi praemium Quaterna poenitentia.

3. Quae castitate floruit, Parens obedientia Et quae desertum coluit In mira abstinentia.	4. Sepultam a coelicolis; Fruentem coeli gloria Laudari a terrigenis Diversa dant insignia.
5. Sit laus trinae unitati, Honor, virtus, victoria, Omnis absit faex peccati Hermlindis precum gratia.	

Brev. ms. Bethuniense saec. 16. Cod. Atrebaten. 884.

231. De sancto Hugone.

1. Exsultet aula coelica, Laetetur mundi machina, Dum refert solis orbita Hugonis sacra solemnna.	8. Cujus tumba fert oleum, Matris olivae nescium, Quod natura non protulit, Marmor sudando parturit.
2. Miranda ejus sanctitas Et praedicanda pietas Largitur indulgentiam Colentibus et gratiam.	9. O venerande pontifex, Pius nec tardus opifex Cunctis, qui corde credulo Te poscunt in periculo,
3. Attenuabat nimiis Corpus suum jejuniis Pernoctans in vigiliis Et precibus assiduus.	10. Aufer mortis dispendia, Confer vitae stipendia, Ut post carnis exsilia Tecum simus in gloria.
4. Virtutum aromatibus Sanctisque plenus moribus Suaviorem balsamo Odorem dedit saeculo.	11. Prodesse tuis famulis Dignare dux amabilis, Sentiant nostra precamina Tua semper munimina.
5. Migravit ad sideream Coelestis regis patriam Exutus carnis pondere Sub hodierno tempore.	12. Tu es nostrum refugium, Tu robur potentissimum, Tu salus et protectio Nostraque jubilatio.
6. Gaudet in summa requie Perpetualis gloriae Jesu benigni faciem Videns desiderabilem.	13. Natale tui transitus Colentes nos festivus Paterno vultu respice Et nostra vota suscipe.
7. Hunc diligebant praesules, Venerabantur consules, Complectebantur principes Anglorum atque proceres.	14. Glorificemus consono Cordis et oris jubilo Deum patrem cum filio Et spiritu paraclito.

Orat. ms. Thosanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4943.

232. De sancto Jacobo.

1. O admiranda bonitas Universi creatoris, Cujus superna pietas Et divini fons amoris	4. Hic idolorum statuas Urens destruxit liquide Atque culturas fatuas Exinanivit rigide.
2. Choros ornat angelorum Coelique decus, agmina Gaudent ex his supernorum Et tota mundi machina.	5. Sancto repletus numine Jesu Christi passionis, Claro fulgebat lumine Sanctae resurrectionis.
3. Justis Mariae Jacobus Coetibus associatus, Gloriosus apostolus, Christo qui consanguinatus.	6. Exhinc daemones ligavit Et virtute sanctae crucis Hermogenem baptizavit Viam dans aeternae lucis.
7. Ad quam nos, sancte Jacobe,
Digneris nunc perducere,
Ut nos fruamur lumine
Semper divinae gratiae.

Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503.

233. De s. Jacobo Archiepiscopo.

Ad. Vesp. et Noct.

1. Archiepiscopi Jacobi festum
Neminem habeat hodie maestum,
Haec dies celebris gaudia donat,
Compotes gaudii rite coronat.
2. Jacobi merita longe lateque
Liquido didicit regio quaeque,
Itinerarius apostolorum
Fregit simulacra daemoniorum.
3. Per juga montium retia jecit,
Fructum eximium Domino fecit,
Alpium incolas fonte renatos
Christo restituit justificatos.
4. Cendronum Jacobus cum fuit nactus,
Creverunt Jacobi nomen et actus,
Multa miracula digna relatu
Sunt almi Jacobi facta precatu.
5. Pater ingenite, Jacobi festa
Colere famulos sedule praesta,
Hoc unigenitus, hoc sacrum flamen,
Hoc nobis conferat trinitas. Amen.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Lugdunen. 478.

234. De s. Jacobo Archiepiscopo.

Ad Laudes.

1. Gatuletur hodierna die nostra concio De pastoris et patroni nostri natalitio, Qui a Christo coronatur in coeli palatio. 2. Iste clarum genus ducens proavorum germine, Dum errorem caecitatis agnoscit indagine, Quidquid vidit, parvipendit pro superno numine.	3. Sacro fonte nondum natus venit ab Assyriis, Vitae [viam sequens] metam imponensque vitiis, Fonte lotus salutaris fit sine contagiis. 4. Honoratum imitatus pollentem in Gallia, Jubar solis sanctitate fulsit et justitia, Nam virtutes operatus fuit et prodigia. 5. Deo patri sit potestas, honor et imperium, Pari quoque potestate praedicemus filium, Ab utroque procedenti sit decus eximium.

Brev. ms. Tarentasiense saec. 15. Cod. Lugdunen. 478. — 2, 3 Dum ergänzt. — 3, 4 sq. agnoscit quidquid vidit et parvipendit indagine Hs. — 3, 3 fehlen 4 Silben; die Klammer bedeutet eine Konjektur, die sich schwerlich schmeicheln kann, gerade die Worte getroffen zu haben, die hier ausgefallen.

235. De sancto Jodoco.

1. Hymnidici sonent toni, Ut intonent dulcisoni Consona symphonia; Salutares adsunt joci Prodeuntes in Judoci Laudanda solemnia. 2. Propter Christum, quem amavit, Regnum patris recusavit Et ejus palatia, Vitam egit paupertatis, Ut coelestis bonitatis Frueretur copia. 5. Hunc patronum collaudemus, Collaudantes imploremus Ejus patrocinia, Ut vitia repellamus, Virtutibus floreamus Per ejus suffragia.	3. Ad nihilum hic redegit Mundi pompam ac elegit Vitam solitariam, Eremitae typum gessit Macerandoque repressit Se per abstinentiam. 4. Judocum inter cetera Sacrarum rerum opera Laudat hoc miraculum, Peregrinum, quem cremavit Ignis, Christus liberavit Ad Judoci titulum.

Antiph. ms. Tungrense IV. saec. 15.

236. De s. Johanne Baptista.

1. Amicus sponsi, magno gaudens gaudio,
Sponsam habentis castam in conjugio.
R^o Sanctus Johannes Baptista ad Dominum
Deum pro nobis exoret altissimum.
2. Baptista sanctus, sacri Christi corporis
Tinctor Jordanis alveo in fluminis.
3. Cujus ad ortum magnus venit nuntius
Praenuntiandum, Gabriel archangelus.
4. Datum est cui tale privilegium,
Primus ut regnum praedicet perpetuum.
5. Electus veri in modum luciferi,
Solis praecursor, propheta altissimi.
6. Faciem patris ante missus angelus
Promittens coeli regna poenitentibus.
7. Gaudens in suae parentis visceribus
Mariae sanctae salutantis vocibus.
8. Heremitarum exemplum egregium,
Domino Deo soli servientium.
9. Judae excelsi pastor Odollamita,
Testis in unda existens aquatica.
10. Kameli pilis indutus pro vestitu,
Heliae plenus virtute et spiritu.
11. Limes perfectus legis et prophetiae
Ac spiritalis evangelii gratiae.
12. Mellis silvestris agresti edulio
Et locustarum cibatus in eremo.
13. Nativitatem praecedens prophetia,
Juste et vere dictus Dei gratia.
14. Ortus in mundum multorum cum gaudio,
Plebis perfectae praeparator Domino.
15. Plus quam propheta, suo monstrans digito
Agnum praedictum vatum vaticinio.
16. Quo majorem ullum ex muliere natum
Dominus dixit virum non resurgere.
17. Rege ut Christo non careret capite,
Cephale sacro truncatus in carcere.
18. Spiritu sancto repletus ex utero,
Ebrietatis omni carens poculo.

19. Tantus ac talis, ejus diu tacitas
Solvit nomen patris linguae loquelas.
20. Vox in deserto clamitans, dominicas
Rectas parari vias atque semitas.
21. Xristo parata largae lucis lucerna,
Ad confundendos aemulos aptissima.
22. Ymnistae sui fragilis et miseri
Reminiscatur in conspectu Domini.
23. Zachariana proles primum Dominum
Roget pro nobis regnantem in saeculum.

Cod. Bruxellen. 8860—67. saec. 10. in. — 5, 2 Solis percussor. — 9, 2 aquatina. — 10, 1 vestito. — 16, 2 virum ergänzt. — 17, 2 cephal. — 19, 2 Solvit ist entweder dreisilbig oder eine Silbe ausgefallen. — 20, 1 clamitantis. — Cfr. Duemmler, Specimen p. 17 sq.

237. De s. Johanne Baptista.

1. Gaude, Johannes, Domini praecursor,
Gaude dux, pastor venerande noster,
Nosque laetemur famuli devoti
Te venerantes.
2. Dignus es omni benedici laude,
Te non est major muliere natus,
Baptista Christi pariterque nate,
Sancte Johannes.
3. Nam peccatores fragilesque sumus,
Tu fortis, justus, pietate plenus,
Delicta nostra meritis beatis
Ablue cuncta.
4. Semper, precamur, miserere semper
Poscimus pie memor esto nostri,
Offer ancillas Domino coelorum
Omne per aevum.
5. Sit Deo nostro decus et potestas,
Sit salus perpes, sit honor perennis,
Qui summa coeli resides in arce
Trinus et unus.

Brev. ms. S. Aldegundis Malbodien. saec. 14. Cod. Cameracen. 129. A. — Psalt. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Cenomannen. 134. B. — Hymn. ms. Berchingensis saec. 15. Cod. Coll. ss. Trinitatis Cantabrigen. O III 54. C. — Orat. ms. Thosanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4948. D. — 1, 4 Te memorantes B. — 2, 1 Dignus est B; Dignus es nostra C; benedicta laude A. — 3, 4 Absolve cuncta A. — 4, 1 precamur adjuva nos semper C. — 4, 2 pie miserere nostri B. — 4, 3 Offer clientes C, famulos B; da ancillas metrisch die richtigste Form, belasse ich diese. Vielleicht ist der Hymnus ursprünglich für ein Frauenstift gedichtet. — 5, 1 sqq. Sit salus illi etc. A. — 5, 3 residens B.

238. In Nativitate s. Johannis B.

Ad Tertiam.

1. Baptistae natalitia Johannis cum laetitia Confrequentet ecclesia Sonando nova cantica.	4. Hic solus dignus flumine Lavare regem gloriae, Non solumque praedicere Sed digito ostendere.
2. Qui clausus matris utero Alludit Dei filio Ac muti patris senio Succurrit verbo reddito.	5. Quanto luna sideribus Praefertur in splendoribus Et rosa cunctis floribus, Hic tanto sanctus caeteris.
3. Propheta, cultor eremi, Martyr et lucerna spei, Diligens praeco, Domini Praecursor, gemma fidei.	6. Praesta, pater ingenite, Jesu, cum sancto flamine, Ut praecursoris precibus Jungamur in coelestibus.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).

239. In Nativitate s. Johannis B.

Ad Completorium.

1. Jucundare, mater ecclesia,
Nova nobis adsunt solemnna,
Gabrielis fatu mirifica,
Veneranda orbis per climata.
2. Elisabeth en parit filium,
Praecursorem, vatem et angelum
Ac majorem natis mortalium,
Mundo missum a summo numinum.
3. Adhuc clausus alludit puero,
Quem Maria gestat in utero,
Salutato praedulci socio
Inardescit jucundo jubilo.
4. Sic regali pollens prosapia
Decus vatam, laudum materia,
Mundum spernit factus hermicola,
Inflammatum divina gratia.
5. Es lucerna mundi et gaudium,
Splendor patrum, vatam silentium,
Dux justorum vitaeque speculum
Ac signifer sanctorum omnium.
6. Sit laus patri, nato, paraclito,
Trinitati carenti termino,
Ac baptistae pio suffragio
Collocemur polorum atrio.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).

240. In Decollatione s. Johannis B.

Ad Tertiam.

1. O stupenda baptistae sanctitas,
Quem honorat ipsa divinitas,
Cui tota monstratur trinitas,
Non est illi nec erit paritas.
2. Is lucifer, solaris radius,
Trinitatis testis et medicus,
Paranymphus sponsi ac socius,
Summi regis amicus intimus.
3. Rubet tantus cruore roseo,
Proh dolor, jam caput cum gladio
Trucidatur, fertur convivio,
Saltatrici datur pro praemio.
4. O baptista, vates eximie,
Quem coelestes laudant excubiae,
Jam sanctorum splendes in acie,
Per te locus nobis sit veniae.
5. O lucifer, finis moestitiae,
O jucundum jubar laetitiae,
Famulantum valle miseriae
Odas, voces precesque suscipe.
6. Sit laus nato, patri, paraclito,
Trinitati carenti termino,
Ac baptistae pio suffragio
Colloceur coelorum atrio.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54). —
Vor Str. 1 befindet sich eine Srophe von abweichendem Versmafs, die ich
deshalb als vermutlich unecht nicht in den Text aufnahm; sie lautet:

Salve, vates eximie,
Johannes, Dei gratia,
Felix felici nomine
Divina clementia.

241. In Decollatione s. Johannis B.

Ad Completorium.

1. Stupet ordo et ratio, Dignus omni praeconio Quod decollatur capite Johannes, major homine. 2. Quem praeclara nativitas Et vitae ornat sanctitas, Nobilitant miracula Et signa praeclarissima.	3. Hic prophetarum signifer, Quem nuntiavit Gabriel, Hic ut sol in meridie Splendet sanctorum acie. 4. Extollitur prae ceteris Hic, cujus nullus similis, Quem honorat divinitas, Cui se monstrat trinitas.

5. Hic dignetur suscipere Laudes nostras, ut vivere Possimus sine termino In sanctorum consortio.	6. Deo sit laus et gloria Per infinita saecula, Qui praecursoris precibus Nos jungat coeli civibus.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).

242. In Decollatione s. Johannis B.

1. Baptista nobis hodie Diem offert laetitiae, Qua ejus decollatio Recolitur et passio.	4. Baptistam dum persequitur, Herodes vivens moritur, Baptistaque consequitur Vitam, dum morti traditur.
2. Baptistae quanta dignitas Sit, refert ipsa veritas, Quem multum honorificat Et plus magnis magnificat.	5. Baptista nobis annue, Ut docuisti vivere, Et minus doctos instrue Nos ut vicisti vincere.
3. Baptistae juste nuptias Detestanti nefarias Herodes et Herodias Mortis tendunt insidias.	6. Baptista duce praevio Declinemus ab invio Tenentes vitae semitas, Hoc praestet sancta trinitas.

Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503.

243. De s. Johanne Evangelista.

Ad Vesperas.

1. Magnus Johannes emicat, Quem vera lux illuminat, Vino salutis ebriat Amoris implens gratia.	4. Coeli petens fastigia Dignus pudoris vernula Prae ceteris mortalibus Deum tuetur altius.
2. Qua praepotens apostolus Verbi refulsit profluus, Ructans Dei magnalia Christi retexit abdita.	5. Tanto perunctus chrismate Mundum replevit dogmate, Monens caduca spernere, Aeterna concupiscere.
3. Virtute pollens gratiae, Christi recumbens pectore Verbi fluentia hauserat, Divina pandens carmina.	6. Hujus Deus nos annuat Sequi benignus dogmata, Quo supplicante sedulo Christi fruamur gloria.
7. Sit trinitati gloria,
 Virtus, honor, potentia,
 Cujus Johannes gratia
 Magnus viget per saecula.

Brev. ms. Hispanicum saec. 11/12. Cod. Londinen. Add. 30849. A. — Hymn. ms. S. Vitoni saec. 15. Cod. Virdunen. 141. B. — Orat. ms. Thosannum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4948. C. — 1, 4 implet C. — 2, 1 Quam praepotens A. — Str. 3 fehlt A. — 6, 1 Cujus Deus C. — 6, 2 dogmate A. — 6, 3 sedula A. — 7, 2 Honor virtus C, honor decus B.

244. De s. Johanne Evangelista.

Ad Nocturnum.

1. Iste cunctorum flos apostolorum,
Domino gratus, Johannes vocatus,
Hodie laeta meruit secreta
Scandere coeli.
2. Hic est symmista et evangelista,
Tonitrus splendens, aquila transcendens,
Qui capit forte, nec dolent in morte
Corporis artus.
3. Ad sacra jussa cujus mox concussa
Membra defuncta vitae sunt conjuncta,
Morbo gravati priscae sanitati
Restituuntur.
4. Unde nunc laetus noster iste coetus
Mente devota hymnos atque vota
Pariter solvat laudesque revolvat
Omne per aevum.
5. Sit salus Deo et nobis in eo,
Per quem fit salus poenitetque malus,
Qui coelum fundat solumque fecundat,
Trinus et unus.

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

245. De s. Johanne Evangelista.

Ad Laudes.

1. Ave stellae maris, Custos singularis, In qua est absorpta Mors mortisque porta.	4. Monstra te electum Christi praedilectum, Fiat per te suus Chorus iste tuus.
2. Sumens non in vanum Divinum arcanum, In te nulla saevae Damna sentis Evae.	5. Virgo pretiose, Cunctis gratiose, Servos tuos pastos Redde Deo castos.
3. Solve involutos, Liga dissolutos, Ingratis ignosce, Bona cunctis posce.	6. Vitam praestet puram Viamque securam, Ut hic liberemur Tecumque laetemur.
7. Sit laus trinitati, Simul unitati, Uni trinum munus, Tribus honor unus.	

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

246. De s. Johanne Evangelista.

Ad Primam.

1. Ave, pie Christe, Qui evangelistae Johannis es lumen, Doctor, carmen, numen.	3. Per cujus acumen Videns trinum numen Vitae spargit lumen, Paradisi flumen.
2. Virgo et electus Hausit praedilectus Supra Christi pectus Fontem intellectus.	4. Fervens mitigavit Vas, virus potavit, Virgas immutavit Stratos suscitavit.
5. Sit laus trinitati,
Simul unitati,
Uni trinum munus,
Tribus honor unus.

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

247. De s. Johanne Evangelista.

Ad Tertiam.

1. Veni, creator spiritus, Et per Johannis merita Nobis missus divinitus Mentes nostras inhabita.	3. Accende nos medullitus Amoris flamma subita, Qua Christi cari penitus Arserunt cordis abdita.
2. Qui diceris paraclitus, Perlustra nos, lux inclita, Qua Johannes, vir inclitus, Coeli vidit abscondita.	4. Per te sciamus, da, patrem Et te spiritum pariter Et hunc, qui moriens matrem Johanni dedit dulciter.

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

248. De s. Johanne Evangelista.

Ad Sextam.

1. Accende, sancte spiritus, Nos tui flamma subita, Qua Johannis medullitus Cordis arserunt abdita.	3. Hostem repellas longius Dilecti tui precibus, Da veniam propitius Et pacem nostris mentibus.
2. Tu septiformis munere, Hoc vas tibi tu dedicas, A quo mundo das bibere Potiones mirificas.	4. Per te sciamus, da, patrem, Et te spiritum pariter Et hunc, qui moriens matrem Johanni dedit dulciter.

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

249. De s. Johanne Evangelista.

Ad Nonam.

1. Evangelistae, coeli citharistae,
Legis legistae novae tuae, Christe,
Gratiae cistae, fulget dies iste,
Johannis boni.
2. Gemmis ornatum vas fuit mirandum,
Ad illustrandum jubar mundo datum,
Lilium gratum, castis imitandum
Aquila throni.
3. Secreta caeli carmine fidei
Visa dictavit, scripta promulgavit,
Multis figuris facta cum futuris
Clausula signavit.
4. Cujus rogatu purga miserando
Nos a reatu gratiam praestando,
Deus, servando nos et consummando
In bono statu.

Brev. S. Barnardi in Romanis imp. in Romanis 1518.

250. In s. Johannis ante Portam.

Ad Vesperas.

1. Fidelis custos virginis, Dei matris et hominis, Quem moriens crudeliter Tibi dedit fideliter.	3. Supra pectus dominicum Recubuisti dormiens, Bibens fontem mirificum, Fontis fluentia capiens.
2. Diligenter custodiens Honoris reverentia, Sibi praestans obsequia, Ei devote serviens.	4. Drusianam resuscitans Reversus ab exsilio, Domum ejus inhabitans Dato tibi convivio.
5. Deo patri potentia, Filio sapientia, Flamini sancto bonitas, Tribus est una deitas.	

Brev. ms. Valentinense saec. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552).

251. In s. Johannis ante Portam.

Ad Nocturnum.

1. Agite, chori modulantis cleri,
Laudes ad coelos mittite Johanni.

2. Moribus castis decenter ornatus
A Christo, cujus amplius amatus.
3. Exsiliatus Johannes dum redit,
Occurrit illi populorum turba.
4. Cujus adventu diu fatigata
Mortua fertur nobilis matrona.
5. Virginis jussu Drusiana surgit,
Ipsum convivam receptura vadit.
6. Laus patri summo pariterque nato
Parachitoque sancto sit per saecula.

Brev. ms. Arelatense saec. 14. Cod. Parisien. 1285. A. — Brev. ms. Valentinense saec. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552) B. — Str. 1, 2 und 6 Ad Vesp. et Noct., 3, 4, 5 und 6 ad Laudes. A. — 6, 2 stat per saecula B.

252. In s. Johannis ante Portam.

Ad Laudes.

1. Praerogativa gratia Dilecte prae discipulis, Largire patrocina Tuis devotis famulis.	3. Intromissus in dolio Pleno ferventis olei, Pro firmitate fidei Cares doloris taedio.
2. Gemmas fractas incredulis Redintegrasti populis, Hausto veneni poculo Facto crucis signaculo.	4. O Johannes apostole, Te deprecamur, recale In tuo patrocinio, Coeli fruamur gaudio.
5. Deo patri et filio Sit laus inindividua, Sancto flamine tertio Decus, virtus, perpetua.	

Brev. ms. Valentinense saec. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552). — 1, 2 dilecti. — 3, 4 Caret. — 5, 2 individua.

253. De sancto Joseph.

Ad Vesperas.

1. Ave, felix altor Panis angelorum, Joseph virgo, sponse Reginae coelorum.	3. Solvens offers Deo Deum, jura legis, Fers, alis, cum ipso In Aegyptum fugis.
2. Sumis tuam sponsam Magno cum tremore, Quam praecognovisti Matrem Christi fore.	4. Monstras te esse patrem Paternali cura, Dum pro nata prole Tanta suffers dura.

5. Solvis jura carnis Plenus Dei dono, Hinc gaudes in coelis Fruens summo bono. 6. Virgo singularis, Justus vocitaris, Nos labe pollutos Justos fac et castos.	7. Vitam praesta puram, Iter para tutum, Quem tu nutritivisti, Dominus virtutum. 8. Sit laus trinitati, Salus atque virtus, Compar unitati Honor, laus et decus.

Brev. ms. Romanum saec. 15. Cod. Parisien. 13244. A. — Brev. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis 1520. B. — 2, 1 Sumens A. — Str. 3 fehlt A. — 4, 2 Parentali cura A. — 4, 3 Dum alendo prolem B. — 4, 4 Fers cum matre dura B. — Str. 4 fehlt B. — 5, 2 Clemens pie dulcis B. — 5, 3 Nos culpis solutos B. — 5, 4 Mites fac et castos B. — 6, 3 Nobis adfuturum B. — 6, 4 Meritis virtutum B. — 7, 1 sqq. Sit laus Deo patri etc. B.

254. De sancto Joseph.

Ad Laudes.

1. O gloriose Domini Sponse matris altissimi, Quem totus orbis non capit, In tuis ulnis jacuit. 2. Cui tota coeli curia Famulatur per saecula, Hic infans factus parvulus Tibi subest humilimus.	3. Beate patris munere Sacro ditatus coelitus, Qui angelorum pabulum Nutrivisti humanitus. 4. Joseph, nutritor gloriae In hac valle miseriae, Fac nos per tua merita Saturari in patria.
5. Sit laus patri cum filio
Ex tua sponsa genito
Sanctoque cum spiramine
In sempiterno tempore.

Brev. ms. Romanum saec. 15. Cod. Parisien. 12344.

255. De sancto Joseph.

Ad Laudes.

1. O gloriose Domini Sponse matris altissimi, Quem totus orbis non capit, In tuis ulnis jacuit. 2. Quod Eva tristis abstulit Prole Maria reddidit, Cujus pudoris custos es, Testis, Christi nutritor es.	3. Tu regis regem gloriae Ejus putaris genitor, Qui cum patre et flamine Est coeli terrae conditor. 4. Panis aktor angelici, Corde precamur supplici, Tuo gustemus merito Sursum hunc sine termino.
5. Gloria tibi, Domine.

Brev. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis. 1520. — 3, 3 parente. — Das Lied ist eine Bearbeitung des vorigen.

256. De sancta Julia.

Ad Vesperas.

1. Inclitae laudes canimus, redemptor,
Virginis, cujus redeuntis anni
Monstrat optatum celebrare festum
Una dierum.
2. Haec tibi semper studuit placere
Corde mundato, manibus benignis,
Ut poli sedem mereretur a te,
Vita salusque.
3. Sanguinem fundens proprium rosarum
Instar ardentis violaeque virgo
Sacra complevit geminum decorem
Corde beato.
4. Hujus oramus precibus remitti,
Quidquid ex nobis trahimus reatus,
Culpa ne nostri dominetur atrox,
Rex pie Christe.
5. Laus, honor patri Dominoque Christo,
Spiritus sanctus copuletur illis
Compar et consors, benedicta uni
Gloria regi.

Brev. ms. Jotrense. saec. 13. Cod. Parisien. 750.

257. De sancto Juliano.

Ad Vesperas.

1. Deus, tuorum militum Virtus, salus ac praemium, Qui dimicantes fortiter Pro te pie remuneras	5. Qui cum paratus sisteret Velut bidens mitissimus, Percussus ense corruit Et reddidit sic spiritum.
2. Ut Julianum, martyrem Ac militem fortissimum, Tormenta qui pro nomine Tuo libenter sustulit.	6. Brivate locus inclitus Habetur in Arvernico, Ubi peracta passio Haec est beati martyris.
3. Hic oriundus exstitit In urbe Viennensium, Sed pagus hunc Arvernicus Transmisit ad coelestia.	7. Cujus sepulchrum sedulo Fratrum frequentant cunei, Qui digna certo tempore Deo canunt praeconia.
4. Cujus caput cum perfidus Auferre vellet carnifex, Praecipit, ut extenderet Collum, quod egit mox libens.	8. Hujus precatu martyr Tu, Christe, rex piissime, Et nos misertus adspice Et confer indulgentiam.
9. Praesta, pater piissime.	

Brev. ms. Brivatense saec. 13. Cod. Parisien. 1287. A. — Brev. ms. Viennense saec. 14. Cod. Parisien. 1285 B. — Offic. ms. S. Juliani saec. 16. Cod. Remens. 191. C. — Str. 6, 7 und 8 fehlen B.

258. De sancto Juliano.

Ad Nocturnum.

1. Prome festum, plebs benigna, carminum concentibus, Solve votum, funde quaestus, pande cordis intimum, Hic tibi patronus exstat Julianus inclitus. 2. Hoc favente cunctis Christus donat obsequentibus, Sanguinem pro quo beatum fudit imperterritus, Lauream coelo reportans emicantem floribus. 3. Hic Viennae Fereoli martyris consortio Dum revinctus commaneret, instat executio, Quae caveri dum putantur, dividuntur illico. 4. Quod Dei virtute gestum corde fixo credimus, Ut, quia nitet Vienna Fereoli gratia, Esset haec tutela nobis hoc juvante congrua. 5. Ferret unus praecavendi dum latebram martyri, Persecutorum catervae semet ultro dedit, Mox caput Deo dicatum mucro saevus abstulit.	6. Sacrum corpus pretioso vertice relinquitur, Quod Viennae ceterorum prae timore deferunt, Ac deinde Fereoli consepultum jungitur. 7. At senes duo veterini, destituti viribus, Membra sancta dum sepulcro conderent attentius, Pristinas vires retentant, convalescunt artubus. 8. Clausa caecis hinc patescunt dante Christo lumina, Voce mutus ora pandit, lepra carnem deserit, Languor omnis hinc recedit et medelam provehit. 9. Hinc tua, Deus, tremenda dona obsecrantibus, Parce lapsis, tolle morbos et relaxa debita, Ut tuas laudes sonoro concinamus jubilo. 10. Gloriam patri melodis personemus vocibus, Gloriam Christo canamus, gloriam paraclito, Paradiso redde tuo nos sola clementia.

Brev. ms. Brivatense saec. 13. Cod. Parisien. 1287. A. — Brev. ms. Brivatense saec. 15. (Privatbesitz.) B. — 4, 5 Esses hoc A. — 4, 6 hunc juvante A. — 5, 1 Fervet iras praecavendi A. — 7, 1 Et senes duo B.

259. De sancto Juliano.

Ad Laudes.

1. Juliani sanctissimi Solemne diem colimus, Qua Domino gratissimus Coeli junctus est civibus.	2. Athleta praestantissimus Aetate primum tenera Calcata mundi copia Dei repletur gratia.

3. Serpentis virus lubrici, Quo primus plaustus periit, Nacta baptismi gratia Nisu toto perobruit. 4. Virtutum micans radiis Ac rutilanti jubare Lata per orbis spatia Sacro fragravit nectare. 5. Hostes funestos radians Hic defunctus obtinuit Et sacro caesus capite Mortem felicem subiit.	6. Ad te, martyr sanctissime, Voces ac vota vertimus, Adesto supplicantibus Tuis beatis precibus. 7. Mores auferto noxios, Muta, quod male viximus, Peracto mundi schemate Esse dans in coelestibus. 8. Qua regnat potentissimus Orbis ac noster Dominus Una cum sancto spiritu Et neumate paraclito.

Brev. ms. Brivatense saec. 13. Cod. Parisien. 1287. A. — Brev. ms. Brivatense saec. 15 (Privathesitz). B. — Brev. ms. Viennense saec. 14. Cod. Parisien. 1285. C. — 4, 2 rutilante C, rutervanti A. — 7, 3 Peracta A.

260. De sancto Juliano.

Ad Vesperas.

1. Juliani celebremus Pleno festa gaudio, Juliano jubilemus, Cujus patrocinio Angelorum postulemus Conjungi consortio. 2. Fide firmus Julianus, Romanus origine, Sacro per Clementis manus Insignitus ordine, Christum canit Christianus Non fractus formidine. 3. Caenomannis introductus Christum praesul praedicat, Confutatur princeps luctus, Gentes Deo dedicat, Fidem plantat, cujus fructus Animas vivificat.	4. Florem, quem stirps gessit Jesse Pandit invisibilem, Serit, replet multa messe Terram prius sterilem, Verum docet unum esse Deum invisibilem. 5. Ejus prece fontem fundit Tellus tacta baculo, Fama volat, rem diffundit, Stupor fit in populo, Se lux ultra non abscondit Lucens in propatulo. 6. Ad hunc tota multitudo Languidorum confluit, Omnis cedit aegritudo, Morbum omnem destruit, Tanta Dei magnitudo Servum suum compluit.

7. O quam clemens et quam bonus,
Simplex Deus trinitas,
A quo missus hic patronus,
Ut clareret veritas,
Cujus nos direxit sonus
In virtutis semitas.

Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 105. A. — Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 106. B. — Mel.: Pange lingua. — Nach Str. 7 Sit ergo; wohl spätere Zuthat, da 7, 1 sq. schon eine Doxologie enthält.

261. De santo Juliano.

Ad Matutinum.

1. Pange, lingua, gloriosi Praesulis praeconium, Sed praemittat pretiosi Sol splendoris radium, Ne subintres carcerosi Callis diversorium. 2. Julianus dum paulatim Fidem firmat opere, Ruunt omnes catervatim Tanta signa cernere, Laborantes Dei statim Convalescunt munere. 3. Quibus erat induratum Cor errore veteri, Pravitatis suae statum Spreverunt innumeri, Jam ad orbis incolatum Suspirantes superi.	4. Mortem nati dum deplorat Quidam cum gemitibus, Opem Dei dum implorat, Juliani pedibus Provolutus, praesul orat Ita flexis genibus: 5. Ut plebs tua spe levetur, Accingatur robore, Et lux tua declaretur Tempestatis tempore, Tepor omnis transportetur Ab istius corpore. 6. Ad haec verba reparatur Sospes patris filius, Roboratus baptizatur Pater Anastasius Et praeconi foederatur Factus fide socius.
7. Et nos ergo, qui jacemus
Sub mundi miseria,
Julianum exoremus,
Ejus per suffragia
Tota mente suspiremus
Ad coeli palatia.

Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 105. A. — Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 106. B. — Mel: Pange lingua.

262. De sancto Juliano.

Ad Laudes.

1. Mens, in laudes exi regis Regionis coelicae, Pange Christum hujus gregis, Prius tamen respice, Si quid intus sordis legis Clauso cordis codice. 2. Dum diurno de labore Percepturus bravium Vocaretur ab auctore Pius pastor ovium, Adsignato successore Coeli subit solium.	3. Et, quem Christus praedilexit Quodam privilegio, Arce coeli jam provexit Ac patris palatio, Cujus in occursum exit Angelorum legio. 4. Quem orbarat se praesente, Suum pater populum Visitavit hic repente Grande per miraculum, Cum in aqua bulliente Salvavit infantulum.

5. O mirandae caritatis
Virum plenum gratia,
Qui languore degravatis
Ac mentis ignavia
Suae largae pietatis
Praebet beneficia.

6. Ergo tantus invocetur
Piis pater precibus,
Christum pastor deprecetur
Pro relictis ovibus,
Et laetari nobis detur
Cum supernis civibus.

7. Sit ergo laus tibi, Christe,
Honor, virtus, gloria,
Per quem vicit praesul iste
Felici militia,
Dum rependis agonistae
Salutis stipendia.

Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 105. A. — Psalt. ms. Andegavense saec. 14. Cod. Andegaven. 106. B. — Mel: Pange lingua.

263. De sancto Juliano.

Ad Vesperas.

1. Ut queant laxis sonis Deo gratis
Pandere laudes, tuis, Juliane,
Remitti noxas, gratiam infundi,
Sancte, procures.
2. Fons vivax, fontem mire produxisti,
Fessis per aquas oneroso gestu,
Quo viso turbas alliceres jugum
Tollere Christi.
3. O martyr voto, Iovis in fano
Draconem fugas hostium adspectu,
Quem adustice perdere quaerentes
Apud Artinas.
4. Genitor caste, protector et salus
Sis filiorum, confer contra hostes,
Qui, quod vis, potes ante Dei thronum,
Meritis alme.
5. Proficiscentum director et hospes,
Nos amatores ora hospitare
Jesum et ejus hospitari tandem
Atriis sanctis.
6. Sit coelis Christo gloria perennis,
In nobis ritus lausque Deo placens,
Qui tecum ducti te ductore simus
Post vitae cursum.

Psalt. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Cenomannen. 134. —
 1. 3 noxa. — 2, 2 Fesis per aqua. — 2, 3 aliceris verum. — 2, 4 Christum. —
 3, 1 iouis in fatu. — 3, 2 Draconis fuga. — 3, 4 Quod adustice. — 3, 4
 Apud arcas; vgl. zu dieser Str. Acta SS. Jan. III, 380 n. 20 sq. — 6, 3
 sumus. — Dieser wie der folgende Hymnus sind Muster einer barbarischen
 ars poetica; leider sind sie ohndrein noch so schlecht überliefert, dafs man
 am Texte verzweifeln mufs.

264. De sancto Juliano.

Ad Laudes.

1. Gloriosum Julianum Laudibus veridicis Collaudemus, decoratum Artibus mirificis, Hinc hodie laureatum Sedibus in coelicis.	4. O dignatus praesularis, necdum in praesentia, Facultate singularis potens in absentia, Ejus missa sub cor manu curabat daemonia.
2. Victum artum, nudam vestem Ad carnem cilicium, Genu flexo fletu crebri Et pauper tugurium Observabat pastor vigil In salutem omnium.	5. Legis Christi defensori defensor rex paruit Baptizatus, unde sancti fama viri crebuit, Cedit error, surgit amor Christi, qui sic voluit.
3. Sic amore deitatis ratus erat pontifex, Dilector fit et dilectus et fit verus artifex, Tribus viris morti datis vitam dedit opifex.	6. Infinitae trinitati decus sit deificae, Quod ad electum amorem plebis Cenomannicae Talem misit instructorem fidei catholicae.

Psalt. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Cenomannen. 134. —
 1, 2 vereditis. — 1, 3 Eo laudemus. — 1. 4 Auribus mirificis. — 2, 1 Vic-
 tum aut. — 2, 3 fletu crebri. — 3, 2 reatus erat. — 3, 5 dati. — 4, 3
 Facultas. — 4, 5 Ejus misso suscormano. — 5, 2 rex paravit. — 6, 1 trini-
 tatis. — 6, 3 ebeatum.

265. De sancto Juliano.

Ad Laudes.

1. Deus, nostrum refugium, Sanctorum virtus omnium, Ob Juliani merita Dimitte nostra crimina.	3. Nos, Christe, lapsos erige Tuo redemptos sanguine, Hujus obtentu praesulis, Quem sic ornasti meritis.
2. Hic sacer vivens corpore Virtutum falsit jubare, Claustris ereptus Erebi Tres functos vitae reddidit.	4. Cordis purgentur intima, Vocis mudentur organa Manusque nostrae peragant, Quae tibi digne placeant.

5. Gressusque nostros dirige In viam pacis, Domine, Aures et visus remove A vanitatis onere. 6. Adsistat pudicitia, Sint procul et phantasmata, Hostis pellatur improbus Sis noster mansor sedulus.	7. Sic ergo, sacer pontifex Et gregis pastor optime, Impetra nobis veniam Et sanitatem congruam. 8. Sit trinitati gloria Per infinita saecula, Deo patri cum filio Et spiritu paraclito.

Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Genomannen. 188.

266. De ss. Justo et Pastore.

Ad Vesperas.

1. In Complutensi cardine Sub Daciani turbine Justus et Pastor bravium Ceperunt per martyrium. 2. Isti duo juvenculi, Vexilli Christi geruli, Pectus armarunt proprium Ad saevientis gladium. 3. Vix adhuc patrem noverant, Et Deum nosse properant, Stantes aetate labili In praelio laudabili. 4. Quis crederet infantiam Nisi per Dei gratiam Tantum ferre supplicium, Tantum mereri praemium.	5. Alter hortatur alterum Dicens: hoc caput tenerum Non pertimescat efferos Ictus tendens ad superos. 6. Vulnus non timent asperum Vulgus linquentes ceterum, Hostis contemnunt cuneos Deos spernentes aeneos. 7. Mira Dei potentia, Senescit pueritia, Et, quod fortes effugiunt, Adolescentes cupiunt. 8. Gloria coeli Domino Et ejus unigenito Cum spiritu paraclito Et nunc et sine termino.

Brev. Narbonense imp. Carcassonae 1535. — Enthält den Hymnus an zwei Stellen. — 3, 4 praedio zweimal.

267. De ss. Justo et Pastore.

Ad Laudes.

1. Hymnum novae laetitiae Psallat coetus fidelium, Nam duos fratres hodie Colit chorus coelestium. 2. Insignes Christi martyres, Justus et Pastor incliti, Effecti Christi caelibes Coram Deo sunt positi.	3. Carnem, mundum et daemones Vicerunt hi infantuli, Juvenes fortes tirones Calcarunt fraudes saeculi. 4. Isti duo candelabra, Qui lucent ante Dominum, Salutem procurantia Et veniam peccaminum.

5. Gaude, Narbona civitas, Tantis fulta pastoribus, Quibus jugis solemnitas Accrescat coeli civibus.	6. Gaude, chorus coelestium, Pro sanctorum laetitia, Laetatur hoc collegium, Tota gaudet ecclesia.
7. Uni trinoque Domino Sit laus et benedictio, Quo sanctorum suffragio Fruamur coeli solio.	

Brev. Narbonense imp. Carcassone 1535. — An zwei Stellen. — 2, 3 Effecti fehlt an erster Stelle.

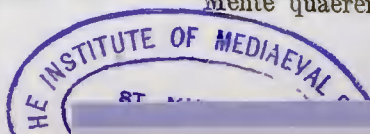
268. De sancto Justo.

1. Hymnum Deo personemus Vocum cum laetitia, Mente quoque rogitemus Ejus beneficia, Ut, quod jubet, observemus Actuum justitia.	5. Quem vivendo praeamavit Lege apostolica, Moriendo non negavit Respuens idolica, Hunc gens fera decollavit Pro fide catholica.
2. Sanctus Justus, martyr Dei, Servat haec memoria, Deo servit mente spei Spreta mundi gloria, Deus ergo reddit ei Pacem pro victoria.	6. Caput matri praesentatur Humo carne reddita, Lux in nocte videbatur Urbi toti prodita, Caput templo dum feratur, Caeco lux est tradita.
3. Amans Jesum mente tota Justus ab infantia Vota solvit et devota Precum abundantia Deo placet et immota Ejusque constantia.	7. Idem caput nunc habetur Magna reverentia Treveris, sed obtinetur Corpus diligentia In Zutphania, laudetur Hinc Dei clementia.
4. Deus igitur reddebat Ei mirabilia, Nam futura praedicebat, Postponebat vilia, Bene agens reducebat Captum ad aedilia.	8. Sit laus ergo trinitati, Unitati gloria Patris, pneumatis et nati, Virtus et victoria, Sit ejus humanitati Vigilans memoria.

Brev. ms. Zutphaniense saec. 15. Cod. Bollandian. s. n. — 1, 3 Mente-que. — 2, 2 Serva. — 3, 1 tota mente. — 8, 2 Unitatis.

269. De sancta Katharina.

1. Adest dies laetitiae, Omni plena dulcedine, Qua virginis Katharinae Festa digne celebramus Atque laudes decantamus Ejus dulci nomine.	2. Haec Costi regis filia Ab urbe Alexandria, Graeciae gemma fulgida, Mundi contemnens gaudia Saecli devicit fortia, Mente quaerens coelestia.

3. Haec clara fuit genere, Sed clarior virtutibus, Proles regis et reginae, Comesque fit martyribus, Dum caro carens carie Caeditur scorpionibus. 4. Dum tenetur in carcere, Reginam et Porphyrium Docet ad vitam currere Cursus promittens bravium, Sternit rotarum machinam Dolorque fit gentilium. 5. Vilipendens conjugium Mox Caesaris Maxentii Spondentis fugit munera, Minas spernit nequissimi Et voluntate libera Agonem fert martyrii.	6. Dum collum ferit niveum Percussoris improbitas, Stillat liquorem lacteum, Quo signatur virginitas Atque per omne saeculum Probatur ejus dignitas. 7. O rosa coeli rutilans, Mira fragrans dulcedine, Fer opem tuis famulis Clerumque tuum dirige, Aperi peccatoribus Sinum misericordiae. 8. Ave, decus virgineum, Sanctarum decus virginum, Ave, lumen sidereum, Lucis non habens terminum, Virginitatis lilium, Totius mundi speculum.
9. Patri, nato, paraclito
Sit perpes jubilatio,
Qui sublimavit inclito
Katharinam martyrio,
Prece cujus haec concio
Jungatur Dei filio.

Antiph. ms. Villariense saec. 13. Cod. Bruxellen. 268. — Nach Str. 4
Divisio. — 3, 8 regina Hs.

270. De sancta Katharina.

1. Ave, sponsa Christi, Virgo Katharina, Regis, cui servisti, Felix contriclinia. 2. Martyr gloriosa, Castitate grata, Lilio vel rosa Mire venustata. 3. Felix agonista Servos tuos audi, Quod adjungit ista Dies tuae laudi.	4. Tua creatori Vox in aure sonet, Ut post praesens mori Veram vitam donet. 5. Dirige nos sursum Prece Katharinae, Christe, post hunc cursum Beans sancto fine. 6. Patri laus et nato, Decus et potestas, Flamini beato Quoque par majestas.

Brev. ms. Trevirense saec. 12. Cod. Treviren. 428. add. saec. ¹³/₁₄.

271. De sancta Landrada.

Ad Vesperas.

1. Pange, lingua, gloriosae Virginis praeconium, Quae fuit religiosae Clarum vitae speculum, Ut post cursum aerumnosae Coeli poscat bravium.	4. Mundum sibi crucifixum Et se mundo patuit, Dum et lapidi impressum Signum crucis exstitit, Sibi pignus hoc concessum Vox de coelis exprimit.
2. Plena fide, spe, divina Caritate fervida, Castitate fulgens bina, Spargens transitoria, Hora luxit vespertina Per virtutum opera.	5. Paleis dum expurgatur Haec medulla tritici, Virus lapisque quadratur Pressura multiplici, In coelestis coaptatur Structura palatii.
3. Cibus ejus panis siccus, Potus aqua frigida, Terra nuda lectus ejus, Horret strata mollia, Etiam dum suffert aestus Febris carne tenera.	6. Melodis nunc Deo patri Personemus vocibus, Sit laus, virtus carae proli, Utriusque spiritus, Veneretur, qui perenni Regnat tempore Deus.

Brev. ms. S. Waldetrudis Montensis saec. 15. Cod. Duacen. 164.

272. De sancta Landrada.

Ad Laudes.

1. Gratulemur in honore Nunc Landradae virginis, Quae a juventutis flore, Delicata, nobilis, Sese strictis pro amore Christi strinxit regulis.	4. Nihil ei cum obscoenis Corporis deliciis, Delectatur in amoenis, Quae praegustat gaudiis, Quae nunc sapit votis plenis Turmis juncta coelicis.
2. Justa, fortis, mansueta, Casta, vigil, sobria, Pia, humilis, discreta, Silens, solitaria, Spernens mundum stat quieta, Contemplans coelestia.	5. Laudes trinae deitati Patri, nato, flmini Sine fine dant beati Spiritus angelici Atque sursum conregnanti Huic congaudent virgini.
3. Die, noctu meditatur In mandatis Domini, Caro sponso famulatur Semper corde supplici, Quidquid agit, acceptatur, Grata trino simplici.	6. Hujus nos felicitatis Ut consortes faciat, Regi summae majestatis Nostras preces offerat, Suae dono pietatis Maculas ut dealeat.

7. Genitori genitoque.

Brev. ms. S. Waldetrudis saec. 15. Cod. Duacen. 164.

273. De sancto Laurentio.

1. Laetis ecclesia resonet vocibus,
Dignis Laurentius laudetur cantibus,
Qui jam perfruitur donis coelestibus,
Rosis et liliis non marcescentibus.
2. Vir iste nobilis, Hispanus genere,
Antiquum studuit hostem contere,
De mundi gloria nihil appetere
Totisque viribus aeterna quaerere.
3. Pati desiderat, cum Sixtus patitur,
Certa sibi dies mortis praedicitur,
Pro thesauris eum Caesar aggreditur,
Caecis signo crucis lumen infunditur.
4. Sexies variis poenis affigitur,
In crate ferrea prunis aduritur,
Ut assum commedat, Decio loquitur
Et sic feliciter coelum ingreditur.
5. Urbis extra muros Romae reconditur,
Honore debito locus excolitur,
Ubi divinitus semper impenditur,
Quidquid fideliter digneque petitur.
6. Supplicemus Deo devotis mentibus,
Qui hunc decoravit tantis virtutibus,
Ut suis meritis patrocinantibus
Fruamur gaudiis cum sanctis omnibus.
7. Pater et filius cum sancto flamine
Praeclari martyris pio juvamine
Mundos nos faciat ab omni crimine
Atque conspicuos coelesti lumine.

Cod. Bruxellen. (ol. S. Laurentii Leodien.) 9332—46 saec. 14. — 4, 2
In cratem ferream.

274. De sancto Laurentio.

1. Pange lingua gloriosum Agonem Laurentii, Qui non timet furiosum Tribunal imperii, Sed dat corpus pretiosum Ad palmam martyrii.	3. Nudum corpus est extensum Candens crate ferrea, Spernit ignem hic accensum, Flamma stridet rosea, Offert Deo ut incensum Se pro regni laurea.
2. Sanctum palpant blandimentis Et pulsant tortoribus, At non labat statu mentis Minis vel terroribus, Sed arridet instrumentis Et prunis ardentibus.	4. Trinitatem invocemus Communi laetitia, Unum Deum adoremus, Qui creavit omnia, Cujus regno conregnemus In coelesti patria.

Brev. ms. Lexoviense saec. 15. (Privatbesitz). — 1, 1 gloriosi. — 2, 3 Ne labat statu. — 2, 5 Sed ardet instrumentis. — 3, 2 Scandens crate. — 3, 4 Flammea. — 4, 5 cum regnemus.

275. De sancto Leodegario.

Ad Vesperas.

1. Gloriam Deo pangimus, Fortes agones canimus, Quos pertulit immanius Sanctus Leodegarius. 2. Erectis jam luminibus Ab impiis hominibus, Lingua praecisa doluit, Artus loquela floruit.	3. Splendens corona coelitus Cujus caput irradiat, Exurit corda comitum Tacta stupore nimio. 4. Sed amputato capite Corpus erectum constitit, Horae unius spatio Rigore mansit vivo. 5. Hujus patroni precibus Nos foveamur largius, Nostrorum vincla criminum Solvantur in perpetuum.

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85.

276. De sancto Leodegario.

Ad Laudes.

1. Ex illustri prosapia Natus, Leodegarius Laetus fulget in gloria, Martyr Dei eximius. 2. Linguam, dentes et oculos Perdit propter justitiam Mireque docens populos Non amittit facundiam.	3. Ebroini malignitas Accensa per saevitiam, Sancti Dei humilitas, Per quam tendit ad gloriam. 4. Dicto praefato praesuli Tanta confertur gratia, Quod cuncti debent populi Sibi laudes cum gloria. 5. Sit tibi, sancta trinitas, Honor, decus perenniter, Quo tibi laudes debitas Persolvamus alacriter.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 354 (787).

277. De sancto Leonio.

Ad Vesperas.

1. Exsultet plebs Pictavica Praesenti in sacra die, Concinat clerus cantica Devotus nunc melodiae.	2. Leonii praesens dies, Quo victo mundo quaeritur Aeternae vitae requies, Cum terris coelum graditur.

3. Per syllabas describitur Leonii proprietas, Leonius cum dicitur Fortis patet humilitas. 4. Leo fortis ostenditur, Nius patet humilitas, Leonius hinc dicitur, Forti inest sublimitas.	5. Doctor magnus Hilarius Evocat hunc Leonium, Adsis, ait non dubius, Pergo, pater, ad bravium. 6. Pauper dives egentibus, Plebis custos egregius Terris degens, coelestibus Sanctus regnat Leonius.
7. Sit laus patri cum filio,
Sancto simul paracito,
Regnemus cum Leonio
Fine cunctorum exito.

Diurn. ms. Pictaviense saec. 16. Cod. Pictavien. 40. — 3, 1 Von dem Worte syllabas ist nur die letzte Silbe (bas) leserlich, die vordern sind weggefault.

278. De sancto Leonio.

Ad Laudes.

1. Pater, kyrie Leoni, Orans ora, ne labamur, Coelestis postula doni Omne fructum, te precamur. 2. Rege plebem, cui patronus Hilario statuente Tu fuisti, pastor bonus, Ore poscimus et mente. 3. Coelum tenes terras spernens, Terra terit servitores, Plebs tua dogmata tenens Tibi persolvit honores. 4. O Leoni, leo, leva Mersos reatu servulos, Quos draconis fraus hic saeva, Decepit, rege famulos.	5. Laesus filius ad patrem Opem quaerit refugiens, Filia degens ad matrem, Plebs ad te currit rediens. 6. O Leoni, caritatis Ubertim concede fructus Et opere pietatis Aeternos exstingue luctus. 7. Lipsana hinc veneremur Leonii, quae habemus, Ut cum eo sociemur, Laudes ejus decantemus. 8. Salus, virtus, laus et honor Patri sit atque filio, Spiritus, qui est amor, Sancto sit jubilatio.

Diurn. ms. Pictaviense saec. 16. Cod. Pictavien. 40. — 4, 3 fraus hinc ferox Hs.

279. De sancto Leufredo.

1. Gaude, sacrata meritis Leufredi, tellus inclita, Festa revolvens aurea, Quis petiit coelestia. 2. Hic nobilis, nobilibus Progenitus parentibus, Contemptis pompis saeculi Vitam suscepit monachi.	3. Qui sanctis pollens actibus, Virtutum florens floribus Dedit salutem mentibus, Sanitatem corporibus. 4. Ignis fugavit rabiem, Multavit male daemonem, Resolvit votis barathrum, Reddidit coelo monachum.

5. Insignis qui virtutibus, Nullis succumbens sordibus, Cum precibus sanctissimum Coelo reddidit spiritum. 6. Nunc te precamur, hagio, Vota libenter suscipe Clemensque fer remedium Levando moles criminum.	7. Audi benignus populos, Exaudi pius servulos Et servientes corpori Absolve vinclis saeculi. 8. Erectis sursum mentibus, Versis in terram vultibus In trinitatis nomine Te adoramus, Kyrie.

Hymn. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 12040. A. —
Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 13239. B. — 6, 3
Clemens ferque A.

280. De sancto Livino.

1. Hymnum canamus gloriae Regi omnis victoriae, De cuius stillat gratia Livini magnificentia. 2. Quem in matris visceribus Sanctus sacravit spiritus Matris infundens labiis Haustum divini nectaris. 3. Coelum terris annuntiat, Quae virtus hunc inhabitat, Lux super lucem radiat, De luce dextra promicat. 4. Captis mente libertatem, Dat nutrici sospitatem, Stupet mare potestatem Et plebs sedis dignitatem.	5. Ut Siloë in piscina In te manet medicina, Quod testatur languens homo, Datus sibi tuo dono. 6. Mare tibi famulatur, Per te nauta prosperatur, Caecus videt et sanatur, Qui furore debacchatur. 7. Lingua perit sed non usus, Hostem terit Deus tuus, Ut amicum te affatur Et ad palmam exhortatur. 8. Tuae dies laetitiae Sit nobis dies gratiae, Respirent in te servuli, Sentiant patrem filii.

9. Praesta, pater piissime.

Psalt. ms. S. Bavonis Gandaven. saec. 15. Cod. Gandaven. 73 (16). A. —
Brev. ms. S. Waldetrudis saec. 15. Cod. Duacen. 164. B. — Brev. S. Servatii
Trajecten. imp. Coloniae 1503. C. — 2, 2 Sancto sacravit B. — Str. 5 sqq.
fehlen B; Str. 1—5 ad Vesp.; 5—7 ad Noct.; 7—8 ad Laudes A.

281. De sancto Lubentio.

Ad Vesp. et Noct.

1. O Lubenti, pater alme, Presbyter eximie, Quem victricis fructus palmae Pascit coeli curiae, Pia vota supplicantis Suscipe familiae.	2. Baptizatus a beato Martino pontifice, Educatus a felice Maximino praesule, Cui nunc es sociatus Cum triumpho gloriae.

3. Tu in terris visiones positus angelicas Meruisti, dum vixisti, cum quibus nunc habitas Et celeuma debriatus in excelsis jubilas. 4. De Cubruno per phaselum Per Mosellam petis Rhenum, Quo transito per Logenam Dyckkirchen basilicam, Quem cum clero plebs fidelis Suscipit cum laudibus.	5. Ubi corpus tumulatur Et laus Deo decantatur, Nam coelorum collocatur spiritus agminibus Et in terris decoratur signis et virtutibus. 6. Gloria et honor Deo usquequo altissimo, Una patri filioque inclito paraclito, Cui laus est et potestas per aeterna saecula.

Antiph. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Capit. Treviren. s. n. A. —
Antiph. ms. Trevirense saec. 15. Cod. Treviren. 172. B. — 4, 4 Quantum
clero A; quam cum clero B.

282. De sancto Luthardo.

1. Exsultet aula coelica, Laetetur mundi machina, Dum Luthardi solemnia Solis revolvit orbita. 2. Quem post mundi pericula Coeli suscepit curia, Quem cum servis fidelibus Jam salutavit Dominus.	3. Hinc dulces psalmi resonent, Hinc lectiones concrepent, Hinc hymnorum multimoda Multiplicentur cantica. 4. Conemur totis nisibus, Jungamus preces precibus, Quod Luthardi per merita Coeli fruamur gloria.
5. Deo patri sit gloria
Ejusque soli filio
Cum spiritu paraclito
Et nunc et in perpetuum.

Antiph. ms. Calcariense saec. 15. (Privatbesitz).

283. De sancto Macario.

1. Hymnum fideles populi Canant et plaudant singuli In laudem beatissimi Pontificis Macarii. 2. Qui spreta mundi gloria Christi sequens vestigia Pro fidei constantia Dura suffert supplicia.	3. Clausum reducit angelus, Credit tortor incredulus, Medelam praebet precibus Caeco, muto, languentibus. 4. Lepra cedit munditiae Per te, praesul sanctissime, Tua declarant merita Crux sursum splendens lucida.
5. Tuis, precamur, precibus
Christus cum suis civibus
Post praesentem miseriam
Supernam donet patriam.

Psalt. ms. S. Bavonis saec. 15. Cod. Gandaven. 73 (16).

284. De sancto Maglorio.

Ad Vesperas

1. Patris nostri praeconia Vox una promat omnium, Quam magna dignum gloria Dici decet Maglorium. 2. Superna sapientia Formavit sibi vasculum Sub coelesti custodia Regens et docens parvulum.	3. Sacris imbutus literis Aetatis ab exordio Sensu praecellit ceteris Et puritatis studio. 4. Culmen adeptus praesulis Divini nutus munere Crebris fulsit miraculis Fidem confirmans operi. 5. Hinc patri sit ingenito Et ejus unigenito Amborumque paraclito Laus cum honore debito.

Brev. ms. Sammaglorianum saec. 1427. Cod. Mazarin. 346 (767). A. —
Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. B.

285. De sancto Maglorio.

Ad Nocturnum.

1. Dulces frequenta modulos, Deo devota concio, Et labiorum vitulos Offer patri Maglorio. 2. Hic tandem solitarius Jussu coelestis nuntii Deo vacat licentius Gregem committens alii.	3. Huic aves obediunt, Mare marisque copia, In ejus verbo fugiunt Lepa, fames, daemonia. 4. Mortis obsistens legibus Naturam vicit precibus, In tot et tantis cladibus Unus et omnis omnibus. 5. Hinc patri sit ingenito.

Brev. ms. Sammaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 346 (767). A. —
Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. B. — 1, 1 frequentat B. — 1, 3 labiorum
titulos B. — 2, 1 Hinc tandem A.

286. De sancto Maglorio.

Ad Laudes.

1. Jucundae laudis orbita Lege recurrit debita, Lux ipsa docet hominem, Ut certum servet ordinem. 2. In hac luce Maglorius, Aeternae lucis filius, Patre vocante luminum Choros illustrat virginum.	3. Unum petebat sedulo Gemens sub carnis vinculo, Nunc illud habens unicum Novum frequentat canticum. 4. Mira gessit magnalia, Quae nostra latent saecula Nec claudi possunt omnia Sub brevitatis regula. 5. Hinc patri sit ingenito.

Brev. ms. Sammaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 346 (767). A. —
Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. B. — 1, 1 laudis cubita B. — 1, 3 ipse
B. — 1, 4 Ut sanctum servet B. — 4, 1 Multa gessit B. — 4, 2 latent
sedula B. — 4, 3 Haec claudi possunt A.

287. De sancta Margaretha.

Ad Vesperas.

1. Ave, gloriosa Virgo Margaretha, Pulchra coeli rosa, Summo bono freta.	4. Ave, flos honoris, Virgo pulchra tota, Rivulis amoris Et cruoris lota.
2. Stella mirae lucis Et jubar virtutum, Hostem signo crucis Dejicis versutum.	5. Vasis versis sursum Oleum includens Pergis in occursum Sponsi virgo prudens.
3. Ferrum, faces, ignes Carcerem, flagella, Suffers digna dignis Laudibus puella.	6. Nobis coeli bona, Fulgens margarita, Poscas, in corona Regis regum sita.

7. Sponso Margarethae
Laus immensa Deo
Pro talis athletae
Nobili trophaeo.

Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Arch. Gandaven. 100. — 3, 1
Ferre facis ignes. — 7, 2 Lux immensa.

288. De sancta Margaretha.

1. Immensae rex potentiae, Tu mirae fons clementiae, Qui Margaretham hodie Vestiti stola gloriae.	4. Olybrius per Asiam Transivit Antiochiam, In via, per quam iverat, Hanc videns concupiverat.
2. Haec in aetate tenera Per saeva plura genera Poenarum, quas sustinuit, Victoriam obtinuit.	5. Non esse vult amasia Praefecti spernens basia, Ne castitatis flosculum Per carnis perdat osculum.
3. Quae passa sub Olybrio Praefecto, cum martyrio Secuta Christum Dominum, Evasit manus hominum.	6. Cur caesa bis verberibus Clausaque bis carceribus In ore tandem gladii Finivit cursum stadii.

7. Laus patri sit ingenito,
Laus ejus unigenito,
Conformis nostro ritui
Laus sancto sit spiritui.

Brev. Bremense imp. Coloniae 1486. — 4, 3 In viam. — 6, 3 More tandem.

289. De sancta Margaretha.

Ad Laudes.

1. Pange, chorus fidelium, Margarethae martyrium, Mundi lucens aërea Lux ecce surgit aurea. 2. Martyr spretis blanditiis, Promissis et suppliciis Te solum colit Dominum, Jesu, corona virginum. Brev. Aptense imp. Lugduni 1532.	3. Tandem mortis compendio Lictoris migrat gladio, Mundus exsultans jubilat, Aurora lucis rutilat. 4. Genitori cum filio Sit laus et exultatio, Qui vocaris paraclitus, Adveni, sancte spiritus.

290. De s. Maria Magdalena.

Ad Matutinum.

1. Christe, creator omnium, Audi preces fidelium, Quos redemisti sanguine, Nullo deseras tempore. 2. Laudes, tibi quas canimus, Suscipe gratis, rex pius, Nos Magdalenae jugibus Fovens Mariae precibus.	3. Quae tua dante gratia Te colens super omnia Dudum lacrimis gravia Lavit suis flagitia. 4. Unde precamur cernui Te, Christe, nunc, fili Dei, Exemplo nos ut simili Absolvas reatu jugi. 5. Laus tibi, virtus, gloria, Regnum perpes, victoria, Patri cum pneumate sacro Saeculo sit continuo.

* Antiph. ms. Conchacense saec. 10/11. Cod. Parisien. Nouv. acq. 443. add. saec. 12. A. — Brev. ms. Tutelense saec. 11/12. Cod. Parisien. 1256. B. — Brev. ms. Italo-Monast. saec. 13. Cod. Londinen. Add. 15 206. C. — Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisien. 1284. D. — Brev. ms. Vallis Umbrosae anni 1476. Cod. Oxonien. Miscell. Lat. 168. E. — Brev. ms. S. Dominici in Silos saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 2190. F. — Brev. Illerdense imp. Illerdae 1479. G. — Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. H. — Brev. Arelatense imp. Arelati 1501. I. — Str. 5 fehlt B. — 5, 3 cum fehlt A.

291. De s. Maria Magdalena.

1. Consonis Christum veneremur odis,
Hunc diem sanctae celebrando festum
Nunc Magdalenae Mariae per orbem
Congratulantes.
2. Quae caput quondam Domini perunxit
Ac pedes lavit lacrimis rigando,
Crine deterisit capitis supplexque
Corde gemendo.

3. Unde confestim totius reatus
Contulit Christus veniam peccanti,
Simoni dignum paradigma pandens
Ore benigno.
4. Haec tulit myrrham crepera sub luce
Ad perungendum Dominum sepulchro,
Quem resurgentem meruit beata
Prima videre.
5. Quam procul post haec tribuente Christo
Credimus coeli penetrasse culmen,
Cujus obtentu miserere nobis,
Conditor orbis.
6. Gloriam patri pariter canamus,
Gloriam proli flamine pioque
Semper in omni resonemus omnes
Tempore saeculi.

Brev. ms. Conchacense saec. 10/11. Cod. Parisien. Nouv. acq. 443. add. saec. 12. A. — Brev. ms. Gebennense saec. 13. Cod. Parisien. 16307. B. — Brev. ms. Italo-Monast. saec. 13. Cod. Londinen. Add. 15206. C. — Brev. ms. Cluniacense saec. 14. Cod. Lugdunen. 473. D. — Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 13239. E. — Hymn. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 12040. F. — Brev. ms. Vallis Umbrosae anni 1476. Cod. Oxonien. Miscell. Lat. 168. G. — Brev. Illerdense imp. Illerdae 1479. H. — Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. I. — Brev. Sösmense imp. Parisiis 1548. K. — Brev. Pampilonense imp. Lugduni 1562. L.

1, 2 diem sanctum B. — 1, 3 Nunc fehlt B. — 4, 2 Domini sepulchrum A. — 4, 4 beata fehlt B. — 5, 1 procul hoc est tribuente B. — 6, 2 flamine pio DF; flamine quoque C; pio fehlt C; flamineque semper D. — 6, 3 omni fehlt F; resonemus omnis A.

292. De s. Maria Magdalena.

1. Psallat immensas chorus omnis odas,
Cum Deo dignae sacra Magdalenae
Laude suprema redeunt colenda
Festa Mariae.
2. Haec pedes Jesu lacrimis rigavit,
Tersit et proni capitis capillis,
Vertici Christi venerando fudit
Haec alabastrum.
3. Exstat haec multum mulier beata,
Quae caput tanti manibus perunxit
Quaeque divinum sitienter hausit
Pectore verbum.
4. Morte surgentem cito prima vidit
Nec locum liquit lacrimans sepulchri,
Donec agnovit radiasse Christum
Pleniter orbi.

5. Lapsibus vitae veniam precare,
O Deo digna pietate cara,
Quo frui tecum mereamur agni
Luce perenni.
6. Gloriam patri resonemus omnes,
Gloriam nato canat omnis ordo,
Flamini sancto pia vox resultet
Omne per aevum.

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85. A. — Brev. ms. Columbense saec. 13. Cod. Ebroicen. 31. B. — Brev. ms. Cellense saec. 14. Cod. Trecen. 1974. C. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 14. Cod. Bisuntin. 63. D. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisien. 10487. E. — Brev. ms. saec. 13. Cod. Parisien. 1255. F. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 69. G. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. H. — Orat. ms. Thosanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 4948. I. — Str. 3 u. 5 fehlen F. — 3, 2 caput regis A. — 4, 4 Leniter orbi A. — 5, 1 Pro lapsis vitae A. — 5, 2 clara A. — 6, 2 Et decus nato canat DEGH. — 6, 4 Temporis aevo DEGH; In F lautet die Doxologie:

Sit Deo nostro decus et potestas,
Sit salus perpes, sit honor perennis,
Qui poli summa residet in arce
Trinus et unus.

293. De s. Maria Magdalena.

In 1. Vesperis.

1. Praenuntiatrix usiae Eximia deificae, O Maria Magdalene, Turmarum melos suscipe.	3 Quo queamus politica Penetrare palatia, Christus annuat Dominus Tuis evictus precibus.
2. Cum qua viges ac renites Satrapas sequens caelibes, Choro nexa virgineo, Floreo septa bravio.	4. Sit laus patri cum filio, Sancto simul paraclito, Trino et uno Domino In saeculorum saecula.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicen. saec. 11. Cod. Parisien. 775. A. — Brev. ms. Tutelense saec. ¹¹/₁₂. Cod. Parisien. 1256. B. — Brev. ms. Fareense saec. 14. Cod. Mazarin. 349 (761). C. — Brev. Cabilonense imp. saec. ¹⁵/₁₆. (Einzig bekanntes Exemplar am Schluß defekt). D. — 3, 4 evictis precibus C; Tuis devotis precibus A. — Nach Str. 3 schiebt C ein:

Nostra purget facinora
Summa Jesu clementia
Per Mariae suffragia
Magdalenae multimoda.

Die Doxologie, die in D fehlt, lautet in B wie zum Hymnus Christe creator omnium (Nr. 290), in C aber wie folgt:

Regi superno gloria,
Deo patri et filio,
Sancto simul paraclito
In sempiterna saecula.

294. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Pie colamus annua Hujus diei gaudia, Quam Magdalenae transitus Ornat Mariae splendor.	4. Fratrem dolet haec mortuum Quarto die jam Lazarum, Dono magistri maximo Vivum recepit denuo.
2. Haec enim est, quae lacrimis Jesu pedes rigans piis Felix remissam criminum Per has recepit omnium.	5. Cujus palam conspectibus Se contuendum primitus, Ut jura mortis diruit, Christus resurgens obtulit.
3. Mundum perosa respuens Christumque solum diligens Dilectione mutua Donantur ejus plurima.	6. Sit trinitati gloria, Sit laus, honor, potentia, Det quae nobis perennibus Frui Mariae gaudiis.

Brev. ms. Cantuariense saec. 12. Cod. Valentianen. 109. A. — Brev. ms. S. Albani saec. 12. in. Cod. Londinen. Reg. 2 A X. B. — Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Cenomannen. 188. C. — Brev. ms. Silvanectense saec. 13. Cod. Parisien. 1031. D. — Brev. ms. Troarnense saec. 15. Cod. Parisien. 13242. E. — Brev. ms. Sagiense saec. 15. Cod. Parisien. 1272. F. — Brev. ms. Sagiense saec. 15. Cod. Parisien. 13243. G. — Brev. ms. Abrincense saec. 15. Cod. Londinen. Add. 29885. H. — Brev. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. IV° 19. I. — Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. K. — 2, 2 Jesu pedes uberimis B. — 2, 3 Rigans remissam criminum B. — 3, 4 Donantur ei plurima DFG. — 5, 1 Hujus palam B.

295. De s. Maria. Magdalena.

Ad Laudes.

1. O quam beata femina, Superna quam clementia Culpis remissis omnibus Tot promovet successibus.	3. Confer benigna coelitus Nostris medelam mentibus, Languore quae peccaminum Diro premuntur admodum.
2. Te mente nunc humilima, Maria clementissima, Precamur, audi supplicum Voces tibi canentium.	4. Sit trinitati gloria, Sit laus, honor, potentia, Det quae nobis perennibus Frui Mariae gaudiis.

Brev. ms. S. Albani saec. 12. in. Cod. Londinen. Reg. 2 A X. A. — Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Cenomannen. 188. B. — Brev. ms. Silvanectense saec. 13. Cod. Parisien. 1032. C. — Brev. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. IV° 19. D. — Brev. ms. Abrincense saec. 15. Cod. Londinen. Add. 29885. E. — Brev. ms. Troarnen. saec. 15. Cod. Parisien. 13242. F. — Brev. ms. Sagiense saec. 15. Cod. Parisien. 13243. G. — Brev. ms. Sagiense saec. 15. Cod. Parisien. 1272. H. — Brev. ms. Lexoviense saec. 15. Cod. Suessionen. 106. I. — Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. K. — 2, 2 Matrona clementissima GH. — 4, 3 Nobis quae det H.

296. In Translatione s. Magdalene.

Ad Vesperas.

1. Jam Christus, sapientia, Lux, vita, salus cordium, Magdalene sollemnna Dat nobis in solatium. 2. Solemnis est laetitia, Commune cunctis gaudium, Magdalene praesentia Nostrum ornat exsilium.	3. De patris ergo gratia Manat hoc beneficium, Dum Magdalene gaudia Virtutis dant encennium. 4. Deo patri sit gloria, Christo laudis praeconium, Flamini reverentia Trinitati imperium. 5. Quaesumus, auctor omnium.

Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisien. 1061. A. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. B.

297. In Translatione s. Magdalene.

Ad Matutinum.

1. Beata nobis gaudia Novum parat officium, Magdalene magnalia Linguae loquuntur omnium. 2. Dum hora cunctis praevia Lux adest poenitentium, Magdalena propitia Sis apud Deum filium.	3. Impleta gaudent omnia Deo corda fidelium, De Magdalene copia Fit nobis stillicidium. 4. Deo patri sit gloria, Christo laudis praeconium, Flamini reverentia, Trinitati imperium. 5. Quaesumus, auctor omnium.

Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisien. 1061. A. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. B.

298. In Translatione s. Magdalene.

Ad Laudes.

1. Ex omni jam Provincia Concurrant ad obsequium, Implorent cum fiducia Magdalene suffragium. 2. Judaeorum perfidia, Error absit gentilium, Magdalene prodigia Mentes illustant gentium.	3. Sed signorum insignia Virtutumque commercium Probant, quantum in patria Sit Magdalene praemium. 4. Deo patri sit gloria, Christo laudis praeconium, Flamini reverentia, Trinitati imperium. 5. Quaesumus, auctor omnium.

Brev. ms. Aquense saec. 15. Cod. Parisien. 1061. A. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. B.

299. De s. Maria Magdalena.

1. Maria, doctrix inclita, Coelos ascendit hodie, Quam perduxit ad aethera Splendor paternae gloriae.	4. Detentos a daemonibus Curat, morbos languentium Sanat, confert dolentibus Magnum salutis gaudium.
2. Arcana sacrae paginae Declarat et mysterium Per Mariam Magdalene Deus, creator omnium.	5. Vita vivit feliciter Cum gemina dapifera, Cum qua degustat dulciter Aeterna Christi munera.
3. Surgentis ei claruit Prius Christi surrectio, Hoc a te donum habuit, Jesu, nostra redemptio.	6. Summae Deus potentiae, Tibi sit laus et gloria, Da post cursum miseriae Beata nobis gaudia.

Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisien. 1284. A. — Brev. Arelatense imp. Arelati 1501. B. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. C.

300. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Felix christicolae exhilarat dies,
Anni qua reducis recipit orbita
Sanctae festa Mariae,
Plaudant astra, solum, mare.
2. Haec culpa poenitens, crimine saucia,
Coelestis medici gressibus oscula
Figit atque capillis
Tergit, quod lacrimis lavat.
3. Nardi nec dubitat fundere pistici
Unguentum, unde domus fragrat odoribus,
Simon uritur, haec flens
Omni crimine solvitur.
4. Post a morte Deum, dum vigil excubat,
Surrexisse videt primaque nuntiat,
Isti quatruiduanum
Reddunt tartara Lazarum.
5. Tu, cui plena datur tantaque gratia,
Nobis, o domina, esto piissima
Culpis atque rogantum
Sacra da veniam prece.
6. Perpes cum genito gloria sit patri,
Par laus, aequus honor sit quoque flmini,
Virtus atque potestas,
Trinae sit monadi decus.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massilien. Eb 303. A. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. C. — Brev. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. D. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. VIII° 24. E. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. F. — 1, 2 reducti AE; reduci D. — 4, 1 Post haec D. — 5, 4 dona veniam D. — Mel.: Gaude visceribus.

301. De s. Maria Magdalena.

Ad Matutinum.

1. O quam laudiflua mente colenda
Et quanto studio glorificanda
Fulget, stelligera sede locata,
Praeexcellens meritis sancta Maria.
2. Quae multo scelerum tabida morbo
Vitae praecipitis vana sequendo,
Pedes dum Domini flendo rigavit,
Peccati meruit sorde lavari.
3. Quos tersit lacrimans crine soluto,
Alto corde gemens oscula dando,
Ut, quod putruerat, ipse piaret
Coelestis medicus, Simonis hospes.
4. Sic conjuncta Deo mente tenaci,
Mundum despiciens optima legit,
Quae concessa sibi iudice Christo
Auferrī poterunt tempore nullo.
5. Nunc ergo, fragilis conscia vitae
Pro nobis, petimus, vota refunde,
Ut, qui multa tibi crimina tersit,
Abstergat miseris plurima nobis.
6. Sit laus principio maxima summo
Aequalique suo tempore verbo,
Perpes gloria cum flamine sancto,
Uno multiplici fine remoto.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massilien. Eb 303. A. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. C. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. D. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. VIII° 24. E. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. F. — 2, 3 flendo fehlt D. — 6, 1 Sit salus D.

302. De s. Maria Magdalena.

Ad Laudes.

1. Festiva mundo gaudia Refert dies haec inclita, Qua prima Christi nuntia Gaudens petivit sidera.	2. Haec quippe carnis lubrica Sectando, luxu foetida, Ad castitatis lilium Confugit odoriferum.

3. Nam cum recepit hospitem Deum simul et hominem Simon leprosus, adfuit Supplex gemens et flebilis. 4. Tunc multa praebens oscula Unguenta sparsit mystica, Unguens caput cum gressibus Unguenda sancto spiritu.	5. Nos ergo tanto iudice Omni solutae crimine Laudes feramus integras Devotione debita. 6. Summi patris essentiae Ejusque sapientiae Sanctissimo cum neumate Sit laus in omni tempore.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Massilien. Eb 303. A. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 15. Cod. Andegaven. 105. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. C. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. D. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. VIII. 24. E. — Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504. F.

303. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Peccatrix quondam femina, Ecclesiae notissima, Exuta carnis onere Coelos ascendit hodie. 2. Hujus qui colunt exitum, Recenseant introitum Ad laudem summi Domini, Qui tantum praestat homini. 3. Sedebat apud Simonem Deus indutus hominem, Accessit moerens languida Ad medici vestigia. 4. Ex magno desiderio Processit haec praesumptio, Ut attrectaret meretrix, Quem tulit virgo genitrix.	5. Quid vellet, voce tacuit, Sed lacrimis exposuit, Et oculis et crinibus Oravit pro criminibus. 6. Interpellavit unguine, Cum non est ausa fame, Dans pharisaeo scandalum Sed Deo sacrificium. 7. Ob hoc recessit omnium Soluta nexu criminum Christo ferente veniam, Qui protulit sententiam. 8. Sit patri laus ingenito Et ejus unigenito Cum spiritu paraclito Nec nato nec ingenito.

Brev. ms. S. Albini Andegaven. saec. 15. Cod. Andegaven. 108. A. — Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani prope Turones saec. 15. Cod. Turonen. 152. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. C. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. D. — Brev. Lochense imp. Turonibus 1536. E. — Brev. S. Albini imp. Andegavi 1531. F. — 1, 1 Peccatrix quaedam BF. — 2, 1 Cujus qui B.

304. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Maria, mater Domini, Maria, soror Lazari, Duae matronae coelitus Collatae sunt fidelibus.	2. Impar ancilla dominae Sed pari fulgens nomine, Haec forma poenitentiae, At illa mater veniae.

3. Est illa virgo virginum, Sanctorum princeps omnium, Haec peccatorum conscia Et criminosis commoda.	6. Accessit ejus merito Mirabilis dignatio, Unguento nardi pistici Perfudit caput Domini.
4. Maria pedes genuit, Quos illa plorans tenuit, Quia dilexit nimium, Purgata labe criminum.	7. Huic se resurgens Dominus Manifestavit primitus, Infamem quondam feminam Constituens apostolam.
5. Haerens humo miserrima Complectitur vestigia, Undas, quas fudit oculis, Piis desiccans osculis.	8. Sit patri laus ingenito Et ejus unigenito Cum spiritu paraclito Nec nato nec ingenito.

Brev. ms. S. Albini Andegaven. saec. 15. Cod. Andegaven. 108. A. — Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani saec. 15. Cod. Turonen. 152. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. C. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. D. — Brev. Lochense imp. Turonibus 1536. E. — Brev. S. Albini imp. Andegavi 1531. F. — Str. 3 fehlt F. — 7, 1 Huic se surgens E.

305. De s. Maria Magdalena.

Ad Laudes.

1. Omnes immundi, currite, Fons patet indulgentiae, Nullus desperet veniam, Qui servat poenitentiam.	5. Pedes, quos nudat Dominus, Tergamus nostris crinibus, Superfluis ex opibus Ministremus pauperibus.
2. Exemplum Dei filius Ostendit peccatoribus, Mariam, vas spurcitiae, Septeno plenam daemone.	6. Augebit nobis gratiam, Quae praestat indulgentiam, Ut nostra ex fragrantia Redoleat ecclesia.
3. Qua quondam pulla turpior, Qua nunc vix ulla sanctior, Quae Christi pedes abluit Sed mox et caput imbuat.	7. Peccatrix haec sanctissima Propulset nostra crimina, Ejus nobis oratio Virtutum sit largitio.
4. Abhorret Christus neminem, Deus non spernit hominem, Agamus illi gratias Pias fundendo lacrimas.	8. Sit patri laus ingenito Et ejus unigenito Cum spiritu paraclito Nec nato nec ingenito.

Brev. ms. S. Albini Andegaven. saec. 15. Cod. Andegaven. 108. A. — Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani saec. 15. Cod. Turonen. 152. B. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 105. C. — Hymn. ms. Andegavensis saec. 14. Cod. Andegaven. 106. D. — Brev. Lochense imp. Turonibus 1536. E. — Brev. S. Albini imp. Andegavi 1531. F.

306. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesp. et Noct.

1. Laetetur aula coelica, Laetetur mundi curia, Mariam coelo redditam Cantet omnis ecclesia. 2. Haec in terrenis posita Coeli ambivit atria, Fluenta vitae sitiens Et terrena fastidiens.	3. Ad fontem vitae sitiit Et fontem vitae reperit, Cujus fota dulcedine Nil novit ultra flebile. 4. Nulla valet vox promere, Nullus sensus concipere, Qua pascatur dulcedine Quoque fruatur lumine. 5. Laudetur inde genitor Cum suo unigenito, Laudetur sanctus spiritus Ex patre ens et filio.

Brev. ms. Bellovacense saec. 13. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV°
7. A. — Brev. ms. S. Petri Carnoten. saec. 14. in. Cod. Carnoten. 554. B. —
Brev. ms. S. Petri Carnoten. saec. 14. Cod. Carnoten. 564 (292 bis) C. —
Brev. ms. Carnotense saec. 14/15. Cod. Cenomannen. 184. D. — Brev. ms.
Carnotense saec. 15. Cod. Parisien. 1053. E. — Brev. ms. Carnotense saec.
15. Cod. Parisien. 13240. F. — Brev. Majoris Monasterii imp. Turonibus
1535. G. — 2, 4 Et terrae jam fastidiens E. — 3, 1 sitiit A. — 4, 4
Quanto fruatur F, quanta A.

307. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Audi, paterna caritas, Voces tuorum supplicum, Intentos tuis laudibus Salva Mariae precibus. 2. Haec de lacu miseriae, De luto faecis eruta Exemplum facta miseris Coeli potitur gaudiis.	3. Ad istius imaginem Peccantes omnes corrige, Ut in ejus consortio Coeli fruantur gaudio. 4. Praestet pater et filius, Praestet amborum spiritus, Ut ejus sanctis precibus Jungamur coeli civibus.

Brev. ms. Bellovacense saec. 13. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV°
7. A. — Brev. ms. S. Petri Carnoten. saec. 14. in. Cod. Carnoten. 554. B. —
Brev. ms. S. Petri Carnoten. saec. 14. Cod. Carnoten. 564. C. — Brev. ms.
Carnotense saec. 14/15. Cod. Cenomannen. 184. D. — Brev. ms. S. Cerauni
saec. 15. Cod. Carnoten. 556. E. — Diurn. ms. S. Mariae de Josaphat saec.
15. Cod. Carnoten. 541. F. — Brev. ms. Carnotense saec. 15. Cod. Parisien.
1053. G. — Brev. ms. Carnotense saec. 15. Cod. Parisien. 13240. H. —
3, 4 fruamur AH.

308. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Patris summi coaeterna, Christe, sapientia, Quam laudabilis in multis tua larga gratia, Dum, quae vilia fuere, per te sunt egregia.	3. Nostris ergo ne negetur votis impetratio, Prosit pia Magdalenae jugis intercessio, Quae te summo caritatis coluit obsequio,
2. Quiddam inter haec praeclarum, dignum et memoria, Quod Mariae Magdalenae diluens contagia Peccatores ostendisti non carere venia.	4. Genitori genitoque laus cum sancto flamine, Qui virtutum illustravit Magdalenam lumine, Cujus precum sublevemur sedulo juvamine.

Brev. ms. Constantiense saec. 14. ex. Cod. Londinen. Add. 29886. A. —
Antiph. ms. S. Martini de Estoviano saec. 14. Cod. Parisien. 786. B. —
Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 425. C. —
Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. 1300. D. — 2, 1 Quoddam
C. — Mel.: Pange lingua.

309. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Ineffabilis est, Christe, tua mira gratia, Non contemnis peccatricis fletus et suspiria, Non abhorres poenitentis munus et obsequia.	4. Ad probandum, quod haec esset diligens prae ceteris, Huic apparuisti primo rediens ab inferis, Cum ad monumentum fieret causa tui funeris.
2. Sedes illa septiformis fuerat daemonii, Te mundante facta nitens aula sanctuarii, Peccatoribus existit porta refrigerii.	5. Hujus ergo tam beatæ meritis et precibus Nobis adsis, Jesu Christe, tibi famulantibus, Ut cum ipsa gloriemur in coelorum sedibus.
3. Ex quo tuo vero jungi meruit consortio, Tanta perstitit illius erga te dilectio, Quanta satis evidenti patuit indicio.	6. Trino Deo simplici laus et jubilatio, Qui virtutum illustravit Magdalenam radio, Cujus prece perfruamur paradisi gaudio.

Brev. ms. Constantiense saec. 14. ex. Cod. Londinen. Add. 29886. A. — Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. 1300. B. — Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 425. C. — Brev. ms. Coelestinorum saec. 14. Cod. Mazarin. 360 (778). D. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Mazarin. 357 (733). E. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Parisien. 1277. E. — Psalt. ms. Coelestin. in Gentilino saec. 14/15. Cod. Avenionen. s. n. G. — 1, 2 Tua larga gratia ABC. — 1, 3 non sprevisi poenitentis ABC. — 1, 4 munus et obsequia ABC. — 1, 5 Ejus non abhorruisti ABC. — 1, 6 Fletus et suspiria ABC. — 2, 3 nitet F. — 2, 5 exsistens F. — Str. 3 und 4 fehlen ABC. — 6, 1 sqq. Gloria et honor Deo etc. ABC. — Mel.: Iste electus Johannes. G.

310. De s. Maria Magdalena.

Ad Laudes.

1. O beata Magdalena, Deo dilectissima, Ipso miserante facta meritis amplissima, Votis nostris adsis clemens atque benignissima.	3. Nos ab omnibus periculis interpellans erue, Morbem fuga, pestes pelle, sanitatem tribue, Copiam prosperitatis impetra continue.
2. Per orationis tuae jugia suffragia Incentiva nostrae carnis extinguantur omnia, Virtutumque conferatur nobis excellentia.	4. Quotquot tua celebrare satagunt solemnia, Interventionis tuae sentiant praesidia, Ut exsultent in aeternum in perenni gloria.
5. Laus et honor jugis Deo,
decus et imperium,
Qui beatam Magdalenam
vexit ad aethereum,
Cujus prece pertingamus
ad coeleste bravium.

Brev. ms. Constantiense saec. 14. ex. Cod. Londinen. Add. 29886. A. — Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 425. B. — Brev. ms. Constantiense saec. 15. Cod. Parisien. 1300. C. — Antiph. ms. S. Martini de Estoviano saec. 14. Cod. Parisien. 786. D. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Parisien. 1277. E. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Mazarin. 357 (733). F. — Psalt. ms. Coelestin. in Gentilino saec. 14/15. Cod. Avenionen. s. n. G. — 1, 5 nostris favens adsis ABC. — 2, 3 Carnis nostrae deleantur ABC. — 2, 4 quaesumus incendia ABC. — 3, 3 pestem E. — Str. 3 lautet in ABC:

Poenitentiae vigore vita nostra polleat,
 Castitatis sanctitate caro munda floreat,
 Et ardore caritatis mens opusque ferveat.

4, 5 Ut excellent E. — 5, 1 sqq. In ABC lautet die Doxologie: Gloria et honor Deo etc. — Die Mel. ist in G dieselbe wie zum Hymnus Iste electus Johannes.

311. De s. Maria Magdalena.

1. Plaudat polorum laudibus Concentus omnis coelitus Hujus diei debita Celebritatis gaudia.	4. Jesu crucique proxima Nec terga vertit territa, Vitam manentem provida Resurrexisse nuntiat.
2. Haec nam superni luminis Maria compta flosculis Hausit fluentis dulcia Fontis perennis famina.	5. Nunc ergo, juncta superis, Te poscimus, Christicolis Nostris favendo rhythmulis Succurre vernans servulis.
3. Fulcris ministrans dapsilis Conviva Christi splendidis Fudit super sanctissimum Nardum caput purissimum.	6. Regi superno gloria, Deo patri cum filio Sanctoque sit spiritui In sempiterna saecula.

Antiph. ms. Eduense saec. 13. in. Cod. Semin. Eduen. 151*. A. — Brev. ms. Jotrense saec. 13. Cod. Parisien. 750. B. — Antiph. ms. Eduense saec. 13/14. Cod. Semin. Eduen. s. n. C. — Hymn. ms. Berchingensis saec. 15. Cod. Colleg. ss. Trinitatis Cantabrigen. 6 III 54. D. — Brev. ms. Belnense saec. 15. Cod. Divionen. 112. E. — Brev. ms. S. Trinitatis Pictavien. saec. 15. Cod. Semin. Pictavien. s. n. F. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpentoracten. 78. G. — Brev. ms. S. Stephani Divionen. saec. 14. in Cod. S. Josephi Lugdunen. Ya 5. H. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV° 18. I. — Brev. ms. Sammaglorianum anni 1427. Cod. Mazarin. 346 (767). K. — Brev. Belnense imp. s. l. et a. L. — Brev. Elnense imp. Perpiniani 1500. M.

1, 1 Gaudet polorum M; Str. 1 zum Hymnus Votiva cunctis orbita (Mone 1058) geschlagen B. — 2, 4 Fontis superni B. — 3, 1 Pulchris K. — 3, 4 Nardus M; Caput nardum K. — 6. 1 sqq. in ABHIL u. a.:

Salve, beata trinitas,
Perenni manens gaudio,
Juva creatrix saeculum,
Quae regnas in perpetuum.

312. De Conversione s. Mariae Magdalенаe.

Ad Vesperas.

1. Peccatricem se Domino Quae fatetur in publico, Spretis mundi illecebris Veniam sic promeruit.	2. Haec prima pedes Domini, Postquam a morte surrexit, Quos laverat jam lacrimis, Laeta devote tenuit.
3. Hujus precemur meritis, Nos solve, Christe, maculis Tergendo nostra crimina In sempiterna saecula.	

Brev. Halberstadiense imp. Lipsiae 1518.

313. De s. Maria Magdalena.

1. Gratiam Christi reorum conversio
Magis commendat quam justorum statio,
Quod peccatricis sanctae probant merita,
Cujus exemplo pars respirat perdita.
2. Annue, Christe, saeculorum Domine,
Nobis per hujus tibi cara merita,
Ut, qui te coram graviter deliquimus,
Hujus salvemur gloriosis precibus.

Psalt. ms. c. hymn. S. Barbarae in Algia saec. 14/15. Cod. S. Genovefae Parisien. Fol. 22. BBL. — Die zweite Strophe, wie die Mel. dem Hymnus Andrea pie entlehnt, ist ihrer Geläufigkeit wegen in der Hs. nicht ausgeschrieben.

314. De s. Maria Magdalena.

1. Jucundum satis dulce quoque festum
Devotam reddat totam Dei domum,
Quo Magdalene rutilat beata
Morte Maria.
2. Haec universum famosa per orbem
Divinae testis exstat pietatis,
Praetendens certam resurgendi formam
Omnibus lapsis.
3. Jam post immundae multa mala vitae
Salutem mundi credens advenisse
Venit ad Jesum, ubi discumbebat
Simonis domo.
4. Intra se grandi confusa pudore
Forisque nullo suffusa rubore
Ante convivas fercula praesumit
Plena dolore.
5. Amplexa pedes Domini stat retro,
Lacrimis rigat, linit et unguento,
Tergit capillis, labiis demulcet
Oscula dando.
6. Age, Maria, liquesce, distilla,
Non jam peccatrix sed poenitens pia,
Macta te ipsam hostiam viventem
Deo placentem.
7. Dilige multum post peccata multa,
Ut remittantur non tamen inulta,
Quia tu punis, ut judexsit mitis,
Et tu immunis.

8. Accipe tales, Jesu bone, cibos,
Bibe libenter lacrimarum rivos,
Et, quia multum diligit Maria,
Multum relaxa.

Brev. ms. saec. 14. Cod. Parisien. 1259.

315. De s. Maria Magdalena.

1. Laudes Christo cum canticis Cordis canamus modulis, Qui peccatricem Mariam Sponsam fecit clarissimam.	4. Pergit ad crucem Dominus, Lugens Maria sequitur, Videt pati, videt mori, Sepulchro condi conspicit.
2. Pulsis septem daemonibus Hanc septiformis spiritus Implet, pater et filius, Haec trinitas unus Deus.	5. Sepulchro fert aromata Dumque condire properat, Redivivum a mortuis Cernere prima meruit.
3. Hinc Jesu Christi Domini Pedes perfundens lacrimis Rigat, ungit exterius, Qui se mundat interius.	6. Ergo, Maria, Domini Dei dilecta filii, Impetra nobis miseris, Quod impetrasti lacrimis.
7. Sit genitori Domino
Et ejus unigenito
Cum spiritu paraclito
Gloria, laus atque honor.

Antiph. ms. S. Petri Glocestren. saec. 13. Cod. Collegii Jesu Oxonien.

10. A. — Psalt. ms. S. Andreae de Bornholm in agro Norfolkensi saec. 14.
in. Cod. Oxonien. Ashm. 1523. B.

316. De s. Maria Magdalena.

1. Laetus hoc festum colat universus
Orbis et sumat sibi spem salutis,
Magdalenae dum recolit beatae
Festa Mariae.
2. Actibus pravis misere subacta,
Sordibus multis erat inquinata,
Horruit tandem scelus hoc perosa
Cordeque toto.
3. Poenitens Jesu pedibus profusa,
Osculis haerens lacrimis rigabat,
Crine contergens simul et perungens
Flendo sedebat.
4. Largitas Christi veniam dat illi,
Nec modo poenam scelerum remittit,
Immo virtutum meritis adauctam
Condecoravit.

5. Diligens multum meruit beata
Diligi multum, Dominumque vidit
Prima surgentem, fuit et subactae
Nuntia mortis.
6. Obtine, felix nimium Maria,
Supplici plebi veniam petenti
Et tuis illam meritis resolve
Crimine vinctam.
7. Claritas, virtus, decus et potestas,
Actio perpes quoque gratiarum
Sit tibi, sit laus et honor per aevum,
Rex Deus alme.

Brev. ms. Coldoniense saec. 13/14. Cod. Londinen. Harl. 4664. — 6, 4
victam Hs. — Str. 1—4 ad Noct., 4—7 ad Laudes.

317. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Repleta gaudio fidelis concio
Hymnum laetitiae decantet hodie
Christo, qui gratiam dedit et veniam
Mariae quondam debili.
2. Illa per nimia cucurrit vitia,
Peccavit publice sed prolis deicae
Per medicamina purgavit crimina
Affectu admirabili.
3. Haec mulier, pia poenitendi via,
Exoret veniae fontem et gratiae,
Ne nos culpis gravet sed sordidos lavet
Fonte inexaequabili.
4. Patri ingenito ejusque genito
Sanctoque flamine, amborum numini,
Sit laus et gloria, qui ligat omnia
Catena insolubili.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Lugdunen. 478. A. — Brev.
Gebennense imp. Gebennae 1479. B. — 3, 2 Exoret gratiae fontemque
veniae B. — 3, 3 culpae gravet. B.

318. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Felix, Maria, veniae Spes, forma poenitentiae, Conversionis speculum, Nobis placato Dominum.	2. Felix, o felix femina, Dei praeventa gratia, Dum caput et vestigia Perunxisti dominica.

3. Funde pro nobis lacrimas, Funde preces uberrimas, Ut mala nostra diluat, Qui tua lavit crimina. 4. Fer nardi libram pistici, Pedes perunge Domini, Ut nos unguento gratiae Sanet ab omni vulnere. 5. O contemplandi symbolum, Pro nobis roga Dominum, Ut nos pellat a barathro, Qui suscitavit Lazarum.	6. Amica Jesu sedula, Dum sponsi lugens funera, Cernis vivere Dominum, Quem reputabas mortuum. 7. Da nobis clara gaudia, Quae nuntiasti, domina, Da nobis Jesu gloriam Cum perenni laetitia. 8. Praestet hoc patris deitas, Praestet et nati pietas, Praestet amborum caritas Per infinita saecula.

Brev. Camaldulense imp. Florentiae 1484.

319. De s. Maria Magdalena.

Ad Nocturnum.

1. Magdalenae praeconium Turba colat fidelium, Sexus et aetas omnium Mariae canat canticum. 2. Cum verus sol occubuit, Mariae fides micuit, Quem vivum sat dilexerat, In sepultura celebrat. 3. Sol verus unde deficit, Maria multum proficit, Solis namque obscuritas Mariae fugat tenebras.	4. Maria, stella fulgida, Solis surgentis nuntia, De tenebris nos excita Et Jesu nos concilia. 5. Ut nobis poenitentibus Congaudeat exercitus, Qui de te plenum gaudium Celebrat in perpetuum. 6. Sit patri laus ingenito, Sit decus unigenito, Virtus amborum flammis Sine fine laudabili.

Brev. Camaldulense imp. Florentiae 1484.

320. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Devota mente celebrem Diem colamus inclitae Mariae benignissimae, Quae coelos scandit hodie. 2. Haec sprexit mundi gaudia Vestigia tenens Dei Eaque rigans lacrimis, Ut solvat vincla criminis.	3. Nam haec est illa Magdala Maria Christo sedula, De qua septem daemonia Ejecit Christi gratia. 4. Nunc vero est angelica, Quae prius erat foetida, Christi mundata gratia Exsultat jam in aethera.

5. Exsultet ergo ecclesia De hac beata Magdala, Quae dat lapsis, ut redeant, Spem quoque, ut non pereant.	6. Te quaesumus, piissima, Pro nobis Deum rogita, Ut dimittat peccamina Suaque donet gaudia.

7. Deo patri sit gloria.

Brev. ms. Vallis Umbrosae anni 1476. Cod. Oxonien. Miscell. Lat. 168. — 3, 1 Nam haec est illa Magdalena, gegen den Vers; da auch 3, 2 die Form Magdala vorkommt, ist diese hier zu substituieren. — 5, 4 ut ne pereant.

321. De s. Maria Magdalena.

1. Eja, fratres, festum Celebremus alnum, Quo peccatrix thronum Scandit aethereum.	4. De qua dixit Deus, Sicut est placidus: Dono tibi culpas Me amanti multas.
2. Tristi capta leto Supplicat magistro, Lavit pedes fiendo Ungens caput nardo.	5. Jam beata choris Sociata sanctis, Ora pro devotis, Quae te laudant turmis.
3. Unde septem dona Sumpsit neumatica, Pulsavit sinistra, Christi fit ministra.	6. Ut patri et genito Spiritus sancto, Serviamus rite Pro obtentu vitae.

Brev. ms. Segusinum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 137. A. — Brev. ms. saec. 15. Cod. Parisien. 1278. B. — Brev. Viridunense imp. Parisiis 1525. C. — 2, 1 Christi capta B. — 2, 2 Supplicavit AB. — 6, 1 Et patri et B. — 6, 4 Pro fehlt B.

322. De s. Maria Magdalena.

Ad Vesperas.

1. Festum colentes celebre In Magdalenae nomine Festivitati debitas Odas canamus candidas.	4. Beata quam felicibus Ditat Deus successibus, Quo mortuum jam foetidum Vivum recepit Lazarum.
2. Nam haec virago lacrimis Culpas lavans dulcibus Donata Jesu gratia Coeli colit palatia.	5. Haec post crucis victoriam Et passionis gloriam, Quem concupivit maxime, Vidit prius revivere.
3. Haec fratris in fletu suo Sororis acta nuntiat, Flens flere turbam compulit, Flentem magistrum conspicit.	6. Hujus precamur precibus Nos, Christe, solve nexibus Tergendo nostra crimina In sempiterna saecula.

Brev. ms. Coldoniense saec. 13/14. Cod. Londinen. Harl. 4664. A. — Brev. Vercellense imp. s. l. et a. B. — 1, 3 Festivitat B. — 1, 4 canamus consonas B; die Lesart von A gebietet der zweisilbige männliche Reim, B wollte verbessern. — 2, 1 Nam et peccatricis lacrimis B. — 2, 4 Coeli tollit B. — Str. 3 fehlt B. — Statt Str. 5 hat A:

Sit tibi, Jesu, gloria
Per quem Maria est splendida,
Cum patre et sancto spiritu
In sempiterna saecula.

323. De s. Maria de Nivella.

Ad Vesp. et Laud.

1. Gloriam regis filiae, Christi matris aequivocae, Nunc recolat cum gaudio Rectorum generatio.	5. Benignus Christi spiritus Benignam suam coelitus Unxit divino nectare, Quod emanat a capite.
2. Haec Maria de Nivella Stella de stella radians, Ejus sequens vestigia Virtutum ab infantia.	6. Sculptura supereminens In ornatum benignarum, Quae sunt ignitae coelitus Amoris Dei incendio.
3. Hanc educavit spiritus Domini a primordiis Certis virtutum gradibus In exemplar praesentium.	7. Juvenes cum virginibus, Senes cum junioribus Calcantes temporalia Anhelant ad coelestia.
4. Transfixit ejus animam Fortis ut mors dilectio, Dulci amoris gladio Caritatis incendium.	8. In vera fide stabiles, In opere efficaces Sequuntur agnum Domini Divina alvearia.

9. Gloria tibi, Domine.

Offic. ms. Villariensis saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Da das Officium dieser Heiligen mit dem des sel. Arnulph ein Heft ausmacht und auch nach Stil und Form denselben Autor verrät, dürfen wir wohl Goswin von Bossut auch für den Autor dieses und der folgenden Hymnen ansehen. Benigna soviel als Beguine. — Nach Str. 4 Divisio; Mel.: Amore Christi nobilis.

324. De s. Maria de Nivella.

Ad Tertiam.

1. Exaltent nomen Domini Juvenulae in tympanis, Coelestium imagines, Cruci affixae Domini.	3. In arte sapientiae Pusillus grex imbuitur, Deliciis coelestibus, Amoris magisterio.
2. Unitatis collegium, Trinitatis spiraculum, Genus divini numinis, Virtutum exemplaria.	4. Thesaurus sapientiae Coelestis et scientiae Nunc revelasti parvulis, O amor vincens omnia.

5. Rogemus nunc humiliter
Sponsi summi clementiam,
Ut sponsae suae meritis
Nos salvet a periculis.

Offic. ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Verfasser
Goswin von Bossut; Mel.: Amore Christi nobilis.

325. De s. Maria de Nivella.

Ad Completorium.

1. O paradisus Domini, Ubi florum varietas Vernat, floret, spirat, olet, Fructus coelestis satiat.	3. Hic fides, spes et caritas, Coelestis meditatio, Virtutum aemulatio, Humilitas praecipua.
2. Ibi morum suavitas, Paupertas voluntaria, Sobrietas, satietas, Laboris exercitium.	4. Castitas, patientia, Vera obedientia, Benignitas et puritas, Discretio pacifica.
5. Pietas, cultus Domini, Fervens zelus animarum, Donorum distributio In summa pace consonant.	

Offic. ms. Villariensia saec. 13. Cod. Bruxellen. s. n. — Verfasser
Goswin von Bossut. — 3, 1 Hinc. — 5, 4 consonat.

326. De sancta Martha.

Ad Vesperas.

1. Hac in die consobriis Congratulemur gaudiis, Qua coelos Martha subiit Sacris ornata meritis.	3. Credo, Domine, penitus, Christus es Dei filius, Salus, vita credentibus Et nunc et saeculis omnibus.
2. Corde manuque dapsilis, Gente loquere nobilis, Fide, sermone claruit Ac audacter intonuit:	4. O quam beata femina, Quae pavit de re propria Eum, qui pascit omnia, Ejus praefulgens hospita.
5. Precemur ergo supplices, Ut nobis, Martha, vindices, Ut in coelesti regia Tecum fruamur gloria.	

Brev. ms. Pratellense anni 1449. Cod. Atrebaten. 914.

327. De sancta Martha.

Ad Nocturnum.

1. Jam Christus coelum scanderat, Jam Christi fides creverat, Jamjamque plebs Judaica Torquebatur invidia. 2. Martha videns discordiam Transfretavit Marsiliam, Soror ejus et legio Non desinit consortio. 3. Maximinus non defuit, Sed sicut praesul praefuit, Qui legem Christi docuit Et ecclesias statuit.	4. Martha semper jejuniis, Precibus, elemosynis Insistens omnes propriis Refovebat substantiis. 5. Tandem Christus cum angelis Et cantibus organicis Eam subvehens coelicis Adsociat consortiis. 6. Ergo, Martha piissima, Tua prece nos adjuva, Ut fruamur deifica Visione per saecula.

Brev. ms. Pratellense anni 1449. Cod. Atrebaten. 914. — 1, 2 Jam plebs Judaica. — 2, 4 desinit a consortio. — 4, 4 Resonebat.

328. De sancta Martha.

Ad Laudes.

1. Dies adest en celebris Marthae fulgens praeconiis, Quae promit nunc ecclesia Gaudens de tanta filia. 2. Vecta per suum hospitem Coelestemque opificem Ad arcem veri luminis Pro suis piis meritis.	3. Exemplo hujus hospitae Christum fovemus specie Degentem hic in paupere, Semen serentes gratiae. 4. Quod metemus fac prospere, Cum dies instat gloriae, In quo Marthae consortio Conjungamur perpetuo. 5. Praesta, beata trinitas, Concede, simplex unitas, Ut prece Marthae hospitae Laetemur omni tempore.

Brev. Othinense imp. Lubecae 1497. A. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. B. — 1, 1 Dies jam adest celebris B. — 2, 2 Ad coelestem opificem A. — 4, 1 Quod meremur A.

329. De sancta Martha.

Ad Vesperas.

1. Hymnum devote personet Nunc militans ecclesia Et triumphanti consonet Agens Marthae solemnia.	2. Haec clara tribu claruit, Sed clarior in opere, In carne degens meruit Christum aede suscipere.

3. Felix, quam tanti hospitis Sic decorat susceptio, Quod hanc digne pro meritis Perpeti donat praemio. 4. Haec ut ministra sedula Christo parat edulia, Sed hic vitam per saecula Dat ei per edulia.	5. Christum fletibus incitat Pro morte fratris Lazari, Moxque Christus hunc suscitavit Tollens de fauce Tartari. 6. Sit laus patri cum filio Simulque sancto flammis, Qui Marthae patrocinio Coeli nos jungat agmini.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Mazarin. 352 (780). A. — Brev. ms. Turonense imp. Parisiis 1522. B. — Brev. Aurelianense imp. s. l. et a. C. — 1, 2 Hunc militans C. — 4, 4 pro edulia A; pro edulio B. — Doxologie in C: Sit trinitati gloria, honor et benedictio etc.

330. De sancta Martha.

Ad Nocturnum.

1. Hac die transitus Marthae recolitur,
Qua carne spiritus ejus exiit
Et coelis insitus cum Christo creditur
Laetus perfruens praemiis.
2. Vergente vespere vitae percelebris,
Calcatis prosperae vitae illecebris,
Cubans in cinere fugatis tenebris
Repletur lucis radiis.
3. Hora, qua conditur ejus corpusculum,
Adesse legitur Christus ad loculum,
In quo perpenditur amoris vinculum
Christi et ejus hospitis.
4. O felix hospita, cujus est praemium
Hospes, cui subdita est salus omnium,
Sedule rogita hunc, ut solatium
Nobis det tuis meritis.
5. Te, summa trinitas, supplices petimus,
Ut, quam nunc hospitas tecum, ut credimus,
Nos Marthae sanctitas ducat, quo tendimus,
Ad lucem, quam inhabitas.

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Mazarin. 352 (780). A. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147 et 148. B. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522. C. — 2, 4 Replevit A. — 3, 2 ad osculum A. — 3, 4 hospita BC gegen den Reim (vgl. 4, 4).

331. De sancta Martha.

Ad Laudes.

1. Verbum supernum prodiens, Carnis velatum fibula, Mire mundum reficiens, Martha cibavit sedula.	2. Quem virginis puerperae Alvus huic mundo protulit, Illi Marthae dapiferae Manus fomentum contulit.

3. Felix pastus, quo pascitur Pastor et sator omnium, Et quo pascens nanciscitur Vitae perennis praemium.	4. Activam Martha typice Vitam signat in actibus, Sed exemplar theoricæ Vitæ soror est omnibus.
5. Sit trinitati gloria, Honor et benedicto, Quæ per Marthæ suffragia Nos donet coeli gaudio.	

Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Mazarin. 352 (780). A. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147 et 148. B. — Brev. ms. Aurelianense imp. s. 1. et a. C. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522. D. — 2, 3 Illa A. — 2, 4 fovendum A. — 3, 3 nascitur A. — 5, 3 Qui per A.

332. De sancta Martha.

Ad Vesperas.

1. Jesu Christe, hospes pie Marthæ benignissimæ, Qui virtute deitatis quadriduanum Lazarum Busto suo suscitasti, vota nostra suscipe.	3. Ut exuti gravi carne transeamus libere Sine mole peccatorum ad supernæ patriæ Regnum, in quo Martha vivit perpes sine tempore.
2. Trina morte consepultos mentis, actus et usus Marthæ prece circumfultos ab hujus voragine Leva, trahe bonitate tua nosque respice.	4. Hoc digneris nobis dare, Christe clementissime, Manens in aeternitate saeculorum cum patre, Simul una potestate cum spiritu compare.

Brev. Othinense imp. Lubecæ 1497. A. — Brev. Roschildense imp. Parisiis 1517. B. — 1, 6 Nostra vota A. — 2, 1 Ut terna morte sepultos A. — 3, 1 gravi mole B. — 3, 3 Sine malo B.

333. De sancta Martha.

In 1. Vesperis.

1. Adoremus creatorem, Jesum, mundi salvatorem, Qui Martham valde dilexit, In hac die coelo vexit.	4. Marthæ soror est Maria, Vocabulo Magdalena, Quæ audiebat jugiter Verba Christi humiliter.
2. Quem sacra virgo lactavit Jacentem in cunabulis, Martha magnum focillavit Cum suis apostolis.	5. Martha vero ministrabat Ipsi patri fidelium, Pietatem exercebat Utilitati omnium.
3. Cujus nutu, cuius cura Subsistit atque regitur Universa creatura, Hæc salvator pascitur.	6. Harum fratrem suscitavit Dominus piis precibus Et a morte revocavit Ipsam reddens sororibus.

7. Mira Dei potentia,
Dum in plebis praesentia
Lazarus resuscitatur
Et ab orco revelatur.

8. Quarum et amicitia
Adsit nobis propitia,
Nos ducens ad salubria
In coelesti jam patria.

Brev. ms. Gratianopolitanum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 136. —
5, 3 Pietate. — 5, 4 Utilitatem. — 8, 4 In coelestia patria.

334. De sancta Martha.

Ad Nocturnum.

1. Lux, ecce, surgit lucida,
In qua Christi jam hospita
Suis praeclaris meritis
Multis splendet miraculis.

2. Draconem invincibilem
Per leones vel hominem,
Ursos vel ullo gladio
Suo ligavit cingulo.

3. Ad hujus preces Dominus,
Quem necaverat Rhodanus,
Resuscitavit puerum
Jam mortuum per biduum.

4. O digna magnis meritis,
Cujus Dominus oculis
Sororis monstrans animam
Partem cadentem aetheram.

5. Exstinguit Satan lumina,
Circa quam erant posita,
Quae post vidente hospita
Soror accendit facula.

6. Haec est magna solemnitas,
Ejus summa celebritas,
Cujus Christus funebria
Praesens peregit dextera.

7. Ad hujus tumbam corpora
Sanantur cuncta languida,
Sanitatem recipiunt
Aegri, qui fide veniunt.

8. Flagitemus hanc dominam,
In laudibus magnificam,
Ut nos ipsius precibus
Salvemur a criminibus.

Brev. ms. Gratianopolitanum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 136. —
4, 4 augenscheinlich verderbt; lies Morte scandentem?

335. De sancta Martha.

1. Pangat turba clericorum
Marthae beatae cantica,
Sonet turba praelatorum
Ejus gesta mirifica.

2. Sicut sacrato ubere
Virgo Christum ablactavit,
Sic Martha salutifere
Suis cibis ipsum pavit.

3. Maris demptis diris telis
Marsiliam applicuit
Sine remis atque velis,
Res mira cunctis claruit.

4. In litore Avenico
Exanimem suscitavit,
Ore loquens dominico
Multos in fide plantavit.

5. Nerlucum fera pessima
Occupatum detinebat,
Ferarum crudelissima
Excolentes perimebat.

6. Illa nautis insidians
Novit sub unda rapere,
In hos vorandos inhians
Dorso naves subvertere.

7. His sancta valde condolens Presso crucis signaculo Intrepida hanc adiens Suo ligavit cingulo. 8. Ad quam ligatam currere Cum gladiis et fustibus Temptavitque irruere, Qui prius erat pavidus.	9. Et tunc cultor excoluit Agros, quos prius horruit, Ferae malis hinc abditis Beatae Marthae meritis. 10. Oremus, ut haec hospita Obtineat per merita Cum tota coeli curia Beata nobis gaudia. 11. Praesta, beata trinitas, Ut in regno viventium Nobis detur haereditas Per ipsius suffragium.

Brev. ms. Arelatense saec. 14. Cod. Parisien. 752. A. — Brev. ms. Arelatense saec. 15. Cod. Parisien. 1284. B. — Brev. ms. Gratianopolitanum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 136. C. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Dolen. 39. D. — Brev. Arelatense imp. Arelati 1501. E. — Brev. Misnense imp. Lipsiae 1502. F. — Brev. Cabilonense imp. saec. ¹⁵/₁₆. G. — Nur Str. 1—4 + 11 BFG; nur Str. 5—11 ACD. — Str. 10 fehlt ABDEFG; Str. 11 fehlt C. — Nach Str. 4 Divisio; die 4 ersten Strophen bei Mone 1066, das Ganze ist aber nur ein Hymnus. — 1, 1 Clangat turba E. — 2, 4 Christum pavit F. — 3, 1 Claris ventis diris celis B; claris ventis diris telis E. — 4, 1 Avinico F, Alvenico B, Advenico G. — 5, 1 Per lucum fera A; Haec lucum fera C; vgl. Jacob a Voragine (ed. Graesse. 1850) S. 444. — 6, 4 fehlt C. — 7, 1 His factam valde E; valde dolens C. — 7, 3 haec adiens C. — 7, 4 Suo subiecit vinculo C. — 8, 1 currentes C. — 8, 4 erant C. — 5, 1 Ex tunc E; Et tum C. — 5, 3 hinc adiectus C.

336. De sancta Martha.

Ad Vesperas.

1. Ad celebre praeconium, Quo Martha contubernium Carnis deponit tumulo, Quae Christum pavit sedulo, 2. Gaudet mater ecclesia, Quia cum patre filia Triumphat in coelestibus Laeta cum sanctis omnibus.	3. Sororem vidit scandere Cum angelis in aethere, Cum quibus coelos penetrat Nobisque vitam impetrat. 4. Adesto, felix hospita, Quae tot transcendis merita, Dum foves in hospitio, Quem virgo clausit gremio. 5. Laus sit aeterno solio Paraclito cum filio, Qui Mariam glorificat Marthamque beatificat.

Brev. ms. Grassense saec. 14. Cod. Carpenteroraeten. 43.

337. De sancto Martino.

1. Martini laudes incliti Quis digne fari poterit, Virtutum gemmis praediti? Laudanti laus supererit.	2. Qui sanctitatis culmine Nulli secundus claruit, In confessorum agmine Sidus impar emicuit.

3. Tres suscitavit mortuos Christum sequens in numero Fide, spe, forma vacuos Pio portavit humero.	4. Virgo, doctor egregius Bina gaudet aureola, Apostolorum socius, Humilitatis viola.
5. Sit trinitati gloria Sub unitatis clausula Martini pro memoria In sempiterna saecula.	

Antiph. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1477. Cod. Semin. Colonien. 5a.
A. — Psalt. ms. S. Mariae ad Gradus anni 1542. Cod. Semin. Colonien. 52.
B. — Antiph. ms. S. Cuniberti Colonien. s. n. anni 1554. C.

338. De sancto Martino.

Ad Vesperas.

1. Rex Christe, tu mirificas Martinum praesulem tuum, Splendens ut sit et sublimis, Blandus, lenis, pius, dulcis.	3. Tu das, ut, ubi coleris, Sit notus et amabilis, Hinc laus tibi sit per eum, Mundo perenne gaudium.
2. Quo jubente fugit fumus, Surgit lapsus, psallit laetus, Fatur mutus, audit surdus, Videt caecus, salit claudus.	4. In sacro ejus transitu Coeli frequentant ordines, Linguae, tribus, gentes ovant, Da, prosit hic communiter.
5. Sit trinitati gloria, Martinus ut confessus est, Cujus fidem per opera In nobis ipse reboret.	

Brev. ms. Majoris Monasterii saec. 11. Cod. Rotomagen. 243. A. —
Brev. ms. Lingonense saec. 12. Cod. Trecent. 807. B. — Brev. ms. Columbense
saec. 13. Cod. Ebroicen. 31. C. — Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13.
Cod. Cenomannen. 188. D. — Brev. ms. S. Mauritii Turonen. anni 1343.
Cod. Turonen. 145. E. — Brev. ms. Lirensense saec. 14. in. Cod. Ebroicen. 120.
F. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147—48. G. — Brev. ms.
Turonense saec. 15. Cod. Parisien. 1032 H. — Brev. ms. Benedictin. saec.
15. Cod. Parisien. 1043. I. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522. K.

1, 3 Ut sit splendens H. — 3, 3 Hic laus tibi AK. — 4, 2 Coeli frequen-
tatum H. — Die meisten Handschriften bieten diesen und den folgenden
Hymnus als einen einzigen, andere geben Divisio an, wieder andere trennen
beide Lieder.

339. De sancto Martino.

Ad Laudes.

1. Martine, jam consul poli, Causas precantum inspice, Jam intimus comes Dei Cunctis, quod egent, obtine.	2. Te mundus omnis percolit Consertum ut apostolis, Hanc redde singulis vicem, Placa suum his judicem.

3. Complexus olim monachos
Revise nunc licet reos,
Et simus in memoria
In speciali gloria.

4. Affectus ut ille tuus,
Qui non refutat vel pecus,
Nos corrigat donans, tuae
Quod suppetit clementiae.

5. Sit trinitati gloria.

Brev. ms. Majoris Monasterii saec. 11. Cod. Rotomagen. 243. A. — Brev. ms. Lingonense saec. 12. Cod. Treceen. 807. B. — Brev. ms. Columbense saec. 13. Cod. Ebroicen. 31. C. — Brev. ms. S. Petri de Cultura saec. 13. Cod. Cenomannen. 188. D. — Brev. ms. S. Mauritii Turonen. anni 1343. Cod. Turonen. 145. E. — Brev. ms. Lirense saec. 14. Cod. Ebroicen. 120. F. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147—48. G. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Parisien. 1032. H. — Brev. ms. Benedictin. saec. 15. Cod. Parisien. 1043. I. — Brev. Turonense imp. Parisiis 1522. K

1, 3 intine HI. — 3, 1 Amplexus EG. — Str. 3 fehlt H. — 4, 3 donatus.

340. De sancto Martino.

Ad Vesperas.

1. In laude Martini, Deus,
Te laudat omnis grex tuus,
Coelo facis quem praecleuem,
Terris ubique celebrem.

2. Sit laus tibi, rex gloriae,
Qui comis hunc tam splendide,
Ut unus inter splendidos
Nitet per orbis terminos.

3. Sermone, signis, opere
Praecelluit mirifice,
Ob grande nimis meritum
Est gemma dictus praesulum.

4. Decorus ipso transitu,
Omnes quam ornant caelibes,
Dives qui in Abrahae sinu
Intendat inde supplices.

5. Herili nocte media
Qui pace migrat reddita,
Quam nunc refundat omnibus
Festum sui colentibus.

6. Hunc semper orbis celebret
Consertum ut apostolis,
Hinc illum apud te juvet,
Nulli secundus meritis.

7. Ut caritatis spiritu
Sic affluamus invicem,
Quo corde cum suspiriis
Ipsam sequamur intimis.

8. Sit trinitati gloria,
Martinus ut confessus est,
Cujus fidem per opera
In nobis ipse roboret.

Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. A. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Parisien. 1274 B. — Brev. ms. Coelestin. saec. 14. Cod. Mazarin. 361 (778). C. — Brev. ms. Coelestin. saec. 15. Cod. Mazarin. 357 (738). D. — 1, 3 praeditem A; praeducem B. — 3, 2 Praecellit A. — 4, 2 coelitus A. — Str. 6 und 7 fehlen A.

341. In Translatione s. Martini.

Ad Vesperas.

1. Inter patres monastici
Et clericalis ordinis
Martinus est virtutibus
Insignis et miraculis.

2. Non quilibet de pluribus,
Sed ille solitarius
Primum, dehinc Turonicae
Praesul paterque patriae.

3. Directa quem prudentia Fortisque temperantia, Quin universa sanctitas Ornavit, hoc est caritas. 4. Is pauperi quam dividit, Se veste Christus induit Dans signa tantae gratiae Nondum renato cernere. 5. Mox fonte coeli roscidus Sancto repletur spiritu Divoque fretus numine It ut potens apostolus. 6. Confutat ortas haereses, Jussu repellit daemones, Leprae medetur osculo Et mortuis precario.	7. Quid igne rapto coelitus Cremasse fana funditus Gravesque moles per fidem Hunc transtulisse praedicem. 8. Dedisse caecis sidera, Sentire surdis organa, Mutisque praecincentibus Aptasse claudos saltibus. 9. Quot gesserit hujusmodi Miraculorum milia, Fugit ligari calculo Velut saburra pontica. 10. Sit trinitati gloria, Martinus ut confessus est, Cujus fidem per opera In nobis ipse roboret.

Brev. ms. Majoris Monasterii saec. 13. Cod. Turonen. 153. A. — Brev. ms. Lirensis saec. 14. in. Cod. Ebroicens. 119. B. — Brev. ms. S. Vincentii Cenomannen. saec. 15. Cod. Semin. Cenomannen. s. n. C. — Strophe 2 fehlt C. — 5, 1 roscido C. — 5, 2 replente. — 5, 4 Id ut A. — 9, 3 ligari circulo C. — Autor des Liedes ist Fulbert von Chartres; vgl. Migne PP. LL. 141, S. 344.

342. In Reversione s. Martini.

Ad Vesperas.

1. Martine, praesul optime, Salus nostra tu omnium, Fusis precamur vocibus, Ostende nobis veniam. 2. Ovile, sancte, nos tuum Sumus, quod hinc in aethera Leva, precantes quaesumus, Summis adhaerens coetibus.	3. Cum hic manemus saeculo Vitae trahentes tenebras, Per te, rogamus, jugiter Lapsus vitare pessimos. 4. Sit trinitati gloria, Martinus ut confessus est, Cujus fidem per opera In nobis ipse roboret.

Brev. ms. S. Martini Turonen. saec. 14. Cod. Turonen. 149. A. — Brev. ms. S. Martini saec. 14. Cod. Turonen. 150. B. — Brev. ms. SS. Cosmae et Damiani prope Turones saec. 15. Cod. Turonen. 152. C.

343. De sancto Martino.

1. Fratres, unanimes foedere nexili,
Mecum participes luminis annui,
Quo solis hodie fulminat orbita
Martini revehens festa celebria.

2. Cantemus pariter carmen amabile
Martini meritis oppido nobile,
Clerus cum populo consonet organo,
Grandi nam volupe est psallere gaudio.
3. Martinus quoniam vota fidelium
Attendit tribuens cuncta salubria,
Confert hic famulis rite canentibus
Stellis aureola sarta micantibus.
4. Cunctis candelabrum luminis exstitit,
A multis tenebras mortis et expulit,
Virtutum statuit crescere germina,
In quorum fuerant pectore crimina.
5. His nos subsidiis undique praediti
Pangamus proprio cantica praesuli,
Laudemus parili voce, quod approbat,
Damnemus vigili mente, quod improbat.
6. Martinum precibus gens modo Gallica
Dignis sollicitet nostrarque Francia,
Martinus faciat tempora prospera,
Mundi, Christe salus, o tibi gloria.

Antiph. ms. Sanctense s. n. saec. 13. A. — Brev. ms. Tullense saec. 15. Privathesitz). B. — Brev. Lincense Cc II 17. saec. 14. D. — Brev. ms. San-
emmeramense saec. 15. Clm. Monacen. 14638. E. — Brev. Trajectense imp.
Coloniae 1517. F. — Brev. Maguntinum imp. Lugduni 1507. G. — Dies Lied
steht allerdings bei Daniel IV, 281, aber ohne jede Quellenangabe, so dafs
es der Mühe wert scheint, es nach älteren Quellen zu wiederholen. — 1, 3
fulgurat orbita D. — 2, 3 populis E, insonet D. — 2, 3 consonat A. —
3, 2 Transcendens tribuit DEG. — 6, 2 nostrarque Fresia F; nostra Germania
DEG; sowohl in Mainz als in Utrecht ist Martinus Bistumspatron.

344. In Subventionem s. Martini.

1. Gaudium mundi, Christe, lux sanctorum,
Coeli qui regna contulisti tuis,
Vota tuorum famulorum clemens
Suscipe semper.
2. Hujus Martini precibus placatus
Veniam nobis tribue culparum,
Hujus et vitae commoda dignanter
Nobis concede.
3. Hunc tu Martinum tuis ita cede
Digne famulis collaudare semper,
Quod post hanc vitam mereamur coelo
Illi conjungi.
4. Martine pie, tuum qui devote
Celebrant festum, miseratus fove
Scelerum atque potestate magna
Vincla dissolve.

5. *Judicis iram miseratus placa,
Pestem et morbos languoresque pelle,
Fidei, spei, caritatis nobis
Dona largire.*
6. *Gaudet jam terra tuo decorata
Lumine, coelum simul et resultat,
Gaudium nobis tribue perenne,
Domne Martine.*
7. *Gloriam patri resonemus omnes
Et tibi, Christe, genite superne,
Cum quibus sanctus simul et creator
Spiritus regnat.*

Brev. ms. S. Martini saec. 15. Cod. Turonen. 150.

345. De sancto Matthia.

1. *Diem angelicis solemnem choris
Hymnis et laudibus solemnizemus
In tua gloria, sancte Matthia.*
2. *En fulges in throno duodecimo,
Duodecim tribus judicaturus
Cum coapostolis judex insignis.*
3. *Proditor numerum minuit sacrum
Duodenarium apostolorum,
Quem tu, parve Dei, restituisti.*
4. *Sors apostolica duobus data
Super te cecidit teque elegit
Per gratiam Christi, quam meruisti.*
5. *O quam terribilis in consiliis
Es super filios hominum, Deus,
Dum parvi merito vincitur justus.*
6. *Ergo nos supplices te venerantes
Serenus respice et nos eripe
A morte aeterna, sancte Matthia.*
7. *Laus, jubilatio et honor Deo,
Patri atque proli, sancto spiritui.
Trinitati summae sit sine fine.*

Brev. ms. Sammathianum saec. 15. Cod. Treviren. 433.

346. De sancto Mauro.

Ad Vesperas.

1. <i>Luce refulgens aurea Dies claret sanctissima, Qua Maurus beatissimus Coelum conscendit monachus.</i>	2. <i>Hic sacri tirocinii Sanctitatis egregiae Et virtutum insignia Divina sumpsit gratia,</i>

3. Jussu patris sanctissimi Instar Petri apostoli Undosi lympham gurgitis Planta calcavit stabili. 4. Eodem Christo praevio Galliam missus petiit, Quam monachorum gregibus Pollere fecit affatim.	5. Cujus oramus precibus Annue, Deus, miseris, Ut suspiremus seduli Quo gaudet tecum perpetim. 6. Sit virtus, honor, gloria, Potestas, adoratio Trinitati deificae Per infinita saecula.

Cod. Mazarin. 1707 (H 1318). saec. 10. A — Hymn. ms. Fossatensis anni 1416. Cod. Parisien. 12041. B. — Brev. Coelestin. imp. Neapoli 1488. C. — 1, 2 Maurus sanctissimus C. — 2, 1 Hi sacrique tyronici C. — 4, 1 Christus praevious C. — 5, 1 Hujus B, ejus C. — 6, 2 Potestas et oratio C.

347. De sancto Mauro.

Ad Matutinum.

1. Aeterna, Maure, gaudia Christi corruscans gratia Votis amasti quaerere Fama, sitique frigore. 2. Sacri minister dogmatis A patre Gallis mitteris, Devota quoque pectora Verbi cibasti copia. 3. Effloruisti plurimis Circumdatus miraculis, Semper studens excrescere In sanctitatis culmine.	4. Sermone discis angeli Dei secreta maximi, Ejus repletus lumine Et roboratus fame. 5. Clarior omni sidere Jam gaudes omni munere In arce pollens aetheris Vitae perennis praemiis. 6. Sit sempiterna gloria Patri Deo cum filio, Sancto simul paraclito In sempiterna saeculo.

Hymn. ms. Fossatensis anni 1416. Cod. Parisien. 12041.

348. De sancto Mauro.

Ad Laudes.

1. Norma jubarque fidei, Maure, clarescens inclite, Defunctis vitae redditor Et caecis lucis praestitor. 2. Magistri factus collega, Decus formaque monachis, Virtutum septus gemmulis Sulcasti callem subditis.	3. Tui patrisque obitus Et fratrum longe praescius, Munisti verbis, flosculis Magnum iter ad superos. 4. Errantes oves excipe, Pastor pie Sanctissime, Ad regnum celsitudinis Sacris attolle brachiis.
5. Christe, precamur fragiles,
Ut nostra solvas crimina,
Qui es cum patre filius
Semper cum sancto spiritu.

Hymn. ms. Fossatensis anni 1416. Cod. Parisien. 12041.

349. De sancto Mauro.

Ad Nocturnum.

1. Sacrae refulgent mystica Festivitatis gaudia, Qua conditur coelestibus Maurus, pater sanctissimus.	3. Cujus recedens spiritus Cum tenderet coelestibus, Hic mente vidit lumine Ejus viam splendescere.
2. Nam jam laborans improba Fessos obedientia Artus quieti reddere Parabat requiescere.	4. Monstravit inde pluribus Bellum parare moribus Et temporum discrimine Normali vitae vivere.
5. Laus trinitati debita, Honor, potestas, gloria Perenniter sint omnia Per saeculorum saecula.	

Cod. Hamburgensis 1568. saec. 15.

350. De s. Mauro Episcopo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Fundator orbis, qui plasmata regis,
Melodas voces admitte clementer,
Quas resonamus tibi jubilando
Vultu submisso.
2. Patrono nostro strenue poscenti
Jucundas aures pande festinanter,
Quae postulamus, largiter concede,
Rex dulcorose.
3. Pastor colende, Maure, amande
Te suffragante tueamur pie,
Clientes tuos diligenti cura
Semper gubernas.
4. Deo fautore et te precatore
Hic militantes augmentatione
Diva aurescant, et munia sua
Sint tibi cara.
5. Si quis contritus te postulaturus
Hic accesserit, libens da, quod petit,
Ut exultanter recedendo grates
Promat auctori.
6. Trinitas summa, laudatio tibi,
Commissa laxa praestaque rogata,
Omnia nostra dicta atque gesta
Placida cerne.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 116. — 3, 1 Maure dreisilbig. — 3, 3 tuas. — 6, 2 Ommissa.

351. De s. Mauro Episcopo.

Ad Laudes.

1. Pontifex glorificande, Maure, custos optime, Sustentator dulcissimus Tibi sis famulantibus.	4. Membris redolentissimis Hic excellenter quiescis, Orato ergo strenuus Pro augmento gregis hujus.
2. Praevisor clementissimus Disposuit benignius, Ut locum hunc praesentia Tua consecraret clara.	5. Nobis gratis es concessus, Rege nos vigilantius, Ut acceptabilis Deo Sit jugiter haec concio.
3. Qui te fautorem habemus, Defensorem sentiamus In omni adversione Atque desolatione.	6. Dulcis paternitas tua Crimina nostra deleat, Obsequia, quae reddimus, Sancito gratiosius.
7. Gloria tibi, Domine, Pater, proles, spiramenque, Rectore nostro poscente, Quae expediunt, exhibe.	

Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 116. — 4, 3 Orator. —
5, 4 Sit jugis haec.

352. De sancto Maximino.

1. In laude regis omnium Et Maximini praesulis Totis medullis cordium Insistat haec plebs muniis.	4. Tali patrono supplicet, Quisquis eget juvamine, Christique caro jubilet Per quadra mundi climata.
2. Hoc nempe laetus lumine Confessor idem maximus Terrena liquit lubrica Coeli petivit gaudia.	5. O Maximine, coelitus Electe nobis pontifex, Intende clemens laudibus, Quas annuatim promimus.
3. Laetare tu, Pictavia, Nati tui de gloria, Et tu exsulta, Treveris, Honore tanti praesulis.	6. Multis aerumnis scindimur, Tua mederi quaesumus Oratione sedula Vitaque dona consequi.
7. Honor, potestas, gloria Deo patri cum filio Paraclitico pneumatico Per saeculorum saecula.	

Brev. ms. S. Maximini saec. 15. Cod. Treviren. 443. A. — Brev. ms.
Johannis Tritemii? anni 1502. Cod. Treviren. 454. B. — 2, 3 sq. lauten
in festo Translationis:

Translatum Aquitania
Ad Galliae subsidia.

2, 4 Coelique B. — 4, 1 patrono supplici A.

353. De s. Michaelis et Angelis.

1. Ter terni chori superum Beatorum spirituum, Jam stabiliti curia In coeli Dei gratia, 2. Qui vultum Dei cernitis Sine defectu luminis, Fruentes vero gaudio De vestro certi praemio, 3. Mementote concivium, Quamvis adhuc mortalium, In infimis degentium Et incerti gentium. 4. Alme creator pneumatum Sanctorum, Deus, omnium, Haec coelestis militia Tuorum sunt custodia. 5. Non recedunt ab intimis, Tuos tamen a lacrimis Muniunt et tibi canunt, Te fontem vitae sitiunt.	6. Lux decora sunt spiritus, Quos fecit Deus primitus, Hos eduxit a tenebris, Indidit nomen luminis. 7. Virtutis pulchritudine Est his nomen in lumine, Angeli nitent fulgidi, Ut lux solis clarissimi. 8. Sunt etiam tam candidi, Quod nostri stupent oculi, His sancta forma permanet Et statum primum retinet. 9. Et in bonis aeternitas Et perpes immortalitas His collata spiritibus, Ad malum nullus introitus. 10. Honor, patri cum gloria, Virtus Christo, victoria, Decus sancto spiritui, Laus sit per saeculum saeculi.

Offic. ms. S. Michaelis. saec. 12. Cod. Bruxellen. 3089. — 3, 4 incertis. — 8, 1 Sunt et tam. — 9, 4 lies Malo nullus? — 10, 3 Decus sancta spirituum.

354. De s. Michaelis et Angelis.

1. Angelis et hominibus Unus erit denarius, Omnibus Deus omnia Se praebebit per saecula. 2. Congregate sanctos Dei, Est perfectio collegii Supernorum spirituum Et plenum vestrum gaudium. 3. Hostis antiquus circuit Quaerens, si quos invenerit, Ut devoret, quae leo Ore rugiens rabido. 4. Eripi per suffragia Sibi dolet angelica Possessum vas a fraudibus Atque millenis artibus.	5. Jam breve tempus reputat, In aere quod volitat, Sentit esse iudicium Vitium et horrissonum. 6. Cum precibus nunc intimis Rogamus et altisonis, Nos, chori beatissimi, Exaudire dignemini. 7. Jam fragiles nos homines, Peregrinos et inopes, Destitutos virtutibus Reparate conatibus. 8. Vestros concives cernite Pressos sub carnis pondere, Studioso juvamine His clementer succurrite.

9. Impugnamur assidue, Undique sunt insidiae, Intus et foris labimur, Per vos nisi firmabimur.	10. Supernae rex militiae, Da gaudia laetitiae, Redde nobis consortium Civium Deus superum.

11. Honor patri cum gloria.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellen. 3089. — 7, 1 Nam;
nos fehlt.

355. De s. Michaelis et Angelis.

1. Facturae, Christe, conditor, Idem mirus dispositor, Ubique fit confessio Et semper nomini tuo.	5. Superum soli nomina Sunt tibi, Deus, cognita, Ipsorum, Christe, numerus, Apud te solum cognitus.
2. Miro disponis agmina Sacra modo distantia, Istos das esse Seraphim Et illos vero Cherubim.	6. Injuncta salutaria Exhibent ministeria, Ab inimici frandibus Defendunt tuos filios.
3. Hos virtutes eximias Contra vires aerias, Hi dicti dominatio, Alii Dei sessio.	7. Sustollunt nos in manibus Visibiliter, credimus, Ne forte nunc ad lapidem Collidamus nostrum pedem.
4. Et principatus alii, Quidam dicti sunt angeli, Potestates, archangeli, Ornato cuncti splendidi.	8. Haec agmina coelestia Sunt hominum custodia, Qui verba vitae sitiunt Quique salutem cupiunt.

9. Honor patri cum gloria.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellen. 3089. — 4, 1 Est
principatus.

356. De s. Michaelis et Angelis.

1. Favete nobis seduli, Sancti precamur angeli, Nos in conspectu regite Vestro, de malis demite.	4. Nunc, angeli, precamini, Estis mundi, perlucidi, Per vos complentur omnia, Quae mandat sapientia.
2. Advocati vos hominum Custodes et fragilium, Memores intercedite, Monete Deum veniae.	5. Nos lapsos saepe cernitis In conditoris oculis, Ergo preces effundite Et mala cuncta pellite.
3. Benignus et omnipotens, Super rogata largiens, Facturam suam diligens, Volens charisma tribuens.	6. In coelis modulamini Harmoniam dulcissimi Concentus unanimiter, Nosmet juvate pariter.

7. Voce vos incessabili Laudes dare nitimini In citharis angelicis Cum gaudiis perpetuis.	9. Sumitis de dulcedine, Ex vitae hoc est arbore, In paradisi medio Quae semper consita loco.
8. Vestra quidem jucunditas, Vestra quoque felicitas Celebris et continua Est ulla sine clausula.	10. Hac qui semel gustaverit, Ultra non esurierit, Sed erit illi gloria Per saeculorum saecula.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellens. 3089. — 10, 1 Fac qui semel.

357. De s. Michael.

1. Michael Archangelus

Nos potenter eripiat De antiqui hostis fraude, Ne cadamus in tartarum Post solutum mortis debitum.	3. Adventu suo clarissimo Effugato diabolo Repraesentet nostras animas Redemptori laetissimo.
2. In necessitate ultima Solita misericordia Succurrat nobis miseris, Ne cadamus in tenebris.	4. Archangelorum principem, Nunc Michaellem poscimus, Ut, Christe, nobis dirigas Semper in adjutorium.

5. Praestet.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellens. 3089. — 1, 1 Die Worte Michael Archangelus sind dem Sinne nach erforderlich, dem Versmaße nach aber überzählig, es sei denn etwa eine erste Srophe ausgefallen. Die Doxologie nur begonnen.

358. De s. Michael.

1. Qui bonorum angelorum princeps es ac signifer, Mihi praesto semper esto pius et salutifer.	3. Ante thronum te patronum Pro me pone iudicis, Tu perora et exora Iram justı vindicis.
2. A caterva me conserva Tenebrosi angeli, Ut te duce sim in luce, Qua sunt boni angeli.	4. Labor, quies, nox et dies A te dentur prospera, Cogitatus sit paratus Ad divina opera.

Offic. ms. S. Michaelis saec. 12. Cod. Bruxellens. 3089. — 1, 1 Die Hs. hat nur Archangelorum (statt angelorum); das übrige ist nach Analogie der andern geraden Zeilen ergänzt. — 3, 1 te fehlt.

359. De sancta Monica.

Ad Vesperas.

1. Alma mater generosa doctoris praecipui Et affectu viscerosa Amoris melliflui, Tua vita virtuosa Nostro lucet visui.	4. Eja, Monica beata, Coeli sedes solio, Ad superna elevata Claro lucet radio, Inter angelos locata Tuo stas cum filio.
2. Alta mater pietatis, Tota in ecclesia Per exempla sanctitatis Fulges relucentia Et affectu caritatis Viges refragantia.	5. Tibi, Deo supplicamus Et piis affectibus Tuas preces imploramus Multis cum gemitibus, Ut per te possideamus Deum in coelestibus.
3. Sancta mater, amorosa Erga tuum filium, Exstitisti lacrimosa Praecavens exilium, Ne ex morte criminosa Sentiret exitium.	6. Sempiternae trinitati Melos demus dulciter Trinaeque divinitati Cantemus hilariter, Gloria humanitati Christi sit perenniter.

Brev. ms. Eremitarum s. Augustini saec. 15. Cod. Londinen. Add. 16891.

360. De ss. Nabore et Felice.

1. Arcis aethereae decus es, Christe,
Distinguens singulis pensum laboris,
Propitius nostris annue votis.
2. Ecce purpurata sanguine turma,
Jam certa muneris, expers doloris,
Vernat perspicuo laeta triumpho.
3. Hoc de collegio ignescunt coelo,
Vere feliciū cives virorum,
Nabor atque Felix, pignora lucis.
4. Hi per horrificas acti pressuras
Mutant praesentia ense, catasta,
Arens tandem humus excipit artus.
5. Horum fer meritis, rex Jesu, servis,
Ut pulsa supplicum labe suorum
Tribuas felici sede beari.
6. Trinitati decus, honor et virtus,
Inseparabili laus unitati,
Consors imperium omne per aevum.

Brev. ms. Capit. Dusseldorpinī saec. 15. Cod. Dusseldorpin. C 64. A. —
Psalt ms. Coloniense saec. 15. ex. Cod. Berolinen. Fol. 231. B. — Brev.
Coloniense imp. Venetiis 1498. C.

361. De ss. Nabore et Felice.

Ad Matutinum.

1. Sanctorum natalitia Mater colat ecclesia, Cantet horum praeconia Festiva cum laetitia.	5. Qui sunt afflicti ungulis, Equuleo, lampadibus Et fustibus et carcere, Fame, caesi capitibus.
2. Urbs Mediolanensium, Ingens tibi sit gaudium, Quae fidei tot testium Es rubra per martyrium.	6. Quibus dat fortitudinem Deus in poenis omnibus, Quas per fidem suppeditant Adjuti Christi viribus.
3. Ad regionem Ligurum Nabor et Felix transeunt, Insignes Mauri milites Certamen forte subeunt.	7. Certant pro Christo pugiles, Qui superari nequeunt, Qui cum palma victoriae Ad coeli regnum transeunt.
4. Optantes coelis vivere, Vitam pro Christo ponere Malunt et ipsam perdere Simulacra quam colere.	8. Hos martyres frequentibus Rogemus omnes precibus, Ut dent nobis auxilium Apud Mariae filium.
9. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, etc.	

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisien. 760.

362. De ss. Nabore et Felice.

Ad Laudes.

1. In Naboris et Felicis Festo festiva gaudia Solemniter concelebret Cum laudibus ecclesia.	5. Propugnatores fidei Victoriam suscipiunt, In quos poenis satellites Tyranni diris saeviunt.
2. Gloriosi certaminis Horum pangat magnalia Et imitetur martyres In fidei constantia.	6. Carcer, fames, equuleus, Ungula, calor igneus Non flectunt, non percussio Sanctos nec decollatio.
3. Qui contemnentes idola Gentilitatis frivola, Mauri relinquunt patriam Intrantes post Liguriam.	7. Imperii sub chlamyde Sancti latere nequeunt, Superni regis milites Coeli regnum introeunt.
4. Isti spreto divitiis, Deliciis, honoribus, Passi pro Christo cupiunt Choris jungi coelestibus.	8. Suis beatis precibus Apud patrem et filium Nabor et Felix martyres Praestent nobis auxilium.

Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Parisien. 1760.

363. De sancta Nathalia.

1. Fortis adstabat Nathalia conjux
Inque congressu medio rubentem
Sanguinis sacri lavacro videbat
Laeta maritum.
2. Quin et incudem prior admovebat,
Ut pedes dextramque viri feriret
Lictor, aeternam peragens coronam,
Sancta virago.
3. Ergo, Jesu, rex speciose, cujus
Martyrum claris micat aula gemmis,
Dura quos magnae tribulationis
Lima polivit,
4. Hujus, oramus, prece pande nobis
Januam summae venerationis,
Ut quod hic votis veneramur, illic
Percipiamus.
5. Gloriam patri resonemus omnes
Et tibi, Christe, genite superne,
Cum quibus sanctus simul et creator
Spiritus exstat.

Diurn. ms. Gerardimontanum saec. 15. Cod. Bruxellen. 8910.

364. De sancto Nazario et Celso.

Ad Vesperas.

1. Plaudat coelestis curia, Mundus exsultet laudibus, Regna confert coelestibus Christus suis militibus.	4. Per odoris fragrantiam, Quam profudit ex tumulo, Patet, quantam munditiam Conservarat in vasculo.
2. Ad coeleste rosarium Rosam transvexit hodie, Nazaraeus Nazarium, Jesus, summus rex gloriae.	5. Ad celsum thronum gloriae Puer Celsus attollitur, Dum poenas contumeliae Pro rege celso patitur.
3. Pugil et martyr inclitus Fit rosa per martyrrium, Virginitate praeditus Candescit velut lilium.	6. Aeterno regi gloria Pro martyrum virtutibus, Qui nobis coeli gaudia Praestet eorum precibus.

Brev. ms. S. Nazarii Carcassonen. saec. 14. Cod. Parisien. 1036.

365. De sancto Nazario.

Ad Laudes.

1. Adest triumphus nobilis De beatis martyribus, Quos Christus, rex mirabilis, Coronat in coelestibus. 2. Pugnat verbo, miraculis Fortis pugil Nazarius Et devictis incredulis Christi refulget radio.	3. Verbis ac signis emicans Mittitur in exilium, Fidem constanter praedicans Trahitur ad martyrium. 4. Celsus sequens Nazarium In excelsum deducitur Per celsum regem omnium, Pro quo gaudens occiditur.

5. Aeterno regi gloria

Brev. ms. S. Nazarii Carcassonen. saec. 14. Cod. Parisien. 1036.

366. De ss. Nazario et Celso.

Ad Laudes.

1. Lux, via, vita, veritas, Jesu, salus, principium, Laus, decus, amor, praemium, Virtus, corona martyrur. 2. Salvator omnium, Deus, Votis fave benignius Laudesque tibi debitas Audi, precamur, mitius. 3. Confiteantur, Domine, Omnia tibi opera, Benedicentes jugiter Tuam loquantur gloriam.	4. Qui lux es orta gentibus In tenebris sedentibus, Per omne mundi spatium Aeternus sol irradians. 5. Hoc lumen tuis servulis Per gloriosos martyres Nazarium atque Celsum Nobis refulsit coelitus. 6. Nunc vos preccamur supplices, Ut vestra nos suffragia Mortis ereptos faucibus Perpetuo custodiant.
7. Sit trinitati gloria,
Deo patri et filio,
Sancto simul paraclito
In sempiterna saecula.

Antiph. ms. Eduense saec. 13. in Cod. Semin. Eduen. 151*. A. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Carpentoracten. 78. B. — Brev. ms. Belnense saec. 15. Cod. Divionen. 112. C. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. IV° 18. D. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduen. 123. E. — Antiph. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduen. 150. F. — Brev. ms. Eduense saec. 15. Cod. Semin. Eduen. 135. G. — Brev. Eduense imp. Parisiis. 1489. H. — Brev. Belnense imp. s. l. et a. I. — 6, 1 praedicamur D.

367. De sancto Necterio.

Ad Vesperas.

1. Pangat vox laeta omnium Coeli civem Nectarium, Cujus post anni spatia Recurrunt natalitia.	2. Qui morum privilegio Provectus sacerdotio Per vitae continentiam Deo se fecit hostiam.

3. A mortis exterminio Petri surgens imperio Coelestis verbi gratiam Diffudit per Arverniam.	4. Solutus carnis pondere. Plenus virtutis opere, Cum meritorum opera Poli conscendit atria.

5. Sit cum patre laus filio,
Sit gratiarum actio,
Qui devotos Necterio
Ditet coelesti praemio.

Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. A. — Brev. ms. Claromontense anni 1335. Cod. Claromonten. A 4 c. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. D. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 116. E. — 1, 1 laeta vox BD.

368. De sancto Necterio.

Ad Laudes.

1. Coelo splendens aetherea, Necteri pater, laurea, Qui per arma justitiae Sumpsisti palmam gloriae;	3. Crebris frequens miraculis, Pollens signorum titulis, Summi regis felicia Penetrasti palatia.
2. Orantis Petri studio Surgens a mortis taedio, Virum per precem humilem Resuscitasti nobilem.	4. In hora mortis aspera Tuos ab hoste libera, Ut Dei beneficiis Vitae fruamur gaudiis.

5. Deus, de Deo genitus
Et pietatis spiritus,
Nos ducas per Nectarium
Ad summum coeli bravium.

Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. A. — Brev. ms. Claromontense anni 1335. Cod. Claromonten. A 4 c. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. D. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. Nouv. acq. 116. E. — 1, 1 aethera ABD. — 5, 3 per Nectarium fehlt C. — 5, 4 fehlt C.

369. De sancto Nicasio.

1. Exsultemus et laetemur in triumpho martyris, Quem rex regum coronavit in die certaminis, Cum quo soror triumphavit virgo, sponsa virginis.	2. Hic est martyr Deo dignus pontifex Nicasius, Qui venturae super urbes irae Dei praescius Pro salute gregis orat pius pastor anxius.

3. Tela ruunt, hostes furunt, Urbs Remorum quatitur, Miles Christi dum furentes Barbaros alloquitur, Mortem vincit, astra scandit, vultu Dei fruitur.	4. Gloria et honor Deo usquequo altissimo, Una patri filioque inclito paraclito, Cui laus est et potestas per aeterna saecula.

Orat. ms. Corssendoncanum saec. 15. Cod. Leodien. 397. — Obwohl nur einem Devotional entnommen, ist das Lied doch seiner ganzen Anlage nach unverkennbar ein liturgischer Hymnus.

370. De sancto Nicasio.

Ad Vesperas.

1. Vexilla regis omnium In te, Nicasi, rutilant, Dum tecum greges civium Christo victores rutilant.	3. Tu solus non ingrederis Sed amplius prae ceteris, Dum cum summis signiferis, Martyr beate, jungeris.
2. Tu divae legis legifer, Tu sacri belli signifer, Qui gregem doctum mystice Turmae jungis angelicae.	4. Purpura fusi sanguinis Et byssinum munditiae Actum tui certaminis Ornant in statu gloriae.
5. Apud trinum et simplicem,
 Qui pater, proles, spiritus,
 Plebem commendet supplicem
 Candidatus exercitus.

Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 198. A. — Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 285. B.

371. De sancto Nicasio.

Ad Nocturnum.

1. De superno spiramine Rosae fragrant et lilia, Dum sequitur in sanguine Nicasium Eutropia.	3. Irruunt truces barbari, Causam sanguini deputant Et ut furentes tartari Beatas vitas amputant.
2. Ex divinis oraculis Praevidit cura praesulis, Quod pro suis piaculis Pateret urbs periculis.	4. Pro ovibus cum ovibus Morti se pastor objicit, Qui de veris pastoribus Christi decretum perficit.
5. Apud trinum et simplicem.

Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 198. A. — Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 285. B.

372. De sancto Nicasio.

Ad Laudes.

1. Caput beatum sustulit Corpus sub forma funebri, Sanctus hoc sibi praetulit Miraculo tam celebri. 2. Passus in porta virginis, Portas ingressus luminis, Portae succedit fidei Fructus ventris virginei. 3. Fragens odor, vox intonans, Lux de summis lapidibus, Majestas Dei personans Super sacris funeribus	4. Cruentos hostes arguunt Et exturbant de finibus, Christum victorem adstruunt In beatis martyribus. 5. Remis remittit superis Remensos sacri muneris, Remissis remis sceleris Remitte Deus miseris. 6. Apud trinum et simplicem, Qui pater, proles, spiritus, Plebem commendet supplicem Candidatus exercitus.

Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 284. A. — Hymn. ms. S. Nicasii saec. 15/16. Cod. Remen. 285. B.

373. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Veneranda solemnitas Nobis refertur annua, Qua Nicolaus omnium Concivis est coelestium. 2. Qui regimen pontificis Coelesti voce suscipit, Pulsat patris inopiam Cum virginum infamia.	3. Nautis mare pacificat, Regem terret per somnia, Prece fugat daemonia, Liquoris fraudem reserat. 4. Nicolae sanctissime, Clavis coelestis januae, Precis tuae juvamine Nos a peccatis ablue. 5. Praesta, pater ingenite, Jesu cum sancto flamine, Ut Nicolai precibus Jungamur coeli civibus.

Cod. Ebroicen. (ol. Liren.) 17. saec. 12. add. saec. 12/13. — Als Divisio ad Laudes von Exsultet aula coelica (Daniel IV. 181); indes augenscheinlich ein selbständiger Hymnus.

374. De sancto Nicolao.

Ad Vesperas.

1. Omnium clemens petimus creator,
Ut pius nostros miserans labores
Supplices cantus humilis catervae
Votaque sumas.

2. Hanc diem grato celebrare festo
Da, pater, carus tibi Nicolaus
Pontifex in qua requiem supernam
Laetus adivit.
3. Interest caris ubi nunc choreis
Atque sanctorum comes angelorum,
In tuae vitam deitatis aliam
Laude perennat.
4. Unde nos crebro miseros revisat,
Quos adhuc terrae gravat incolatus,
Liberos carnis petat hos vocari,
Quo manet ipse.
5. Qua potens fuit vita in caduca,
Nunc datam multo sibi ditiozem
Gratiam monstret super impetrandis,
Quaeque rogabit.
6. Gloriae summum decus atque laudis,
Trinitas verax Deus unitasque,
Sit tibi semper, sit ubique cuncto
Fine remoto.

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocinen. 17. E. A. — Brev.
ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocinen. 187. B.

375. De sancto Nicolao.

Ad Nocturnum.

1. Inter illa claritatis altae luminaria Qua Sion beata mater micat multifaria, Nicolaus gloriosa fulget eminentia.	4. Corpus edomans in imum paene sese saeviit, Imbecilles universos corde patris pertulit, Sancta vitae seminare verba nunquam destitit.
2. Hunc origo procreavit stirpe nobilissima, Ipse sed nativitatis comprimens fastigia Servituti conditoris junxit innocentiam.	5. Sospitatis multiformis distributor efficax Repulit maligna cuncta quaeque praebens commoda, Tersit omnis moestus illo leniente lacrimam.
3. In caduca carne degens, caritatis fervidae In Deum fratremque firmus copioso munere, Vana mundi vilipendit ob supernum vivere.	6. Gloriae, virtutis atque laudis excellentia Summa patri filioque sit sacroque flamine, Una semper et coeva saeculorum saeculis.

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocinen. 17. E. A. — Brev. ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocinen. 187. B. — 1, 3 Quae Sion A. — 1, 4 multifariam AB. — 2, 5 Servitutis A. — Mel.: Pange lingua.

376. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Christe, regum rex et auctor in bonis potentium, In beato Nicolao, dignitate praesulum, Nos tuae fac laudis aptum consonare canticum.	4. Propriae nocturnus arcae praedo furtim cursitat, Anxium ditat, repellit Virginum ludibria, Purgat auro sic utrosque Sordis ex infamia.
2. Praeditum confessionis Quem decore granditer Sic ubique das lucere Res per admirabiles, Totus orbis ut per illum te benignum praedicet.	5. Naufragis furente ponto mox vocatus adfuit Imperavitque procellis ac metu praemortuis, Non quietum dico pontum, immo vitam reddidit.
3. Paupertatis patris ante motus indigentia Quam querelis tactus ullis absque conscientia Subvenire praesto rarae fraudis arte cogitat.	6. Gloria virtutis atque laudis excellentia, Summa patri filioque sit sacroque flamine, Una semper et coeva saeculorum saeculis.

Brev. ms. Vindocinense saec. 13. Cod. Vindocinen. 17 E. A. — Brev. ms. Vindocinense saec. 15. Cod. Vindocinen. 187. B. — Mel.: Pange lingua.

377. De sancto Nicolao.

1. Praesulis sancti gesta Nicolai
Supplici voce mira resonemus,
Ut ad Olympum hoc in calle nostros
Dirigat gressus.
2. Alumnus cunis, deditus supernis,
Feria quarta semel atque sexta
Tantum sugebat macerando corpus
Ubera matris.
3. Nesciens castus fomitem pudoris
Nivei, gratus cunctis ac dilectus,
Meruit felix voce praesulatum
Coelitus lapsa.
4. Virginum famam redemit illaesam,
Quarum parenti subvenit egenti,
Paeneque fracta rate naufragantes
Traxit ad portum.

5. De quaque puppi modios frumenti
Accepit centum fameliciorum
Consultus neque minuit acervum,
Quo nautae stupent.
6. Commissas opes Iconi latrones
Restituere sancto revelante
Consolatusque barbarus ad fidem
Mox properavit.
7. Tres accusatos militum tribunos
Sceleris et tres alios insontes
Mox decollandos occurrens superstes
Solvit illaesos.
8. Simulacrumque repulit Dianae,
Cujus in aequor qui spergitur liquor,
Amnem comburens letifer ab ipso
Panditur nautis.
9. Oleum sacro manat e sepulchro,
Suos linitos quod sanat aegrotos,
Laticis fonsque praebeantis salutem
Corporis hausti.
10. Confessor alme Christi, Nicolae,
Nos in hoc saeculi ponto naufragantes
Duc ad salutis portum, supplicamus
Corde devoto.
11. Te, Deus simplex pariterque trine,
Quem cives coeli collaudant superni,
Supplices nostros, quaesumus, reatus
Dele, redemptor.

Antiph. ms. Confratern. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin 464 (261). —
Mel.: Ut queant laxis. — 3, 1 fomite. — 5, 2 fameliciorum.

378. De sancto Nicolao.

1. Cum quidam fluctuantia Nautae sulcarent maria, Tempestas illis obvia Fit maris inter agmina. 2. Ab illis clamor tollitur, Quod tempestas exoritur, Quo ipsa navis tunditur, Quod paene tota mergitur. 3. Sed hoc videntes miseri Fundo timentes ingeri, Omnes clamabant: subveni, Nicolae, serve Dei.	4. Si nos hic pater deseris, Auctor tu nostri funeris, Periclitantis aderis, Ergo succurre miseris. 5. Illi dicentes talia Viderunt Dei gratia Nicolauum per maria Tendentem ad pericula. 6. Praesta, pater ingenite, Proles cum sancto flamine, Ut Nicolai precibus Jungamur in coelestibus.

Antiph. ms. Confratern. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin. 464 (261). — Der Hymnus ist dem bekannten Exsultet aula regia (coelica), bei Mone 1097, angehängt. Dieser schließt aber mit der Strophe Aufer mortis stipendia auch inhaltlich ab, während dies Lied ein völlig neues Thema beginnt. — 5, 4 Tendente.

379. In Translatione s. Nicolai.

Ad Vesperas.

1. Adest nunc dies celebris, Qua beatus Nicolaus Ab oris cunctis Myreis Barum transferri voluit.	4. Ferunt Bareses tumulum, Marmor malleo frangitur, Fragrat corpus et tollitur Protinus in navigium.
2. Tribus Bareses puppibus Regna petunt Neptunia, — Ancora prora jacitur, Dum loca cernunt Myrea.	5. Rates solvunt et ancoram Trahunt, gaudentes redeunt, Celeriter ad patriam Originis adveniunt.
3. Explorantes sic adeunt Et ineunt ecclesiam Plebe cleroque vacuum Tribus demptis custodibus.	6. Baresis tota civitas Gaudens occurrit obviam, Multa fiunt miracula Per ipsius suffragia.
7. Gloria tibi, Domine, Qui surrexisti a mortuis Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.	

Antiph. ms. Confrat. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin. 464 (261). — 3, 2
Et afferunt Hs. — Mel.: Exsultet aula coelica.

380. In Translatione s. Nicolai.

Ad Nocturnum.

1. Nicolai praeconia Pangat mater ecclesia, Meruit ab infantia Summa coelorum gaudia.	5. Pergunt Bareses puppibus Armis Myram cum mercibus, Corpus tollunt custodibus Ferunt et in navigia.
2. Castitate hic nimia, Caritate eximia Fulsit atque prudentia Cunctis Christi clementia.	6. Quibusdam dividendibus Id, stant omnes turbinibus, Agitantur, reddentibus Transfretant tunc in propria.
3. Auri puellis datio, Mira sua subsidia, Nautarum liberatio Monstrant haec et jejunia.	7. Nicolae, nos respice, Tua praesta solatia, Pacis consortes coelicae Fac, precamur, clementia.
4. Panis pavit edulio Viros unius gratia Octoginta, tunc gaudio Myrae repletur patria,	8. Trinitati mirifica Sit laus ingens et gloria Genitricique deicae Hic et perenni curia.

Antiph. ms. Confratern. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin. 464 (261).
Mel.: Exsultet aula coelica.

381. In Translatione s. Nicolai.

Ad Laudes.

1. Mundus eructet praesulis Nicolai solemnna, Fulget cunctis hic saeculis Mira praestans auxilia.	5. Igne daemone ponitur, Infans, illaesus redditur, Sacrosancto revertitur Mater magna dans gaudia.
2. Innumeris miraculis, Sic testatur ecclesia, Morti, morbis, periculis Juvat precantes gratia.	6. Quaeque puppium accipit Prece centum hic modia Frumenti nec id minuit, Stupet tunc Alexandria.
3. Carne solennis rapitur Degens spiritus coelitus Ab angelisque vehitur, Cernit arcana penitus.	7. Carnis dum solvit debitum, Coetus adsunt angelici, Christo reddidit spiritum, Canunt gaudentes coelici.
4. Decollandos tres milites Accusatos et principes Tres petentes praesidia Juvit mortis angustia.	8. O confessor, qui laurea Coronaris glorifice, Patria fac aetherea Ut vivamus pacifice.

9. Trinitati mirificae.

Antiph. ms. Confrat. S. Nicolai saec. 15. Cod. Mazarin. 464 (261).

382. De sancto Nicolao.

Ad Vesperas.

1. Coelestis aulae militem, Nicolau antistitem, Magnificemus laudibus Cum angelorum coetibus.	6. Ejus devoti gaudeant, Hunc in patronum habeant, In arduis et asperis Libens succurrit miseris.
2. Mira Dei clementia Dona dedit ingentia Dilecto Christi famulo, Dum esset in hoc saeculo.	7. Qui multos de ludibrio Et mortis praecipitio Et de statu miseriae Traxit ad vitam gratiae.
3. Parvus infans abstinuit, Compassione vigit, Fecit, ne corpus virginum Foedaret labes criminum.	8. Hic nautis se vocantibus, De vita desperantibus, Dum praestat adminiculum, Vitant mortis periculum.
4. Vir praedilectus populis Praefulget in miraculis, Confessorum praecipuus Toti mundo conspicuus.	9. De carnis tabernaculo Ex hoc praesenti saeculo Laetus ivit in patriam Ad paradisi gloriam.
5. Archimandrita providus, Salutis plebis avidus, Sacerdos nobilissimus, Omni laude dignissimus.	10. Auctori mirabilium Laus, honor et imperium, Per Nicolai merita Det regna nobis inclita.

Orat. ms. Juliani Regin saec. 15. Cod. Parisien. 757.

383. De sancto Nicolao.

Ad Matutinum.

1. Miri floris et odoris Nicolaus ut lilium In te crevit, redolevit, Christe, redemptor omnium. 2. Abinentem lac sugentem Tui cultorem nominis Inspirasti, quem amasti, Consors paterni luminis. 3. Hic confessor intercessor Abstersit labem criminum Te laudando, venerando Jesu, corona virginum. 4. Pastor bonus tulit onus Amator innocentiae, Quem decoras, quem honoras, Summae Deus clementiae.	5. Vir colendus, extollendus, Christi dum gessit opera, Tunc a mane tenet plane Aeterna Christi munera. 6. Praesul dignus, vir benignus Regnat cum coeli civibus, Cedat planctus, sonet cantus, Exsultet coelum laudibus. 7. Dum profecit, mira fecit In cunctis perfectissime, In te vivit, te cupivit, Aeterne rex altissime. 8. Pater sancte, te juvante Fac simus puri, nividi, Mina coetum nostrum laetum Ad coenam agni providi.

Orat. ms. Juliani Regin saec. 15. Cod. Parisien. 757.

384. De sancto Nicolao.

In Laudibus.

1. Nicolaus, cujus laus Ore crebrescit populi, Per te nimis fit sublimis, Jesu, salvator saeculi. 2. Fuit totus vir devotus, Mirabilis, fecundior, Quem firmasti, sublimasti, Jesu, corona celsior. 3. Vir pudicus et amicus, Suasor castimoniae, Te, dum vixit, benedixit, Splendor paternae gloriae. 4. Tibi gratos commendatos Nicolai suffragio Tecum stare fac, regnare, Jesu, nostra redemptio.	5. Hujus sancti viri tanti, Pleni bonorum operum, Nos consortes redde fortes, Conditor alme siderum. 6. Cujus pulchro de sepulchro Liquor emanat inclitus, Nos sanando, liberando Veni, creator spiritus. 7. Hunc habere fac nos vere Ut speculum munditiae, Nos te duce reple luce Jam, Christe, sol justitiae. 8. Nicolae, servos trahe Nos tecum ad coelestia, Exorando, praeparando Beata nobis gaudia.

Orat. ms. Juliani Regin saec. 15. Cod. Parisien. 757.

385. De sancto Nicolao.

1. In Myrea civitate Archipraesul poscitur, Deo dignus sanctitate De coelis exprimitur, Nicolaus novitate Mira sic eligitur. 2. Praesul praesulem gerebat Manu, lingua, pectore, Forma gregis, quod docebat, Adimplebat opere, Terram cordis excolebat In virtutum vomere.	3. Quosdam nautas tumescentes Fluctus torquent aequoris, Venti ruunt in rudentes, Nulla spes est ancoris, Stupent manus, hebent mentes, Virtus languet pectoris. 4. Navis praeceps dum rotatur, Vitae spes praescinditur, Nicolaus invocatur, Adest, qui sic loquitur: Ecce adsum, mox sedatur Tumor, timor solvitur. 5. Gloria sit trinitati, Simplex honor simplici, Trinus detur unitati Cum laude multiplici, Qui virtutem caritati Doni dat mirifici.

Brev. Othinense imp. Lubecae. 1497.

386. De sancto Nicolao.

Ad Completorium.

1. Magne pater Nicolae, summo patri proxime, Admiranda, qua praecellis apud eum, gratia A commissis nos emunda, ne cadamus, sustine. 2. Jam per terras et per mare fama celeberrime, Refovendo tribulatos, relevando naufragos, Trahe nos ad portum vitae de mundi turbinibus.	3. Copiosae caritatis Nicolae pontifex, Condescende, supplicamus, ad te suspirantibus, Ut exutos gravi carne pertrahas ad superos. 4. Gloria et honor Deo usquequo altissimo, Una patri filioque inclito paraclito, Cui laus sit et potestas per aeterna saecula.

Nocturn. ms. Veteris Montis saec. 14. Cod. Dusseldorpin. C 61. A. —
Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisien. 1309. B. — 1, 3 qui praecellis
A. — 2, 5 sq. fehlen A; dafür repetiert es 1, 5 sq. A commissis etc. —
Str. 3 fehlt B; nach 3, 2 schiebt A ein: Qui cum Deo gloriaris, was über-
flüssig und verstörend.

387. De sancto Nicolao.

1. Magne pater Nicolae, Summo patri proxime, Admiranda, qua praecellis, Apud Deum gratia,	2. A commissis nos emundans ne cadamus, sustine, Jam per terras et per mare Fama celeberrime.

3. Copiosae caritatis
Nicolae pontifex,
Qui cum Deo gloriaris
In coeli palatio,

4. Condescende, supplicamus,
Ad te suspirantibus
Et exutos gravi carne
Pertrahas ad superos.

5. Laus, honor, virtus etc.

Brev. ms. S. Petri de Cultura. saec. 13/14. Cod. Cenomannen. 188. — Eine andere Redaktion des vorigen Liedes, diesmal in vierzeiligen Strophen.

388. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. In Nicolai laudibus
Concordent corda vocibus,
Ut piis ejus precibus
Regnemus in coelestibus.

4. Virgines auri pretio
Observat ab opprobrio
Et nautis in naufragio
Praesens adest praesidio.

2. In cunis plenus gratia
Observabat jejunia,
Quarta sextaque feria
Semel sumens edulia.

5. Divina revelatio
Dat ei sacerdotium,
Ex tumba manat unctio,
Quae dat aegris remedium.

3. Castus sub annis teneris
Sacris imbutus literis
Compatiensque miseris
Meretur jungi superis.

6. Sit trinitati gloria,
Sit honor, sit laus debita,
Nobisque detur venia
Per Nicolai merita.

Brev. ms. Vasatense saec. 15. Cod. Cantabrigen. Kk VI 49. A. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 69. B. — Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bibl. Archiep. Remen. s. n. C. — 4, 1 auri praevio B.

389. De sancto Nicolao.

1. Psallat haec concio
Sonora carmina
Sancto Nicolao,
Praedulcia praeconia.

4. Et tres suscitavit
De morte caritas,
Pro eis oravit
Deum, qui fuit mundi flos.

2. Dum cunis jacuit
In pueritia,
Exemplo placuit
Dei servans jejunia.

5. Nautae navigantes
In maris turbine
Salvari volentes
Votumque vovunt numine.

3. Laus, qui apparuit,
Fecit miracula,
Puellas salvavit
Tres de virili macula.

6. O gemma praesulum,
Qui es in gloria,
Honor sacerdotum,
Nostra resolve vincula.

Cod. Londinen. Cleop. CVII. saec. 13. — 2, 4 Domini servans. — 4, 2 lies de morte mortuos? — 5, 3 Salvare. — 5, 4 vonit. — 6, 4 resolve. — Das seltene und eigentümliche Versmaß ist aus dem Metrum des Sacris solemnis (Umbildung des Aesclepiadeum tertium) dadurch entstanden, daß von den drei Langzeilen je eine ganze und eine halbe unterdrückt ist.

390. De sancto Nicolao.

1. Spes peccatorum maxima Et confessorum gloria, Nicolae dulcissime, Te nunc laudantes respice. 2. In vocibus laudantium Votis adspira cordium, Quae pulsantur singultibus Pro admissis criminibus. 3. Precamur, amantissime, Te semper intercedere, Ut nobis supplicantibus Propitietur Dominus.	4. Ora patrem per filium, Per quem redemit saeculum, Ut nos amborum spiritus Tueatur ab hostibus. 5. Solvat nexorum vincula, Cuncta repellat noxia, Post hujus vitae terminum Perenne donet gaudium. 6. Sit trinitati gloria, Cujus laetamur gratia Angelicis spiritibus Sit laus cum sanctis omnibus.

Nocturn. ms. Veteris Montis saec. 14. Cod. Dusseldorpin. C 61. — 6, 3
Angelicorum spiritus.

391. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Pange, lingua, gloriosi Nicolai gaudium, Confessoris pretiosi Sonet laus in medium, Ut illustret tenebrosi Cordis domicilium. 2. Ortus primo comprobatur Illustri prosapia, Sed plus tamen commendatur Morum affluentia, Adolescens amplexatur Literarum studia. 3. In aetate non matura Jacens in cunabulis Bino die fuit cura, Inauditum saeculis, Semel lactis nutritura, Jam fulgens miraculis. 4. Gregem sibi commendatum Pastoris sagacia Circumivit emendatum Doctrinae scientia, Dignum praebens famulatum Cunctis et solatia.	5. Pretiosum dat liquorem Tumba tanti praesulis, Morbum sanat et languorem, Dat salutem populis, Nautae clamant et clamorem Audit in periculis. 6. Vitae reddit novitati Defunctum in bivio, Baptizatur auri dati Judaeus judicio, Vas parentis voluntati Redditur cum filio. 7. O quam probat hunc pastorem Munerum largitio, Puellarum qui pudorem Pulsat auri pretio, Hunc commendat largitorem Farris augmentatio. 8. Sit laus summae trinitati, Virtus et victoria, Quae det nobis, ut beati Nicolai gaudia Assequamur laureati Post vitam in patria.

Brev. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Parisien. 18000.

392. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. In terris praedicabilem Et in coelis laudabilem Nicolaum pontificem Magnificemus invicem.	7. Defuncto quodam praesule Gentis Myrorum Lyciae, Dum successor requiritur, Hic coelitus elegitur.
2. Quem ab ipsis uberibus Elegit sibi Dominus Multis signis et variis Decorando prodigiis.	8. Nam geminis Christicolis Visio datur similis, Illum praesulem noverint, Qui primus templum venerit.
3. Nam dum foret puerulus Boni malive nescius, Indicabant primordia, Quid darent consequentia.	9. Surgentes mane propere Ante fores ecclesiae Nicolaum reperiunt, Quem manu inserta capiunt.
4. Jam discernebat medias Jejuniorum ferias, Quartam et sextam dicimus, Semel sumptis uberibus.	10. Auditur vox a populis De coelo admirabilis: Hic est praesul, quem Dominus Nobis dedit altissimus.
5. Declarabat virtutibus Se florere divinitus, Dum aetas magis valida Membra daret jam solida.	11. Ut visio praeceperat, Hunc plebs in sede collocat, Gloriam Deo resonat, Qui sic suos mirificat.
6. Quae dum ordine congruo Concreverunt in puero, Tunc coeperunt perplurima Apparere miracula.	12. Hunc nos patronum quaerimus, Hunc advocatum petimus, Ut mereamur coelitus Ejus juvari precibus.

13. Deo patri sit gloria.

Brev. ms. Italo-Monasticum saec. 13. Cod. Londinen. Add. 15206.

393. De sancto Nicolao.

Ad Nocturnum.

1. Nicolai collaudetur virtus et potentia, Voce, votis imitetur Hunc gaudens ecclesia, Qui dum adhuc lactaretur, Servabat jejunia.	3. Nauta per hunc liberatur A maris naufragio, Auri viso baptizatur Judaeus judicio, A defunctis relevatur Defunctus in bivio.
2. Illustravit hunc parentum Clara procreatio, Sed plus fuit per ornatum Morum illustratio, Summum cepit praesulatum Angelico nuntio.	4. Auro dato virginalis Pulsatur infamia Et earum patrialis Levatur inedia, Sanctum probat specialis Farris abundantia.

5. O quam ornant sanctum Dei Virtutum insignia, Nam ex ejus tumba manat Uctionis copia, Quae linitos omnes sanat Per ejus suffragia.	6. O praesul, nos tuearis A maris voragine, Qui in supernis laetaris Cum superno numine Nec precantes patiaris Naufragari crimine.

7. Tibi soli laus sit, Christe,
 Virtus et imperium,
 Cum quo regnat, vivit iste,
 Cleri patrocinium,
 Qui precetur pro nobis te,
 Finem et initium.

Brev. FF. Ordinis ss. Trinitatis de redempt. captiv. imp. Parisiis. 1515.

394. De sancto Nicolao.

Ad Laudes.

1. Cleri patrem et patronum Nicolaum praedicet Laete promens vocis sonum Clerus et magnificet, Se mens prompta, se cor pronum Sono vocis applicet.	4. Hic in carne constitutus Carnis sprexit opera, Nihil agens aut locutus Nisi salutifera, Vinclis carnis absolutus Tandem scandit aethera.
2. Graecus omnis et Latinus, Lingua, tribus, natio, Orbis terrae, mare, sinus, Sexus et conditio, Hospes, civis, peregrinus Pari psallat studio.	5. Quae sit virtus castitatis, In praesenti saeculo Per oleum patet satis, Quod manat de tumulo Et dat munus sospitatis Imploranti populo.
3. Semper dedit, dat et dabit Cunctis beneficia Praesul, cujus nunquam abit Nomen et memoria, Quia justus germinabit Florens sicut lilia.	6. Nicolae, qui dulcoris Gaudes privilegio, Pio summi genitoris Nos commenda filio, Corda nostra sacri roris Mundet ut infusio.

7. Sit laus summae trinitati,
 Virtus et victoria,
 Quae det nobis, ut beati
 Nicolai gaudia
 Assequamur laureati
 Post vitam in patria.

Brev. ms. Ebroicense saec. 14. Cod. Parisien. Nouv. acq. 388. A. — Brev. ms. S. Martini Turonen. saec. 14. Cod. Turonen. 149. B. — Brev. ms. Xanctonense saec. 15. Cod. Parisien. 1307. C. — Brev. ms. Cenomannense saec. 15. Cod. Parisien. 1302. D. — Brev. ms. Andegavense saec. 15. Cod. Parisien. 1273. E. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. A 4b. F. — Brev. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Pictavien. 39. G. — Brev. ms. Turonense saec. 15. Cod. Turonen. 147—48. H. — Brev. Cabilonense imp. saec. 15/16. I.

1, 2 Nicolaum praesulem F. — 1, 3 promans E. — 1, 6 ampliet DF. — 2, 1 Clerus omnis et F. — 2, 3 mare simul F. — Str. 3 fehlt F. — 3, 3 nunquam obit E. — Str. 4 und 5 fehlen F. — 5, 1 fit munus castitatis C. — 6, 2 Gaudens DE. — Str. 6 fehlt BH.

395. De sancto Nicolao.

1. Rex confessorum gloria Et martyrurum victoria, Vota, quae tibi solvimus, Cape benignis auribus.	5. Cujus virtute languidi Sani fiunt et validi, Per hunc divino munere Caeci donantur lumine.
2. Dies illuxit rutila, Moeroris fugans nubila, Quae te fautore populo Fit salubris catholico.	6. Surdis auditum reparat, Defunctum corpus excitat, Curat orationibus Possessos a daemonibus.
3. Hac Nicolaus inclitus, Vir Deo dilectissimus, Carnis exutus sarcina Coeli migrat ad atria.	7. Cujus factum mirabile Specialiter pandere, Manus deficit scribere, Lingua nequit exprimere.
4. Hunc patrem vita coelibem Terris corporis praesulem Altrix tenuit Graecia, Cujus persensit merita.	8. Christe, sanctorum Domine, Homo factus ex homine, Tu Nicolai precibus Exaudi, quae nos petimus.

Brev. ms. Grassense saec. 14. Cod. Carpentoracten. 43. A. — Brev. ms. Aniciense saec. 14. Cod. Capit. Anicien. s. n. B. — Brev. ms. Italo-Monastic. saec. 13. Cod. Londinen. Add. 15206. C. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisien. 1304. D. — Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisien. (Arsen.) 278. E. — Brev. Grassense imp. s. l. et a. F.

2, 1 rutilans. BCDE. — 2, 2 Nemoris D; nebulas E. — 2, 3 factore BCD. — 4, 1 Nunc patrem D. — 4, 2 corpore ACDF. — 4, 3 Altris renuit D; gratia BC. — 4, 4 praesensit CE, praesens sit F, praestensit D. — 5, 4 Caecis donantur lumina BCE. — 7, 2 Specialiter pandere fehlt D. — 8, 3 Nicolaus precibus specialiter D.

396. De sancto Nicolao.

Ad Vesperas.

1. O cleri fulgens lilium, O praesulum laetitia, In hac nobis tristitia Succurre dans auxilium.	2. Thesauros tuos aperi Nos tua ditans gratia, Vincamur ne fallacia Crudelis hostis inferi.

3. Qui populum famelicum Piis orationibus Replesti et sermonibus Frumentum mittens coelicum. 4. Scholares neci traditos, Crudeles quos occiderant, Sicut in te confiderant, Servasti vitae deditos.	5. O pontifex almiſice, Compurga nostros precibus Reatus et a necibus Nos duris tutos effice. 6. Te, Nicolae, laudibus Effert fidelis natio, Hanc ergo collaudatio Ab hostis servet fraudibus.
7. Praestet pater ingenuus
Per Nicolai merita,
Ut peccata praeterita
Sint nobis dempta penitus.

Brev. Illerdense imp. Illerdae 1479.

397. De s. Nicolao Tolentino.

Ad Vesperas.

1. Fundant fratres vota precum Et laetentur hodie Collaudentque regem regum, Qui sanctae memoriae Tolentini Nicolaum Fecit dignum gloriae. 2. Nicolaus hic beatus Sancto fultus flamine, Augustinum imitatus Sacro sub regimine, Traxit moras incolatus Pii patris ordine. 3. Simplex, rectus, Deum timens Tenet innocentiam, Rationi carnem subdens Servat patientiam, Augustini iter carpens Pergit vitae semitam.	4. Pauper, castus, mansuetus, Justus, prudens, humilis, Viscerosus et quietus, Virtutum amabilis Et ornatus atque fretus Claruit miraculis. 5. Salit claudus, fatur mutus Hujus sancti meritis, Liberatur compeditus, Portus datur naufragis, Audit surdus, videt caecus, Vitam reddit mortuis. 6. Emundator leprosororum, O pater mirifice, Sublevator oppressorum, Nos infirmos perſice Et de fundo peccatorum Eripe magnifice.
7. Regi regum ſalus, vita,
Decus et imperium,
Trinitati laus et honor
Sit per omne ſaeculum,
Qui concives nos adſcribat
Supernorum civium.

Brev. ms. Romano-Augustin. saec. 15. Cod. Duacen. 166.

398. De s. Nicolao Tolentino.

Ad Laudes.

1. Novum sidus laetitiae Nicolaus nunc rutilat, Solem quoque justitiae Fidelibus enuntiat.	4. Victoriāque praestitit Et a se dat stipendium Deus, suorum militum, Sors et corona, praemium.
2. Enunciat prodigiis, Vita sacrisque moribus Christum, cujus vestigiis Adhaesit totis viribus.	5. Praemium pater obtinens, Audi vota gemituum Et nos devotis precibus Da nunc et in perpetuum.
3. Vires dum desunt corporis, Mox laudandus in gloria Poenam peccati veteris Absorbet in victoria.	6. Perpetua sit gloria, Patri, nato, paracrito, Et nobis plena venia Sit Nicolai merito.

Brev. ms. Romano-Augustin. saec. 15. Cod. Duacen. 166.

399. De sancto Pancratio.

1. Dei testis egregius, Agonista Pancratiū, Mundi percurrēns stadium Poli percepit bravium.	5. Tortoris risit verbera, Verba, minas et aspera, Triumphavit viriliter Fortunatus feliciter.
2. Hic bonae puer indolis, Cedar infestus idolis, Vacans hora novissima Terrae sprevit peripsima.	6. Gaude, mater catholica, Turba gaudet angelica, Pancratiū harmonica Deo hymnizat cantica.
3. Descendens a nobilibus Sanctis excrevit moribus, Suspirans ad coelestia Calcavit transitoria.	7. Tuis ergo natalibus Pervigiles solemnibus Defende, salva, dirige, Salutis opem porrige.
4. Non formidavit judicem, Christi calcavit calicem, Pro meritorum cumulo Vitae donatus calculo.	8. Doxa patri et genito, Septiformi paracrito, Pancrati, martyr unicors, Nobis esto misericors.

Psalt. S. Andreae de Bornholm in agro Norfolkensi saec. XIV in. Cod. Oxoniens. Ashm. 1523. — 2, 4 perissima Hs. — 4, 2 calcavit calicem wohl brachylogisch zu erklären (calcavit uvās calicis). — Nach Str. 4 Divisio. — 7, 4 porrige fehlt. — 8, 3 martyr annicos Hs.; das Wort unicors (unicordes, unicordia) kommt vor; ob dies oder gar amicors hier das richtige, bleibt Vermutung.

400. De sancto Pancratio.

In Vesp. et Laud.

1. Martyris claram colimus coronam,
Christe, rex caeli, populo fideli
Auge virtutem, tribue salutem,
Summe redemptor.

2. Alme Pancrati, ducis o superni
Miles insignis, precibus benignis
Obtine pacem, retine minacem
Vindicis iram.
- 3 Stirpe tu clara sacras solemnna,
Pro fide Christi tua respuisti,
Fronte sacrata simul laureata
Cuncta relinquis.
4. Unde Romana Diocletiana
Saeva tempestas gravis ac potestas
Tunc piam crucem Domini colentem
Tersit inique.
5. Jam polis altus sacer ergo raptus
Ante vesani Diocletiani
Sisteris vultum, generose multum,
Inclite martyr.
6. Spiritum caelis puer hic fidelis
Intulit sacrum parilem piorum,
Cujus obtentu, o benigne Jesu,
Parce redemptis.
7. Te Deum patrem Dei atque prolem,
Pneuma divinum, deitate trinum,
Unicum Deum Dominumque rerum
Omnia laudent.

Diurn. ms. S. Pancratii in Hamersleve anni 1487. Cod. Berolinen. VIII°
56. add. saec. 15. — 3, 3 Fonte.

401. De sancto Pancratio.

Ad Completorium.

1. Hymnum sacra novum die Canamus regi gloriae, Qua invexit Pancratium Consortio coelestium. 2. Qui nobili prosapia Omni que fulsit gratia Christum sequendo moribus Annis sub infantilibus. 3. Ablutus hinc baptismatis Gratia sancti pneumatis Mundum cum suis floribus Contempsit et erroribus.	4. Mox ergo tentus regia Praecepta spernens impia Coelo triumphis inclitum Tradidit promptus spiritum. 5. Cujus potens oratio Cum martyrum collegio Laetos in his solemnibus Nos jungat suis gaudiis. 6. Gloria tibi, Domine, Qui surrexisti a mortuis, Cum patre, sancto spiritu In sempiterna saecula.

Diurn. ms. S. Pancratii in Hamersleve anni 1487. Cod. Berolinen. VIII°
56. add. saec. 15.

402. De sancto Paulino.

Ad Vesp. et Noct.

1. O caput, o pastor, summe patrone,
Nos gaudendo tui carmina laeti
Concedas hodie promere digni.
2. Denique Paulinus, praesul amandus,
Coelestis hodie gaudia vitae
Vir recipit prudens atque fidelis.
3. Qui constans haereses vicerat omnes,
Cum dat ei dignam Phrygia palmam
Immarcessibilem fertque coronam.
4. Hujus itaque viri laudi perenni
Plebs Aquitanorum servit in aevum,
Huic felix genitrix, Gallia nutrix.
5. Cui vos, Trevirici, carmina laeti
Dicite patrono corde benigno
Sperantes redimi gaudia coeli.
6. Hoc pater aeternus cum patre natus
Hisque coaeternus spiritus almus
Nunc det et immensi tempore saeculi.

Brev. ms. Trevirense saec. 15. (Privatbesitz). A. — Brev. Trevirense imp. Lugduni 1515. B. — 3, 2 dat et dignum B. — 5, 1 nos Trevirici B.

403. De sancto Paulino.

Ad Laudes.

1. Sacerdos iste Domini Stetit in die proelii Murus inexpugnabilis, Dux Christiani dogmatis.	5. Cujus docta eloquiis Et devicta miraculis Fracta diis gentilitas Christo fundat ecclesias.
2. Deceptis pontificibus Et subversis principibus Sub Aarii vesania Laborabat ecclesia.	6. Vincit dissolvit carceres, Exsul redemit exsules, Distribuens dominicam Ore, manu pecuniam.
3. Impugnator perfidiae, Paulinus, primas Galliae, Dum pro Europa dimicat, In Asiam pulsus migrat.	7. Permutando exsilia Defunctus est in Phrygia, Quem digna passionibus Donat corona Dominus.
4. Quam impugnât, Constantius Fidei servit inscius, Hinc expellens episcopum Illuc mittit apostolum.	8. Certant Phryges et Treviri De sancti viri corpore, Laetatur tandem Gallia Suo retento praesule.

9. Inter Thebaeos martyres
Et senatorum proceres
Sanctas humat reliquias
In gloria reconditas.

Brev. ms. Trevirensis saec. 15. (Privatbesitz). — 2, 3 Arriani. — 4, 5 fundit. — Von der Doxologie leider nur der Anfang vorhanden: Laus et perennis gloria.

404. De sancta Perpetua.

1. Jesu, corona omnium, Corona, palma, praemium, Digne festum Perpetuae Celebrare nos annue.	3. Quocunque nos lacessere Vel contra nos insurgere Temptat hostis, succumbere Fac, nos at ipsum vincere.
2. Qui fecisti de bestia Lictorumque saevitia Triumphare Perpetuam Coronam dans perpetuam.	4. Te deprecamur largius Supplices obnixius, Ut post collatam gratiam Nobis praestes et gloriam.

5. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. Aniciense saec. 15. Cod. Parisien. 1304. — 3, 3 Ruptat hostis Hs. — 3, 4 Fac nos ad ipsum. — 4, 2 obnoxius Hs. — 4, 3 Et post Hs. — 4, 3 steht vor 4, 2 gegen den Sinn und die sonst befolgte Reimstellung.

405. De sancta Pharahilde.

1. Christi virgo egregia, Pharahildis humillima, Natalibus clarissima, Precum sume suffragia.	4. Hanc specialem gratiam Tibi Christus concesserat, Ut pateat credentibus, Quod vera luce fruieris.
2. Praefulgens gemma nimium, Spes vera supplicantium, Pium confer auxilium Placando nobis Dominum.	5. Nostris ergo pectoribus Tuis sacratis precibus Aeternae lucis gaudia Infundat Christi gratia.
3. Per ter denos annos nuptam Te conservat incorruptam, Vacantem ejus laudibus Diebus atque noctibus.	6. Hoc summa praestet deitas, Patris, natique spiritus, Quorum par est immensitas Et eadem aeternitas.

Brev. S. Servatii Trajacten. imp. Coloniae 1503. — 1, 4 Precantum sume. — 3, 1 Qui per ter denos.

406. De sancto Philiberto.

Ad Vesperas.

1. Festa praeclari rutilant diei,
Qua poli claram Philibertus aulam
Scandit adjunctus niveis choreis
Carnea linquens.

2. Pastor hic omni venerandus orbi,
Lustra percurrrens juvenis quaterna,
Praebuit Christi penitus benignis
Vocibus aurem.
3. Hinc lares dulces, patriam, parentes
Regis aeterni fugiens amore
Sub jugo levi Domini tonantis
Comprimit artus.
4. Hostis antiquus machinas crudelis
In tribus temptans reparat beato,
Sed crucis saevam repulit sereno
Stigmate larvam.
5. Mira qui multis decorata gestis
Templa construxit, quibus almus ordo
Coenobitarum Domino devotus
Redderet odas.
6. Corporum morbos variosque pellit,
Daemonis cedunt truculenta sancto,
Laetus ad votum rediit ab eo
Languidus omnis.
7. O patrum splendens, Philiberte, gemma,
Te piis cuncti lacrimis precamur,
Nostra disrumpe, quibus aggravamur,
Vincula mortis.
8. Qui tuis dignam meritis coronam
Obtines laetus, tribue perennem
A pio nobis Dominoque Jesu
Tradere vitam.
9. Praestet hoc nobis genitor perennis,
Natus et flamen, dominator orbis,
Par quibus exstat honor atque regnum
Omne per aevum.

Brev. ms. Trenorciense saec. 16. Cod. Sem. Eduen. s. sign. — 3, 1 larem.

407. De sancto Philiberto.

Ad Laudes.

1. Agmen poli, coetus soli Almi patris Philiberti Festum diem cum cantico Omnis canat dulcisono.	3. Antiquus hunc jam pestifer Aggressus est tripliciter, Sed vir fidelis per Christum Hostem dejecit reprobum.
2. Qui tempsit aulam regiam Et saecularem gloriam, Subjecit artus regulae Hostemque vicit strenue.	4. Tanti triumphi gratiam Praesens loquatur caterva, Quo sempiternam gloriam Devota plebs accipiat.

5. Pastor sacer, Philiberte, Mores et actus dirige, Fulti tuis ut precibus Christo fruamur largius.	6. Gloria Deo sit patri, Gloria unigenito, Sancto simul paraclito In saeculorum saecula.

Brev. ms. Trenorciense saec. 16. Cod. Sem. Ednen. s. n.

408. In Translatione s. Philiberti.

Ad Matutinum.

1. Gaudeat tellus jubilansque plaudat,
De patris festo Philiberti hymnum
Promat en alnum jubilansque reddat
Vota patrono.
2. Hujus obtentu decoratur ordo
Coenobitarum venerandus olim,
Quem sibi junxit copulando normae
Denique sacrae.
3. Martyr insignem cupiit triumphum,
Sed reseravit melius redemptor
Hunc virum propter varias medelas
Atque labores.
4. Hic pius pastor luculenter egit
In suis gestis pietatis acta
Atque fundavit loca amoenitatis
Corde sagaci.
5. Hujus ad tumbam modo languor artus
Laxat aegrotos veniamque praestat
Omnibus nec non tribuit valenter
Dona salutis.
6. Gloriam patri resonemus omnes
Et tibi, Christe, genite superne,
Cum quibus sanctus simul et creator
Spiritus regnat.

Brev. ms. Trenorciense saec. 16. Cod. Sem. Eduen. s. n.

409. De s. Potentino et Sociis.

Ad Vesp. et Laud.

1. Novum resultet canticum, Melos exaltet musicum In patronorum gloria Fida psallens ecclesia.	2. Dies occurrit celebris, Quo liberati tenebris Et flebili voragine Laeto fruuntur lumine.

3. Potentinus cum sociis Regales in potentias Inductus in deliciis Ad agni gaudet nuptias. 4. Tres trinitatis optimae Vultum tuentur sedulo, Qui caritatis intimae Juncti fuerunt vinculo.	5. Horum tibi placentium, Jesu, placatus hostia Nos coeli duc in ostia Caedi subductos hostium. 6. Sit trinitati gloria Et perpes exaltatio, Perennis exsultatio In electorum curia.

Brev. ms. Steinveldense saec. 15. Cod. Bruxellen. 2961. A. — Diurn. ms. Steinveldense saec. 15. Cod. Darmstadien. 1104. B. — 1, 2 exaltet B. — 4, 2 Vultu A. — 6, 2 Et fehlt A.

410. De s. Potentino et Sociis.

Ad Nocturnum.

1. Serve Dei Potentine, Summae civis regiae, Majestatis nos divinae Fac acceptos gratiae, Ut sanctorum sine fine Collaetemur gloriae. 2. Tuis votis nos, Felici, Da felices effici, Juncta prece nos, Simplici, Deo junge simplici, Ut anfractus inimici Evadamus lividi.	3. Indivisi caritate, Piis unum mentibus, Pro devotis supplicate Domino supplicibus, Ut in summa claritate Jungamur felicibus. 4. Honor superexaltato Patri sit ingenito, Laus pro nobis immolato Patris unigenito, Laus aequalis sit beato Flamini paraclito.

Brev. ms. Steinveldense saec. 15. Cod. Bruxellen. 2961.

411. De sancto Remaelo.

1. Aulae coelestis consulem, Remaclum, dignum praesulem, Triumphantem feliciter Veneremur solemniter. 2. Editum de primoribus Hunc clariorem moribus Demonstravit religio, Qua fulsit cum Eligio.	3. Vitam ducens laudabilem Post mundi cursum labilem Intrat regna siderea Membra linquens corporea. 4. Corpus digne reconditur, Gemmis et auro tegitur, Hujus gaudet praesentia Stabulensis ecclesia.
5. Laus et honor trinitati,
Sit unicae deitati,
Quam vir praeclarus coluit,
Deum vivum et docuit.

Brev. ms. Stabulense saec. 13. Cod. Bruxellen. 3092.

412. De sancto Rumoldo.

Ad Vesperas.

1. Exsulemus decantando Laudes Dei filio, Quem Rumoldus venerando Secutus martyrio Est adjunctus exultando Coelesti consortio.	4. Sic relinquens hic terrena, Bona, census, reditus, Ad coelorum peramoena Suspirat medullitus, Cujus capitali poena Christo datur spiritus.
2. Hic Rumoldus ex regali Exortus prosapia, Simul et pontificali Sublimatus infula, Gloria pro aeternali Relinquebat omnia.	5. O Rumolde, martyr Dei, Haec tua solemnna Recolentes, licet rei, Christo reconcilia, Ut post mortem laudes ei Canamus in gloria.
3. Martyr Christi mox futurus Veniens Mechliniam, Sanguine consecraturus Fundavit ecclesiam, Pro qua recepit securus Sempiternam gloriam.	6. Gloria sit salvatori, Patris unigenito, Lausque summo genitori Sanctoque paraclito, Quem coelestes laudent chori Nunc et sine termino.

Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archivi Gandaven. 100. — 2, 1
 Hinc. — 3, 3 Sanguinem.

413. De sancto Rumoldo.

Ad Laudes.

1. Aulae coelestis laudemus consulem,
 Dilectum Christi Rumoldum praesulem,
 Quem Dei nutu felix Machlinia
 Fovit exsulem.
2. In qua defunctum orans suscitavit,
 Quam operibus sanctis decoravit,
 Et eam fuso sanguine proprio
 Sanctificavit.
3. Ibi martyris corpus reconditur,
 Supplicantium languor depellitur,
 Si languentium pia devotio
 Fide nititur.
4. Laudemus ergo cum jucunditate
 Virum praeclarum omni sanctitate,
 Ut cum eodem perenni fruamur
 Solemnitate.

5. Praestet hoc nobis beata trinitas
Et indivisa ejusdem unitas,
Ut sempiterna nobis paradisi
Detur claritas.

Brev. ms. Tungrense saec. 15. Cod. Semin. Leodien. 6 M 2. A. — Diurn. ms. Mechliniense saec. 15. Cod. Archivi Gandaven. 100. B. — Brev. S. Gudilae Bruxellen. imp. Parisiis 1516. C. — Brev. ms. Tungrense saec. 15. Cod. Darmstadien. 394. D. — 1, 3 Mechlinia C. — 2, 3 Et tam fuso C. — 4, 2 mira sanctitate C. — 5, 1 Praeter hoc C. — 5, 2 Et individua B. — 5, 4 Detur amoenitas AC.

414. De sancto Samsone.

Ad Vesperas.

1. Ad honorem praesulatus Samson, lumen praesulum, Est de coelo nuntiatus, Ut mundo sit speculum Et ligatum a reatu Christi solvat populum.	4. Sancto virus est oblatum, Cum debebat bibere, Sed vas cadit violatum Ex crucis charactere, Samson vernam toxicatum Parat sanum reddere.
2. Per columbam, quae sedebat Supra dextram praesulis, Quando missam celebrabat Votis orans sedulis, Dignum esse clarescebat Ipsam ducem populis.	5. Equum parat effrenatum Cum regina praesuli, Ut sic morti det beatum, Qui lumen est populi, Verum equus se paratum More reddit famuli.
3. Contra sanctum se paravit Genitor invidiae, Qui reginam stimulavit Fermento malitiae, Quae venenum procuravit Sancto dari noxie.	6. Per leonem furibundum Praesulem exstinguere Dum festinat cor immundum, Leo coepit fugere, Qui, dum virum fugit mundum, Exstinctus est propere.
7. Trinitati summae detur Honor et imperium, Per quam Samson promovetur Ad coeli palatium, Quae vocare nos dignetur De poenis ad gaudium.	

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519.

415. De sancto Samsone.

Ad Nocturnum.

1. Gaudete, Sion filiae, De Samsonis memoria, Cujus virtutes hodie Nos invitant ad gaudia.	2. Voce de coelo nuntia Conceptus est in sterili, Ut salutis mysteria Verbo doceret humili,

3. Columba, quae apparuit Super eum in ordine, Ipsum dignum edocuit Pontificatus culmine. 4. Dum adstitit altaribus Consecrator mysterii, Ignis exit de naribus, Coelestes adstant nuntii.	5. Uxor regis et filia Sanantur ejus opere, Ad Samsonis imperia Nequit daemon subsistere. 6. Regi, cujus insignia Tu gessisti virtutibus, Nos commendes in patria, Samson, cum sanctis omnibus. 7. Honor, decus, imperium Trinitati deificae, Cujus intrat in gaudium Sanctus Samson mirifice.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 2, 4 In verbo docet.

416. De sancto Samsone.

Ad Laudes.

1. Quanta refulget gratia Beatus Dei famulus, Per signorum indicia Rex agnovit et populus. 2. Dum sanctus quaerit bibere Virus ei porrigitur, Facto crucis caractere Vas in partes dividitur. 3. Ministri manus crepuit Virus infesta vulnere, Samson sanum restituit Beato Dei munere. 4. Equus paret indomitus, Deum collaudant populi, Leo morti fit deditus, Reginae cadunt oculi.	5. Regina mala moritur Ante finem officii, Serpens ardens expellitur Sacri verbis imperii. 6. Sancti Samsonis precibus Petram Deus aperuit Pro germano cum fratribus, Et usque nunc fons effluit. 7. Cum pars dena subtrahitur, Viti venit sterilitas, Et cum ipsa persolvitur, Redit ei fertilitas. 8. Honor, decus, imperium Trinitati deificae, Cujus intrat in gaudium Sanctus Samson mirifice.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 4, 1 parat. — 4, 2 mortis. — 7, 4 Reddit.

417. De sancto Samsone.

In 2. Vesperis.

1. Rex virtutum et gratiae Per Samsonis precamina Nos ad portum duc patriae Sanctorum inter agmina.	2. Dum porci prata fodiunt, Porcorum forma vertitur Nec illam post recipiunt, Porcus caper efficitur.

3. Matrona mater sterilis Suos amisit oculos, Quos Samson, pater foederis, Suos refert in loculos. 4. Malignus ducis filium Male torquebat spiritus, Per Samsonis auxilium Puer sanus est redditus. 5. Puer jacens in lectulo, Qui spiritum emiserat, Ex Samsonis oraculo Vitam sibi recuperat.	6. Fracta Samsonis rotula Sancti virtutem lucide Vulpes et avis garrula Docent et manus aridae. 7. Coluber et daemonium Sancti cedunt imperio, Infecunda dat filium Matris Dei servitio. 8. Honor, decus, imperium Trinitati deificae, Cujus intrat in gaudium Sanctus Samson mirifice.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 7, 4 Matri.

418. De sancto Sanctiano.

Ad Laudes.

1. Defensorem egregium, Sanctianum, verum, pium Martyremque, nostrum decus, Frequentemus nunc laudibus. 2. Vitam quaesivit sanguine Cupiens coelum scandere, Ut socius martyribus Foret semper continuus.	3. Hic copulatus superis Gestando sertum capitis Laetus heros tripudiat, Fungitur poli praemiis. 4. Orator fiat famulis, Quos premunt culpa criminis, Opem poscat supplicibus Suis praeclaris precibus.
5. Sit laus patri cum filio
Et cum pio paraclito,
Sit laus, honor unus tribus
In omnibus temporibus.

Brev. ms. S. Petri Vivi saec. 14. Cod. Parisien. 1041. — 3, 3 lies tripudiis?

419. De sancto Sanctino.

1. Concrepet laudum candida Melos dulces ecclesia Sanctino, patri praecluo Et praesuli eximio. 2. Ortus qui gente nobili Fines petiit Galliae Cum sociis quam plurimis Passione coronatis. 3. Tandem prudens et pudicus Consecratur episcopus A sancto Dionysio Omni laude dignissimo.	4. Et clarus iste moribus Praedicavit in gentibus Christum passum pro omnibus, Qui nos redemit mortuis. 5. In cujus caecis nomine Lumen donavit gratiae, Claudis quoque vestigia Qui restauravit perdita. 6. Febre defunctum valida Antoninum post funera Suscitavit a mortuis Hujus amore Dominus.

7. Quem petimus, ut adjuvet Nos et a morte liberet Quos antiqua invidia Sua foedavit macula.	8. Praestet pater, quod petimus, Ejusque sanctus filius Et spiritus paraclitus Nobis perfrui precibus.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 12. in. Cod. Virdunen. 108. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 12/13. Cod. Virdunen. 109. B. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Virdunen. 112. C. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 111. D. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 116. E. — 1, 1 laudum cantica B. — 7, 3 antiquam A.

420. De sancto Saviniano.

1. Exsultet omne saeculum Trophaea pangens martyrum, Qui daemonum tyrannidem Vicere Christo principe. 2. Quos inter almus pontifex Savinianus nobili Micat triumpho gloriae Crucis ferens signaculum. 3. Quem Petrus huc apostolus Direxit, ut per Gallias Verbi superni spicula Arcu fidei promeret. 4. Hujus ducatum protinus Christi sequuntur milites, Potentianus inclitus, Altinus aequae nobilis. 5. Hos Roma mittit aurea, Hos vertit unus spiritus, Sustulit hos victoriae Spes semper invictissima. 6. Dei gerentes proelia Virtute freti coelestia Vincunt ministros daemonum, Plebes foveant fidelium. 7. Tandem repletam civibus Urbem pergyrant Senonum, Quae forte tunc multiplici Cultu cluebat minimum.	8. Ignara prorsus unius Veri Dei, qui saecula Verbo creavit ac suo Gubernat astra spiritu. 9. Hac immorantes dogmata Verbi sacrata ducibus Edunt, simul virtutibus Haec approbant insignibus. 10. Tenore sicque duplici Errore plebem liberant, Unum Deum veracibus Dictis fatentes et rebus. 11. Fallax ut in primordio Anguis veteranus improbos Ad persequendum suscitavit Christi pios mox milites. 12. Gaudent ad haec promptissimi Testes Dei fortissimi, Amoris cujus omnium Calcant minas discriminum. 13. Libenter ad certamina Currunt beati martyres, Pugnando qui per sanguinem Sumpsere palmam gloriae. 14. Laetantur in coelestibus Carnis solutis vinculis, Agnum sequuntur candidum Novumque cantant canticum. 15. Horum precatu, quaesumus, Absolve nos reatibus, Horum frui consortio Praesta, Deus, per saecula.

Brev. ms. S. Petri Vivi saec. 14. Cod. Parisien. 1041. — 3, 1 hunc. — 7, 4 duebat. — 11, 1 Fallax et. — Nach Str. 4 und 12 Divisio.

421. De sancto Saviniano.

1. Jesu, nostra redemptio Et culparum remissio, Hoc placare praeconio, Quod depromit haec concio. 2. Saviniane, martyrum Gemma simul et praesulum, Nos tuis sanctis precibus Coelorum junge civibus.	3. Quae tu sacrasti moenia Semper ab hoste libera, Subjectum tibi populum Duc ad coeli palatium. 4. Summa virtus et gloria, Honor et laus perpetua Ex hoc nunc et per omnia Sit trinitati saecula.
- Brev. ms. S. Petri Vivi saec. 14. Cod. Parisien. 1041. — 1, 4 te promit.

422. De sancto Saviniano.

1. Jam probatus in tormentis Igneque Savinianus, Corde constans, voce torrens, fide prorsus inclitus, Laureatus petens coelos gladio perimitur. 2. Sed ut vivus, non peremptus videretur hostibus, Caesum caput coram ipsis suis gestans manibus, Movens iter ad superna transportavit longius.	3. Felix ergo nunc beate civis hujus patriae, Aevo tecum cives esse nos, precamur, tribue, Mala pellens, bona fovens, omni purgans crimine. 4. Gloria et honor Deo usquequo altissimo, Una patri filioque inclito paraclito, Cui laus est et potestas per aeterna saecula.

Brev. ms. Trecense saec. 13. Cod. Trecen. 1147. A. — Antiph. ms. Trecense saec. 13. ex. Cod. Trecen. 720. B. — Brev. ms. Trecense saec. 14. Cod. Trecen. 1148. C. — Brev. ms. Trecense saec. 15. Cod. Parisien. 13237. D. — Brev. ms. Trecense saec. 15. Cod. Trecen. 1847. E. — Brev. ms. S. Lupi Trecen. anni 1511. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 23². F. — Brev. Trecense imp. Trecis 1483. G.

423. De sancto Sebastiano.

1. Solvamus omnes congrua Magno patri praeconia, Sebastiano vocibus Demus sonos cum laudibus. 2. Ortu refulsit nobilis Et sanctitate praeditus Cultor Dei verissimus Et miles invictissimus. 3. Per quem beati martyres Norunt certare fortiter Pluresque vitae maximis Sunt incitati praemiis.	4. Post ipse gaudens pertulit Duri genus certaminis Et per triumphi lauream Christi subivit gloriam. 5. Qui praedicanti martyri De coeli sede claruit Et osculatus propriam Donavit illi gratiam. 6. Tuum, creator, militem Fac pro redemptis supplicem, Ut, quod precatur, audias Et nostra laxes debita.

7. Hymnus, honor, potentia
Sit protegenti saecula,
Qui fecit actu caelibem
Sebastianum martyrem.

Hymn. et Prosar. ms. Marchianense saec. 15. Cod. Duacen. 123. —
2, 2 Et ergänzt.

424. De sancto Sebastiano.

1. Beate martyr, cernuis Felix adesto servulis, Sebastiane, quaesumus, Votis fave fidelibus.	3. Per passionis gloriam Coeli petisti patriam, Et nos ab imo saeculi Perduc in arcem luminis.
2. Dudum tyrannis cedere Non passus es formidine, Nec perferas, crudelibus Ut subjugemur hostibus.	4. Hoc deprecatus annuat Regens polos et sidera, Qui nunc et in perpetuum Vivit creator omnium.

Hymn. et Prosar. ms. Marchianense saec. 15. Cod. Duacen. 123. — 2, 1
tyrannus. — 4, 2 Regna potens.

425. De sancto Sebastiano.

1. Coelestium virtutibus Sebastianus deditus Favore plebis maximo Vigebat in palatio.	3. Quem fusa coelo splendida Illuminavit claritas Et praedicavit laudibus Linguae solutae spiritus.
2. In mente cujus provida Fides erat firmissima, In ore prudentissimae Urbanitas facundiae.	4. Patrans simul magnalia Per efficacem gratiam Hostis venenum depulit Lumenque caecis reddidit.

5. Hymnus, honor, potentia.

Hymn. et Prosar. ms. Marchianense saec. 15. Cod. Duacen. 123. — 3, 4
Linguae solitem.

426. De sancto Serenedo.

Ad Vesp. et Noct.

1. Stola triumphans gloriae Serenedi nunc spiritus Meritorum dignitate Jungitur confessoribus.	3. O quam felix sors sanctorum Finisque prorsus nescia, Quae labori vel dolori Nunquam stabit obnoxia.
2. Pretioso redimitus Hic frontem diademate A Christo sibi tradito In praemium justitiae.	4. Quam beatus ille sanctus Ad verum lumen cernere, Quo cernentes potiuntur Pro infinito munere.

5. Ad hanc sortem pertingamus Ejus et sanctis precibus, Cujus festum celebramus Cum hymnis atque laudibus.	6. Patri sanctoque filio Honor sit atque gloria Et flmini coaeterno Per infinita saecula.

Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504.

427. De sancto Serenedo.

Ad Laudes.

1. O felix nostra regio, Pro Serenedi meritis Age solemne gaudium Regem honorans omnium.	4. Sed nec latere potuit, Qui supra montem splenduit, Frequentibus miraculis Innotuit lux populis.
2. Hic mira tibi gratia Providit necessaria, Cujus dans prece protegi Exemplo vales instrui.	5. Ad spiritalem medicum Concurrit vulgus languidum, Qui curat ope gemina Et animas et corpora.
3. Summus iste coelicola, Salviae montis incola, Dum fugit turbas hominum, Propius quaerit Dominum.	6. Patri sanctoque filio Honor sit atque gloria Et flmini coaeterno Per infinita saecula.

Brev. Andegavense imp. Rotomagi 1504.

428. De sancto Servatio.

Ad Laudes.

1. Hymnum solemnī voce personemus,
Ut Servatium praesulem laudemus,
Quem de carnali progenie Christi
Natum gaudemus.
2. Ab Armenia Christus hunc direxit,
Tongris orantem angelus erexit
Et ab altari virgam pastorem
Illi porrexit.
3. Hoc miraculo praesul consecratur,
Clavis a Petro Romae sibi datur
Et inter Hunnos signorum gratia
Magnificatur.
4. Hic obumbratur solis in ardore
Alis aquilae depressus sopore
Et illustratur ligatus ab Hunnis
Coeli splendore.
5. Die, qua vitam mundi exhalavit,
Coelitus missa purpura volavit
Super beati corpus antistitis
Atque velavit.

6. Laudemus ergo cum jucunditate
Virum praeclarum mira sanctitate,
Ut cum eodem perenni fruamur
Solemnitate.
7. Praestet hoc nobis deitas beata
Patris ac nati pariterque sancti
Spiritus, cujus reboat in omni
Gloria mundo.

Brev. ms. S. Martini Embricen. saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 22. A. —
Brev. S. Servatii Trajecten. imp. Coloniae 1503. B.

429. De sancto Siffredo.

1. Pangat omnis orbis Deo,
plebs fidelis concinat,
Psallat hymnum laus sonora
concrepando cantica,
Quis resultans clerus cunctus
festa dat solemnia.
2. Nunc episcopi sacрати
dies festus agitur,
Quo relicto peplo carnis
ad polum assumitur,
Ubi laudat regem regum
ac corona comitur.
3. Nos in hoc cosmo manentes
laudum demus carmina,
Quae decantant in excelsis
angelorum agmina,
Quorum meriti non sumus
habere solamina.
4. His conjunctus Deo carus
Siffredus episcopus,
Cum quibus exultat semper
et cum sanctis omnibus,
Cujus meritis muniri
nos omnes confidimus.
5. Te, Siffride, deprecamur,
ores ut pro famulis
Specialibus, pro nobis,
hinc pro cunctis populis,
Quibus pastor exstitisti,
fias exorabilis.
6. Gloria sit Deo patri,
a quo salus omnium,
Simul Christo, regi nostro,
decus et imperium
Atque spiritui sancto
per aeternum saeculum.

Brev. ms. Arelatense saec. 13. Cod. Carpenteracten. s. n. A. — Brev.
Arelatense imp. 1501. B. — 1, 5 Quo A; resultat AB. — 2, 1 episcopi
Siffredi B. — 2, 3 relicto plebe B. — 3, 1 Nos hoc concinio B. — 3, 5
meriti nos simus B. — 3, 6 solatia B. — 4, 1 Is conjunctus Deo carnis
B. — 4, 5 meritis juvari B. — 6, 6 aeterna saecula. — B giebt Str. 1—4
ad Vesp. et Noct., 4—6 ad Laudes.

430. De sancto Siffredo.

Ad Completorium.

1. Jam venit festum celebrandum orbi
Praesulis nostri, meritis beati
Atque praeclari pietate dulci,
Patris amandi.

2. Cujus in festo jubilemus omnes
Supplici voto Dominum precantes,
Ut simul nosmet benedicat omnes
More paterno.
3. Quemque signorum merito decorum
Novimus cuncto viguisse mundo,
Quique defunctos revehit salutē
Sospite vita.
4. Plura virtutum precibus peregit,
Nullus ex illo vacuus redivit,
Penitus cunctis maculas abegit
Causa salutis.
5. Ipse pro nobis Dominum precetur,
Quem fide scimus placuisse Christo,
Cujus optando retinet supernum
Munere regnum.
6. Ad precum vota famulorum justa,
Praesul, intentus, scelerum piator,
Et quod ad culpam facinus patrarunt
Pelle luendo.
7. Te, Deus noster, petimus precantes,
Nos ut extorres facias piaculo,
Et gregem pastor proprium reducat
Ad paradisum.
8. Gloriam patri Domino canamus,
Gloriam Christo resonemus omnes,
Cum quibus regnat Deus atque compar
Spiritus almus.

Brev. ms. Arelatense saec. 13. Cod. Carpentoracten. s. n. — 3, 3
defuncti. — 6, 1 votum.

431. In Inventionē s. Stephani.

1. Christo nunc modulīs dulcibus et piis
Psallat dulcisonus ecclesiae chorus,
Qui vitae rutilis perpetuae stolis
Sanctos condecorat suos.
2. De cuius Stephanus munere praeditus
Certando labarum signifer inclitum
Primus per cuneos extulit hosticos
Vincendique modum dedit.
3. Hic terris positus fulsit ut angelus,
Et Christus solio stans patris aureo
Pugnanti micuit, proelia dum gerit
Atque hostem pede conterit.

4. Hinc pugnat rabies, martyris hinc fides,
Hi mittunt lapides et Stephanus preces,
Certant, ut perimant, orat, ut eruat,
Et pravis veniam rogat.
5. Lictorum feritas et pia caritas
Configunt variis undique spiculis,
Vincit continua sed patientia
Horret nec sua vulnera.
6. Occurrit hilarans coelica mox phalanx,
Fert coelo Stephanum stemmate fulgidum,
Donatum nitida affabre laurea,
Victori sua praemia.
7. Virtus, laus et honor, cunctipotens sator,
Semper cum Domino sit tibi filio
Et cum vivifico flamine proprio,
Cum quibus unus es Deus.

Hymn. ms. Catalaunensis saec. 15. Cod. Parisien. 1089. A. — Brev. ms. Catalaunense saec. 15. Cod. Parisien. 1069. B. — 2, 1 Te cujus B. — 6, 1 hilarens B. — Mel.: Sanctorum meritis.

432. De sancto Stephano.

1. Chorus fidelis annua Nunc celebret solemnia Triumphali martyrio Laudes depromens Stephano.	4. Coelestis aula panditur, Dei natus adspicitur, Vexillum qui certaminis In fide regit militis.
2. Qui sanguinis sub pretio Jesum videt in stadio, Sui coronam nominis Clarior tenet de meritis.	5. Scandit coelum dux martyrum Gestans decus purpureum, Honor cui militiae Post Christum manet optimae.
3. Per lapidum duritiam, Per vulnere saevitiam Orat pro lapidantibus Piis flexis poplicibus.	6. Per infinita saecula Deo vero sit gloria, Quem laudat almus Stephanus Perpetuis concentibus.

Psalt. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Bisuntin. 64.

433. De sancto Stephano.

1. O athleta summi regis, Protomartyr Stephane, Tuae preces supplicantes Fundimus clementiae, Martyrum qui principatum contines militiae.	2. Sanguine Christi redemptae recordare ecclesiae, Mundi factor, ut effusis ad se tuis precibus Illam regat et defendat adversis ab hostibus.

3. Gloria et honor Deo.

Hymn. ms. Grandimontanus saec. 12. Cod. Cenomannen. 352.

434. De s. Stephano Muretensi.

Ad Vesperas.

1. Hymnum confessoris Psallamus honoris, Stephani levitae, Qui supernae vitae Ditatus est donis, Dei visionis In coelorum thronis. 2. Virgo laureatus, Christo dedicatus Eremique vitam Asperam sectatus, Saecli dominatus, Pompa non elatus, Fugit vir beatus.	3. Lorica tegmentum Carnis, non fomentum, Huic alimentum Panis, latex haustum, Substantiam mentum, Mane condimentum Coelitus impensum. 4. In coelum ascensus Ejus est ostensus, Dum puer prospexit Et matri detexit Coelos ascendentem Per scalam lucentem Animam gaudentem. 5. Sit laus tibi patri, Decus atque nato, Simul procedenti Ab utroque sancto Spiritus semper Regnantique, trino Pariter et uno.

Hymn. ms. Grandimontanus saec. 12. Cod. Cenomannen. 352. add. saec.
^{14/15}. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien.
 BBl. VIII° 14. B. — 1, 2 honore B. — 3, 1 Lorica recinentum B. — 3, 3
 Hic alimentum B. — 3, 5 Et sustamentum A. — 3, 6 condumentum A. —
 4, 1 ascensus fehlt B. — 4, 4 direxit A.

435. De s. Stephano Muretensi.

Ad Laudes.

1. Confessor almus Stephanus, Qui est supernis civibus Coequatus, pro subditis Deum exoret filius. 2. Ad ejus sacrum tumulum Membra quaeque languentium Sanitatem recuperant, Ad vitam multi redeunt.	3. Ejus orationibus A fide oberrantibus Est praestitum auxilium Et datum coeli bravium. 4. Hic sectator justitiae Atque misericordiae Nobis impetret posteris Elongari ab inferis. 5. Praestet hoc nobis Dominus, Pater et unigenitus Una cum sancto spiritu Per cuncta semper saecula.

Hymn. ms. Grandimontanus saec. 12. Cod. Cenomannen. 352, add. saec. 14/15. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBl. VIII° 14. B. — 1, 2 es B. — 2, 3 recipiunt B. — 3, 2 Et fide B. — 4, 2 Acet misericordie B. — 5, 1 nobis Deus B.

436. De sancta Sunniva.

Ad Vesperas.

1. Aeterna Christi munera Lauda, mater ecclesia, Qui martyrum per vulnera Te stola vestit regia.	3. Carnem domat cilicio Quondam vestita mollibus, Delicias exsilio Crebrisque risum fletibus.
2. Regum descendens stipite Coeli scandit ad atria Sacro stipata milite Sunniva, regis filia.	4. In his rosa cum lilio Nupta felici copula, Sacro rubet martyrio Ruga carens et macula.
5. Trino Deo et simplici Laus, honor, virtus, gloria, Qui martyres multiplici Glorificat victoria.	

Brev. Nidrosiense imp. Parisiis 1519 A; daraus bei Langebeck, Scriptt. rer. Danic. IV, p. 16. B. — 3, 1 Carnem domant AB. — 3, 2 vestiti AB.

437. De sancta Sunniva.

Ad Laudes.

1. Devotum fide populum Educavit Hibernia, Qui Selinensem scopulum Petit pro domo regia.	3. Per hos fame, vigiliis Libertas carnis teritur Et sedulis suspiriis Mens in superna rapitur.
2. Volens subit exsilia Intrando solitudinem, Ut sit nobis lux praevia Ad aeternam dulcedinem.	4. Hos de tyranni manibus Ruina montis eripit Et jubilans in laudibus Coelestis aula suscipit.
5. Trino Deo et simplici Laus, honor, virtus, gloria, Qui martyres multiplici Glorificat victoria.	

Brev. Nidrosiense imp. Parisiis 1519. A; daraus bei Langenbeck l. c. p. 20 sq. B. — 1, 3 Selinensem A, Selinensium B. — 2, 4 Dat aeternam AB.

438. De sancto Symphoriano.

1. Victorias nunc martyrum Canat chorus fidelium, Qui orbem suo sanguine Illustrarunt dignissime.	2. Vernat per mundi climata Illorum digna gloria, Tripudiat ecclesia Laetaque promit cantica.

3. Inter primos nam proceres Fortissimosque milites Resplendet gemma rutilis, Symphorianus nobilis. 4. Pro Christo qui supplicia Sustinuit horrida, Nunc residet palatio Regnans semper cum Domino.	5. Te, martyr, ergo petimus, Christum roges instantius, Tuis ut sacris precibus Nobis fiat propitius. 6. Det nobis tecum vivere Seque semper conspiciere, Ut pardisi gaudiis Fruamur et deliciis.
7. Praesta, pater piissime.

Brev. ms. S. Symphoriani Meten. saec. 14. Cod. Semin. Meten. s. n. —
2, 1 Cernat.

439. De sancto Syreneo.

1. Plaudat chorus fidelium Syrenei praeconium, Cujus praestant solempnia Beata nobis gaudia. 2. Despecta mundi gloria Suspirat ad coelestia Iter sequens et meritum, Deus, tuorum militum.	3. Haereticorum rabiem Confundit et perniciem Tuo fultus eloquio, Jesu, nostra redemptio. 4. Tandem victor sub gladio Coronatur martyrio, Nunc regnat in coelestibus, Exsultet coelum laudibus.
5. Sit laus, decus, potentia,
Honor, virtus et gloria
Patri, nato cum flamine
A solis ortus cardine.

Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. A. — Brev.
ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. B. — Brev. ms. Claro-
montense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. VIII° 14. C. — Psalt.
ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 74. D. — 1, 2 Cirenei A. —
Mel.: Aurora lucis rutilat D.

440. De sancto Theodorico.

1. Beatus auctor saeculi Hunc rubra veste induit Et claritatem speculi Coelestis ei tribuit. 2. Sacerdos gloriosior Fidem Christi praedicavit, Orthodoxus praeclarior Obcoecatos illustravit. 3. Theodoricus docuit Extremo in supplicio, Cum Christianis profuit, Est irretitus vitio,	4. In urbe Antiochena Se et sua offerebat Holocaustum mente plena Neque morti resistebat. 5. Est passus Theodoricus Et in coelum sublimatus, Praedicando Dei ritus Est ibidem collocatus. 6. Et est Juliani spata Apostatae perforatus, Unde tandem mente grata Sanctus martyr est prostratus.

7. Translatus est in agone Sedem cernens cathedralem, Quam intraret spe coronae Regnaturus rege Salem.	8. In civitatem ductus est, Quam sol verus illuminat, Quod solum eis fructus est, Quos Deus hic praedestinat.
9. Uecensem Christi gregem Pater, filiusque flamen, Duc et nos ad regem regem, De quo bis cantemus Amen.	

Brev. Misnense imp. Lipsiae 1502.

441. De s. Thoma Cantuariensi.

1. Hymnos dulces personemus, Christum regem collaudemus, Qui beatum Thomam miro Consecravit martyrio.	7. Tamquam Christus pateretur Coram se, sic permovetur, Fundens rivos fletus magni Hora sumptionis agni.
2. Plebem rexit hic Anglicam Vitam ducens angelicam, Effulsit in Dei templo Verbo lucensque exemplo.	8. Caritatis visceribus Totus fluens pauperibus Largam manum aperuit, Amplam coronam meruit.
3. Libertatem ecclesiae Dum defendit intrepide, Bilis regis succenditur, Sanctus praesul non flectitur.	9. Pastor non mercenarius, Dignus Christi vicarius Se pro commissis ovibus Offert luporum morsibus.
4. Juxta Christi consilium Diuturnum exsilium, Damna probraque patitur, Domus firma non quatitur.	10. Fracta carnis laguncula Athletae Christi facula Peccati carens macula Corruscat per miracula.
5. Jejunii, vigiliis Pro se suisque filiis Instans semperque precibus Ora rigabat fletibus.	11. Ipse dignetur Dominum Rogare clementissimum, Ut ab aeternis ignibus Nos salvetque daemonibus.
6. Membra domans cilicio Longo punit supplicio, Jam martyr tali studio Se praeparat martyrio.	12. Sit trinitati gloria, Sit decus ac victoria In unitate solida Per saeculorum saecula.

Antiph. ms. Cisterciense saec. 13. Cod. Treviren. 412. A. — Brev. ms. Trevirense saec. 12. Cod. Treviren. 248. add. saec. 13/14. B. — B hat nur die Str. 1, 3, 4, 6, 10 und 12.

442. De sancto Trudone.

Ad Vesperas.

1. Eja, fratres, jam plaudite Trudonis ob memoriam, Laudes patris attollite Sequendo sanctimoniam.	2. Qui velut sol in aethere Fulsit in domo Domini, Clarus signis et opere, Deo carus et homini.

3. Ex angeli consortio Sancto Remaclo paruit, In largo patrimonio Christum haeredem statuit.	5. Ad fontem vitae sitiens Fontem dare promeruit, Aeternam lucem ambiens Lumen caecis restituit.
4. Cordis amans munditiam Vir totus Deo deditus Bibit abunde sobriam Ebrietatem spiritus.	6. O Trudo, trude longius Nostrae salutis aemulum, Fac nos videre citius Aeternitatis speculum.
7. Laus dominorum Domino,
 Qui nos Trudonis precibus
 Coronet sine termino
 Cum sanctis suis omnibus.

Passionale ms. Trudonense saec. 15. et 16. Cod. Leodien. 278. A. —
 Vesperale ms. Trudonense anni 1539. Cod. Leodien. 24. B. — Antiph. ms.
 Trudonense anni 1600. Cod. Leodien. 283 (ohne Mel.) C.

443. De sancto Trudone.

Ad Matutinum.

1. Somni spreta dulcedine Adstamus tibi, Domine, Sancti Trudonis precibus Intende nostris vocibus.	3. Prae peccatorum pondere Caput nequit attollere, Suspirat tantum anxie Spem habens in te veniae.
2. Caro, quam gestat anima, Nociva suadet plurima, Trahit captivam hospitem, Claudis tenebris obsitam.	4. Jesu, prostratam erige, Hostes obstantes abige, Pie amator hominum, Everte moles criminum.
5. Per confessoris gloriam
 Praesta nobis hanc gratiam,
 Ut unus Deus trinitas
 Laudes acceptet debitas.

Passion. ms. Trudonense saec. 15. et 16. Cod. Leodien. 278.

444. De sancto Trudone.

Ad Laudes.

1. Ad laudem regis gloriae Tota plaudat ecclesia, Quem in decoris specie Trudo cernit in patria.	3. Respondit dignus moribus Suscepto sacerdotio, Quem docuit in omnibus Magistra dulcis unctio.
2. Sol verus, sol justitiae Clarum misit luciferum, Dum Trudonem Hasbaniae Sanctum dedit prestyterum.	4. Quae soporato coelitus Adsistunt luminaria, Monstrant, quantae sit praeditus Internae lucis gratia.

5. Gaude felix et jubila, Trudo, consors coelestium, Tui moeroris nubila Jam versa sunt in gaudium.	6. Conserva tuis precibus Nos a cunctis periculis, Qui tot flores virtutibus, Tot corrucas miraculis.
7. Patri, nato, paraclito Potestas, honor, gloria, Qui nos Trudonis merito Ducat ad coeli gaudia.	

Passion. ms. Trudouense saec. 15. et 16. Cod. Leodien. 278. A. — Antiph.
ms. Trudonense anni 1600. Cod. Leodien. 283. B.

445. De sancto Tudgualo.

Ad Vesperas.

1. Conceptum corde gaudium Vox una promat omnium, Dum recenset ecclesia Tudguali natalitia.	4. Culmen adeptus praesulis Crebris fulsit miraculis, Tam corporum quam cordium Curans in verbo vitium.
2. De transmarinis partibus Christi spirante gratia Cum multis venit fratribus Vitae ferens commercia.	5. Idem mutato nomine Dictus Leo Britigena Sedit in Petri culmine Clarus et carus advena.
3. Quam felix nostra regio Tot patrum patrocinio, Virtus et fama comitum Doctoris augment meritum.	6. Post revelante Domino Reversus in Britanniam Instante vitae termino Translatus est ad gloriam.
7. Patri, proli, paraclito Laus cum honore debito, Qui nos per hujus merita Solvat a morte debita.	

Legenda ms. Trecorensis. saec. 15. Cod. Parisien. 1148.

446. De sancto Tudgualo.

Ad Laudes.

1. Haec festa cives coelici Totis celebrant viribus, Hymni canuntur metrice, Coelum resultat plausibus.	3. Subserviunt archangeli Primo loco post virginem, Subinde psallunt angeli Suum tenentes ordinem.
2. Maria plena gaudio Cantans amoris canticum, Quem ventre gessit proprio, Regem tuetur coelicum.	4. Gaudent prophetae providi Cum patriarchis credulis Et caritate fervidi Festum celebrant praesulis,

5. Apostoli conjudices Summi futuri iudicis Melos canunt multiplices Cum canticorum canticis.	8. Chorus coruscat virginum Candente candens lilio Coelestiumque carminum Festum colit praeconio.
6. Hic martyres fortissimi Palmae gerunt insignia Pro praesulis piissimi Gaudent perenni gloria.	9. Tudgualus, heros inclitus, Congratulans cum fratribus Laudat pios exercitus Pro mutuis honoribus.
7. Quam grata confessoribus Tanti patris solemnitas, Communis est concivibus Concivium felicitas.	10. Laudes patri cum filio, Cum spiritu sanctissimo Canat fidelis concio Amore devotissimo.

Legenda ms. Trecorensis saec. 15. Cod. Parisien. 1148.

447. De sancto Turiano.

1. Vocibus Christo pariter melodis
Vota solvamus Turiani festa
Temporis pleno redeunte cursu
Rite colentes.
2. Hujus acceptos Domino labores
Vita mox felix juvenilis aevi
Luce virtutum nimium micantis
Reddidit omnes.
3. Moribus clero speculum honestis
Exstitit vitae decus et perennis,
Actibus complens monitis celebres
Paeduce Christo.
4. Pontifex demum vigit superna
Gratia, Christo meritis et junctus,
Mortuis vitam tribuit et vivis
Aethera pandit.
5. Morte suprema revocans puellam,
Mente compunctus lacrimis parentum,
Gressibus vivam dedit hanc redire
Patris ad aedem.
6. Eloqui plectro modulante lingua
Facta vix possent luculenta valde
Cuncta, quae vivens Domini patravit
Munere largo.
7. Supplices per quem veniam mereri,
Poscimus cuncti, scelerum cavendo
Gaudiis nec non super astra jungi
Summe beatis.

8. Conferat nobis Deitas hoc alma
Patris et prolis simul atque sancti
Spiritus, cujus honor idem et par
Claret ubique.

Hymn. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 12040. A. —
Brev. ms. S. Germani a Pratis saec. 14. Cod. Parisien. 13239. B. — 1, 3
Tempore B. — 3, 4 Perduce A.

448. De sancto Turiano.

Ad Vesperas.

1. Psallat ecclesia voce multiplici
Laudum praeconia sancti mirifici,
Decantent, eia, coetus angelici,
Mundus laetitia laetetur duplici.
2. Proles Britannica Turianus fuit,
Qui in Armorica parentes habuit,
Jura dominica cum terris respuit,
Deserens modica majora meruit.
3. Dolum ingrediens ad oves mittitur,
Literas nesciens statim instruitur,
Gradatim gradiens praesul efficitur,
Benignus, patiens cunctis ostenditur.
4. Ut Martha volvitur cum temporalibus,
Ut soror alitur spiritualibus,
Sic sanctus igitur vernans virtutibus
Sorores sequitur actisque moribus.
5. Dum sanctus praedicat praesente populo,
Jesum, quem indicat, in throni circulo
Videns glorificat, viso miraculo
Congaudens emicat magnus cum parvulo.
6. Angelos etiam, ut Deo offerunt,
Testamentariam arcam qui deferunt,
Vidit hierarchiam, quam trinam asserunt,
Tribusque gloriam personis referunt.
7. Te, summa trinitas, quam idem credimus,
Ut tuos visitas, sic nos deposcimus,
Per tuas semitas duc nos, quo tendimus,
Coronas inclitas da, quas amisimus.

449. De sancto Turiano.

Ad Nocturnum.

1. Dolus prae sociis psallere studeat,
Et ex praecordiis canticum exeat,
Dolus praeconiis floret et floreat,
Clarus prodigiis Dolus non doleat.
2. Sidus Britanniae lumen parturiens,
Lucens quotidie, eclipsim nesciens,
Adsis ecclesiae tuae subveniens,
Ab hostis rabie chorum eripiens.
3. Hic sanctus aperit coelum, dum loquitur,
Siccitas deperit, pluvia redditur,
Quam morbus reperit, plebs sana graditur,
Hos virtus operit, a quibus poscitur.
4. Sanctus, quem visitat gratia supera,
Ad vitam excitat tria cadavera,
Duos resuscitat cum una tenera,
Sic nobis recitat famaque litera.
5. Hunc ornat sanctitas, veritas instruit,
Vulnerat caritas, castitas abluit,
Ducit benignitas, bonitas induit,
Tenet humilitas, largitas circuit.
6. O pastor nobilis vitaeque genere,
Pincerna dapsilis erogans libere,
Sis nobis utilis, fac nos sic vivere,
Ut caro fragilis nequeat cadere.
7. Honor, aeternitas, laus, jubilatio
Sit tibi, trinitas, et benedictio,
Integra deitas, de tribus unio,
Duobus unitas laudis cum tertio.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 1, 1 Solus prae. — 4, 1 susperna.

450. De sancto Turiano.

Ad Laudes.

1. Aurorae claritas picturat aethera,
Fugantur caecitas hostisque scelera,
Christi suavitas medicat vulnera,
Ejus benignitas dat mundo foedera.
2. Ruallo rabie movetur nimia,
Urens abbatae sacra coenobia,
Vulpis ecclesiae corrodens folia
Libri fert impiae mortis suspiria.

3. Princeps militiae coelestis mittitur,
Columbae specie cum sancto loquitur,
Tyranno veniae jugum imponitur,
Damnum ecclesiae septemplex redditur.
4. Meldoch affligitur, quam gravat obitus,
Sentit et patitur doloris gemitus,
In fine moritur, recedit spiritus,
Plorans conqueritur Gozgal attonitus.
5. Fletum cum precibus sanctus commiscuit,
Qui coram omnibus puellam tenuit,
Ruptis doloribus mortis convaluit
Et hanc parentibus vivam restituit.
6. Nos, gemma praesulum, ut tuos dilige
Tuisque pabulum omnibus elige,
Clerum et populum errantes corrige,
Duc nos per saeculum salutis remige.
7. Una divinitas, aequalis gloria,
Sit tibi, trinitas, laus et potentia,
O triplex claritas, una substantia,
Duc nos per semitas ad vitae atria.

Brev. Dolense imp. Parisiis 1519. — 1, 2 Fugatur. — 4, 4 Gozogal
sonst Quoidgual oder Guridgal. Acta SS. Julii III, 589 und 593.

451. De sancto Urbano.

Ad Vesperas.

1. Urbanum urbis nomine, Coelestis civem curiae, Festa pangunt solemnna Mundi per omnis climata. 2. Sublimis sacerdotio, Corruscans et martyrio, Urbane praesul, meritis Succurre tuis famulis. 3. Romanae sedis apicem Ut gubernasti celebrem, Tuam rege familiam Inducens vitae patriam. 4. Rusticitatem vitii Nobis aufer ingenti Et nos urbanos reddito Urbis supernae domino.	5. Inolita praeconia, O praedicanda merita Regalis hujus militis, Martyris et antistitis. 6. O doctorem eximium, Pastorem praestantissimum, Quo docet ire monitis, Ostendit via sanguinis. 7. Hoc, fratres, fantur martyres, Quos consecravit, pariles, Simul Christi Caecilia Argumentosa famula. 8. Hi tui fructus jugeris, Tui manipuli seminis, His nos adauge frugibus Beatis, pater, cultibus.

9. Coelestis orbis optime,
Nos te rogamus, Domine,
Hujus Urbani meritis
Ejus urba nos effice.

Brev. ms. Trecense saec. 13. Cod. Trecen. 1147 add. saec. 15. A. —
Brev. ms. Trecense saec. 15. Cod. Trecen. 1981. B. — 5, 1 O inolita AB. —
8, 2 manipuli A. — 9, 3 Urbane A.

452. De sancto Urbano.

Ad Laudes.

1. Urbane, testis inclite, Athleta Christi splendide, Tuorum voces supplicum Audi ferens suffragium.	4. Opem ferebas miseris Egentes alens copiis, Novit virgo Caecilia, Quae tu serebas dogmata.
2. Romanis fulgens arcibus Tuendis praesul plebibus, Caeso prostratus corpore Coelum mereris sanguine.	5. O pastor praestantissime, Tuos ad nos convertere Vultus dignare, quaesumus, Nostris placatus vocibus.
3. Valerianum martyrem, Fratrem simul Tiburtium Divino lustrans lumine Sacro tinxisti gurgite.	6. Det conditoris gloria Purgare nostra crimina, Ut nos mundatos sordibus Conscribat in coelestibus.

Brev. ms. Trecense saec. 13. Cod. Trecen. 1147. add. saec. 15. A. —
Brev. ms. Trecense saec. 15. Cod. Trecen. 1981. B. — 2, 1 Rogamus fulgens
AB. — 6, 1 Et conditoris A. — 6, 2 Purgari A.

453. De sancta Ursula.

1. O felix chorus virginum, Quae per magnum martyrium Secutae sponsum Dominum Solem vident perpetuum;	4. Cum quo post carnis gravia Ac post saeva pericula Sequuntur coeli gaudia In perenni palatia.
2. Calcatis mundi gaudiis, Mortalibus connubiis, Divitiis, deliciis Et hominum blanditiis;	5. Idcirco, sanctae virgines, Oramus nos unanimes, Ut a nostris criminibus Vestris mundemur precibus.
3. Minis spretis diaboli, Cunctis ejus fallaciis, Ut sponsae Dei filii Essent in arce aetheris,	6. Utque vestris suffragiis Nos mixti piis choreis Cum angelorum coetibus Dicamur coeli civibus.
7. Sit laus patri cum filio, Sancto simul paraclito, Cum quo gubernat omnia Per saeculorum saecula.	

Brev. ms. Nobiliacense saec. 13. Cod. Burdigalen. 85. — 4, 4 palatia
als femininisierte sächlicher Plural zu fassen. Vgl. *Analecta Hymnia VII*,
Einleit. — 6, 1 Atque Hs.

454. De s. Ursula et Sociis.

Ad Nocturnum.

1. Plasmatorem idoneum Laudet nostra devotio, Qui candorem virgineum Pingit martyrum minio. 2. Novi decorem lilii Decorat color roseus, Dum zelo Dei filii Fluit sanguis virgineus. 3. Vernat in sexu fragili Virilis animositas, Vincit morte laudabili Virginalis teneritas.	4. Undenum millenarium Implet virginum passio Ut sic milia milium Ministrent Dei filio. 5. Tu, virgo, cujus nominis Non habemus notitiam, Ad laudem Christi numinis Impetra nobis gratiam. 6. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine, In cujus vincunt nomine Virgines in certamine.

Brev. ms. Pisciacense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 603. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. B. — Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. C. — Psalt. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 74. D. — Brev. ms. Claromontense anni 1335. Cod. Claromonten. A 4 c. E. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Dolen. 39. F.

1, 3 candore virginum A, cantorem virgineum B. — 1, 4 martyrium nimio ABE, virtutum nimio C. — 2, 1 Cui decorem A. — 2, 3 filii Dei C, Dei fehlt B. — 3, 1 Servat in sexu A. — 3, 2 Virili B. — 3, 3 Vincit amore C. — 3, 4 erenitas A. — 4, 3 milium fehlt A. — Str. 5 fehlt A. — 5, 2 Notitiam non habemus BC. — Mel.: Lauda mater ecclesia D.

455. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. O Jerusalem filiae, Cum cantico laetitiae Dilecto citharizantes, Conservate nos laudantes. 2. En ante thronum gloriae Sion resultant filiae Hymnizantes, jubilantes, Contemplantes, adorantes.	3. Debriantur suavitate Contemplata honestate, Totae ardent in amore, Summo laudant cum dulcore. 4. Laus, honor, sponso virginum Et nunc et in perpetuum, Qui nos sanctarum meritis Conjungat coeli gaudiis.

Brev. ms. Pisciacense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 603. — 3, 1 suaviter Hs.

456. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Gaude coetus fidelium, Agens laeta solemnia, Coelo de valle fientium Grata mittis exennia.	2. Chorus sacratus virginum Offertur regi luminum, Et castitate niveus Et sanguine purpureus.

3. Has praeit virgo Ursula Harum ductrix et primula, Quas mater Dei suscipit, Sibi consortes efficit. 4. Aula supernae curiae Concurrit plena gaudio, Cives coelestis patriae Locant aeterno solio.	5. Virgines Dei inclitae, Mentem nostram erigite In lucem, ducem, terminum, Vestrum sponsum et Dominum. 6. Sponso, regi et Domino Pure, caste viventium Laus, cujus sine termino Virtus, decus, imperium.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisien. 916. A. — Brev. ms. Avenionense saec. 15. Cod. Lugdunen. 468. B. — Antiph. ms. S. Desiderii Avenionen. saec. 15. Cod. Avenionen. I. C. — Brev. ms. FF. Minorum de Brageriaco saec. 15. Cod. Burdigalen. 88. D. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 2864. E. — Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. F. — Brev. Aptense imp. Lugduni 1532. G.

1, 4 encennia B. — 2, 3 Et caritate ABCDEG. — 3, 2 est primula A; premula G. — 4, 2 pleno gaudio BG. — 6, 3 Laus ejus A.

457. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Tu Christe nostrum gaudium, Dux, lux et decus virginum, Sors, corona et praemium, Sponsus et dator munium. 2. Normam dedisti gratiae, His florem pudicitiae Amoremque constantiae, Fructum perseverantiae. 3. His pignoratae gratiis Fraudes carnis et saeculi In aeternae dulcedinis Pugna vincunt mirabili.	4. Infirmo sexu fragili Superbus hostis vincitur, Mente fida laudabili Dolor, terror, mors frangitur. 5. Tantas et tales eligit Christus sponsas et famulas, Quas ducit, docet, dirigit Ad coronas perpetuas. 6. Sponso, regi et Domino Pure, caste viventium, Laus, cujus sine termino Virtus, decus, imperium.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisien. 916. A. — Brev. ms. Avenionense saec. 15. Cod. Lugdunen. 468. B. — Antiph. ms. S. Desiderii Avenionen. saec. 15. Cod. Avenionen. I. C. — Brev. ms. FF. Minorum de Brageriaco saec. 15. Cod. Burdigalen. 88. D. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 2864. E. — Brev. Vasatense imp. Vasati 1530. F.

1, 1 Te Christe C; verum gaudium CDF. — 2, 1 Formam dedisti C. — 3, 1 pignerare A. — 5, 1 eligis BCD. — 5, 2 Christe BCD. — 5, 3 ducis, doces, dirigit BCD.

458. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Aeterna sapientia Infirma mundi eligit, Christus undena milia Format, firmat et perficit.	2. De terra sicca, sterili Flores, fructus mirabiles Legit usu laudabili, Forma, virtute habiles.

3. Fructus ipse virgineus Natus Maria virgine, Mundus, clarus, purpureus, Non ex humano semine, 4. Mundas, claras, purpureas Sibi conformes eligit, Carne natas aethereas, Sacratas sponsas efficit.	5. Fructus iste virginei, Verbo, vita siderei, Utrumque purgent hominem, Deum reddant placabilem. 6. Sponso, regi et Domino Pure, caste viventium Laus, cujus sine termino Virtus, decus, imperium.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisien. 916. A. — Brev. ms. Avenionense saec. 15. Cod. Lugdunen. 468. B. — Antiph. ms. S. Desiderii Avenionen. saec. 15. Cod. Avenionen. I. C. — Brev. ms. FF. Minorum de Brageriaco saec. 15. Cod. Burdigalen. 88. D. — Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Londinen. Harl. 2864. E. — 4, 3 aethereis B.

459. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Amore Christi nobilis, Chorus sacrarum virginum, Laetis miscetur jubilis Angelicorum agminum. 2. Candore nitens lili Et decore virgineo, Ex virtute martyrii Rubore fulget roseo.	3. O virgo prudens, Ursula, Quae virginum exercitum Collegit cura sedula Christoque fecit subditum. 4. Beatae quoque virgines, Ursulae sanctae monitis Ad angelorum ordines Miris transvectae meritis.

5. Omnipotenti Domino
Sit honor et imperium,
Qui nos in vitae termino
Ducat ad coeli praemium.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 354 (787). — 1, 2 sacrum. — 1, 4 Angelo.

460. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Magnificemus Dominum, Qui sibi nova gloria Sanctissimarum virginum Junxit undecim milia. 2. Ad Ursulae conveniunt, Laudabile consortium, Virgines, a qua capiunt Fidei magisterium.	3. Gratia Christi comite Junctis sibi praesulibus, Summo quoque antistite, Obviam pergunt hostibus. 4. Nam ad urbem Coloniam Sub Christo duce properant, Sumunt triumphum gloriam, Ut coelitus praeviderant.

5. Uni Deo sit gloria
Pro munere multiplici,
Qui virginum in patria
Det nos concives effici.

Brev. ms. Lemovicense saec. 15. Cod. Mazarin. 354 (787). — 2, 3 Virgines aquam capiunt. — 4, 2 Dux Christo duce.

461. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Jesu Christe, salvator virginum,
Quae spreverunt amplexus hominum,
Tu coronas reddis certaminum
Vincentibus auctorem criminum.
2. Ponunt pro te corpus virgineum,
Tibi libant cruorem roseum,
Per ascensum lotae purpureum
Gaudent subtus altare aureum.
3. Te virginum undena milia,
Agnum pascentem inter lilia,
Subsequuntur tua in atria
Jubilando jugi laetitia.
4. Sponse, sponsas orare facias,
Quas pro nobis clemens exaudias,
Delendo culpas et miserias
Duc nos inter dilectas filias.
5. Sit laus Deo patri ingenito,
Virtus nato sit unigenito
Cum spiritu simul paraclito
Pro virginum honore debito.

Brev. ms. S. Mariae Trimmen. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinen. B 3. 12. A. — Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. B. — 1, 1 Jesu, rex, salvator B. — 3, 3 tua materna A.

462. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Resonet ecclesia laudum modulamina Virginum et martyrurum celebrans certamina. 2. Has in prelo passionis attrivit acerbitas Et tortoris saevientis discerpit crudelitas.	3. Jam exutae carnis mole Christum sine nubilo Prosequuntur collaudantes cum jucundo júbilo. 4. Nunc suarum nobis precum conferant suffragia, Ut cum ipsis gloriemur in coelorum regia.

5. Sit laus patri, virtus nato,
gloria spiritui,
Creatori, redemptori
rectorique saeculi.

Brev. ms. Farense saec. 14. Cod. Mazarin. 349 (761). A. — Brev. ms. S. Mariae Trimmen. saec. 15. Cod. Collegii ss. Trinitatis Dublinen. B 3. 12. B. — Brev. ms. saec. 14. Cod. Bollandian. s. n. C. — Brev. Aberdonense imp. Edinburgae 1510. D. — 2, 1 Vas in C; in proelio D. — 2, 4 credulitas A. — 3, 2 sine nebulo A. — 4, 2 subsidia B. — 4, 4 coelesti regia A; coelorum gloria B. — 5, 4 que fehlt B.

463. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Virginibus prudentibus, Pro Christo decertantibus, Erectis sursum mentibus Clarissimus psallamus vocibus.	2. Pro summi regis filio Se dedere periculo, Caesa cervice gladio In regni fulgent solio.
3. Sit laus perpes trinitati, Compar honor unitati, Quae nos choro virginali, Vitae jungat aeternali.	

Brev. ms. Farense saec. 14. Cod. Mazarin. 349 (761). A. — Brev. ms. Valentinense saec. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552). B.

464. De sancta Ursula.

1. Virginibus prudentibus, Pro Christo decertantibus, Erectis sursum mentibus Clarissimus psallamus vocibus.	3. O summi regis inclitae Sponsae simul et filiae, Nos impetrate vivere Semper in coeli requie.
2. Quae fide junctae Domino Contempto nequam saeculo, Caesa cervice gladio In regni gaudent solio.	4. Praesta, Jesu, rex virginum, Ut per ipsarum meritum Regnum nobis sidereum Donetur in perpetuum.

Brev. ms. Diense saec. 15. Cod. Avenionen. s. n. A. — Brev. ms. Diense saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 134. B. — 1, 2 Clarissimus fehlt B. — 2, 1 fide mente B. — Der Hymnus hat mit dem vorhergehenden nur die erste Strophe gemeinsam.

465. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Virginali concioni deferamus pariter, Cujus laudem vox sonora nunc decantet dulciter, Hostem dirum quae devicit decertando fortiter.	2. Istos flores redolentes gravis hiems torruit, Insignitos fide Christi mundus fremens horruit, Sceleratus dux Hunnorum atrociter obruit.

3. Victor ferus ferrum vibrat in membra virginea, Dissecatur et procumbit illa seges florida, Quam festive Christus transfert ad regna siderea.	4. Jam beatæ concionis nos addat collegio Ipse pater, rex virtutum, cum dilecto filio, Cujus virtus, laus et honor manet sine termino.

Brev. ms. Farensæ sæc. 14. Cod. Mazarin. 349 (761). A. — Brev. ms. Valentinense sæc. 15. Cod. Atrebaten. 1142 (552). B. — 1, 6 deterrendo fortiter A. — 2, 2 corrui AB. — 2, 4 sq. horruit sceleratus fehlt B. — 4, 1 Nam beatæ B; concioni A.

466. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Sanctarum virginum divina gratia
Sequentes Dominum coetus ex Anglia
Collaudent omnium regis in gloria
Reginam matrem gratiae.
2. Harum est Ursula prima fidelium,
Quae Dei famula, flos quasi lilium,
Gaudet tot milibus fieri virginum
Regalis primiceria.
3. Collectae citius per regem Angliae
Omnes quantocius mittuntur Ursulae,
Sic de Britannia transit Coloniam
Exsultans cum sodalibus.
4. Ad urbem properat felix haec Ursula
Et ejus praesuli praesentat milia
Tot, fit ecclesia exsultans júbilo
De coeto tanto virginum.
5. Cum pleno numero redit Coloniam,
Ubi martyrio vincunt saevitiam,
Cessit his gladius sanctis virginibus
Non vincens in victicibus.
6. O virgo virginum, mater et domina
Quae paris Dominum, haec tua Ursula
Venit tot milium cincta familia
Ad regem, cui gaudia.
7. Sit sponso virginum aeterna gloria,
Qui lumen luminum regnat in patria,
Idem substantia cum patre, flamine,
Nos juvet harum precibus.

Brev. ms. Praedicat. Italic. sæc. 14. Cod. Londinen. Add. 17007. — 2, 3 virginibus.

467. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Gaude, felix Britannia, Mirum parens prodigium, Dum regalis prosapia Novum producit lilium. 2. Virginalis collegium De carne legit Ursula, Dum sacrum per oraculum Nectit optata foedera.	3. O stupendum miraculum Virginalis munditiae, Stupet mundus spectaculum Tantae coelestis gratiae. 4. Cum de terra colligitur Fulgens de luto radius, Coelum terrae conjungitur, Terra nubet sideribus. 5. Patri, prolique flamine Sit honor, virtus, gloria, Qui nos virginum virgini Jungat semper per saecula.

Brev. ms. Praedicat. Italic. saec. 14. Cod. Londinen. Add. 17007. —
2, 2 De carne elegit. — 2, 4 Micat optata.

468. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Sponsus dum credit, virginum Mittit undena milia, Illa subit navigium, Vento pertransit maria. 2. Roma stupet collegium, Clerus occurrit obviam, Papa spernit fastigium, Suspirat ad victoriam.	3. Ductus est chorus virginum Intus accensus flamine, Certus spirat ad praemium, Intrat terram Coloniae. 4. Sponsus terrenus Ursulae, Carnis spreto conjugii, Fit per palmam victoriae Frater coetus virginei. 5. Patri, prolique flamine.

Brev. ms. Praedicat. Italic. saec. 14. Cod. Londinen. Add. 17007.

469. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. O summi patris unice, Summum decus certaminum, Tuarum laude virginum Ad tuas laudes respice. 2. Inter tot mundi tribulos Haec virginalis legio Virtutum privilegio Vernantes legit flosculos.	3. Hic spinae rosas germinant, Mutato stupent germine, Hic amputato crimine Naturam suam terminant. 4. Crimen nativi sanguinis Lavant in agni sanguine, Pro sibi dato lumine Laudant datorem luminis.

5. Aeterno patri gloria,
Laus coaeterna filio,
Procedenti de patrio
Corde virtus per omnia.

Brev. ms. saec. 14. in. Cod. Bollandian. s. n.

470. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Ave, flos pudoris, Ursa, sponsa Christi, Cujus dote floris Sponso placuisti.	4. Monstra te ductorem Harum in sequela, Impugna victorem Regem in tutela.
2. Sumens in undenis Milibus primatum, Triumphum in poenis Obtines optatum.	5. Virgo, quae conducis Virgines ad caelum, Quas ad sponsum ducis Per amoris zelum.
3. Solve reos, Christe, Virginum ad vota, Quibus chorus iste Vota dat devota.	6. Vitam Deo gratam Harum imitemur Mortemque beatam Semper veneremur.
7. Sit laus trinitati,
Virginum coronae,
Cui simus grati
Per te, Jesu bone.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486. A. — Brev. ms. Segusinum saec. 15. Cod. Gratianopolitan. 137. B. — Brev. ms. S. Victoris Massilien. anni 1497 (Privatbesitz). C. — 5, 3 Et ad sponsum B.

471. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Quem terra tremit Dominum, Mare tremiscit, trepidat, Hic inter choros virginum Sibi quietem dedicat.	3. Beata mater Ursula, Quae tot in Christo genuit, Quae spreta carnis copula Christum in sponsum habuit.
2. Cui luna, sol et sidera Cultum honoris exhibent, Hunc harum pia viscera Per caritatem possident.	4. O tam coeleste lilium Adhuc in carne posita, Quae liliis convallium Es facta coeli semita.
5. Gloria tibi, Domine,
Qui natus es de virgine.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486. A. — Brev. ms. S. Victoris Massilien. anni 1497 (Privatbesitz). B. — 4, 1 Beata coeli lilium B.

472. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. O gloriosa insula, Quae tot abundas floribus, Quorum collectrix Ursula Sponsi placet amplexibus. 2. Quod Eva credens corrui, Harum pellit prudentia, In quas hostis non potuit Sua uti versutia.	3. Tu regis ad convivium Tot introducens milia, Da post praesens exsilium Tua sequi vestigia. 4. Gloria tibi, Domine, Qui natus es de virgine Cum patre et sancto spiritu In sempiterna saecula.

Brev. ms. Lirinense saec. 15. Cod. Parisien. 10486. A. — Brev. ms. S. Victoris Massilien. anni 1497 (Privatbesitz). B. — 2, 4 Uti sua B.

473. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Chorus novae Jerusalem Nostra laudet cum acie Regem natum in Bethlehem De dono suae gratiae. 2. Qui gloriam coelestibus De virginum victoria, Pacem dedit terrestribus Summa digna memoria.	3. Novum genus militiae, Caesis visis in aere In armis mirae gloriae Fit fuga gentis barbarae. 4. Sic reprobis hominibus In sensum datis reprobum, Desideratum civibus Obsessis patet gaudium.
5. Sit patri sponsi virginum
Ipsique sponso gloria
Cum spiritu, qui gaudium
Hic donet et in patria.

Brev. Grassense imp. s. l. et a. (1528).

474. De sancta Ursula.

1. Jesu, corona virginum, Per quem undena milia Ab omni labe criminum Munda sunt super lilia. 2. In earum memoria Tibi devote psallimus Pro collata victoria, Quam jucunde recolimus. 3. Ardenti desiderio Venientes Coloniam Coronantur martyrio Per Hunnorum insaniam.	4. Sed ipsis, quas occiderant, Hostes coacti cedere, Ab urbe, quam obsederant, Fuga certant evadere. 5. Gaudet mater Britannia, Sed majus habet gaudium Gregis hospes Colonia, Per quem evasit gladium. 6. Praesta, beata trinitas, Ut earum suffragio Tua nos servet bonitas A peccati contagio.

Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Laudunen. 256. A. — Brev. ms. Cameracense saec. 15. Cod. Cameracen. 93. B. — Brev. Cameracense imp. Parisiis 1497. C. — 5, 4 Per quam C.

475. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Laudemus Christi gratiam Et virginum constantiam, Quarum exemplo fulgida Splendet mater ecclesia.	3. Quarum Deus suffragiis Absolve nos a vinculis [Culparum ac] peccaminum, Quibus gravamur nimium.
2. Quae carnis continentia Sectantes semper Dominum, Fragrantes sicut lilia Reddunt odorem optimum.	4. Praesta, pater piissime Patrique compar unice, Cum spiritu paraclito Nunc et per omne saeculum.

Brev. ms. Carmelit. Anglic. saec. 15. Cod. Collegii Universitatis Oxonien. 9. — 2, 3 Fragarantes propter Deum ut lilium Hs. — 3, 3 vier Silben fehlen am Vers. Was an Stelle des Fehlenden in Klammern steht, darf sich schwerlich versprechen, gerade das Ausgefallene erraten zu haben.

476. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Jesu, corona milium Fulgens undecim virginum, Septus choreis martyrum Exstas ante principium.	3. Jesu, salvator martyrīs, Ursulae salus virginis, Ipsius nunc suffragiis Nos tuis salva gremiis,
2. Jesu, nostra redemptio, Adsit sanctarum legio, Humilium devotio, Tu nobis sis adoptio.	4. Jesu, redemptor hominum Et mulierum martyrum, Laudes canentes virginum Sustolle nos et milium.
5. Praesta, pater humilium Clemens undecim milium, Prece sanctarum virginum Polum scandamus martyrum.	

Brev. Camaldulense imp. Florentiae 1484.

477. De sancta Ursula.

Ad Tertiam.

1. Ecce, dies omni plena Rutilat laetitia, Dulciori cantilena Jubilat ecclesia Quia virginum undena Sursum mittit milia.	2. Istaе virginēs electae Specular munditiae, Cum nata regis collectae Ursula Britanniae, Romam peregre profectae, Passae sunt Coloniae.

3. Sicut oves trucidantur Barbarorum gladio, Lilia virginitate, Rosae sunt martyrio, Sertis binis coronatae Cum honore nimio.	4. Istis floribus ornatur Coeleste rosarium, His lucernis illustratur Regale palatium, His sodalibus laetatur Sanctorum collegium.
5. Sit laus tibi, summe bone,
 Qui facis magnalia,
 Qui confirmas in agone
 Virgines constantia,
 Quarum intercessione
 Nobis des coelestia.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).
 A. — Brev. ms. Cisterciense saec. 14. Cod. Cameracen. 100. B. — 1, 5
 virgines A. — 2, 2 Specula A.

478. De sancta Ursula.

Ad Nocturnum.

1. Pange, lingua, virginale Decus et praeconium Et collauda triumphale Virginum martyrium, Quarum angelis aequale Castum est collegium.	3. Pari voto castitatis Conjunctae cum Ursula, Regi nubunt majestatis, Agno sine macula, Dulci semper caritatis Cohærentes copula.
2. Ecce, virginum undena Sociantur milia, Fumo gaudia terrena Reputant similia, Conversantur in amoena Paradisi patria.	4. Nihil eis cum obscoenis, Nihil cum lascivia, Semper tractant de serenis Et de sponsi gloria, Brevibus mercantur poenis Sempiterna gaudia.
5. Patrem, natum, sacrum flamen
 Collaudemus Dominum,
 Qui victoria certamen
 Consummavit virginum,
 Quarum beet per precamen
 Nos post vitae terminum.

Brev. ms. S. Mariae de Duna saec. 13/14. Cod. Semin. Brugen. 184 (54).
 A. — Brev. ms. Cisterciense saec. 14. Cod. Cameracen. 100. B. — Brev. ms.
 Carmelit. Anglic. saec. 15. Cod. Collegii Universit. Oxonien. 9. C. — Brev.
 S. Petri Insulen. imp. Parisiis 1533. D.

479. De sancta Ursula.

1. Coelum resonet laudibus Sacrum gerens tripudium, Cujus undenis milibus Christus auget consortium.	2. Pulcher hodie virginum Coetus migrat e saeculo, Adhaeret luci luminum Fracto carnis ergastulo.

3. Coeli venter eburneus, Decore pictus vario, Harum morte purpureus, Virginum candet lilio. 4. Regali sata sanguine Virgo procedit Ursula, Divino plena numine, Regis aeterni famula.	5. Deposcit virgo virginum Coetum meritis inclitum, Quarum est apud Dominum Merces magnumque meritum. 6. Cui patre cum inclito Honor, virtus et gloria Et spiritu paraclito Saecula sit per omnia.

Brev. ms. Cistere. Italic. saec. 15. Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 343.

480. De sancta Ursula.

1. Hae sunt adolescentulae, Quae nimis Christum diligunt, Pro Christo Christi famulae Corpus tormentis subigunt. 2. Albis vallatae choreis Coeli petunt vestigia In vestimentis aureis Cum triumpho et gloria. 3. O quam felix commercium Pro terrenis coelestia, Contemptu mundialium Coeli mercantur gaudia.	4. Coelestis nempe curia Gratanter his obsequitur, Sponsus decorus gloria Sponsas sacras amplectitur. 5. Harum placatus precibus Cuncta depellat noxia Nosque cum coeli civibus Ad coeli ferat gaudia. 6. Cui patre cum inclito Honor, virtus et gloria Et spiritu paraclito Saecula sit per omnia.

Brev. ms. Cistere. Italic. saec. 15. Cod. Oxonien. Miscell. Liturg. 343. —
Als Divisio des vorhergehenden. Scheint indes seiner ganzen Haltung nach
eher als selbständiger Hymnus gedacht.

481. De sancta Ursula.

Ad Vesperas.

1. Gaude, turba candidata Venustarum virginum, Quae cum lampade parata Sponsum Christum Dominum Praevenisti purpurata Rubra veste sanguinum. 2. Occidentis novae stellae Rutilant in partibus, Velut plantulae novellae Fecundatae fructibus, Carne fragiles puellae, Canae tamen sensibus.	3. Has collectas illustravit Luna splendens Ursula, Quas in sacra confirmavit Christiana regula, Cum his Romae visitavit Sacra loca singula. 4. Romae sanctis visitatis Certae de oraculo Pergunt navibus levatis Dei gubernaculo, Se Coloniae contatis Sistunt voto sedulo.

5. Christi hostes et sanctorum Barbari cum furia Prodeuntes sacrum chorum Harum cum immania Mactant caede gladiatorum, Validum victoria. 6. Cum sponsari reservata Ductrix duci respuit, Est sagitta proforata, Orans sic occubuit, Sociabus sociata Lauream obtinuit.	7. Turba undecim millena, Servos tuos visita, In acerba mortis poena Nostra mala merita Tegens impetra de vena Flamínis gratuita. 8. Sit potenti, sapienti Clementique gloria, Uni trino permanenti Decus et victoria, Qui nos regat in praesenti Per haec transitoria.

Brev. Vallisumbrosae imp. s. l. et a. — 1, 6 Rubra. — 2, 5 fragile.

482. De sancta Ursula.

Ad Laudes.

1. Vale virgo jam cum tuis Sociabus Ursula, Quae per orbem fama fluit Velut fumi virgula, Juris taetra cuncta luit Lucens quasi sphaerula. 2. Plures virgines sectantur Virginis vestigia, Carnem, mundum aspernantur, Daemonum letigia Vincunt, Christum amplexantur, O magna prodigia. 3. O felices, quae sprevistis Nuptias carnalium, Nam sponsari meruistis Regi supernalium, Pro quo mori non pavistis More animalium.	4. O jam, incolae coelestes, Miseros adspicite, Nosque devios scelestes Ad Christum reducite, Ne nos daemones agrestes Devorent, succurrite. 5. Nostram domum conserve, Visitare tumulum, Portam quoque defensate, Nostrae mentis oculum Ad supernos elevate, Respuat ut saeculum. 6. Sit potenti, sapienti Clementique gloria, Uni trino permanenti Decus et victoria, Qui nos regat in praesenti Per haec transitoria.

Brev. Vallis Umbrosae imp. s. l. et a.

483. De sancto Vigore.

In 1. Vesperis.

1. Deus, protector omnium, Spes, salus et refugium In te vere credentium, Preces exaudi supplicum.	2. Almi Vigoris praesulis, Cujus dies est celebris, Meritum suffragantibus Nostris intende vocibus.

3. Qui plenus Dei gratia Ejus atque fiducia De serpente teterrimo Triumphavit in publico. 4. Cujus virtute puerum Resuscitavit mortuum, Ostenderet quo populo, Quantus erat in merito.	5. Vigor vigorem tenuit, Contra nefandum viguit Vincens mundi contagia, Unde fulget in gloria. 6. Sit Deo nostro gloria, Sit laus, honor, potentia, Nobis sit indulgentia Vigoris et custodia.

Brev. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Paris. BBL. 4° 19.

484. De sancto Vincentio.

1. Gaude, turba fidelium, Choris juncta coelestium Devote colens annua Vincentii soleinnia. 2. Hic enim a cunabulis Sacris edoctus paginis Nobilitatem generis Vitae praecessit meritis. 3. Sub Daciano praeside, Simulacrorum complice, Pro statu verae fidei Poenas subit martyrii.	4. Per tormentorum genera Ignem, catenas, verbera, Equulei suspendia Tetendit ad coelestia. 5. Pro nobis, martyr inclite, Ora Deum assidue, Ut tecum velit Dominus Nos perfrui coelestibus. 6. Gloria sit altissimo Patri et ejus filio Sanctoque sit spiritui, Trino et uni Domino.

Brev. ms. Vedastinum saec. 13. Cod. Atrebaten. 330. A. — Psalt. ms. Wintoniense saec. 15. Cod. Cantabrigen. Dd I 20. B. — 3, 3 Pro stratu B. — 4, 2 catenis A. — 4, 4 ad coelestia fehlt B. — Die Doxologie in B lautet:
Gloria patri ingenito,
Sit honor unigenito,
Laus sit sancto spiritui
Trino Deo et simplicii.

485. De ss. Vitale et Agricola.

Ad Vesperas.

1. Christe, cunctorum via, lux sanctorum,
Agricolae testis nec non et Vitalis
Prece fidei populo fidei
Gaudia pacis
2. Mitte de coelis veniamque nostris
Largire culpis pietate patris,
Adsit et nobis gratia perennis
Spiritus almi.
3. Cujus protecti munere potenti
Patrum exemplis meritisque celsis
Pariter artum mereamur altum
Scandere regnum.

4. *Martyrum fortes recolunt agones
Aulae coelestis superique cives
Laudes reddendo numini supremo
Ore jucundo.*
5. *Pro posse nostro eis obsequendo
Laudemus patrem pariterque natum
Munus amborum simile eorum
Indifferendo.*
6. *Gloria patri genitaeque proli
Et tibi, compar utriusque semper
Spiritus alme, Deus unus omni
Tempore saeculi.*

Brev. ms. Claromontense anni 1335. Cod. Claromonten. A 4 c. A.
Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. B. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. C. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisien. BBL. IV° 14. D. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. E.

1, 1 lucis sanctorum D. — 1, 3 populis fideli C. — 1, 4 Gaudia lucis D. — 3, 3 Pariter actum C; mereamur alium D. — 5, 1 eos obsequendo DE. — 5, 3 simile et eorum D; simul et eorum D. — 5, 4 In differendo C, in deferendo E. — Str. 6 scheint späterer Zusatz zu sein, da schon Str. 5 eine Doxologie enthält.

486. De ss. Vitale et Agricola.

Ad Laudes.

1. <i>Christe, corona martyrum, Honor decus et meritum, Supplicum vota suscipe Rex, victor invictissime.</i>	4. <i>In quorum ampla gaudia Vitalis et Agricola Palmas gestant victoriae Coronas portant gloriae.</i>
2. <i>Qui testibus victoriam Tuis praestas et gratiam, Ut veleant devincere Tuo septi munimine</i>	5. <i>Istorum, Christe, precibus Esto nobis propitius, Ut cum ipsis perpetuam Promereamur gloriam.</i>
3. <i>Persecutorum rabiem Et tenebrarum principem, Quo superato fortiter Tecum regnant feliciter.</i>	6. <i>Praestet pater et filius Hoc et amborum spiritus, Praestet Verax et Veritas, Praestet amborum Caritas.</i>

Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Sagenovefian. BBL. IV° 14. A. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 70. B. — Brev. ms. Claromontense anni 1454. Cod. Claromonten. 73. C. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Parisien. 1274. D. — Brev. ms. Claromontense saec. 15. Cod. Claromonten. 61. E.

1, 1 Jesu corona DE. — 2. 1 Qui celestibus B. — 2, 4 Tuo cepti A. — 3, 3 Quem superatum ABC, vielleicht die ursprüngliche Lesart, die verbessert ward, als der Accus. absol. des 10. Jahrhunderts nicht mehr geläufig war; auch 4, 1 verrät ein ziemliches Alter des Liedes. — 5, 3 perpetua AC. — 5, 4 promereamur praemia AC; veniam B. — 6, 2 et fehlt B.

487. De sancto Vitono.

Ad Vesperas.

1. Praesulis summi celebremus omnes
Festa Vitoni meritis onusti
Ac Deo dignum resonemus hymnum
Voce canora.
2. Vir Dei morum probitate vernans,
Mira virtutum documenta praebens,
Imbuit plebem Domini polorum
Scandere regnum.
3. Inclitus pastor gregis atque rector,
Ima contemnens penetransque celsa,
Vivit in Christo renitetque cuncto
Dignus honore.
4. Miles insignis, redimitus armis
Lucis, immanem superavit anguem,
Lauream vitae meruit superno
Raptus amore.
5. Impetret nobis veniam benignus,
Solvat a cunctis miserans piaculis
Nosque deposcat jugiter foveri
Pace perenni.
6. Gloriam patri genitaeque proli,
Flamini sancto modulet caterva
Fulta Vitoni meritis beati
Nunc et in aevum.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 12. in. Cod. Virdunen. 108. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 12/13. Cod. Virdunen. 109. B — Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Virdunen. 112. C. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 111. D.

488. De sancto Vitono.

Ad Nocturnum.

1. Vitone, praesul inclite, Christi athleta splendide, Adesto nostris precibus, Quas pie tibi fundimus. 2. O gloriose pontifex, Nostrae salutis opifex, Ut digne demus carmina, Nostra disrumpe vincula.	3. Adesse tuis famulis Dignare dux amabilis, Sentiant nostra pectora Tua semper munimina. 4. Tu es nostrum refugium, Tu robur potentissimum, Tu salus et protectio Nostraque jubilatio. 5. Dona, creator omnium, Qui es vita viventium, Ut precibus Vitoni Te valeamus perfrui.

Brev. ms. S. Vitoni saec. 12/13. Cod. Virdunen. 109. A. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 13. Cod. Virdunen. 112. B. — Brev. ms. S. Vitoni saec. 14. Cod. Virdunen. 111. C. — 1, 1 Vitone Christi praesul inclite A. — 5, 3 fehlt eine Silbe am Verse.

489. De sancta Walburge.

Ad Vesperas.

1. In hac die gratulemur Speciali gaudio, Qui Walburgi perhibemur Specialis concio, Ut in morte non fraudemur Ejus patrocinio. 2. De regali stirpe nata Summi regis filio Est amoris desponsata Miro privilegio Et in coeli collocata Supremi fastigio. 3. In hac fulgor caritatis Aureus resplenduit, Hujus caro castitatis Lilio reffloruit, Cujus vasi pietatis Oleum non defuit.	4. Haec in vita conversata Virtutibus claruit, Cui luce denegata Coeli lux emicuit, Et saluti prece grata Puellam restituit. 5. Claudis gressum reparavit Virginis suffragium, Et, quem morti condemnavit Latens homicidium, Miro modo revelavit Evidens judicium. 6. Ergo, lampas Gedeonis, Quae splendes, dum frangeris, Verae sponsae Salomonis Paranympa crederis, Leva tuos tuis donis Nos ad culmen aetheris.
7. Laudes ergo creatori
 Conemur persolvere,
 Qui Walburgi solus mori,
 Solus fuit vivere,
 Ut cum illo puriori
 Regnemus in aethere.

Brev. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis 1520. — 1, 4 Speciali conscio. — 4, 1 conservata. — 7, 3 Walburge.

490. De sancta Walburge.

Ad Laudes.

1. Sponsum laudemus virginum, Qui nos a labe criminum Piae Walburgis precibus Lavet rigans virtutibus. 2. Haec est asylus languidis, Haec suffragatrix morbidis, Claudis gressum restituit, Culpae tenebras diluit.	3. Virgo sacrata, lilium Castitatis convallium, In qua duplex humilitas Et duplicata caritas, 4. Speciali munditia Agni veri vestigia Cum ceteris virginibus Sacris metiris passibus,

5. In coelorum ordinibus Adaequaris virginibus, Splendens in summo climate Centeno diademate.	6. Ergo pro nobis supplica, Ut nos in vita lubrica Pendentes sine macula Servet agnos per saecula.

7. Gloria tibi, Domine,
 Qui natus es de virgine.

Brev. S. Donatiani Brugen. imp. Parisiis 1520.

491. In Adventu ss. Wandregisili, Ansberti et Wulframi.

1. Te, coelum, terra, maria Cujus tremunt imperia, Hujus diei gratia Poli hymnizant palatia.	4. Autumnus, verna tempora Sua stupent cum gloria, Dant nemorum fragrantiam Sanctorum ob praesentiam.
2. Quis jucundantur civibus, Nos ditamur pignoribus, Quis illuxisti oriens Lumen cum luce prodiens.	5. His laetare, Blandinium, Mons uber Dei pinguium, Nova surgent dum saecula, Haec ossa servans aurea.
3. Tellus aestate subdita Haec clamat patrocina, Exsultat in deliciis Comis fulcita floridis.	6. Tunc, adoranda trinitas, Carnis reddens exuvias Fac pariter in gloria Tua cernamus praemia.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. London. Add. 29253. — 2, 1 Quo
 jucundantur. — 4, 2 stupet. — 4, 3 Dans.

492. De sancto Wernero.

1. Abel, melos supernorum Juniorum puerorum, Adusque hymnos Domino Compsallimus altissimo.	5. En impiis displicuit Tormenta ferens aspera, Reddens Christo, quem tribuit, Mortem in pueritia.
2. Beata, cujus viscera Lactavit hic puerulus, Conregnant super sidera Virgo mater et filius.	6. Florens puer moriturus Donorum sumit apicem, Die coenae bibiturus Mox raptus uvae calicem.
3. Causa nostri verbum caro Necat mortem moriendo Dans exemplari speculo, Quod famuli pro Domino	7. Hostes Judaei impii Et homicidae pessimi, Vos arripit mortalia Chaos quod dat poenalia.
4. Dent vitam in certamine; Quod est completum hodie In Christi claro milite, Sancto Wernhero martyre.	8. Ibat puer, quam viderat, Trevericam Wesaliam, Ut panem sibi quaereret, Sed cadit in Judaicam

9. <i>Katholicus invidiam, Omnisque doli nescius Et pravae sectae inscius Ducitur in ergastulum.</i> 10. <i>Lumine carens coelico Justi os globo clauditur, Et pede versus laqueo Puerulus suspenditur.</i> 11. <i>Mitis immite laeditur, Ab impiis conciditur, Aratur et confoditur, Sic tormentatur triduo.</i> 12. <i>Nimis multa sic perpessus Spem martyr et fiduciam Suas imponit Domino Dans spiritum altissimo.</i> 13. <i>O Wernhere mitissime, Qui triumphasti hodie De mundo, carne, Satana, Precibus tuos adjuva.</i> 14. <i>Praestare hoc piissime Digneris, rex sanctissime, Et hoc precatu martyris Tu miserere miseris.</i> 15. <i>Quo decore sit colendus, Quo honoreque habendus Miraculis comperitur, Puer quibus is fulcitur.</i>	16. <i>Retro aevo pertransacto Reflorentque similibus Nunc nostris sub temporibus, Surdus auris aperitur.</i> 17. <i>Serata lingua loquitur, Caecus videt, stat contractus, Mortuis vita redditur Vigoreque contractus.</i> 18. <i>Te quaesumus, mitissime, Per hujus natalitia Praecari tibi martyris Nos ablue criminibus.</i> 19. <i>Virore tu viridior Et flore flos floridior Lustrisque tribus junior, Martyrum inclitissime,</i> 20. <i>Xristi praedulcis victima, Relaxa nostra crimina, Est tua vox dulcisona Sanctorum inter organa.</i> 21. <i>Ymber divinae gratiae, Qui te sulcavit hodie, Ut ferres vitae semina, Fecundet nostra pectora</i> 22. <i>Zelo, quo percipiamus Supremae terrae bravium Et felices capiamus Aeternae vitae gaudium.</i>

Passion. ms. Wesaliense anni 1429. Cod. Treviren. 1139. — Die Handsch. enthält u. a. eine „Nova historia“, in welche der vorstehende Abcdarius so verteilt ist: Die Str. A—H ad 1. Vesperas, H—M ad Tertiam, M—Q ad Sextam, Q—V ad Nonam, V—Z ad 2. Vesperas. — 18, 2 natalitio. — 19, 2 florem.

493. De sancto Wernero.

In 1. Vesperis.

1. <i>Vexilla regis prodeunt, Fulget crucis mysterium, Dum carus Deo traditur, Innocens virgis caeditur.</i> 2. <i>Quo vulneratus insuper, Dilaniatus ictibus, In poenis vivens triduo Suspensus est patibulo.</i>	3. <i>Arbor decora, fulgida, De qua facta est statua, Ad quam ligata est hostia, Per quem fiunt miracula.</i> 4. <i>Beata, cujus brachiis Nostrum pendit pretium, Christum sequendo reperit Effusionem sanguinis.</i>

5. O crux, ave, spes unica, O redemptorum gloria, Auge piis justitiam Reisque dona veniam.	6. Te summa, Deus, trinitas, Collaudat omnis spiritus, Quos per crucis mysterium Salvas, rege per saecula.

Passion. ms. Wesaliense anni 1429. Cod. Treviren. 1139.

494. De sancto Wernero.

In 2. Vesperis.

1. Wernheri, Christi martyris, Cantemus novum canticum, Quod dulce sit psallentibus, Opem ferat credentibus. 2. Psallamus hoc discipuli, Laudem dicamus martyris, Qui vere post redemptorem Christi secutus est crucem. 3. O martyr Christi inclite, Qui passus es gloriose, Dilaniatus ictibus, Te nunc dolendo plangimus.	4. In carceris caligine Martyr Christi occiditur, Coeleste lumen nunc micat Et noctis umbras effugat. 5. Imploret ergo meritis Suis pro nostris actibus, Ut mereamur consequi Sancta in fine praemia. 6. Te nunc oramus, Domine, Ipsius nos munimine Ab omni malo protege, Vitam aeternam tribue.

Passion. ms. Wesaliense anni 1429. Cod. Treviren. 1139. Aus einer „historia“ des Heiligen, in der vielerlei rhythmische Teile vorkommen, die jedoch zusammengestoppelt sind; so sind die Antiph. ad 1. Vesp. diesem Hymnus entnommen, die Ant. zu den Nokturnen augenscheinlich einer Sequenz, das übrige ist meist prosaisch.

495. De sancto Willibrordo.

1. Ave, praelecte Splendor, Willibrorde, Quem Christus tam mire Dedit rutilare. 2. Te namque doctorem Fore praecluentem Ex infusa novit Luna, quae concepit. 3. Decus conversorum Hinc plaudit Fresonum, Quos igne divinae Lucis serenasti. 4. Te zelo ferventem, Fana destruentem, Qui vecors invasit, Laedere nequivit.	5. Hic insidiantes Ac nos impugnantes Virtute potenti Fac debilitari. 6. Siti labefactis, Ardore contractis Protulisti vivam Sola prece lympham. 7. Nunc nos o aeternae Suspirantes vitae Indeficiente Fac potare fonte. 8. Sit laus Deo patri, Summo Christo decus, Spiritus sancto, Tribus honor unus,

Brev. ms. Epternacense saec. 14. Cod. Luciliburgen. 12. A. — Brev. ms. Epternacense saec. 15. Cod. Luciliburgen. 12. 10. B. — Brev. ms. Epternacense saec. 15. Cod. Luciliburgen. 24. C. — Brev. ms. Epternacense saec. 15. Cod. Luciliburgen. 7. D. — Brev. ms. Ruperti de Monte Regali abbatis Epternacen. anni 1506. Cod. Epternacen. s. n. E. — 2, 4 Lunaque AB.

— 496. De sancto Willibrordo.

1. Laetare, coeli regia, Gaudeque jam, ecclesia, Recolens sancti inclita Willibrordi solemnia.	4. Corde pius et fervidus, Ad opus Dei strenuus, Hoc in juventa didicit, Quod post docendo protulit.
2. Qui per lunam in somniis Illapsam matris labiis Signatus est ex gratia Ante ortus crepundia.	5. Terrae doctor egregie, Nostrae lumen ecclesiae, Tuo precatu sedulo Nos salves a periculo.
3. Hic in aetate tenera Colens honesta studia, Vitam Domino placidam Egit in abstinentia.	6. Vitemus desideria Carnis et mundi lubrica, Ne sectantes inania Privemur coeli gloria.
7. Praesta, pater ingenite, Nate cum sancto flamine, Ut Willibrordi precibus Jungamur in coelestibus.	

Diurn. ms. S. Martini Embricen. saec. 15. Cod. Capit. Treviren. 22. —
4, 2 Haec in juventa.

497. De sancto Winebaldo.

Ad Vesperas.

1. Winebaldi solemnia Recolamus mente pia, Ut per ejus suffragia Procul pellantur vitia.	4. Hic castus, justus, sobrius, Humilis, prudens et pius Vixit semper egregius Moribus pacis filius.
2. Trecassinorum pontifex, Gallomagnus ad se vocat, Ne perdatur ovium grex, Lupi basilica locat.	5. Hic plenus flatu flaminis Jejuniorum tempora Solvit ipse mirabilis Praestans in abstinentia.
3. Hic est, qui Lupum revocat Senonensem episcopum, Regis iram sic mitigat, Ut gratus adeat thronum.	6. De villa Pisciacensi Quandam sanat a languore, Paralysis morbo gravi Ac sanat gravatos febre.
7. Praesta, beata trinitas, Concede simplex unitas, Ut devota solemnitas Poenas repellat debitas.	

Brev. ms. S. Lupi Trecensis anni 1511. Cod. S. Genovefae Parisien.
BBL. VIII° 23^a.

498. De sancto Winebaldo.

Ad Nocturnum.

1. Pange, lingua confessoris Gloriosi merita, Ut de sui grex pastoris Laude tenet debita, Nos emunda, Christe, foris Et nos intus visita. 2. Sanctus iste vivens pie Semper Deum coluit, Inhaerendo Christi viae, Quam devote tenuit, Et virtute quaque die Praefulgere meruit.	3. Ad hunc febrem patientes Trecassini veniunt, Revertuntur inde sani, Valent et proficiunt, Cum per preces Winebaldi Tales morbi fugiunt. 4. Nos hunc hymnum in honore Confessoris canimus Et a summo salvatore Nos salvari petimus, Quem nos corde, factis, ore Confitentes credimus. 5. Ut devota gens precatur Semper prece sedula, Nobis pacem largiatur Agnus sine macula, Qui cum patre gloriatur Per aeterna saecula.

Brev. ms. S. Lupi Trecensis anni 1511. Cod. S. Genovefae Parisien.
BBL VIII° 23². — 1, 1 sq. gloriosi confessoris. — 2, 3 Inserendo.

499. De sancto Winebaldo.

Ad Laudes.

1. Summe pater, sancti tui Nobis praestes precibus, Ut possimus tecum frui Donis spiritalibus, Ut et Christus regni sui Nos adjungat civibus. 2. Mundi bonis hic caducis Mentem non apposuit, Sed superni servus ducis Bona mundi respuit, In eremo parce vivens Beari promeruit.	3. Hic pro nobis sanctus fundat Preces apud Dominum, Qui nostrorum mentes mundat Ab errore criminum, Ne nos turbet aut confundat Fallax hostis hominum. 4. Ut devota gens precatur Semper prece sedula, Nobis pacem largiatur Agnus sine macula, Qui cum patre gloriatur Per aeterna saecula.

Brev. ms. S. Lupi Trecensis anni 1511. Cod. S. Genovefae Parisien.
BBL. VIII° 23².

500. De sancto Wulframo.

1. Nobis adest tripudium Magnumque pacis gaudium, Quod Wulframī nobilibus Concelebratur laudibus.	3. Praeclarus in ecclesia Signorum fulsit gloria, Hoc attestatur Frisia Omnisque prorsus Gallia.
2. Hic prosapia nobilis Et moribus probabilis Pontifex factus Senonum Correxit Dei populum.	4. Aegros sanat et debiles Confortat atque flebiles, Defunctis vitam praebuit, Surdīs aures aperuit.
5. Unde nunc grates debitas
Tibi solvamus, trinitas,
Hujus per sancti gratiam
A te poscentes veniam.

Brev. ms. Blandiniense saec. 14. Cod. Londinen. Add. 29 253.

N a c h t r ä g e.

Nr. 7 steht ebenfalls in Brev. ms. Fulden. saec. 15 Cod. Fulden. Aa 81. (B) und Diurn. ms. Fulden. saec. 15. Cod. Fulden. Aa 85. (C) mit folgenden Varianten: 2, 3 Quae cum B, qui cum C. — 3, 1 potentis regimina BC. — 5, 2 benignus dirigas BC. — 6, 1 sqq. Gloria tibi Domine, qui natus es. BC.

Nr. 45. In der Quellenangabe lies: Brev. ms. Vallis Maurianae saec. ¹²/₁₃.

Nr. 93 findet sich gleichfalls ohne Varianten in Brev. ms. Franciscan. saec. 15. Cod. Roman. 1476. Sessor. 69.

Nr. 94 findet sich in derselben Quelle mit folgenden Abweichungen: Zwischen Str. 2 und 3 ist einzuschieben:

Ortum quis vidit propriae personae,
Priusquam matris janua levetur?
Hoc tamen sensit munere Mariae
Clausus Johannes.

3, 1 diffinit. — 3, 2 tempore matura. — 5, 2 virgo fehlt. — 5, 4 Vires appendit.

Inhalts-Übersicht.

	Seite		Seite
Abel melos supernorum	262	Athleta Clemens hagijs	103
Accende sancte spiritus	139	Auctor potens rerum Deus	98
Ad celebre praeconium	184	Audi paterna caritas	169
Ad coeli regis curiam	121	Audi salus rerum Deus	86
A Deo missus Gabriel	56	Augustinus norma legis	90
Adest dies laetitiae	150	Aulae coelestis consulem	222
Adest dies laude digna	96	Aulae coelestis laudemus	223
Adest dies sanctus Dei	31	Aurorae claritas	242
Adest Firmini praesulis	118	Autherte praesul inclite	92
Adest nunc dies celebris	206	Ave corpus sanctissimum	34
Adest triumphus nobilis	199	Ave felix altor	141
Ad Francisci fama prisci	121	Ave flos pudoris	252
Ad honorem praesulatus	224	Ave gloriosa	159
Ad laudem matris Domini	47	Ave pie Christe	139
Ad laudem regis gloriae	238	Ave praelecte	264
Ad laudem tui nominis	102	Ave praesul venerande	106
Ad laudes Christi procerum	96	Ave sponsa Christi	151
Adoremus creatorem	182	Ave stellae maris	138
Aeterna Christi munera	114	Avete, nobiles martyrum	108
Aeterna Christi munera	235	Baptistae natalitia	135
Aeterna Maure gaudia	190	Baptista nobis hodie	137
Aeterna sapientia	246	Bartholomaeae tuum	95
Aeterne rector omnium	78	Beata nobis gaudia	164
Aeterne rex altissime	20	Beate martyr cernuis	229
Aeterno regi Domino	99	Beatum nobis gaudium	37
Agathes hinc ab humano	76	Beatus auctor saeculi	236
Agite chori modulantis	140	Brioci sacri praesulis	100
Agmen poli coetus soli	220	Caput beatum sustulit	202
Agnes ecce progreditur	78	Castoris ut praeconia	102
Agnes virtutum cellula	77	Celebre festum sancti	89
Agnum sponsum virgineum	82	Chorus fidelis annua	233
Albine doctor optime	79	Chorus novae Jerusalem	253
Alma cunctis virtutibus	51	Christe corona martyrum	259
Alma fulget in coelesti	38	Christe creator omnium	160
Alma mater generosa	196	Christe cunctorum via	258
Alta proles sanctissima	35	Christe hac hora tertia	14
Amicus sponsi magno	133	Christe regum rex et auctor	204
Amore Christi nobilis	247	Christe salvator unice	62
Amore victus filius	20	Christi virgo egregia	219
Angelis et hominibus	193	Christo nunc modulis	232
Angelus Domini Mariae	13	Christus factus obediens	19
Anna noli flere	85	Clarissallendo vocibus	83
Archiepiscopi Jacobi festa	131	Clemens summe praesul Christi	105
Arcis aetherae decus	196	Cleri patrem et patronum	213
Arnulpho congratulemur	88	Coelesti cum tripudio	85

	Seite		Seite
Coelestis aulae militem	207	Exsultemus venerantes	106
Coelestis panis Africanus	91	Exsultet aula coelica	110
Coelestium virtutibus	229	Exsultet aula coelica	130
Coelis continuum civibus	122	Exsultet aula coelica	157
Coelo splendens aetherea	200	Exsultet coeli curia	84
Coelum resonet laudibus	255	Exsultet coelum laudibus	69
Collaetentur corda nostra	115	Exsultet jam fidelium	86
Collaudemus venerantes	19	Exsultet in ecclesia	112
Concentu parili virgo	51	Exsultet nunc ecclesia	106
Conceptum corde gaudium	239	Exsultet omne saeculum	227
Concrepet laudum candida	226	Exsultet plebs fidelium	23
Condolentes moeroribus	68	Exsultet plebs Pictavica	154
Confessor almus Stephanus	234	Exsultet vox ecclesiae	128
Congregavit nos in unum	24	Facturae Christe conditor	194
Consonis Christum veneremur	160	Favete nobis seduli	194
Corde vero jucundemur	76	Felix adest solemnitas	78
Corona Christi capitis	20	Felix Christicolae exhilaret	165
Corruscans jubar aetheris	104	Felix gaude Germania	113
Cum quidam fluctuantia	205	Felix Maria veniae	175
Cunctis pie praesul sancte	116	Ferreoli decantemus	117
Defensorem egregium	226	Festa pia solemnitas	61
Dei testis egregius	216	Festa praeclari rutilant	219
De superno spiramine	201	Festiva mundo gaudia	166
Deus nostrum refugium	148	Festum colentes celebre	177
Deus pater piissime	27	Festum nunc celebre	84
Deus protector omnium	257	Festum nunc celebre	93
Deus sacrator corporum	79	Fidelis custos virginis	140
Deus tuorum militum	21	Filia divinitatis	43
Deus tuorum militum	143	Fortis adstabat Nathalia	198
Devota mente celebrem	176	Franciscus florens gratia	121
Devotum fide populum	235	Fratres, unanimes foedere	187
Diem angelicis solemnem	189	Fratres viridico cantica	97
Dies adest en celebris	180	Fuit Domini dilectus	26
Digna Deo Cilinia	103	Fundant fratres vota precum	215
Dolus prae sociis	242	Fundator orbis qui plasmata	191
Dulces frequenta modulos	158	Gabriel Dei archangelus	49
Ecce ascendit propere	129	Gaudeat omnis turba	90
Ecce dies omni plena	254	Gaudeat tellus jubilansque	221
Ecce jam dies inclinatus	18	Gaude coelestis curia	127
Ecce nova solemnitas	53	Gaude coetus fidelium	245
Eja fratres festum	177	Gaude felix Britannia	251
Eja fratres jam plaudite	237	Gaude felix Vesontio	22
En futura Annae	53	Gaude Johannes Domini	134
Eructat vix verbum bonum	81	Gaude mater ecclesia	23
Evangelistae coeli citharistae	140	Gaude mater ecclesia	24
Exaltent nomen Domini	178	Gaude mater ecclesia	68
Ex illustri prosapia	154	Gaude mater ecclesia	87
Ex omni jam Provincia	164	Gaude proles Davidica	54
Exsultemus decantando	223	Gaude redempta plebsque	71
Exsultemus et cantemus	119	Gaude sacra meritis	155
Exsultemus et laetemur	200	Gaudet chorus coelestium	105
Exsultemus in Domino	88	Gaudete Sion filiae	224

	Seite		Seite
Gaude turba candidata	256	Jesu vita viventium	110
Gaude turba fidelium	258	Immensae rex potentiae	159
Gaudium mundi Christe	188	Inclitas laudes canimus	143
Genitrix intacta	44	In Complutensi cardine	149
Gertrudis almae praemia	124	Ineffabilis est Christe	170
Gloriam Deo pangimus	154	In festo Annae gaudeat	85
Gloriam regis filiae	178	Ingressa domum placeat	60
Gloriosum Julianum	148	In hac die gratulemur	261
Gratiam Christi reorum	173	In laude Martini Deus	186
Gratias tibi pro posse	125	In laude regis omnium	192
Gratulare Chrysopolis	114	In Myrea civitate	209
Gratuletur hodierna	132	In Naboris et Felicis	197
Gratuletur in honore	152	In Nicolai laudibus	210
Hac die transitus	181	In sepulchro venerando	93
Hac in die consobriis	179	In supernum mens intenta	117
Haec dies celeberrima	54	In tanti festi gloria	52
Haec festa cives coelici	239	Inter illa claritatis	203
Hae sunt adolescentulae	256	Inter patres monastici	186
Harmonizant omnes sancti	115	In terris praedicabilem	213
Hora noctis consurgite	63	Inter supremos principes	118
Hora nona quae canimus	15	Iste cunctorum flos	138
Huic diem festum	58	Iste martyr egregius	108
Hymnidici sonent toni	132	Jubilemus Christo soli	82
Hymnizemus Christo regi	92	Jucundae laudis orbita	158
Hymnorum modulis	98	Jucundare mater ecclesia	135
Hymnos dulces personemus	237	Jucunda terris gaudia	75
Hymnum canamus gloriae	28	Jucundum satis dulce	173
Hymnum canamus gloriae	156	Juliani celebremus	144
Hymnum confessoris	234	Juliani sanctissimi	144
Hymnum Deo personemus	149	Laetabunda laude pia	126
Hymnum devote personet	180	Laetare coeli regia	265
Hymnum fideles populi	157	Laeta stupet Thuringia	112
Hymnum novae laetitiae	24	Laetetur aula coelica	169
Hymnum novae laetitiae	149	Laetis ecclesia resonet	153
Hymnum sacra novum die	217	Laetus hoc festum colat	174
Hymnum solemnī voce	230	Lantgravia Thuringiae	111
Jam Christus coelum scanderat	180	Lauda mater ecclesia	65
Jam Christus sapientia	164	Laudantes Christi famulum	119
Jam lucis splendor rutilat	17	Laudemus Christi gratiam	254
Jam probatus in tormentis	223	Laudes Christo cum canticis	174
Jam sacris ritibus	22	Laudes quas hodie	94
Jam venit festum celebrandum	231	Laudetur ab hominibus	119
Janua coeli inclita	46	Lucem creator omnium	51
Jesu Christe hospes pie	182	Luce refulgens aurea	189
Jesu Christe salvator virginum	248	Lumen solis irradiat	62
Jesu corona milium	254	Lux ecce surgit lucida	183
Jesu corona omnium	219	Lux Eoa rutilior	45
Jesu corona virginum	253	Lux matutino radiat	101
Jesu filii Dei	15	Lux mundi beatissima	47
Jesu nostra redemptio	228	Lux quae lucet in tenebris	48
Jesu nostra refectio	33	Lux solemnīs ave Christus	29
Jesu solamen miseris	36	Lux via vita veritas	199

	Seite		Seite
Magdalenae praeconium	176	O gloriosa insula	253
Magnae dies laetitiae	69	O gloriose Domini.	142
Magne pater Nicolae.	209	O gloriose Domini.	142
Magne pater Nicolae.	209	O Jerusalem filiae.	245
Magni festa Basilii	97	O Lubenti pater alme	156
Magnificemus Dominum	247	O mater sola et virgo	45
Magnus Johannes emicat.	137	Omnes immundi currite	168
Maria coeli regina.	50	Omnis justitiae arbiter.	100
Maria doctrix inclita.	165	Omnium clemens petimus	200
Mariae pia viscera.	66	O paradisi Domini	179
Maria mater doluit	65	O pastor pie et clare	87
Maria mater Domini.	167	O quam beata femina	163
Maria mater luminis	46	O quam laudiflua mente	166
Maria plena gratiae	48	O quam magnum quam praeclarum	33
Maria virgo virginum	50	O quantorum gaudiorum	17
Maria vitae janua.	54	Orbis Christe salus	126
Martine jam consul poli	135	O salutaris hostia	34
Martine praesul optime	187	O stupenda baptistae.	136
Martini laudes incliti	184	O summi patris unice	251
Martyris claram colimus	216	O supreme tui rex.	77
Martyrum dena milia	76	O vere digna hostia	34
Mater Dei sanctissima	49	Ovet jucunda concio	129
Mens eleveur mira	60	O virgo clementissima	64
Mens in laude exi regis	146	Pangat omnis orbis Deo	231
Mentes juvet fidelium	66	Pangat turba clericorum	183
Mentis fervet devotio	16	Pangat vox laeta omnium	199
Miri floris et odoris	208	Pange chorus fidelium	160
Missus sacra a supernis.	55	Pange Christo die isto	113
Multo lassati crimine	63	Pange lingua confessoris	266
Mundus eructat praesulis.	207	Pange lingua gloriosae.	111
Naturam sumens hominis.	50	Pange lingua gloriosae.	152
Nicolai collaudetur.	212	Pange lingua gloriosi	146
Nicolai praeconia	206	Pange lingua gloriosi	211
Nicolaus cujus laus	208	Pange lingua gloriosum	153
Nobis adest tripudium	267	Pange lingua virginale.	255
Norma jubarque fidei	190	Panis iste dulcedinis.	32
Novum coelo fit gaudium.	126	Pastor bonus fidelium	29
Novum resultet canticum.	221	Pater kyrie Leoni	155
Novum sidus laetitiae	216	Patris nostri praeconia.	158
Nuntiat angelus virginis	71	Patris summi coaeterna.	170
O admiranda bonitas	131	Peccatricem se Domino	172
O athleta summi regis.	233	Peccatrix quondam femina	167
O beata Magdalena	171	Pie colamus annua.	163
O caput o pastor	218	Plasmatorem idoneum	245
O cleri fulgens liliu	214	Plaudat coelestis curia	198
O corona spes unica.	21	Plaudat chorus fidelium	236
O Deus alme nostris.	109	Plaudat chorus psallentium.	38
O felix chorus virginum	244	Plaudat polorum laudibus	172
O felix nimis femina.	47	Plaude Jerusalem occurrens.	57
O felix nostra regio	230	Plebs catholica laetare.	81
O gloriosa domina.	67	Plebs omnium fidelium.	104
O gloriosa domina.	70	Pontifex glorificande.	192

	Seite		Seite
Praefulgens sol justitiae . . .	48	Splendor superni numinis . . .	33
Praenuntiatrix usiae . . .	162	Sponsus laudemus virginum . . .	261
Praerogativa gratia . . .	141	Sponsus dum credit virginum . . .	251
Praesulis sancti gesta . . .	204	Stola triumphans gloriae . . .	229
Praesulis summi celebremus . . .	260	Stupet ordo et ratio . . .	136
Precamur te domina . . .	49	Sublime festum saeculis . . .	122
Profunda noctis termino . . .	62	Sublimis sedis gaudium . . .	95
Proles nobilium celsa . . .	87	Summe Deus precor . . .	13
Prome festum plebs benigna . . .	144	Summe pater sancti tui . . .	266
Psallat chorus fidelium . . .	38	Summi mater principii . . .	45
Psallat ecclesia . . .	241	Summi regis potentia . . .	83
Psallat haec concio . . .	210	Summi regis potentia . . .	108
Psallat immensas chorus . . .	161	Summus sacerdos in ara . . .	18
Quanta refulget gratia . . .	225	Te coelum terra maria . . .	262
Quantas sancti corpore . . .	107	Templum Dei mundissimum . . .	47
Quem terra tremit Dominum . . .	252	Ter terni chori superum . . .	193
Qui bonorum angelorum . . .	195	Tibi canunt nato Dei . . .	128
Qui respicis humilia . . .	103	Tu Christe nostrum gaudium . . .	246
Quod suis fidum Sithiu . . .	99	Tunc coelum horruit . . .	37
Repleta gaudio fidelis . . .	175	Ubi caritas et amor . . .	24
Resonet ecclesia . . .	248	Urbane testis inclite . . .	244
Rex Christe tu mirificas . . .	185	Urbanum urbis nomine . . .	243
Rex confessorum gloria . . .	214	Ut queant laxis . . .	147
Rex sanctorum lux et virtus . . .	125	Vale virgo jam cum tuis . . .	257
Rex sempiternae lucis . . .	123	Veneranda solemnitas . . .	202
Rex virtutum et gratiae . . .	225	Veneremur solemniter . . .	124
Rutilantior jubare . . .	43	Veni creator spiritus . . .	139
Sacerdos Christi Euchari . . .	114	Venit Deus factus homo . . .	16
Sacerdos iste Domini . . .	218	Venite omnes populi . . .	28
Sacrae refulgens mystica . . .	191	Vera proles patris summi . . .	16
Salve mater et matrona . . .	101	Verbum in carne moriens . . .	18
Salve matrum sublimitas . . .	70	Verbum supernum prodiens . . .	32
Sanctae crucis mysterium . . .	34	Verbum supernum prodiens . . .	181
Sanctarum virginum . . .	250	Vexilla regis omnium . . .	200
Sancte confessor Domini . . .	120	Vexilla regis prodeunt . . .	263
Sancte pater juva nos . . .	30	Victorias nunc martyrum . . .	235
Sancte sanctorum Deus . . .	79	Virginali concioni . . .	249
Sancte tu praebe miseris . . .	127	Virginibus prudentibus . . .	249
Sanctorum natalitia . . .	197	Virginibus prudentibus . . .	249
Serve Dei Potentine . . .	222	Virginis alto . . .	64
Sexta aetate virgine . . .	15	Virgo quae ave perenne . . .	44
Sol casto nascens utero . . .	48	Virgo quae lucem saeculo . . .	44
Solemni júbilo virginis . . .	91	Vitone praesul inclite . . .	260
Sol luna coelum sidera . . .	29	Vocibus Christo pariter . . .	240
Solvamus omnes congrua . . .	228	Votis supplicibus . . .	30
Somni sprete dulcedine . . .	238	Votiva mentis gaudia . . .	116
Spes peccatorum maxima . . .	211	Vox clara dulcis sonuit . . .	58
Splendidior omni phoebo . . .	43	Wernheri Christi martyris . . .	264
Splendoris patris genitrix . . .	46	Winebaldi solemnita . . .	265

12 # 10792

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES

59 QUEEN'S PARK CRESCENT

TORONTO - 5, CANADA

1 0 7 9 2 .

GretagMacbeth™ ColorChecker Color Rendition Chart